

CONSILIUL EUROPEI

NIVEL PRAG

Strasbourg 2001

CONSILIUL EUROPEI

Nivel prag

Pentru învățarea limbii române ca limbă străină

Victoria MOLDOVAN, Liana POP, Lucia URICARU

Departamentul de Limbă, Cultură și Civilizație Românească
Facultatea de Litere, Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

și

Institutul Limbii Române
Ministerul Educației și Cercetării București

Consiliul de Cooperări Culturale
Strasbourg 2001

CUPRINS

Notă către cititor	4
Abrevieri	5
Mulțumiri	7
Prefață	8
Prezentare generală.....	10

PARTEA I

OBIECTIVE DIDACTICE

Învățarea limbilor moderne de către adulți	16
Publicul vizat	19
Domeniile sociale de comunicare	20
Situațiile de comunicare și deprinderile comunicative	23
Tipuri de texte si teme abordate	26
Strategii de învățare	26
Pașaportul lingvistic – grila de autoevaluare	27

PARTEA a II-a

Acte de vorbire.....	32
Noțiuni specifice	103
Noțiuni generale.....	197
Gramatica.....	239
Indice.....	375
Bibliografie	409

Notă către cititor

Nivelul prag se înscrie în seria de lucrări promovate prin Proiectul Limbilor Moderne elaborat de Consiliul de Cooperare Culturală al Consiliului Europei.

Experimentarea acestei lucrări de către diferiți utilizatori va permite verificarea unor ipoteze și reținerea sugestiilor utile pentru perfecționarea și continuarea lucrării. Persoanele și instituțiile capabile de a contribui la îmbunătățirea acestui nou tip de abordare lingvistico-metodică sunt invitate să se adreseze Consiliului Europei.

Abrevieri

A.	= cazul acuzativ	GN	= grup nominal
ac.	= acord(at)	Imp.	= modul imperativ
acc.	= accent(uat), tonic	impf.	= imperfect
adj.	= adjectiv, adjectival	Ind.	= modul indicativ
adv.	= adverb, adverbial	i., indir.	= indirect (i.)
af.	= afirmativ	Inf.	= modul infinitiv
alb.	= albanez	instrum.	= instrument
anter.	= anterioritate	inter.	= interogativ
art.	= articol	intr.	= intransitiv
asoc.	= asociativ	invar.	= invariabil, neflexibil
aux.	= auxiliar	înv.	= învechit
AV	= act(e) de vorbire (la trimiteri)	lat.	= latină
calend.	= calendaristic	loc.	= locuțiune
cap.	= capitol	LS	= limbă scrisă
card.	= cardinal (numeral ~)	LRLS	= limba română ca limbă străină
cauz.	= cauză	LV	= limbă vorbită
cca	= circa	m.	= masculin
c. d.	= complement direct	m.m.c.pf.	= mai mult ca perfect
c.i.	= complement indirect	n.	= neutru
c.c.	= complement circumstanțial	N.	= cazul nominativ
compar.	= comparație	neacc.	= neaccentuat, aton
compl.	= complement	neart.	= nearticulat, fără articol
conces.	= concesie	neg.	= negativ
cond.	= condiție	neh.	= nehotărât
Cond.	= condițional	nereg.	= neregulat
conj.	= conjuncție, conjuncțional = conjugare	NG	= noțiuni generale (la trimiteri)
Conj.	= modul conjunctiv	NS	= noțiuni specifice (la trimiteri)
consec.	= consecință	num.	= numeral
cuv.	= cuvânt	Obs.	= observație
D.	= cazul dativ	Part.	= modul participiu
desin.	= desinență	pej.	= peiorativ
det.	= determinant	pers.	= persoană, personal
Ex.	= exemplu	pf.	= perfect
Exc.	= excepție	pf.c.	= perfect compus
f.	= feminin = formă	pf. s.	= perfect simplu
fam.	= stil familiar	pl.	= plural
fr.	= franceză	pos.	= posesiv
G	= gramatică (la trimiteri)	poster.	= posterioritate
G.	= cazul genitiv	prez.	= timpul prezent
Ger.	= modul gerunziu	Prez.	= modul prezumtiv
		pron.	= pronume, pronominal
		prop.	= propoziție
		prov.	= proverb

RE = replică
răd. = rădăcină, radical
refl. = reflexiv
reg. = stil regional
rel. = relativ, relație
RLS = româna ca limbă străină
sg. = singular
sl. = slav
sp. = spaniolă
subord. = subordonat(ă)
subst. = substantiv
suf. = sufix
super. = superioritate
tab. = tabel
tr. = tranzitiv
v. = vezi
V. = cazul vocativ
var. = variabil
vb. = verb

Mulțumiri

Lucrarea *Nivel prag pentru învățarea limbii române ca limbă străină* - înscrisă cu ocazia “Anului European al Limbilor” în vastul proiect inițiat de Consiliul Europei pentru învățarea limbilor străine de către adulți - își datorează existența eforturilor reunite ale mai multor instituții și persoane. Aducem mulțumiri domnului Dan Ion Nasta – Corespondentul național al Proiectului LIMBI MODERNE al Consiliului Europei și coordonator al Comitetului național pentru Anul European al Limbilor în România (2001), care, în calitățile menționate, a obținut acordul CoE pentru înscrierea lucrării în tematica AEL, Institutului Limbii Române al MEN prin directorii săi succesivi Eugen Uricaru și Laenția Jinga pentru sollicitudinea cu care a răspuns acestui apel, și de asemenea Ministerului Educației și Cercetării.

Nu în ultimul rând, ne exprimăm gratitudinea pentru bunăvoința cu care domnul John L.M. Trim, expert al CoE, unul dintre primii directori ai programului, a acceptat să se ocupe de instruirea grupului de lucru.

Prefață la *Nivel Prag*

de J.L.M. Trim

Întâmpinăm cu mare plăcere *Nivelul prag*, versiunea în limba româna a lucrării *The Threshold Level*, în cercul tot mai larg al descrierilor lingvistice de acest gen. Într-adevăr, conceptul de *Threshold Level* s-a dovedit de o uimitoare longevitate: a fost prima dată lansat la începutul anilor 70, cu aproape 40 de ani în urmă, în cadrul încercărilor Consiliului Europei de a oferi o structură solidă pentru învățarea continuă. Abordarea “funcțional-noțională” adoptată atunci pune pe prim plan, dincolo de formele lingvistice folosite în scopul comunicării, ceea ce vrem să facem cu limba pentru a comunica în mod eficient. Desigur, ambele obiective sunt necesare, dar inversarea ordinii de descriere a avut două efecte pozitive. Pe de o parte, s-a ținut cont mai direct de cerințele și motivațiile celor care învață, și s-a oferit conceptelor de metode o imagine foarte detaliată asupra a ceea ce au ei de prezentat. Pe de altă parte, clasificarea funcțiilor și a noțiunilor lingvistice care trebuie exprimate era aplicabilă tuturor limbilor, desigur tuturor celor folosite în spațiul cultural european general. Chiar dacă ideea nu a fost totdeauna primită cu entuziasm de vasta industrie de predare a limbii engleze, ea și-a dovedit între timp valoarea de instrument intelectual pentru planificarea predării și învățării a peste 20 de limbi europene, cuprinzând și mai multe limbi naționale sau regionale mai puțin predate. O dată cu dispariția, în ultimul deceniu, a barierelor politice artificiale care împiedicau comunicarea interpersonală liberă în întreaga Europă, contractele dintre oamenii obișnuiți aparținând tuturor claselor sociale și naționalităților s-au înmulțit, aceasta atât în domeniul privat cât și în cel public, fie în scop educațional sau de muncă, fie în scopul petrecerii timpului liber. Gestionarea unui număr limitat de contracte internaționale atent controlate a încetat să mai țină doar de competența unui număr mic de traducători și interpreți cu înaltă calificare: într-un moment sau altul din viața noastră, cu toții suntem implicați, într-o măsură mai mare sau mai mică, în viața altora.

Limba română, ca cea mai estică limbă romanică, a supraviețuit peste 1500 de ani izolării relative ce a urmat căderii Imperiului Roman, în ciuda faptului că a fost înconjurată de limbi aparținând altor familii. Ca rezultat al interacțiunii cu alte popoare balcanice, ea și-a dezvoltat trăsături zonale ce îi conferă o poziție distinctă în familia limbilor romanice. În ultimele două secole, dezvoltarea sa ca mijloc de expresie intelectuală și culturală a beneficiat într-o mare măsură de relațiile cu Franța și Italia. Viteza și abnegația cu care Victoria Moldovan, Liliana Pop și Lucia Uricaru, echipa de autoare de la Universitatea din Cluj - cu încurajarea substanțială a Ministerului și, în special, a domnului Dan Nasta, corespondent național la Divizia de Politici lingvistice a Consiliului Europei din Strasbourg - a produs o atât de substanțială descriere cu orientare funcțională a limbii române, este o dovadă a hotărârii cu care România dorește să-și joace pe deplin rolul în comunicarea și cooperarea europeană. Salutăm, de asemenea, spiritul critic și novator în care echipa a abordat taxonomia funcțional-noțională și a ținut cont de noile dimensiuni ale descrierii din *Cadrul European Comun de Referință pentru învățarea limbilor moderne: învățare, predare, evaluare și Portofoliul Lingvistic European*.

Avem încredere că *Nivelul Prag* va constitui un stimul și o bază fermă pentru revitalizarea predării și a învățării limbii române ca limbă străină sau ca a doua limbă nu numai în România, dar și în programele de învățare continuă, în învățământul superior și pentru adulți de pe întreg continentul nostru, și, evident, la nivel mondial.

Preface to *Nivel prag*

by J. L. Trim

It is a great pleasure to welcome *Nivel prag*, the Romanian version of *The Threshold Level*, to the still expanding circle of similar specifications. The Threshold Level concept has proved of an astounding longevity. It was first conceived in the early seventies, almost forty years ago, as part of an attempt by the Council of Europe to provide a solid structure for life-long learning. The ‘functional-notional’ approach adopted gave priority to what learners want to **do** with a language, in order to communicate effectively, over the actual linguistic forms used for that purpose. Of course, both are necessary, but the reversal of the descriptive order had two positive effects. On the one hand, the needs and motivations of learners were more directly addressed and course designers were given a very detailed picture of what they should present. On the other, the classification of language functions and of the notions to be expressed were applicable to all languages, certainly to all those in use in the general European cultural space. As a result, it was not only taken up with enthusiasm by the vast English teaching industry, but has since proved its value as an intellectual tool for planning the teaching and learning of by now well over twenty European languages, including many of the less widely taught national and regional languages. With the dismantling of artificial political barriers to free interpersonal communication across the whole of Europe in the past decade, contacts between ordinary people in all social classes and of all nationalities have multiplied, both in the public and private domains, whether for purpose of education, work or leisure. It is no longer a question of training a small group of highly proficient translators, interpreters and guides to manage a limited amount of carefully controlled international contact. We are all involved in each other’s lives, to a greater or lesser extent, at one or another time in our lives.

As the most easterly of the Romance languages, Romanian, though surrounded by the languages belonging to other families, survived some 1500 years of relative isolation following the collapse of the Roman Empire. As a result of interaction with other Balkan peoples, it has developed some areal features which give it a distinctive position in the Romance family. Over the past two centuries, its development as an intellectual and cultural means of expression has benefited greatly from the relations with France and Italy. The speed and dedication with which Victoria Moldovan, Liana Pop and Lucia Uricaru, the authoring team from the University of Cluj, with strong ministerial support and encouragement, particularly from Dan Nasta, Romanian National Correspondent with the Council of Europe Language Policy Division in Strasbourg, has produced so substantial a functionally-oriented description of Romanian, testifies to the determination of Romania to play a full part in European communication and co-operation. We also welcome the critical and innovatory spirit in which the team has approached the notional and functional taxonomy and taken into account the new dimensions of description offered by the *Common European Framework of reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment* and the *European Language Portfolio*.

We trust that *Nivel prag* will provide a stimulus and a firm basis for the revitalization of the teaching and learning of Romanian as a foreign and as a second language both in Romania itself and in further, higher and adult education across our Continent and, indeed, on a global scale.

Prezentare generală

Între acțiunile promovate de Consiliul Europei în ultimii 30-40 de ani, un loc important ocupă activitățile din domeniul învățării limbilor moderne, cu scopul declarat de a încuraja înțelegerea, cooperarea și deplasările (mobilitățile) pentru toate categoriile de persoane. Inițiativa aceasta s-a concretizat într-un proiect de anvergură care să pună la îndemâna doritorilor instrumentele de bază necesare elaborării sau executării de programe adecvate din punct de vedere științific atât unei predări strâns legate de nevoile și motivațiile celor care învață, cât și schimbărilor care au loc în societate. Pe de altă parte proiectul preconiza pregătirea corespunzătoare a “formatorilor”, în paralel cu crearea condițiilor propice unei strânse colaborări în vederea învățării limbilor străine. Astăzi, rezultatele acestei abordări la nivel european, care se regăsesc în **Cadrul european comun de referință pentru învățarea limbilor moderne** (a cărui versiune actualizată a fost difuzată la Lund, în februarie 2001), sunt evidente.

Una dintre primele inițiative ale grupului de experți în învățământ din Consiliul Europei, marcând, din anii ‘70 încoace, o etapă fundamentală în activitatea Comisiei de Cooperare Culturală, o reprezintă alcătuirea unor descriptive funcționale pentru toate limbile europene. Aceste instrumente se elaborează respectând exigențele didactice și ținând seama de competențele urmărite (înțelegere, exprimare orală, scriere), și vizează toate nivelurile de utilizare - *elementară, independentă și experimentată* - a unei limbi străine.

Ce este nivelul prag?

Nivelul considerat cel mai util comunicării a fost numit **nivel prag** și corespunde, pe scara tradițională a nivelelor (elementar, intermediar, avansat), nivelului intermediar. Conform documentelor europene de ultimă oră (*Un Cadru European Comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare și Pașaportul lingvistic*), scala pentru evaluarea cunoștințelor lingvistice conține 6 trepte **A1- A2 - B1- B2 - C1 - C2**. La fiecare treaptă se au în vedere toate competențele lingvistice: **înțelegere** (prin ascultare și citire), **vorbire** (participare la conversație și exprimare orală) și **exprimare scrisă**. Nivelul prag, situat în dreptul treptei **B1**, are ca țintă stăpânirea nivelului de utilizare independentă a unei limbi străine. Aceasta înseamnă că un “absolvent” al nivelului prag poate să înțeleagă bine o vorbire standard clară, pe teme familiare, referitoare la activitatea profesională, școlară, petrecerea timpului liber etc. Poate urmări și

înțelege ideea principală din programe radio și TV pe teme de actualitate, de interes personal sau profesional, dacă sunt prezentate într-o manieră relativ clară și lentă. În ce privește înțelegerea limbii scrise, poate înțelege texte redactate într-un limbaj uzual sau texte referitoare la activitatea sa profesională. Poate înțelege, de asemenea, descrierea evenimentelor, exprimarea sentimentelor și a urărilor din scrisorile personale. În privința vorbirii, poate face față majorității situațiilor comunicative ce survin în cursul unei călătorii. Poate participa spontan la o conversație pe teme familiare, de interes personal sau referitoare la viața cotidiană (familie, petrecerea timpului liber, activitate profesională, călătorie, actualități). Poate exprima coerent, într-o manieră simplă, experiențe și evenimente personale trăite, de asemenea, să-și expună visele, speranțele și obiectivele de perspectivă. Poate argumenta și explica pe scurt opiniile și planurile personale. Poate povesti o întâmplare sau poate relata intriga unei cărți sau a unui film, concomitent cu exprimarea reacțiilor și a aprecierilor față de acestea. La nivelul exprimării scrise, este capabil să redacteze texte scurte, simple și coerente pe teme familiare sau de interes personal. Poate scrie scrisori în care să relateze experiențe sau impresii personale. Cu alte cuvinte este capabil să utilizeze o limbă străină pentru a trăi independent într-o țară străină (v. *Pașaportul lingvistic*, grila de auto-evaluare)

Pentru limbile franceză și engleză, cele mai experimentate în domeniul elaborării materialelor didactice – beneficiare, deja, a numeroase instrumente de învățare ca limbi străine – materialele solicitate la nivel european au apărut încă în anii '70. La cerințele CoE s-au aliniat rând pe rând și celelalte limbi europene, așa încât, la ora actuală acest tip de prezentare există pentru majoritatea limbilor europene, iar în unele țări s-a trecut la elaborarea materialelor necesare altor etape de învățare, de nivel mai avansat decât nivelul zis "prag". Descrierea nivelului prag există deja, în formă tipărită, pentru următoarele limbi: bască, catalană, daneză, engleză, estoniană, franceză, galeză, galiciană, germană, italiană, letonă, lituaniană, malteză, norvegiană, olandeză, portugheză, rusă, spaniolă, suedeză; în curând urmează să apară descriptivele pentru greacă și scoțiană, și sunt în pregătire și alte limbi (avem cunoștință despre cehă și maghiară).

În predarea limbilor străine, opțiunea pentru o astfel de descriere reprezintă reflexul practic al convingerii că studiul gramaticii, al lexicului sau a structurii frazelor nu sunt scopuri în sine, ci mijloace pentru realizarea comunicării. Cu alte cuvinte "predarea limbilor a fost transformată dintr-o învățare sterilă a structurilor într-un studiu vital cu accent pe utilizarea limbii în interacțiunea directă persoană – persoană" (J.van Ek, J. Trim, *Threshold 1990*, Cambridge University Press, p.1).

Pentru limba română ne aflăm abia acum în situația de a oferi o descriere funcțională care să servească autorilor de manuale și de metode de predare a românei ca limbă străină (RLS) ca model operațional a ceea ce ar trebui să reprezinte capacitățile de exprimare ale unei persoane care învață limba română pentru a trăi independent în viața cotidiană: **nivelul prag**.

Nivelul prag - ca toate celelalte lucrări similare elaborate pentru limbile menționate mai sus - constă într-un inventar de *acte de vorbire*, de *cuvinte*, de *structuri lexicale* și de *reguli gramaticale* necesare unui anumit nivel de competență în însușirea limbii române. Nivelul "prag", așa cum arătam mai sus, nu este echivalentul nivelului "elementar" din didactica limbilor străine, ci presupune stăpânirea unor cunoștințe lingvistice suficient de bune pentru a-i permite celui care și le-a însușit să ducă o viață independentă, atât în plan personal cât și social, în noul mediu lingvistic.

Istoric vorbind, *The Threshold Level*, al lui J.A. van Ek și J. Trim, apărut în 1971, a servit ca model pentru descrierile lingvistice ale tuturor celorlalte limbi, care au contribuit apoi, la rândul lor, la diversificarea, îmbogățirea și rafinarea prezentării. Aceluiași autor îi aparține și prima definiție a termenului "nivel prag". Așa cum am menționat deja, în momentul de față marea majoritate a limbilor Europei dispune de o astfel de descriere, iar demersul nostru a beneficiat de o experiență importantă, acumulată în timp, având ca repere de redactare lucrările următoare: Daniel Coste și echipa, *Un Niveau-Seuil*, Hatier, 1976; J.A. van Ek și J.L.M. Trim, *Threshold 1990*, Cambridge University Press; Nora Galli de'Paratesi, *Livello soglia*, Edizioni del Consiglio d'Europa, 1994; J. M. Casteleiro, A. Meira, J. Pascoal, *Nivel limiar (Para o ensino / Aprendizagem do Portugues como lingua segunda / lingua estrangeira)*, Strasbourg, 1988. La data angajării lucrării, am profitat de sprijinul și experiența d-lui John L.M. Trim, consilier pentru Proiectul Limbi Moderne al Consiliului Europei.

Având în vedere că limba română nu are o mare tradiție în predarea ca limbă străină, în realizarea lucrării un rol important a avut experiența personală a fiecărui autor atât în domeniul predării românei ca limbă străină, cât și în domeniul producerii de materiale didactice necesare predării (manuale, gramatici). În ce privește publicul, am avut în vedere: a) un public adult, dar tânăr, care se pregătește să facă studii universitare în România sau să-și însușească sau să-și perfecționeze în mod rapid limba română ca limbă străină (ne gândim, de exemplu, la alogenii din Republica Moldova); b) un public românesc care învață româna ca a doua limbă – naționalitățile minoritare din România, românii din afara granițelor; c) alte tipuri de beneficiari (turiști, oameni de afaceri). "Pragul" este așadar maximal pentru a satisface cerințele acestor categorii diverse de public, iar autorilor de manuale le revine sarcina de a opera selecții

diversificate din inventarele oferite. De altfel, acest gen de lucrare trebuie să fie destul de flexibil pentru a corespunde mai multor obiective, iar alegerea conținuturilor cade în sarcina utilizatorului, care trebuie să fie în stare să le adapteze cu maximă acuratețe nevoilor didactice concrete.

Comparativ cu lucrările care au servit drept ghid în elaborare, se impune să facem unele observații. În primul rând este de remarcat că - deși există o “schemă” de urmat – fiecare lucrare are personalitatea ei proprie, dictată pe de o parte de specificul limbilor, iar pe de alta de orientarea lingvistică a autorilor și de momentul elaborării. În acest sens, *Nivelul prag* se apropie mai mult de modelul portughez, dar am ținut seama și de unele sugestii oferite de modelul englez și de cel francez. În capitolele dedicate *actelor de vorbire, noțiunilor specifice și noțiunilor generale* modelul a fost preluat mai fidel – având în vedere că problematica acestora e relativ comună tuturor limbilor. În *ghidul gramatical* ne-am permis o altă abordare. Am recurs la o prezentare mai detaliată a faptelor din două rațiuni: a) pentru a pune la îndemâna utilizatorilor suficiente informații - care să contureze mai exact specificul limbii române și b) pentru a suplini absența de pe piață a unei gramatici a limbii române ca limbă străină. Necesitatea unui astfel de demers poate fi susținută cu argumente dintre cele mai simple. E suficient să aducem în atenția utilizatorilor faptul că limba română ca limbă romanică are o structură gramaticală destul de complexă. În plus, fizionomia ei specifică reflectă influențe (slavă, greacă, maghiară etc.) care au acționat numai în spațiul lingvistic al românei. Afirmatia unui lingvist finlandez că româna este cea mai interesantă dintre limbile romanice pentru un lingvist, vine să confirme și să justifice maniera noastră de abordare a problemelor gramaticale.

Lucrarea, în ansamblul ei, trebuie înțeleasă și privită în primul rând ca un instrument metodologic necesar învățării / predării limbii române ca limbă străină și destinat utilizatorilor (organizatori de cursuri, autori de manuale și materiale didactice auxiliare); aceștia își vor pentru a-și construi obiectivele și conținuturile de învățare în funcție de nevoile proprii și de publicul țintă.

Descrierea vizează atingerea unor obiective didactice ținând seama de conceperea comunicării ca o acțiune interactivă. Scopul propus, acela al dezvoltării abilității comunicative, are în vedere atât interacțiunea orală, cât și comunicarea scrisă.

Din punctul de vedere al structurării materialului, în afara capitolelor introductive, lucrarea conține două secțiuni: prima secțiune abordează într-o manieră concentrată probleme legate de didactica limbilor străine, respectiv definirea publicului, a domeniilor sociale de comunicare, a situațiilor de comunicare / a deprinderilor comunicative, a tipurilor de texte și a temelor abordate

precum și a strategiilor de învățare; cea de-a doua secțiune grupează capitolele care propun categoriile susceptibile de a face parte din “nivelul prag”, respectiv un inventar al *actelor de vorbire*, al *noțiunilor specifice*, al *noțiunilor generale*, precum și o descriere a *gramaticii* din perspectiva predării ca limbă străină; la acestea se adaugă un *indice alfabetic*.

Considerăm că lucrarea, o premieră pentru limba română, nu este un produs definitiv, ci o propunere, din nenumăratele posibile, care se cere continuată și perfecționată, autorii declarându-se, dintru început, receptivi la eventualele observații de îmbunătățire a prezentului document.

PARTEA ÎNTÂI

OBIECTIVE DIDACTICE

- 1. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR MODERNE DE CĂTRE ADULȚI**
- 2. PUBLICUL VIZAT**
- 3. DOMENIILE SOCIALE DE COMUNICARE**
- 4. SITUAȚIILE DE COMUNICARE ȘI DEPRINDERILE COMUNICATIVE**
- 5. TIPURILE DE TEXTE ȘI TEMELE ABORDATE**
- 6. STRATEGIILE DE ÎNVĂȚARE**
- 7. PAȘAPORTUL LINGVISTIC – GRILA DE AUTOEVALUARE**

1. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR MODERNE DE CĂTRE ADULȚI

Proiectul Limbilor Moderne lansat de Consiliul Europei a demarat din nevoia de a pune de acord diversitatea de abordări în predarea limbilor străine generate de obiective și contexte educative multiple în cadrul unei Europe în plină transformare. Scopul demersului a fost acela de a ajunge la formule general valabile care, luând în considerare nevoi și obiective generale, dar și particularizate ale învățării, să reprezinte o descriere satisfăcătoare a oricărei limbi pentru predarea și învățarea ei ca limbă străină.

Nivelul prag, așa cum a fost el denumit și definit de J. A. van Ek în *The Threshold Level* (cu un index gramatical de L. Alexander, Consiliul Europei, Strasbourg, 1975), stipulează o **competență generală minimală a comunicării** care să stea la baza elaborării de programe relativ unitare pentru orice limbă văzută ca limbă străină. El ar marca etapa esențială în învățarea unei limbi străine, iar inventarul problematicii sale în versiunea engleză urma să constituie un instrument general de referință pentru limbile descrise conform acestor principii.

Pe o scară a competențelor lingvistice constituită din 6 nivele: nivelul prag se situează pe poziția a treia (cuprinzând etapele A1, A2, B1) și presupune că cel care învață a achiziționat un bagaj de cunoștințe lexicale, gramaticale, dar și culturale, care îi permit să ducă o viață independentă într-un mediu lingvistic nou, să înțeleagă limba la nivelul vorbit și scris, și să facă față majorității situațiilor cotidiene de exprimare orală sau scrisă. Este important de semnalat faptul că la acest nivel accentul cade pe capacitatea de înțelegere, care depășește capacitatea de producere în limba străină. În concepția generală a sistemului de învățare pentru adulți urmează alte nivele (B2, C1, C2), pentru care unele limbi (cele cu o circulație mare) dispun deja de descrieri parțiale. Semnalăm tot aici și faptul că acest sistem trinivellar (A, B, C) a fost inclus / preluat de către Cadrul European Comun de Referință pentru învățarea limbilor, fiind deja folosit în unele țări europene ca bază pentru programele de învățare sau pentru eliberarea diplomelor și a certificatelor de competență lingvistică.

Nivelul prag se bazează pe următoarele principii fundamentale: a) centrarea pe cel care învață; b) un sistem de unități capitalizabile; c) concepția comunicativă a competenței vizate în procesul de predare / învățare.

a) Centrarea pe cel care învață

Scopul predării / învățării unei limbi străine este acela de a înarma pe cel care învață cu un set de cunoștințe și deprinderi de folosire a acestora în vederea satisfacerii nevoilor comunicative. De aici derivă primul dintre principiile enunțate: **centrarea pe cel care învață**. Este, deci, esențial ca “învățătorul” să cunoască exact sau cât mai bine nevoile “învățacelui” pentru a-și putea concepe, planifica și centra materialul de predat conform nevoilor și așteptărilor acestuia. Din această perspectivă, pe primul plan nu se află “materia de predat”, ci subiectul care învață. În formularea obiectivelor predării trebuie să se țină cont de toate “ipostazele” în care poate fi surprins beneficiarul actului de predare. El apare ca “învățacel”, dar e și comunicator, subiect social și persoană. Obiectivele învățării vor viza atât **atingerea abilității comunicative** prin dezvoltarea mai multor tipuri de **competențe**, cât și dezvoltarea personalității prin stimularea capacităților cognitive și prin dezvoltarea afectivității.

b) Un sistem de unități capitalizabile

Un curs de învățare a unei limbi străine se organizează pe grupe. În cazul adulților care recurg la activitatea aceasta se constată o mulțime de factori determinanți care au generat-o și în funcție de acestia trebuie organizat și cursul respectiv. Pentru aceasta trebuie găsite punctele convergente, care să răspundă nevoilor și obiectivelor comune unui grup de cursanți. Existența acestui set de puncte comune face posibil un proiect de sistem educativ bazat pe **unități capitalizabile**, introdus în didactica limbilor și prezentat de J.Van Ek (1) în felul următor: “Presupunem că trebuie să răspundem la cererea de instruire a cinci persoane (v, w, x, y, z) având fiecare nevoi diferite. Nu ne putem permite să organizăm cinci cursuri pentru a satisface separat fiecare din aceste cerințe. Pentru găsirea unei soluții la această problemă, vom începe prin descompunerea în diversele sale părți a competenței vizate de către fiecare cursant.

CURSANT	COMPONENTELE COMPETENȚEI VIZATE								
V	a		c	d	e			g	
W	a	b	c		e				
X	a		c			f	g	h	
Y	a	b	c	d				h	i
Z	a		c	d		f	g		

O posibilă manieră de organizare a unui curs va fi de a-l concepe astfel încât să conțină toate elementele de la **a** la **i**, pentru a răspunde nevoilor fiecărui cursant. Dar acest program nu va fi economic pentru că fiecare cursant ar trebui să învețe mult mai mult decât ceea ce îl interesează.

S-ar putea preconiza un curs care să nu rețină decât elementele necesare tuturor cursanților, adică **a** și **c**. Această procedură ar fi foarte economică, dar n-ar răspunde decât foarte parțial cererii fiecărui cursant.

Există o opțiune mai satisfăcătoare decât cele avute în vedere, care din punct de vedere economic rămâne viabilă întrucât se aplică pe o scară largă. Ea constă în reunirea cursanților în grupe de compoziție variabilă. Aceasta înseamnă fie că propunem celor cinci solicitanți un curs tratând **a** și **c**, fie că propunem indivizilor **v**, **y**, **z** un curs acoperind **d**, indivizilor **v** și **w** un curs acoperind **e** etc. Elementul **i** fiind util numai cursantului **y**, pentru a justifica deschiderea acestui curs, vom fi nevoiți să găsim, în afara celor cinci solicitanți, alții care vor avea aceeași nevoie” (J.van Ek).

Acest fel de organizare a cursurilor, care ia în considerare nevoile și obiectivele învățării, este numit în mod curent **sistem de unități capitalizabile** și pare a răspunde în modul cel mai adecvat nevoilor de învățare ale adulților. Pentru aplicarea lui în practică se impune îndeplinirea unor condiții nu tocmai simple. Este vorba, în primul rând, de definirea obiectivelor învățării în așa fel încât în procesul de evaluare să se poată verifica ușor dacă obiectivele au fost atinse de către cursanți. Stabilirea obiectivelor cu ajutorul celor care învață face posibilă orientarea procesului de predare/învățare spre acele metode și procedee didactice care corespund mai bine caracteristicilor, așteptărilor și preferințelor cursanților.

c) Concepția comunicativă a competenței vizate în procesul de predare învățare

În această accepțiune procesul de predare / învățare consideră că obiectivele cursanților sunt obiective comunicative, adică ei așteaptă să-și însușească acele deprinderi lingvistice care să le permită și să le faciliteze comunicarea în limba străină. Prin urmare, selectarea mijloacelor lingvistice se va face având în vedere obiectivele comunicării, care pun accent pe folosirea limbii: în această viziune, însușirea sistemului lingvistic este cea subordonată obiectivului pragmatic care este comunicarea. Această concepție implică recunoașterea faptului că progresul în învățare echivalează cu progresul în comunicare și nu cu cel al cunoașterii sistemului lingvistic, care rămâne mai puțin relevant pentru atingerea obiectivelor comunicative.

Atingerea abilității comunicative are loc prin dezvoltarea mai multor tipuri de **competențe**:

Competența lingvistică presupune “cunoașterea resurselor formale cu ajutorul cărora se pot construi și formula mesaje semnificative și capacitatea de a le utiliza”. Cu alte cuvinte, această competență presupune cunoștințe de fonetică, lexic, gramatică, semantică, ortografie și ortoepie.

Competența sociolingvistică cere cunoașterea capacităților necesare pentru a domina dimensiunea socială a utilizării limbii. Ea presupune stăpânirea mărcilor lingvistice ale relațiilor

sociale (dumneavoastră / dumneata / tu), a regulilor de politețe specifice poporului român, a structurilor idiomatice, a diferitelor registre (fam., pop., pej.), dialecte, accent.

Competența pragmatică include competența discursivă, adică abilitatea unui utilizator de a aranja propozițiile într-o secvență cât mai naturală cu putință, respectând reguli precise de organizare a discursului.

Competența socio-culturală înseamnă cunoașterea societății și a culturii comunităților în care se vorbește limba respectivă. Se includ aici viața de zi cu zi, condițiile de viață, relațiile interpersonale, limbajul gesturilor, convențiile sociale, diferite ritualuri.

2. PUBLICUL VIZAT

Identificarea publicului

Nivelul prag este conceput pentru a permite producerea de cursuri/manuale sau alte materiale de învățare a limbii române¹ ca limbă străină (RLS). În ce privește publicul vizat, am avut în vedere următoarele categorii: a) un public adult, dar tânăr, care se pregătește să facă studii universitare în România sau să-și însușească sau perfecționeze în mod rapid limba română ca limbă străină (ne gândim pentru cea din urmă categorie, de exemplu, la alogeni din Republica Moldova); b) un public românesc care învață româna ca a doua limbă – naționalitățile minoritare din România, românii din afara granițelor²; c) alte tipuri de beneficiari (turiști, oameni de afaceri).

Grupuri de destinatari

Întrucât fiecare din categoriile prezentate este destul de eterogenă, se impune o prezentare mai detaliată a fiecărui grup.

a) În categoria publicului adult tânăr de origine străină, care se pregătește să facă studii / să-și aprofundeze cunoștințele de limbă și cultură în universitățile românești sau să studieze româna în universitățile din străinătate intră și studenții implicați în programele internaționale

---

¹ Limba română este limbă oficială în România și în Republica Moldova. Datorită condițiilor istorice și politice în care a evoluat, limba română, la fel ca majoritatea limbilor, prezintă deosebiri, (mai ales fonetice și lexicale) sesizabile la nivel teritorial și în special la nivelul limbii vorbite. Diferențele acestea sunt perfect explicabile din punct de vedere științific și nu îndreptățesc susținerea existenței a două limbi romanice în estul Europei. Din motive extralingvistice, în rândul populației din R. Moldova s-a indus ideea că acolo s-ar vorbi “limba moldovenească” – o limbă deosebită de limba română. Faptul că până în 1989 în R. Moldova se folosea alfabetul chirilic pentru scrierea oficială a limbii române a facilitat răspândirea acestei idei false. Chiar și în prezent, în așa zisă Republică Nistreenă (Transnistria) e utilizat alfabetul chirilic.

² Limba română se vorbește și în Ucraina (la granița de nord a României), în estul Ungariei și în estul Iugoslaviei de către populația de origine română; în aceste zone, româna are statutul de limbă minoritară.

care asigură mobilități (TEMPUS, SOCRATES, ERASMUS, CEEPUS etc.) ca și alogeni din Republica Moldova, unde limba română a devenit limbă oficială în urmă cu 10 ani.

- b) Un alt tip de public îl formează publicul românesc care învață româna ca a doua limbă – pe de o parte avem în vedere naționalitățile minoritare din România, adică vorbitori care au ca limbi materne maghiara, germana, ucrainiana, sârba, iar pe de altă parte minoritatea românească din afara granițelor, care dintr-un motiv sau altul nu a reușit să-și însușească în mod acceptabil limba română. În acest caz este vorba despre un public non-adult format din copii sau adolescenți, care, de obicei, au ca obiect de studiu în școală limba respectivă.
- c) Cel de-al treilea tip de public, adult, mai puțin numeros însă în cazul nostru, este format din persoane venite în România pentru perioade variabile de timp, din motive de ordin profesional (afaceri, comerț, activități diplomatice etc.) sau turistice.

Caracterizarea publicului

În învățarea limbilor străine, se face o diferențiere a predării și în funcție de vârsta publicului vizat. În capitolul anterior am prezentat caracteristicile legate de învățarea de către adulți. Pentru fiecare din cele trei categorii de public menționate mai sus și în funcție de statutul adult / non-adult se au în vedere trei factori principali:

- ocupația
- contextul predării/învățării
- nevoile și obiectivele comunicative.

Interacțiunea

Între diferitele categorii de public și domeniile sociale ale comunicării (prezentate în capitolul următor) are loc o interacțiune care stă la baza stabilirii priorităților în procesul de predare / învățare. Ca exemplificare a modului în care se produce această interacțiune, vom lua ca model un **public adult** care poate fi, la rândul său, diferențiat, după **preocupări**, în mai multe categorii: cu profesii clare, bine definite, care urmează o anumită specializare; care învață limba pentru a face studii; care studiază limba ca “hobby” etc. În altă ordine de idei, după **contextul** în care se predă / învață limba, cursurile sau orele sunt obligatorii, opționale, facultative. În fine, după **nevoile și obiectivele** comunicative, se iau în calcul necesitățile expresive impuse / determinate de situația în care se află cursantul, ca și obiectivele acestuia, pentru care se apelează la anumite strategii de predare/învățare. În funcție de astfel de parametri Programul fiecărei grupe de studiu se va gândi și se va organiza în funcție de astfel de parametri.

3. DOMENIILE SOCIALE DE COMUNICARE

Comunicarea prin mijloace lingvistice ne pune, în general, în situația de a folosi limba în cele mai variate contexte și domenii sociale. “Domeniile sunt principalele sectoare în jurul cărora se organizează viața socială. Alegerea domeniilor în care urmează să fie pregătiți să se angajeze cursanții are importante consecințe asupra situațiilor, obiectivelor, sarcinilor, subiectelor și textelor selecționate ca material de predare și evaluare, ca și asupra activității cursanților. Utilizatorii trebuie să aibă mereu în vedere efectul motivant al alegerii domeniilor, așa încât relevanța lor actuală să aibă o legătură cu utilitatea lor viitoare.” (Trim, 1997, p.13.)

În predarea limbilor străine, din perspectiva unui **nivel prag**, se iau în considerare între patru și șase domenii sociale pe care se bazează activitățile lingvistice necesare publicului-țintă. Acestea sunt: **domeniul relațiilor personale** (familiale și gregare, după altă împărțire), **domeniul relațiilor publice** (care se raportează la beneficiarii actului de învățare ca membri ai marelui public implicat în diverse tranzacții), **domeniul relațiilor profesionale** și **domeniul educației**.

Caracterizarea domeniilor

Domeniul relațiilor personale cuprinde în primul rând relațiile familiale adică relațiile care se stabilesc între membrii unei familii; ele sunt relativ ușor de exploatat lingvistico-didactic, familia reprezentând o structură culturală mai stabilă, cel puțin la nivel european. Aici relațiile sunt perechi: soț / soție, părinți / copii, bunici / nepoți, frate / soră etc. În acest cadru funcționează legăturile de rudenie, de vârstă, de sex, de alianță etc. care permit o largă interacțiune cu alte categorii sau subcategorii ale domeniilor sociale. Pe de altă parte aici intră relațiile personale propriu-zise (numite și gregare), adică acele relații care se stabilesc întâmplător sau conjunctural, pe baza unor afinități de diferite tipuri și se mențin între parteneri care pentru un timp au aceleași interese. Ar intra aici relațiile de vecinătate, de solidaritate într-un anumit moment mai dificil, de interes, de prietenie etc. În interiorul lor funcționează convenții sociale de paritate și reciprocitate concretizate în vizite, cadouri, felicitări cu ocazia diverselor evenimente etc.

Domeniul relațiilor publice cuprinde mai întâi relațiile tranzacționale, adică acele relații care ajută la “supraviețuirea” într-un mediu străin: relații dintre un agent comercial și un client care dorește să-și satisfacă nevoile de alimentație, de locuință, de sănătate, de îmbrăcăminte, să folosească anumite servicii (medical, bancar, de comunicare la distanță, de circulație etc. În acest domeniu al relațiilor sociale un accent deosebit se pune pe actele de comunicare care presupun vehicularea informației scrise (completarea unor formulare, citirea unor anunțuri etc.), dar tot în acest tip de relații se include și stabilirea de contacte cu alte persoane de exemplu în timpul călătoriei, sau în situația când căutăm ceva, pe stradă etc. sau relațiile cu mediile de

informare. Pentru nivelul prag, acest tip de relații sunt puțin mai deosebite pentru că persoana care învață să comunice într-o limbă străină se află, de obicei, în postura de receptor. Deci, în acest caz, accentul cade pe receptarea și înțelegerea informației, iar aceasta poate proveni din oricare domeniu al vieții sociale (familiar, gregar, profesional, tranzacțional, educațional). Obiectivul principal al beneficiarului îl constituie informarea despre situația politică, despre oportunități de muncă sau informații legate direct de situația în care se află (buletine meteo, informații despre spectacole sau timpul liber etc.). Canalele de informare pot fi audio-vizuale (televiziune, radio), adică limba vorbită, dar în egală măsură și ziarele, revistele, cărțile, adică limba scrisă.

Domeniul relațiilor profesionale are în vedere legăturile stabilite între indivizi în timpul activității lor profesionale. Ele pot fi relații de egalitate între angajații cu aceeași funcție, dar și relații ierarhice (șef / subaltern, patron / angajați etc.). La nivelul unei instituții/ întreprinderi rezultă o rețea complexă de raporturi profesionale, care trebuie avute în vedere în procesul de predare a unei limbi.

Domeniul educațional este important pentru urmărirea relațiilor stabilite în cadrul organizat în scopul învățării. Aici se desfășoară relații specifice între elev și profesor, acestea fiind caracteristice numai unui anumit tip de public.

Cadrul de interacționare a domeniilor

Publicul vizat, domeniile de comunicare și situațiile concrete de comunicare interacționează în procesul de comunicare verbală. În funcție de obiectivele învățării, accentul interacțiunii va fi modificat pentru a servi cât mai bine scopului propus.

4. SITUAȚIILE DE COMUNICARE ȘI DEPRINDERILE COMUNICATIVE

Cele patru domenii cu specificitatea lor anume la nivelul instituțional și al rolurilor pe care le joacă participanții la interacțiune („situațiile comunicative”) decid asupra sferelor lexicale de interes („noțiuni specifice”), ca și asupra tipurilor de deprinderi / activități („acte verbale”) și de texte pe care acestea le presupun.

1. Relațiile publice și situațiile de comunicare

Astfel, relațiile sociale pe care le-am luat în considerare pentru nivelul prag sunt acelea definite de serviciile publice cu care străinul intră în contact în mod uzual: poștă, telefon, transport în comun, hotel / cazare, restaurant, magazine, spitale și policlinici, spectacole, factori de ordine publică etc. Având în vedere cadrul instituțional al acestor *situații de comunicare*, relațiile care se stabilesc în interiorul lor sunt roluri în general social definite, ca: funcționar – client, recepționar – client, șofer de taxi – client, vânzător – cumpărător, proprietar – chiriaș, medic – pacient, reprezentant al ordinii publice – cetățean, controlor – călător ș.a. Modul de desfășurare al interacțiunilor astfel definite este predominant convențional, ceea ce se reflectă în tipurile de *acte verbale* selecționate de asemenea contexte: *a.* acte constitutive ale ritualurilor sociale (formule introductive și schimburi de saluturi, formule de prezentare, schimburi de mulțumiri sau scuze etc., v. AV 1. CONVENȚII SOCIALE); *b.* acte predominant tranzacționale, specifice schimburilor informative: cupluri de acte întrebare – răspuns (v. AV 2. INFORMAȚII); *c.* acte verbale de permisiune și obligație, de instrucțiuni și ordine, exortative și consultative: în general acte care definesc situații sociale multiple și care pot caracteriza, dar și ajuta străinii în a-și lămurii specificitatea comunității lingvistice românești la nivelul regulilor comunicative instituționalizate și, deci, convenționalizate. Străinul care a atins nivelul prag de competență lingvistică va fi capabil să consulte pe cineva în limba română, să ceară permisiunea de a face ceva, să ceară indicații, sfaturi, ajutor, să se informeze asupra obligativității sau interdicției unor acțiuni, să ceară cuiva să facă ceva, să reclame, să se plângă de ceva etc. (cf. AV 4. INFLUENȚAREA ACȚIUNILOR). La nivelul *noțiunilor specifice*, sferile lexicale considerate utile sunt identificarea și caracterizarea persoanei (v. NS 1), relațiile sociale (v. NS 14), cazarea și hrana (v. NS 6), servicii diverse și cumpărături (v. NS 8 și 9), accidente, igiena și sănătatea (v. NS 10), călătoria și transportul în comun (v. NS 11) etc. Deprinderile comunicative se referă la posibilitatea schimburilor verbale (înțelegere și producere), iar la nivelul textelor scrise, în principal la receptarea – înțelegerea lor (v. 5 Tipuri de texte). *Textele* minimale ale străzii și ale unor servicii (firme, reclame, afișe de spectacole, orare ale trenurilor, autobuzelor ori

magazinelor, etichete, meniuri de restaurant, dialogul cu ecranul bancomatului, al calculatorului ori al telefonului public, completarea formularelor etc.), ca și texte puțin mai elaborate, cum ar fi prospectele de medicamente și, într-o mai mică măsură regulamentele, se presupune a putea fi toate înțelese, iar altele produse oral și / sau scris de către studentul care și-a însușit nivelul prag al limbii.

2. Relațiile profesionale și situațiile lor de comunicare

Relațiile profesionale sunt acelea care îi definesc pe indivizi în mediul lor profesional ca superiori vs. subordonați, patroni vs. angajați, colegi etc. Publicul beneficiar al nivelului prag nu se presupune a stăpâni limba în situații foarte profesionalizate, ceea ce face ca anumite situații de comunicare sociale să se suprapună cu *situațiile profesionale superficiale* pe care le avem în vedere. Astfel, convențiile comunicative generale sunt avute în vedere și pentru domeniul profesional, căci ele se presupun a funcționa în toate mediile profesionale (v. AV 1. CONVENȚII SOCIALE, 2. INFORMAȚII, 4. INFLUENȚAREA COMUNICĂRII). Modul în care am descris *actele de vorbire* la nivelul expresiei a luat permanent în considerare opoziția dintre registrele politicos / superior vs. apropiat, opoziție ce caracterizează în general relațiile social-profesionale, și, mai precis, scala de politețe specific românească *dumneavoastră* / acord verbal la plural – *dumneata – tu* / acord verbal la singular. În privința lexicului, capitolele 2. EDUCAȚIE, 7. MUNCĂ ȘI PROFESIE, 11 CĂLĂTORII, DEPLASĂRI etc. din *Noțiunile specifice* răspund nevoilor comunicative a ceea ce ia în considerare nivelul prag. În fine, *textele* specializate pe care se presupune că le poate înțelege cunoscătorul nivelului prag nu vor putea depăși lectura-înțelegerea cărților de vizită, a unor notițe tehnice sau „moduri de întrebuințare”, parțial a unor regulamente (ele sunt în general redactate într-un stil mai elaborat) sau a paginilor web care au aproape întotdeauna drept auxiliar și suporturi vizuale; în privința redactării textelor, aceasta se va mărgini la unele liste și rapoarte minimale și la unele indicații profesionale elementare.

3. Relațiile personale / familiale și situațiile lor de comunicare

Relațiile familiale nu sunt neglijate în *Nivelul prag* românesc, chiar dacă e evident în general că străinii nu vor fi în relații de acest tip cu românii. Situația românilor care domiciliază în străinătate (la origine, fie emigranți, fie locuitori ai teritoriilor limitrofe: Ungaria, Basarabia, Bucovina, Iugoslavia, Bulgaria) atestă însă limpede, actualmente, că în familiile acestora limba română tinde să se piardă din uzul cotidian, în ciuda dorinței lor de a o cultiva și menține. Pentru aceste categorii, ca și pentru persoanele care se găsesc în general în relații de tip personal, *Nivelul prag* a prevăzut sfere de comunicare specifice cum sunt, în capitolul *acte de vorbire*,

subcapitolele 3. ATITUDINI ȘI SENTIMENTE (alături, din nou, de subcapitolele general-sociale 1. CONVENȚII SOCIALE, 4. INFLUENȚAREA ACȚIUNILOR, din care didacticianul, autor de metode, manuale, programe didactice, va prelua elementele mai direct utile, de tipul permisiune, mulțumiri, scuze, urări, consultare, ordine, sfaturi, ajutor, oferte, obligații, refuz, amenințare / avertizare, încurajare, plângere etc.). Din capitolul destinat *noțiunilor specifice*, numeroase sfere lexicale sunt interesante pentru a susține lingvistic aceste tipuri de relații, ca de exemplu: capitolul 1. IDENTIFICAREA ȘI CARACTERIZAREA PERSOANEI (1.14. MEMBRII FAMILIEI, 1.16. GUSTURI, PREFERINȚE, 1.17. CARACTER, TEMPERAMENT, 1.18. CARACTERISTICI FIZICE), CAPITOLUL 5. CASA ȘI CĂMINUL, 9. CUMPĂRĂTURI, 10. IGIENA ȘI SĂNĂTATEA, 11. CĂLĂTORIILE, 12. PERCEPȚIILE, 13. VIAȚA PRIVATĂ ȘI TIMPUL LIBER. În privința **relațiilor personale**, de zi cu zi, cu prieteni, vecini, cunoștințe, oameni de pe stradă, aspectele pe care le-am considerat specifice față de celelalte zone relaționale privesc în plus un lexic referitor la mediul geografic, faună, floră, climat, timp (v. NS 4) utilizabil în conversațiile cotidiene despre ceea ce ne înconjoară, despre vreme sau catastrofe naturale, despre animalele de companie, grădina ș.a.; în fine, un lexic al evenimentelor social-politice, despre care nu rareori se conversează pe stradă, între prieteni, peste tot unde se întâlnesc oameni, este prevăzut în subcapitolul 15. ACTUALITATEA al *Noțiunilor specifice*. **Actele de vorbire** dictate de acest tip de relații, neavând o specificitate marcată, am putea spune că acoperă întreaga paletă comportamentală prevăzută pentru celelalte relații umane. Am luat însă în considerare faptul ca străinul care va locui temporar în mediu românesc trebuie „să se descurce singur” în situații nu numai de bună vecinătate și civilitate în colectivitățile în care își va petrece timpul, dar și în situații mai delicate, în care trebuie să se plângă de ceva și să reclame, să ceară sau să acorde ajutor, să înțeleagă anumite obiceiuri specifice, să emită acte de ezitare ori de tip permisiv, interdictiv etc. (v. AV 4. INFLUENȚAREA ACȚIUNILOR). În fine, nestăpânind suficient limba, el va avea nevoie să recurgă la strategii lingvistice reparatorii, de corectare a comunicării (v. AV 6), pentru a exprima ce nu a înțeles, a cere repetarea unui cuvânt, clarificarea sau pronunțarea cuvintelor și a numelor pe litere, un debit mai lent al vorbirii, o articulare mai clară a cuvintelor ș.a. Conversația cotidiană este tipul de *discurs-text* cel mai probabil pentru aceste relații, iar alte tipuri care pot fi receptate considerăm a fi revistele-magazin, ziarele cu faptul divers, buletinul meteo, cursul valutar, buletinele de știri, scrisorile personale etc.

4. Relațiile educaționale și situațiile lor de comunicare

Relațiile educaționale trebuie și ele avute în vedere, cu specificul lor situațional, acțional, noțional și textual. Astfel, *mediile* școală-universitate, cu săli de curs, săli de calculatoare și

internet, biblioteci, cămine, cantine, terenuri de sport, reuniuni studențești etc., pun străinii în relații profesor / instructor – student, bibliotecar – cititor, coleg – coleg, îngrijitor / portar – locatar etc. *Sfere lexicale* diverse privind clădirile, dotările și obiectele specifice acestor medii au fost prevăzute de *Nivelul prag* mai ales în subcapitolele 2. EDUCAȚIE și 3. LIMBA STRĂINĂ (v. NS), care vin să completeze domeniile de interes deja prevăzute pentru alte tipuri de relații. În privința *actelor de vorbire* specifice, ele au fost prevăzute în capitolele 5. ORGANIZAREA DISCURSULUI și 6. ACTE REPARATORII ca strategii comunicative esențiale pentru atingerea nivelului prag. Dicționarele, manualele – de limba română sau pentru alte discipline – , programele informatice de învățare, exercițiile și rezumatele sunt *tipurile de texte* pe care se presupune că le poate folosi studentul la nivelul prag.

5. TIPURI DE TEXTE SI TEME ABORDATE

Pentru *tipurile de texte* și *temele* abordabile în nivelul prag, am menționat, legat de fiecare domeniu (v. mai sus 4), competențele discursive pe care trebuie să le dobândească străinul „independent”. Aceste mențiuni sunt fie pentru „texte” orale sau scrise, fie pentru „noțiuni generale și specifice”; cele din urmă se pot căuta în cuprinsul capitolelor respective din această lucrare.

6. STRATEGIILE DE ÎNVĂȚARE

Este limpede că descriptivul funcțional – nivel prag – nu poate include strategiile de învățare pentru problematica, aproape exhaustivă, pe care o propune. Autorii de programe didactice, autorii de manuale, metodiștii, profesorii la clasă vor alege din inventarele prezentate în acest descriptiv (ACTE DE VORBIRE, NOȚIUNI GENERALE, NOȚIUNI SPECIFICE, GRAMATICĂ) acele elemente care răspund cerințelor concrete ale grupelor de studenți de care trebuie să se ocupe. Așa, de exemplu, atingerea nivelului prag poate fi doar o problemă de finisare pentru vorbitorii nativi, de naționalitate română, din țările limitrofe ori domiciliați în străinătate, care au dificultăți minime de înțelegere, dar pot avea dificultăți mai importante în producerea mesajelor; la fel pentru unele categorii de persoane de alte naționalități decât cea română dar care locuiesc în România. E posibil ca pentru anumite categorii de studenți să fie necesară doar abordarea textelor scrise, pentru alții însă ar putea fi necesare mai degrabă strategii conversaționale specifice oralului etc. În toate cazurile, metodele didactice ale nivelului prag se vor în primul rând *comunicative, situaționale, funcționale și interactive*, iar concepția materialelor didactice ca strategii de predare-învățare se va baza pe alcătuirea unor unități

didactice modulare, care să „alinieze”, simultan, acele tranșe din inventar care servesc cel mai bine specificului unui obiectiv didactic concret.

7. PAȘAPORTUL LINGVISTIC – GRILA DE AUTOEVALUARE

	A1	A2	B1 (nivel prag)	B2	C1	C2
<p>Înțelegere</p> <p>Ascultare</p>	<p>Pot să înțeleg expresii cunoscute și propoziții foarte simple referitoare la mine, la familie și la împrejurări concrete, când se vorbește rar și cu claritate.</p>	<p>Pot să înțeleg expresii și cuvinte uzuale frecvent întâlnite pe teme ce au relevanță imediată pentru mine personal (de ex., informații simple despre mine și familia mea, cumpărături, zona unde locuiesc, activitatea profesională). Pot să înțeleg punctele esențiale din anunțuri și mesaje scurte, simple și clare.</p>	<p>Pot să înțeleg punctele esențiale în vorbirea standard clară pe teme familiare referitoare la activitatea profesională, școală, petrecerea timpului liber etc. Pot să înțeleg ideea principală din multe programe radio sau TV pe teme de actualitate sau de interes personal sau profesional, dacă sunt prezentate într-o manieră relativ clară și lentă.</p>	<p>Pot să înțeleg conferințe și discursuri destul de lungi și să urmăresc chiar și o argumentare complexă, dacă subiectul îmi este relativ cunoscut. Pot să înțeleg majoritatea emisiunilor TV de știri și a programelor de actualități. Pot să înțeleg majoritatea filmelor în limbaj standard.</p>	<p>Pot să înțeleg un discurs lung, chiar dacă nu este clar structurat, iar conexiunile sunt numai implicite și nu semnalate în mod explicit. Pot să înțeleg programe de televiziune și filme fără prea mare efort.</p>	<p>Nu am nici o dificultate în a înțelege limba vorbită, indiferent dacă este vorba despre comunicarea directă sau în transmisiuni radio, sau TV, chiar dacă ritmul este cel rapid al vorbitorilor nativi, cu condiția de a avea timp să mă familiarizez cu un anumit accent.</p>
<p>Citare</p>	<p>Pot să înțeleg nume cunoscute, cuvinte și propoziții foarte simple, de exemplu, din anunțuri, afișe sau cataloage</p>	<p>Pot să citesc texte foarte scurte și simple. Pot să găsesc anumite informații previzibile în diverse materiale cotidiene (de ex., reclame, prospecte, meniuri, orare) și pot să înțeleg scrisori personale scurte și simple.</p>	<p>Pot să înțeleg texte redactate, în principal, într-un limbaj uzual sau referitor la activitatea mea profesională. Pot să înțeleg descrierea evenimentelor, exprimarea sentimentelor și a urărilor din scrisori personale.</p>	<p>Pot să citesc articole și rapoarte pe teme contemporane, în care autorii adoptă anumite atitudini și puncte de vedere. Pot să înțeleg proză literară contemporană.</p>	<p>Pot să înțeleg texte factice și literare lungi și complexe, sesizând diferențele stilistice. Pot să înțeleg articolele specializate și instrucțiunile tehnice lungi, chiar dacă nu se referă la domeniul meu.</p>	<p>Pot să citesc cu ușurință orice tip de text, chiar dacă este abstract sau complex din punct de vedere lingvistic sau al structurii, de exemplu, manuale, articole specializate și opere literare.</p>

<p>Vorbire</p> <p>Participare la conversație</p>	<p>Pot să comunic într-o conversație simplă, cu condiția ca interlocutorul să fie dispus să repete sau să reformuleze frazele sale într-un ritm mai lent și să mă ajute să formulez ceea ce încerc să spun. Pot să formulez întrebări simple pe teme cunoscute sau de necesitate imediată și să răspund la asemenea întrebări.</p>	<p>Pot să comunic în situații simple și uzuale care presupun un schimb de informații simplu și direct pe teme și despre activități familiare. Pot să particip la discuții foarte scurte, chiar dacă, în general, nu înțeleg suficient pentru a întreține o conversație.</p>	<p>Pot să fac față în majoritatea situațiilor care pot să apară în cursul unei călătorii printr-o regiune unde este vorbită limba. Pot să particip fără pregătire prealabilă la o conversație pe teme familiare, de interes personal sau referitoare la viața cotidiană (de ex. familie, petrecerea timpului liber, călătoriile, activitatea profesională și actualități).</p>	<p>Pot să comunic cu un grad de spontaneitate și de fluentă care fac posibilă participarea normală la o conversație cu interlocutori nativi. Pot să particip activ la o conversație în situații familiare, exprimându-mi și susținându-mi opiniile.</p>	<p>Pot să mă exprim fluent și spontan, fără a fi nevoie să-mi caut cuvintele în mod prea vizibil. Pot să utilizez limba în mod flexibil și eficient în relații sociale și în scopuri profesionale. Pot să-mi formulez ideile și punctele de vedere cu precizie și să-mi conectez intervențiile bine de cele ale interlocutorilor mei.</p>	<p>Pot să particip fără efort la orice conversație sau discuție și sunt familiarizat(ă) cu expresiile idiomatice și colocviale. Pot să mă exprim fluent și să exprim cu precizie nuanțe fine de sens. În caz de dificultate, pot să reiau ideea și să-mi restructurez formularea cu abilitate, în așa fel încât dificultatea să nu fie sesizată.</p>
<p>Exprimare orală</p>	<p>Pot să utilizez expresii și fraze simple pentru a descrie unde locuiesc și oamenii pe care îi cunosc.</p>	<p>Pot să utilizez o serie de expresii și fraze pentru o descriere simplă a familiei mele și a altor persoane, a condițiilor de viață, a studiilor și a activității mele profesionale prezente sau recente.</p>	<p>Pot să leg expresii și să mă exprim coerent într-o manieră simplă pentru a descrie experiențe și evenimente, visele mele, speranțele și obiectivele mele. Pot să îmi argumentez și explic pe scurt opiniile și planurile. Pot să povestesc o întâmplare sau să relatez intriga unei cărți sau a unui film și să-mi exprim reacțiile.</p>	<p>Pot să prezint descrieri clare și detaliate într-o gamă vastă de subiecte legate de domeniul meu de interes. Pot să dezvolt un punct de vedere pe o temă de actualitate, arătând avantajele și dezavantajele diferitelor opțiuni.</p>	<p>Pot să prezint descrieri clare și detaliate pe teme complexe, integrând subtemele, dezvoltând anumite puncte și terminându-mi intervenția cu o concluzie adecvată.</p>	<p>Pot să prezint o descriere sau o argumentație cu claritate și fluentă, într-un un stil adaptat contextului; cu o structură logică eficientă, care să ajute auditoriul să sesizeze și să rețină punctele semnificative.</p>

<p>Scriere</p> <p>Exprimare scrisă</p>	<p>Pot să scriu o carte poștală scurtă și simplă, de exemplu, cu salutări din vacanță. Pot să completez formulare cu detalii personale, de exemplu, numele, naționalitatea și adresa mea pe un formular de hotel.</p>	<p>Pot să scriu mesaje scurte și simple. Pot să scriu o scrisoare personală foarte simplă, de exemplu, de mulțumire.</p>	<p>Pot să scriu un text simplu și coerent pe teme familiare sau de interes personal. Pot să scriu scrisori personale descriind experiențe și impresii.</p>	<p>Pot să scriu texte clare și detaliate într-o gamă vastă de subiecte legate de domeniul meu de interes. Pot să scriu un eseu sau un raport, transmițând informații sau argumentând în favoarea sau împotriva unui punct de vedere. Pot să scriu scrisori subliniind semnificația pe care o atribui personal evenimentelor sau experiențelor.</p>	<p>Pot să mă exprim prin texte clare, bine structurate, dezvoltând punctele de vedere. Pot să tratez subiecte complexe într-o scrisoare, un eseu sau un raport, subliniind aspectele pe care le consider importante. Pot să selectez un stil adecvat destinatarului.</p>	<p>Pot să scriu texte clare, cursive, adaptate stilistic contextului. Pot să redactez scrisori, rapoarte sau articole complexe, cu o structură logică clară, care să-l ajute pe cititor să sesizeze și să rețină aspectele semnificative. Pot să redactez rezumate sau recenzii ale unor lucrări de specialitate sau opere literare.</p>
---	---	--	--	--	--	--

PARTEA A DOUA

1. ACTE DE VORBIRE

2. NOȚIUNI SPECIFICE

3. NOȚIUNI GENERALE

4. GRAMATICA

5. INDICE

ACTE DE VORBIRE

ACTE DE VORBIRE

Introducere

Ca în celelalte lucrări similare, *actele de vorbire* au fost grupate în 6 subcapitole, constituite pe baza funcțiilor comunicative comune: **convențiile sociale** - grupează actele de vorbire prin care se stabilesc relațiile între interlocutori conform unor reguli deja "ritualizate"; **informațiile** - conțin actele de vorbire prin care se obțin informații despre fapte și modalitățile de acțiune;

atitudinile și sentimentele - se referă la acele acte de vorbire care exprimă emoții momentane sau durabile; **regulile de acțiune** – reunesc acte de vorbire care au funcția de a orienta și realiza acțiunile; **organizarea discursului** - conține actele de vorbire care servesc la organizarea discursului individual; **strategiile reparatorii** - grupează actele prin care se perfecționează înțelegerea dintre interlocutori.

De obicei am subliniat registrul în care se realizează respectivul act (+/- formal) pentru a-i atenționa pe utilizatorii documentului (autori de manuale sau profesori) că trebuie să furnizeze elevilor informații despre interdependența dintre realizarea lingvistică a actului și diferiți factori ai contextului situațional.

În unele cazuri, prin (fam.) s-a indicat caracterul familiar al unei realizări lingvistice.

Capacitățile pe care le vizează actele de vorbire

Principiul care stă la baza elaborării *Nivelului prag* stipulează că, pentru această etapă, capacitatea de înțelegere este superioară capacității de exprimare. Așa se explică existența unui mare număr de realizări lingvistice pe care utilizatorul nu le poate vehicula (încă) cu ușurință, dar este capabil să le înțeleagă și să reacționeze în consecință. În această categorie intră mai ales realizările din textele scrise, din domeniul tranzacțional, cum ar fi instrucțiunile de utilizare sau formularele care se cer descifrate și presupun acționarea în consecință, fără ca utilizatorul să fie capabil să le producă. Unde este cazul se semnalează că este vorba despre scriere (LS) sau vorbire (LV).

Prezentarea grafică

Cu caractere **grase** apar marcate strict formele vizate, când e cazul chiar o propoziție. Cu caractere *italic* se marchează de obicei tipurile de fraze (metalimbajul). Parantezele (...) presupun că respectiva formă este facultativă. Uneori între paranteze apare întrebarea care să dezambiguizeze răspunsul.

Lista actelor de vorbire

1. CONVENȚII SOCIALE

1.1. Formule introductive

- 1.1.1. salutul
  - 1.1.1.1. salutul la întâlnire
  - 1.1.1.2. răspunsul la salutul de întâlnire
  - 1.1.1.3. salutul la despărțire
- 1.1.2. transmiterea de salutări
- 1.1.3. formule de adresare
  - 1.1.3.1. adresare directă
    - 1.1.3.2. la telefon
      - 1.1.3.2.1. adresare inițială
      - 1.1.3.2.2. adresare finală
    - 1.1.3.3. în corespondență
      - 1.1.3.3.1. adresare inițială
      - 1.1.3.3.2. adresare finală
- 1.1.4. expresii fixe
  - 1.1.4.1. expresii introductive
  - 1.1.4.2. expresii de păstrare a contactului (pentru situații diferite)
  - 1.1.4.3. expresii finale

1.2. Prezentarea

- 1.2.1. prezentarea cuiva
- 1.2.2. răspunsuri la prezentare
- 1.2.3. autoprezentarea

1.3. Reguli de mișcare a corpului

- 1.3.1. cererea permisiunii
- 1.3.2. acordarea permisiunii
- 1.3.3. refuzarea permisiunii

1.4. Mulțumiri

- 1.4.1. a mulțumi
- 1.4.2. răspunsul la mulțumiri

1.5. Scuze

- 1.5.1. a cere scuze
- 1.5.2. a accepta scuzele cuiva
- 1.5.3. a refuza scuzele cuiva

1.6. Urări

- 1.6.1. a ura, a dori

1.7. Condoleanțe

- 1.7.1. a condola
- TE1.7.2. a răspunde la condoleanțe

1.8. Felicități

- 1.8.1. a felicita

1.8.2. a răspunde la felicitări

2. INFORMAȚII

2.1. Fapte

- 2.1.1. a cere informații asupra unui fapt - interogații totale
- 2.1.2. a răspunde la cererea de informații asupra unui fapt
  - 2.1.2.1. răspuns afirmativ
  - 2.1.2.2. răspuns negativ
  - 2.1.2.3. răspuns dubitativ
- 2.1.3. a cere informații asupra unui fapt - interogații parțiale
- 2.1.4. răspunsul la cererea de informații asupra unui fapt
- 2.1.5. a cere informații
- 2.1.6. răspunsul la cererea de informații
- 2.1.7. a se asigura, a verifica un fapt
- 2.1.8. a afirma
- 2.1.9. a nega
- 2.1.10. a anunța un fapt
- 2.1.11. a cere cuiva să se identifice
- 2.1.12. a se identifica
- 2.1.13. a cere identificarea cuiva
- 2.1.14. a identifica
- 2.1.15. a cere informații asupra capacității
- 2.1.16. a da informații asupra capacității
- 2.1.17. a cere informații asupra actelor mentale
- 2.1.18. a da informații asupra actelor mentale
- 2.1.19. a cere explicații
- 2.1.20. a da explicații
- 2.1.21. a cere justificări
- 2.1.22. a (se) justifica
- 2.1.23. a se scuza
- 2.1.24. a accepta scuzele
- 2.1.25. a cere aprobarea
- 2.1.26. a aproba
- 2.1.27. a nu aproba, a dezaproba

2.2. Modalități

- 2.2.1. a considera un fapt ca sigur
- 2.2.2. a considera un fapt ca adevărat
- 2.2.3. a considera un fapt ca neadevărat/fals
- 2.2.4. a considera un fapt ca aparent
- 2.2.5. a considera un fapt ca probabil
- 2.2.6. a considera un fapt ca improbabil
- 2.2.7. a considera un fapt ca posibil
- 2.2.8. a considera un fapt ca imposibil
- 2.2.9. a considera un fapt ca necesar (și obligatoriu)
- 2.2.10. a considera un fapt ca nenesesar
- 2.2.11. a considera un fapt ca greu/difil
- 2.2.12. a considera un fapt ca ușor
- 2.2.13. a formula ipoteze de eventualitate
- 2.2.14. a formula ipoteze de irealitate

3. ATITUDINI ȘI SENTIMENTE

3.1. A cere informații asupra atitudinilor și sentimentelor

3.2. A exprima atitudini și sentimente

3.2.1. atitudini și sentimente pozitive

3.2.1.1. plăcerea

3.2.1.2. fericirea

3.2.1.3. iubirea

3.2.1.4. prietenia

3.2.1.5. simpatia

3.2.1.6. mulțumirea, satisfacția, bucuria

3.2.1.7. entuziasmul

3.2.1.8. admirația

3.2.1.9. mândria

3.2.1.10. interesul

3.2.1.11. preferința

3.2.1.12. dorința

3.2.1.13. necesitatea

3.2.1.14. cheful, pofta

3.2.1.15. speranța

3.2.1.16. încurajarea, liniștirea cuiva

3.2.1.17. credința, încrederea

3.2.1.18. solidaritatea

3.2.1.19. calmul

3.2.1.20. răbdarea

3.2.1.21. grațitudinea

3.2.2. atitudini și sentimente neutre

3.2.2.1. perplexitatea, surpriza

3.2.2.2. indiferența, dezinteresul

3.2.2.3. resemnarea

3.2.3. atitudini și sentimente negative

3.2.3.1. neplăcerea

3.2.3.2. nefericirea

3.2.3.3. antipatia

3.2.3.4. dezgustul

3.2.3.5. tristețea, nemulțumirea

3.2.3.6. deziluzia, decepția, regretul

3.2.3.7. vina

3.2.3.8. teama

3.2.3.9. compasiunea

3.2.3.10. neîncrederea

3.2.3.11. lenea

3.2.3.12. iritarea

3.2.3.13. deprimarea

3.2.3.14. preocuparea

3.2.3.15. nerăbdarea

3.2.3.16. repulsia

3.2.3.17. aversiunea

3.2.3.18. indignarea

- 3.2.3.19.oroarea
- 3.2.3.20.durerea
- 3.2.3.21.ura

4. INFLUENTAREA ACTIUNILOR

4.1. Consultarea

- 4.1.1. a consulta pe cineva
- 4.1.2. a raspunde la cererea de consultație

4.2. Autorizarea, permisiunea

- 4.2.1. a cere autorizarea, permisiunea
- 4.2.2. a acorda autorizarea, permisiunea
- 4.2.3. a refuza autorizarea, permisiunea

4.3. Dispensa, aprobarea

- 4.3.1. a cere dispensa, aprobarea
- 4.3.2. a acorda dispensa, aprobarea
- 4.3.3. a refuza dispensa, aprobarea

4.4. Ordine, instrucțiuni

- 4.4.1. a cere indicații
- 4.4.2. a da ordin, instrucțiuni, indicații
- 4.4.3. distribuirea sarcinilor

4.5. Sfaturi

- 4.5.1. a cere sfaturi
- 4.5.2. a da sfaturi, a sfătui

4.6. Sugestii

- 4.6.1. a sugera cuiva o acțiune
- 4.6.2. a cere cuiva sugestia
- 4.6.3. a accepta sugestia

4.7. Exortatia

- 4.7.1. a îndemna
- 4.7.2. a stimula

4.8. Ajutorul

- 4.8.1. a cere ajutor
- 4.8.2. a acorda ajutor

4.9. Oferta

- 4.9.1. a oferi
- 4.9.2. a accepta oferta
- 4.9.3. a declina oferta

4.10. Obligația

- 4.10.1. a exprima obligația
- 4.10.2. a se informa asupra obligativității
- 4.10.3. exprimarea interdicției

- 4.11. Propunerea de acțiune
  - 4.11.1. a cere cuiva să facă ceva
  - 4.11.2. a se oferi pentru a face ceva
  - 4.11.3. refuzul de a face ceva
  - 4.11.4. a încuraja
  - 4.11.5. a promite
  - 4.11.6. a amenința
  - 4.11.7. a avertiza

- 4.12. A reclama

- 4.13. A ezita

- 4.14. A ceda

- 4.15. A se retrage

- 4.16. Intenția
  - 4.16.1. a se informa asupra intenției
  - 4.16.2. a exprima intenția sau lipsa intenției
  - 4.16.3. a se informa asupra dorinței de acțiune
  - 4.16.4. a exprima dorința de acțiune.

- 4.17. A fi pregătit, nepregătit
  - 4.7.1. a cere informații despre pregătire
  - 4.7.2. a exprima gradul de pregătire

- 4.18. Decizia
  - 4.18.1. a se informa asupra deciziei
  - 4.18.2. exprimarea deciziei

- 4.19. Plângerea
  - 4.19.1. prezentarea plângerii

- 4.20. Invitația
  - 4.20.1. a invita
  - 4.20.2. a accepta invitația
  - 4.20.3. a refuza invitația

5. ORGANIZAREA DISCURSULUI

- 5.1. Inițierea discursului
- 5.2. Indicarea etapelor discursului
- 5.3. Introducerea temei discursului
- 5.4. Schimbarea temei discursului
  - 5.4.1. a face o digresiune

- 5.5. Reluarea temei inițiale
- 5.6. Înteruperea unui vorbitor
- 5.7. A cere cuvântul
- 5.8. A da cuvântul
- 5.9. A refuza acordarea cuvântului
- 5.10. Exprimarea opiniei
  - 5.10.1. cererea opiniei
- 5.11. Ezitatea
- 5.12. Autocorectarea
- 5.13. Precizarea
- 5.14. Enumerarea
- 5.15. Exemplificarea
- 5.16. Emfaza
- 5.17. Rezumarea, sintetizarea
- 5.18. Concluzia
- 5.19. Relatarea discursului
- 6. ACTE REPARATORII (STRATEGII DE CORECTARE A COMUNICĂRII)
  - 6.1. Semnalarea receptării mesajului
    - 6.1.1. a semnală înțelegerea
      - 6.1.1.1. față în față
      - 6.1.1.2. la telefon
    - 6.1.2. a semnală neînțelegerea
      - 6.1.2.1. neînțelegerea totală
      - 6.1.2.2. neînțelegerea parțială
    - 6.1.3. a te asigura că ai fost bine înțeles
  - 6.2. A cere repetarea unui enunț/cuvânt
  - 6.3. A repeta
  - 6.4. A cere confirmarea textului
  - 6.5. A cere confirmarea înțelegerii
  - 6.6. A cere clarificarea

- 6.7. A cere repetarea pe litere
- 6.8. A pronunța pe litere, a dicta
- 6.9. A cere să se scrie
- 6.10. A preciza pronunțarea, scrierea
- 6.11. A exprima necunoașterea unui cuvânt, a unei expresii
- 6.12. A cere sprijin
- 6.13. A furniza un cuvânt, o expresie
- 6.14. A cere să se vorbească mai rar/repede/tare/încet
- 6.15. A parafraza, a aproxima
- 6.16. A cita pe cineva

1. CONVENȚII SOCIALE

1.1. FORMULE INTRODUCATIVE

1.1.1. SALUTUL

1.1.1.1. SALUTUL LA

ÎNTÂLNIRE (+ formal)

Bună dimineța	forma	
Bună ziua	de	(ce mai faceți?)
Bună seara	adresare	
Vă salut		

Bună ziua, (domnule doctor), ce mai faceți?

(- formal)

Bună	numel	(ce mai faci?)
'mneța		(ce mai zici?)
(Te) Salut		(ce mai nou?)

Ciao

Servus (reg.)

Sărut mâna | f. de adresare | (ce mai faci/faceți?)

Ultimul salut e folosit în două situații:

- ca salut reverențios pentru femei (**Sărut mâna/mâinile**, doamna doctor, **ce mai faceți?**);
- ca salut respectuos folosit în familie, adresat de către copii părinților sau persoanelor mai în vârstă.

1.1.1.2. RĂSPUNSUL

LA SALUTUL DE ÎNTÂLNIRE

(+ formal)

Bună dimineța / Bună ziua / Bună seara

(poate fi urmat de răspunsul **Mulțumesc, bine** etc.)

Mulțumesc, bine	forma	
foarte bine/așa-și-așal de		dar dv.?
nu prea bine	adresare	

(- formal)

Salut / Ciao / Servus / Bună / 'mneța

(poate fi urmat de nume sau apelativ + formula fixă)

Salut, Vasile, ce mai faci?

Bine, mersi | numel | (dar tu?)

Excelent | | (tu?)

Excelent, Radule, dar tu?

La **Sărut mâna**, se răspunde, după caz, fie cu salutul obișnuit (**Bună ziua** etc.), fie cu forme mai speciale (**Pa/Servus** etc.) pentru prieteni apropiați sau copii.

1.1.1.3. SALUTUL LA

DESPĂRȚIRE

(fără referire la altă întâlnire, se repetă salutul inițial)

Bună ziua

Bună seara

Noapte bună (pentru despărțirea la o oră târzie)

O zi bună

La revedere | numele/forma de adresare|

La revedere, domnule doctor.

(cu referire la alte întâlniri posibile sau stabilite deja)

pe + adv. timp

Pe curând/mâine

pe + ziua din săptămână

Pe luni/marți

(+ formal)

Ne (re)vedem **mâine**

anul viitor / la anul

săptămîna viitoare

a se (re)vedea + **peste** + precizarea timpului

Ne revedem peste o lună/un an.

(- formal)

Ciao

Servus

Pa

Sărut mâna

1.1.2. TRANSMITEREA DE SALUTĂRI

(printr-o altă persoană, față în față/la telefon)

(+ formal)

Vă rog să transmiteți |**salutările/complimentele mele**|

Transmiteți, vă rog, |**multe salutări/complimente**| doamnei Ionescu.

|**calde salutări**|

(- formal)

Te rog să transmiți **salutări** colegilor.

Salutări tuturor.

Complimente Mariei.

Îi îmbrățișez pe toți.

Îi sărut pe cei mici.

Sărutări de mâini mamei/bunicilor.

Sărutări de mâini doamnei (Ionescu).

Salută-l | pe Ion | (din partea mea).

Salut-o | pe Ioana |

Salută-i | pe părinții tăi |

Salută-le | pe doamne |

1.1.3. FORMULE DE ADRESARE

1.1.3.1. ADRESARE

DIRECTĂ

(+ formal)

Vocativ / + titlul / + numele

Domnule,....

Doamnă, ...

Domnișoară, ...

Domnule președinte,...
Doamnelor, domnișoarelor și domnilor,....
Stimată doamnă, ...
Stimate doamne,....
Stimate domn,....
Stimați domni,.....
(- formal)
Dragă, ... (fam. pt. m. f.sg.)
Bunicule, ... (forma de V.)
Bunico, ...
Băiete, ...
Ioane, ...
Maria, ...
v. G 3.3.1. DECLINAREA

1.1.3.2. LA TELEFON

1.1.3.2.1. ADRESARE INIȚIALĂ

Alo?
Alo, casa Popescu?
Alo, 134813 ?
Alo, aici Dorina. Cu George, vă rog.
Alo, aș dori / aș vrea / să vorbesc cu....

1.1.3.2.2. ADRESARE FINALĂ

Mulțumesc, la revedere.
Scuzați.
Îmi pare rău.

1.1.3.3. ÎN CORESPONDENȚĂ

1.1.3.3.1. ADRESARE INIȚIALĂ

(+ formal)
Stimate domnule (profesor)/Stimate domnule (Ionescu)
Stimată doamnă (doctor)/Stimată doamnă (Ionescu)
Stimate colege și stimați colegi
Dragă /dragul meu /frate; Dan etc.
Dragă /draga mea /soră; Dana etc.
Dragi /dragii mei /frați
Dragi / dragile mele / surori
Dragă domnule/doamnă (Ionescu)
(+ intim)
Scumpul / iubitul meu domn / prieten / tată / fiu
Scumpa / iubita mea doamnă /prietenă / mamă /fiică
Scumpii / iubiții mei copii / părinți / prieteni
Scumpele/ iubitele mele doamne / prietene / surori
v. G. 3.3. ADJECTIVUL, Obs. 4.

1.1.3.3.2. ADRESARE

FINALĂ

(+ formal)

Vă rog să primiți salutările noastre cordiale
Primiți, vă rog, cele mai respectuoase salutări
Cu (mult / deosebit) respect

Cu tot respectul

Cu toată stima

Cu multă considerație

Cu toată considerația

Cu cele mai bune gânduri / sentimente / amintiri

Cu multă / sinceră / prietenie

(- formal)

Cu (mult) drag

Cu tot dragul

Cu toată dragostea

Te / vă îmbrățișez cu drag / dragoste

Te / vă sărut; te / vă pup; te / vă iubesc

1.1.4. EXPRESII FIXE

1.1.4.1. EXPRESII

INTRODUCTIVE (pentru situații diferite)

(+ formal)

Ce mai faceți?

De unde sunteți?

Unde megeți?

Până unde călătoriți?

Mergeți departe?

Ce doriți?

Cu ce vă putem servi / ajuta?

Alo? locuința / casa / familia / Popescu?

(- formal)

Ce mai faci? / De unde ești? / Unde mergi? / etc.

Totul e OK? (fam.)

1.1.4.2. EXPRESII DE

PASTRARE A

CONTACTULUI (pentru situații diferite)

(+ formal)

Înțelegeți?

Mă ascultați?

Mă auziți?

Sunteți pe fir?

(- formal)

Înțelegi / pricepi?

Mă ascuți?

Mă auzi?

Ești pe fir?

1.1.4.3. EXPRESII

FINALE

(pentru situații diferite)

Pe mâine / pe săptămâna viitoare etc.

Cu bine.

Numai bine.

O zi bună.
O seară plăcută!
Un week-end plăcut!
Un plăcut sfârșit de săptămână!
Vă /te las (cu bine)!
Rămâneți / rămâi cu bine.
Vă sărut / vă pup / vă îmbrățișez. (fam.)

1.2. PREZENTAREA

1.2.1. PREZENTAREA

CUIVA

(+ formal)

a avea plăcerea | **a prezenta** |
a da voie | (conj. prez.) | **pe** .....
a permite | |

Am plăcerea să vi-l prezint pe domnul inginer Ovidiu Vasu,
managerul firmei noastre.

Dați-mi voie să v-o prezint pe doamna Ana Indrea.

Permiteți-mi să vi-i prezint pe prietenii mei.

Permiteți-mi, vă rog, să vi le prezint pe colegele mele, Ioana Vlad
și Mihaela Rusu.

(- formal)

el/ea este + nume/ocupație etc.

El este Dan.

Ea este Iolanda.

Acesta este soțul meu.

Acestea sunt prietenele mele, Rodica și Ileana.

Vă cunoașteți?

Nu știu dacă vă cunoașteți.

(Vă rog să) faceți cunoștință.

1.2.2. RASPUNSURI

LA PREZENTARE

(+ formal)

a-i părea bine = a se bucura (de cunoștință/ să vă cunosc)

Îmi pare bine.

Îmi pare bine să vă cunosc.

Mă bucur să vă cunosc.

Sunt bucuros / bucuroasă să vă cunosc.

Îmi face plăcere să vă cunosc.

Încântat/ă de cunoștință.

(- formal)

Îmi pare bine (să / că te cunosc.)

Sunt bucuros / bucuroasă că / să te cunosc.

1.2.3. AUTOPREZENTAREA

(+ formal)

Mă numesc |

Mă cheamă | George Ionescu

Numele meu este |
Sunt |
 Dați-mi voie să mă prezint: sunt Nae Georgescu.
 Permiteți-mi să mă prezint: Dan Crăciun, ziarist.
 (- formal)
 (numai prenumele)
 Lavinia
 Maria
 Ionuț
 (la telefon)
 (Aici) |
 (Sunt) | Dan Popescu
 (La telefon) |
 Dan Popescu (la telefon)

1.3. REGULI DE MISCARE A CORPULUI

1.3.1. CEREREA PERMISIUNII

(+ formal)
Enunturi interogative
se poate + vb.Inf.
 Se poate intra, vă rog?
a da voie + vb.Conj.
 Îmi dați voie să intru / să plec?
 (imperativ) Dați-mi voie să ies / trec.
a permite + vb.Conj.
 Îmi permiteți să fumez?
a (nu) se supăra dacă + vb.Ind.
 Vă supărați dacă întârzii?
 Nu vă supărați dacă plec mai devreme?
a (nu) -l deranja dacă + vb.Ind.
 (Nu) vă deranjează dacă fumez ?
 (- formal)
Se poate?
 Pot intra / fuma/ pleca?
 Dă-mi voie să ies / trec.
 Aș vrea să trec / plec .

1.3.2. ACORDAREA PERMISIUNII

(+ formal)
 vb. și/sau adverb de afirmație
 (imediat) **Poftiți!**
Poftiți, vă rog!
Vă rog!
Da.
(De)sigur.
Sigur că da.
Bineînțeles.
 adverb de afirmație + **poftiți / vă rog**

	Da, poftiți, vă rog!
	Desigur, poftiți!
(mai târziu)	Așteptați puțin!
	Stați puțin!
	(Mai) puteți aștepta un pic / un moment?
	Un moment / o clipă, vă rog
(imediat)	(- formal) vb.Imp.pers.2, sg
	Poți !
	Poftește!
	Poftim!
	Intră!
	Fumează!
(mai târziu)	Așteaptă puțin!
	Stai puțin!
	(Mai) poți aștepta (un pic / un moment)?

1.3.3. REFUZAREA PERMISIUNII

	(+ formal)
(categoric)	Nu. a-i părea rău / a regreta + dar + prop.neg. Îmi pare rău, dar nu se poate. Regret, dar nu se poate / nu e permis / nu e voie. a nu permite, a nu da voie, a nu se putea + vb.Conj. Nu vă permit să faceți asta. Nu vă dau voie să..... Nu se poate. Nu e voie /Nu-i voie.
(atenuat)	Mă tem că nu. Mai degrabă nu. Poate altădată/cu altă ocazie.
(categoric)	(- formal) vb.Imp. neg., pers.2, sg. Nu intra! Nu fuma! Nu poți + vb.Inf. Nu poți pleca! nici + subst./vb.neg. Nici vorbă. Nici gând. Nici să nu aud/să nu te gândești/să nu vorbești

1.4. MULȚUMIRI

1.5.4. A MULȚUMI

vb. (a mulțumi) + adv.
mulțumesc (mult / foarte mult / tare mult / frumos)
Mulțumesc din inimă/ din suflet.
Mulle / mii de / mulțumiri.
vb. + **pentru** + subst.
Mulțumesc pentru ajutor /amabilitate.
(+ formal)

vb.+ pron.pers.2, pl.
 Vă mulțumesc (mult etc).
 Vă mulțumesc că acceptați invitația mea.
 Nu am (destule) cuvinte să vă mulțumesc | că + vb.Ind. |
 Vă sunt foarte recunoscător /recunoscătoare | |
 E foarte amabil / drăguț din partea dvs. | |
 Vă suntem foarte recunoscători că ați răspuns invitației noastre.
 Sincerele mele mulțumiri | pentru + subst. |
 Sincere mulțumiri pentru sprijinul acordat.
 (- formal)
 vb.+ pron.pers.2, sg.
 Îți mulțumesc (mult, frumos etc.).
 Mersi.

1.4.2. RĂSPUNSUL LA MULȚUMIRI

cu (multă) plăcere
 Cu plăcere, oricând /Oricând, cu plăcere.
 Cu plăcere și altă dată.
pentru puțin
n-aveți pentru ce
nu-i de ce
 (+ formal)
 A fost plăcerea noastră /mea.
 (- formal)
n-ai pentru/de ce

1.5. SCUZE

1.5.1. A CERE

SCUZE (+ formal)
 vb. **a scuza** (Imp.) + pron. pers.A.
 (exclamativ) **Scuzați!**
Scuzați-mă (vă rog) !
 Scuzați că vă deranjez!
 Vă rog să mă scuzați!
 vb. **a ierta** (Imp.) + pron. pers.A
Iertați-mă, vă rog!
 Vă rog să mă iertați!
 expr. **a(-și) cere scuze / iertare** (pentru + subst.)
Vă cer scuze / iertare!
 Scuzați(-mă) pentru...
Iertați(-mă) pentru ...
 Vă cer scuze pentru ...
 Vă rog să primiți / acceptați scuzele mele (pentru ...)!
 (interogativ) **Mă iertați / scuzați** (pentru ...)?
 (- formal)
 vb.Imp. pers.2,sg.
Scuză-mă!
Iartă-mă!
Pardon!
N-am vrut!

Mă ierți/ scuzi?

1.5.2. A ACCEPTA

SCUZELE CUIVA

Nu-i nimic.
Nu face nimic.
Vă /te înțeleg.
Vă / te scuz.
Vă / te iert.
Bine.
În ordine.
OK.

1.5.3. A REFUZA

SCUZELE CUIVA

Nu pot să vă/te scuz / iert.
Îmi pare rău, dar nu vă / te pot scuza / ierta.
Nici nu mă gândesc (să vă / te iert).
Asta nu se poate!
Imposibil.

1.6. URĂRI

1.6.1. A URA, A DORI

(cotidian) (la sosire/ primire / întâlnire)
Bine ați venit! (RE: Bine v-am găsit!)
Bine ai venit! (RE: Bine te-am găsit!)
Fii /fiți bine venit /ă!
(la plecare /despărțire)
Drum bun! (RE: Mulțumesc!)
Călătorie plăcută!
Vacanță frumoasă!
Să ne (re)vedem sănătoși / cu bine.
(la începutul mesei)
Poftă bună! (RE: Mulțumesc, asemenea / la fel!)
(la sfârșitul mesei)
Să vă fie de bine! (RE: Mulțumesc / mulțumim)
(când bem)
La mulți ani!
Noroc!
Sănătate!
(la culcare)
Somn ușor!
Vise plăcute! (RE: Mulțumesc!)
(în muncă / activitate)
Succes! (RE: Mulțumesc!)
Noroc!
Baftă! (RE: Să fie!)
Spor la muncă! (RE: Mulțumesc, la fel și ție / vouă!)
(în caz de boală)
(Multă) sănătate! (RE: Mulțumesc!)
Însănătoșire grabnică!

(pentru copii)
Să vă trăiască! (RE: Mulțumesc!)
Să crească mare / mari!
(când se menționează vârsta)
Mulți înainte!(= vă doresc să aveți încă mulți ani de trăit)
(RE: Mulțumesc, la fel!)

(special) (la sărbători calendaristice / religioase)
a ura, a dori .....
(Vă urez /urăm) **La mulți ani!**
(Vă doresc / dorim) **Multă sănătate!**
Sărbători fericite!
An Nou fericit!
Împlinirea tuturor dorințelor!
Crăciun fericit!
Cristos a înviat! (pentru Paști)
Paște fericit / Paști fericite!
(la aniversare)
La mulți ani!
(la căsătorie)
Noroc și fericire!
Casă de piatră!

1.7. CONDOLEANȚE

1.7.1. A CONDOLA

a-i părea rău, a regreta
Ne pare rău.
Condoleanțe.
Sincerele noastre condoleanțe.
Curaj.
Fii tare.
(la înmormântare)
Dumnezeu să-l / s-o ierte!
Fie-i țărâna ușoară!

1.7.2. A RĂSPUNDE LA CONDOLEANȚE

Vă mulțumim.

(la înmormântare)
Să-l /s-o ierte Dumnezeu.

1.8. FELICITĂRI

1.8.1. A FELICITA

(+ formal)
a felicita + cu ocazia + subst.G.
(pentru un moment special din viață/
activitate) Vă felicit cu ocazia aniversării.
a felicita + pentru + subst.A.
Vă felicit pentru succesul obținut.
Multe felicitări pentru reușită!
Felicitările noastre pentru....

(pentru un succes) (- formal)
Bravo!
Excelent!
Formidabil!
Minunat!
Nemaipomenit!
Fantastic!
Te felicit!

1.8.2. A RĂSPUNDE
LA FELICITĂRI

Vă / îți mulțumesc (mult / foarte mult)!

2. INFORMAȚII

2.1. FAPTE

2.1.1. A CERE INFORMAȚII
ASUPRA UNUI FAPT

(interogații totale) Prop. interogativă (da /nu)
(cu vb. explicit - f. afirm.)

Ai bani/ casă / bagaje?

Aveți timp / copii / părinți?

Îmi dai un răspuns?

Îmi dați un ziar?

Mergi acasă?

(cu vb. explicit - f. neg.)

Nu scrii?

Nu-mi dai numărul tău de telefon?

Nu-mi spuneți nimic?

Frază interogativă directă + vb. Conj.

(vb. f. afirm.)

Poți / Ai putea /Ești bun /Ai fi bun

Isă mă ajuți?

Puteți /Ați putea / Sunteți amabil / Ați fi amabil

Isă mă ajutați?

(vb. f. neg.)

Nu poți/ N-ai putea / Nu ești bun

Isă mă aștepți la gară?

Nu puteți / N-ați putea /Nu sunteți amabil

Isă mă așteptați la gară?

(exclamativ) Frază introdusă prin a spune + dacă

Spune-mi dacă ai nevoie de ceva./ Dacă ai nevoie de ceva, spune-mi!

Spuneți-ne dacă aveți nevoie de ceva./Dacă aveți nevoie de ceva, spuneți-ne!

Frază declarativă

a vrea/a dori/a putea + vb. Conj./Inf.+ dacă, unde etc.+ vb.

Vreau / Doresc | să știu / să | dacă va fi acasă la ora 5.

Aș vrea / aș dori | aflu |

Enunțuri exclamative eliptice

O informație, vă rog!

O cafea, vă rog!

Un moment, vă rog!

Te rog / Te-aș ruga !

Vă rog / V-aș ruga!

2.1.2. A RĂSPUNDE

LA CEREREA DE
INFORMAȚII (la o interogativă totală)

2.1.2.1. RĂSPUNS
AFIRMATIV

Enunț interogativ
(vb. f. afirm.: Ai bani?)
Da, (da)
Am, (am).
Da, am.
Sigur (că da)
Desigur.
Bineînțeles.
Firește.
Evident.
Normal.
Natural.
Cum să nu (+ vb.)?
(vb. f. neg.: Nu vii?)
Ba da.
Cum să nu (+ vb.)
Cu (multă) plăcere.
Cu (mult) drag.

2.1.2.2. RĂSPUNS
NEGATIV

(vb. f. afirm.: Ai bani?)
adv.neg./+ vb.
Nu, (nu).
Nu am.
Nu, nu am.

Nu (am) deloc .

Nici vorbă.
Exclus.
Categoric nu.

2.1.2.3. RĂSPUNS

DUBITATIV (A plecat?)
(echivoc)

Probabil.
Posibil.
S-ar putea.
Nu se știe.
Cine știe.

POATE CĂ DA, POATE CĂ NU.

Ghici?

2.1.3. A CERE
INFORMAȚII
ASUPRA UNUI FAPT

(interogații parțiale) Prop. interogativă
Cine este domnul?
Ce doriți?
Cum te/vă cheamă?

Unde e gara?
Când începe conferința?
La ce etaj e camera?
 v. G..... Pron.int.rel. și adv.
 Prop. inter. totală dubitativă
Oare aici e gara?
Oare aceasta e strada Eminescu?
 Prop. inter. totală de confirmare
 Aici e gara, | **nu-i așa?**
 | **așa-i?**
 | **nu?**

Prop. interogativă eliptică

Cine? / Ce? / Unde? etc.

Cu cine? Cu ce?

La ce oră?

Cât (costă)?

Maria? (= Maria nu vine? / Unde e Maria? / Cine e Maria? etc.)

Frază interogativă indirectă

Nu știi / Nu știți, | aceasta este gara?

Spune-mi / Spuneți-mi, |

Spune-mi / Spuneți-mi (vă rog,) | **dacă** aceasta e gara?

Îmi spui / Îmi spuneți (vă rog) |

Te rog să-mi spui / spune-mi |

Vă rog să-mi spuneți / spuneți-mi |

Spune-mi / Spuneți-mi (vă rog,) | **cine** |.

Îmi spui / Îmi spuneți (vă rog) | **ce** |

Te rog să-mi spui / spune-mi | **unde** | + vb.

Vă rog să-mi spuneți / spuneți-mi | **când** |

Știți | **la ce** |

(N-)aveți idee | **cât** etc.|

v. G 3.4.5. PRONUMELE SI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV

2.1.4. RĂSPUNSUL

LA CEREREA DE

INFORMAȚII (interogații parțiale)

Pronume și adverbe

v. AV 2.1.2. A RĂSPUNDE LA CEREREA DE INFORMAȚII

2.1.5. A CERE

INFORMAȚII (interogații alternative)

complete

Mergi la spectacol sau stai acasă?

Scrii sau nu scrii?

Îmi dați sau nu-mi dați banii înapoi?

Bei vin sau bere?

Când ne vedem, mâine sau poimâine?

eliptice

(O cafea, vă rog!)

Cu sau fără zahăr?

Cu sau fără lapte?

(Am bea ceva!)

Cafea sau ceai?

(Ne sună mâine.)
Maria sau Andrei?

2.1.6. RĂSPUNSUL
LA CEREREA DE
INFORMAȚII (alternative)

cu o opțiune:

Merg la spectacol / Scriu /Nu-ți dau/ Bere / Mâine/ Cu (zahăr) etc.

fără opțiune:

(Mi-e) tot una.

(Mi-e) indiferent.

N-are importanță.

Nu contează.

Oricând.

Oricum.

Oriunde.

v. G 3.7.0.2. ADVERBUL. CLASIFICARE DUPĂ SENS

Respingerea celor două alternative

Nici una nici alta.

Nici (subst./adv./pron.), **nici** (subst./adv./pron.)

Niciodată.

Nimic.

Nimeni.

Nici unul.

v. G 3.4.7. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEGATIV

3.7.0.2. ADVERBUL. CLASIFICARE DUPA SENS

2.1.7. A SE ASIGURA,
A VERIFICA UN FAPT

Ești student, | **nu?**
| **nu-i așa?**
| **așa-i?**

Așa-i | **lcă** ești student?

Nu-i așa |

Cu verb repetat:

Ești sau **nu ești** student?

Cu verbe specifice

Sigur ești student?

Pot fi sigur(ă) **lcă** ești student?

E adevărat |

Enunțuri interogative directe cu imperativul:

Spune-mi **dacă** | le adevărat că ești student?

|pot fi sigur că ești student?

2.1.8. A AFIRMA

Enunțuri afirmative

Citesc zilnic ziarele.

Enunțuri interogative retorice.

Cum să nu merg la film?

v. AV 2.1.2.1 RĂSPUNS AFIRMATIV

2.1.9. A NEGA

Enunțuri declarative negative.

Nu citesc ziarele

Nu-i nimeni acasă.

Nici tu nu vorbești engleza.

Enunțuri exclamative.

Nici nu mă gândesc!

Nici nu vreau să aud!

Nici vorbă!

Asta-i culmea!

Asta-i prea de tot!

v. AV 2.1.2.2. RĂSPUNS NEGATIV

2.1.10. A ANUNȚA UN FAPT

Enunțuri interogative.

a (nu) ști | prez./pf.c./impf. |

a (nu) auzi | pf.c. | + de + GN /că + vb.Ind

a (nu) afla | pf.c. |

Știi / ai auzit / ai aflat de accident?

(Nu) știi (știa / ai știut)

(N-) ai auzit | că a fost un accident?

(N-) ai aflat |

Suntem vecini, știi?

Știi noutatea? Suntem vecini.

Să-ți spun ceva: suntem vecini.

Enunțuri declarative.

a anunța / a preveni + că + vb.Ind

Te anunț că suntem vecini.

Te preven că vom fi vecini.

Știi, suntem vecini.

V. AV 2.1.8. A AFIRMA

2.1.9. A NEGA

2.1.11. A CERE CUIVA SĂ SE IDENTIFICE

Cine ești/sunteți?

Cum te / vă cheamă?

Numele, te / vă rog?

2.1.12. A SE IDENTIFICA

Sunt...

Mă cheamă

Mă numesc

Numele meu

V. AV 1.2.3. AUTOPREZENTAREA

2.1.13. A CERE IDENTIFICAREA CUIVA/A CEVA

Enunțuri interogative parțiale (cu demonstrative)

Cine e | acesta/ acest om?

l acela / acel om?
l cel de acolo?
Cine e l omul acesta?
l femeia aceasta?
Cum lîl/o/îi/le l cheamă?
Ce carte citește?

2.1.14. A IDENTIFICA

Enunțuri declarative (cu demonstrative)

Acesta lăcest om/omul acesta l e soțul meu.

El e soțul meu.

Îl cheamă Dan Popa.

Citește “Roșu și negru”.

Grup nominal

Un prieten.

Dan Popa.

“Roșu și negru”.

2.1.15. A CERE

INFORMAȚII ASUPRA
CAPACITĂȚII

Enunțuri interogative (cu verbe specifice).

a putea + vb. Inf./Conj.

Poate studia / să studieze orice?

a fi capabil l + Conj./de + subst.

a fi în stare l

El e lcapabil / în stare l să rezolve problema?

a ști + vb. Conj.

Știe să repare calculatorul?

a se pricepe + vb. Conj./la + subst.

Se pricepe să repare calculatorul?

Se pricepe la matematică?

Enunțuri interogative cu referire directă la anumite capacități.

Vorbește limbi străine?

Conduce?

Folosește computerul?

Ce ești în stare să faci?

Cât ești în stare să rezisti fără apă?

2.1.16. A DA INFORMAȚII ASUPRA CAPACITĂȚII

Enunțuri declarative

a putea + vb. Inf./Conj.

Poate studia / să studieze orice.

a fi capabil l + Conj./ + de + GN

a fi în stare l

El e lcapabil / în stare l să rezolve problema.

l de orice.

a ști + vb. Conj.

Știe să repare calculatorul.

a se pricepe + vb. Conj./ + la + GN

Se pricepe să repare calculatorul.

Se pricepe la matematică.

2.1.17. A CERE

INFORMAȚII ASUPRA ACTELOR MENTALE

Enunțuri interogative.

a se gândi | + la + GN

| + vb.Conj.

| + că /dacă /unde / când etc. | + vb.Ind.

Te gândești la data examenului?

Se gândește să plece?

Te gândești dacă poți ieși din încurcătură?

a se răzgândi

Te-ai răzgândit?

v. G .....(pron. refl. în A.)

a-și (a nu-și) aminti | + de + GN/subst.art

a-și (a nu-și) aduce aminte | + că/dacă + vb.Ind.

Îți amintești de prietenul tău?

Nu-ți amintești cuvântul?

Îți amintești că / dacă ai spus asta?

v.G .....(pron. ref. în D.)

a (nu)uita | + subst.art./+ persoană

| + vb.Conj.

| + că/de ce/când/unde/cum etc. | + vb.Ind.

Ați uitat adresa?

L-ați uitat pe Marin?

Ați uitat-o pe Ioana?

N-ai uitat să încui ușa?

Ați uitat că v-am invitat la cină?

a vedea / a pricepe / a înțelege / a ști + ce, cum, unde, etc. + vb.Ind.

Vezi |

Pricepi | cum trebuie să faci?

Înțelegil

Știi |

2.1.18. A DA INFORMAȚII ASUPRA

ACTELOR MENTALE

Enunțuri declarative.

a se gândi

Mă gândesc la data examenului.

Se gândește să plece.

Mă gândesc dacă a ajuns cu bine la destinație.

a-și aminti / a-și aduce aminte

Îmi amintesc de prietenul tău.

a nu-și aminti / a nu-și aduce aminte

Nu-mi amintesc cuvântul.

Îmi amintesc că ai spus asta.

a (nu)uita

Ați uitat adresa.

L-ați uitat pe Marin. Ați uitat-o pe Ioana.

N-am uitat să încui ușa.

Am uitat că m-ați invitat la cină.

a pricepe / a înțelege

Am înțeles | ce vrei să spui.

Am priceput |

a vedea

Văd cum stau lucrurile.

2.1.19. A CERE

EXPLICAȚII

a nu înțelege

a nu pricepe + GN / + ce, cum unde + vb.Ind.

Nu înțeleg această problemă.

Nu înțeleg ce trebuie să fac.

Nu pricep unde am greșit.

a explica | pron. | | + ce, cum, unde etc. + vb.Ind. /

a arăta | pers. | Imp. | + ca + vb.Conj.

a da explicații în D. | |

Explicați-mi unde am greșit!

Arătați-mi cum trebuie să fac!

Dați-ne mai multe explicații ca să înțelegem.

Interogații parțiale.

De ce?

De ce ai întârziat?

Cum .(explici / se explică)?

Cum se explică de vorbești așa bine engleza?

Cum de + vb.

Cum de vorbești așa bine engleza?

Cum se face că + vb.

Cum se face că vorbești așa bine engleza?

v. AV 4.4. ORDINE, INSTRUCȚIUNI

2.1.20.

2.1.21. A DA

EXPLICAȚII

a explica / a arăta

Vă explic imediat ce înseamnă asta.

Vă arăt unde ați greșit.

a da explicații

Acum mă grăbesc, vă dau explicații mai târziu.

Asta înseamnă că.....

Ordonarea explicațiilor

În primul rând....., apoi.....

(Mai) întâi....., pe urmă.....

La început....., apoi..... la sfârșit.....

Răspuns la interogațiile parțiale

Pentru că mi s-a stricat mașina.

Pentru că am studiat în Anglia.

2.1.22. A CERE

JUSTIFICĂRI

Enunțuri declarative.

a nu înțelege/a nu pricepe/a nu ști + de ce + vb.Ind.

Nu înțeleg de ce ai telefonat.

Nu pricep de ce m-ai chemat.

Nu știu de ce a venit așa târziu.

a da o justificare/explicație + pentru/la/ D.

a (se) justifica

Te rog să ne dai o explicație | pentru aceste cheltuieli.

Te rog să justifici | aceste cheltuieli.

Justifică (te rog) |

Te rog să te justifici. Justifică-te!

Enunțuri interogative.

Cum justifici această atitudine?

V. AV 2.1.19. A CERE EXPLICAȚII

2.1.23. A (SE) JUSTIFICA

Enunțuri declarative (prop. coord.)

N-am putut veni, am fost bolnav.

Enunțuri declarative (prop. subord. prin: **pentru că,**

deoarece, fiindcă, din cauză că etc.)

|pentru că am fost bolnav.

N-am putut veni |din cauză că mi s-a stricat mașina.

|deoarece m-am îmbolnăvit.

Îl recomand fiindcă e un om bine pregătit.

a justifica

Pot justifica absența mea: sunt în concediu medical.

Justific cererea mea cu următoarele acte: ...

a aduce/prezenta justificări

Vă aduc/prezint următoarele justificări:...

din motiv de | + GN-A.

din rațiuni del

din cauza | + GN-G.

Din rațiuni de ordin financiar trebuie să renunț la călătoria cu avionul.

Din cauza banilor, nu-mi permit să călătoresc cu avionul.

2.1.24. A SE SCUZA

a se scuza / a-i părea rău

a-și cere scuze (pentru)

Scuzați-mă / Scuză-mă.

Îmi pare rău.

Îmi cer scuze pentru...

Din păcate

Din nefericire

A nu avea intenția să.../de a...

A nu vrea să ...

A fost o neînțelegere

2.1.25. A ACCEPTA SCUZELE

Nu-i nimic.

Nu face nimic.

(Nu-i) nici o problemă.

Nu vă faceți / nu-ți face griji.

E în ordine (fiți liniștit).

OK.

2.1.26. A CERE APROBAREA

(+ formal)

a ruga (+ a binevoi) | + a proba + GN-A.

| a fi de acord cu + GN-A.

Vă rog să binevoiți a aproba cererea noastră.

Vă rugăm să aprobați bugetul pe anul viitor.

Vă rugăm să fiți de acord cu propunerea noastră.

Enunțuri interogative

a putea (Cond.) + a aproba (Inf./Conj.) + GN-A.

Ați putea aproba cererea mea?

(- formal)

Cum ți se pare proiectul meu?

Totul e în ordine?

2.1.27. A APROBA

(+ formal)

a aproba

a fi de acord (cu)

Se aprobă./ Suntem de acord cu...

(- formal)

Bine.

Excelent.

De acord.

Vă / te aprob.

2.1.28. A NU APROBA/

A DEZAPROBA

(+ formal)

Nu se aprobă./Nu suntem de acord cu...

(- formal)

Nu pot aproba așa ceva.

Nu sunt de acord.

Nu-mi place.

Nu e bine.

Ț-ț-ț !

2.2. MODALITĂȚI

2.2.1. A CONSIDERA UN FAPT

CA SIGUR

Enunțuri declarative cu verbe impersonale sau adverbe

E (absolut/mai mult ca)sigur!

E clar/evident. | că + vb.Ind.

Nu-i nici o îndoială |

Fără îndoială |

(E) (absolut) sigur |

(E) clar |

(E) evident | că vine/va veni

Fără îndoială |

Nu e nici o îndoială |

sigur/neîndoielnic/cu siguranță (+ vb.Ind)

Neîndoielnic /Cu siguranță vine/va veni.

Enunțuri declarative cu verbe personale

a fi sigur/a nu se îndoii (de + subst./că + vb.)
Sunt sigur | de informație/că e o informație corectă.
Nu mă îndoiesc |

2.2.2. A CONSIDERA UN FAPT
CA ADEVĂRAT

a fi adevărat (că + vb.Ind.)
E adevărat că Ana pleacă.

2.2.3. A CONSIDERA UN FAPT
CA NEADEVĂRAT/ FALS

a nu fi adevărat/a fi fals
Nu e adevărat că (Ana) pleacă.

2.2.4. A CONSIDERA UN FAPT
CA APARENT

a părea + adj./vb.Inf./Conj.
Mihai pare obosit.
Pare a fi adevărat.
Pare să fie o alarmă falsă.
parcă + vb.
Parcă plouă.
Parcă ești trist.
a da impresia + de+subst.A./că + vb.Ind.
Mihai dă impresia | de nemulțumire
| de persoană nemulțumită
| că e nemulțumit.
a(-i) face impresia + că + vb.Ind./Cond.
Îmi face impresia că e bolnav.
Ne face impresia că ar pleca din țară.
a avea impresia / a i se părea (că + vb.)
Am impresia că plouă.
Mi se pare că plouă.
Aparent, totul merge bine.
Enunțuri comparative
Se poartă **ca** un copil.
Vorbește **ca** un om mare.

2.2.5. A CONSIDERA UN FAPT
CA PROBABIL

a fi probabil (că)+ vb.Ind.
Probabil (că) vine./Probabil a venit./E probabil că va veni.
pesemne (că)+ vb.Ind.
Pesemne (că) va veni / a venit.
a fi/exista speranțe + vb.Conj.
Sunt/există speranțe să vin la voi.
Vb. Prezuntiv
O veni el.
La ora asta o fi ajuns acasă.

2.2.6. A CONSIDERA UN FAPT

CA IMPROBABIL

E improbabil | + vb.Conj.

E (foarte) puțin probabil |

Probabil că nu | + vb.Ind.

E improbabil/puțin probabil să vin mai devreme.

Probabil că (nu) o să vin.

Slabă speranță/nădejde + vb.Conj. (fam.)

Slabă speranță să plec în concediu anul acesta.

2.2.7. A CONSIDERA UN FAPT

CA POSIBIL

Enunțuri cu verbe impersonale

a se putea + vb.Inf./Conj.

Se poate ajunge pe jos.

S-ar putea merge pe jos.

Se poate să plouă.

S-ar putea să plouă.

a fi (foarte) posibil + vb.Conj.

a exista posibilitatea

E (foarte) posibil să vă telefonez.

Există posibilitatea să telefonați.

a exista posibilitatea de + vb.Inf.

Există posibilitatea de a telefona

Poate (că) + vb.Ind.

Poate (că) sosesc mâine.

2.2.8. A CONSIDERA UN FAPT

CA IMPOSIBIL

a fi imposibil/a fi cu neputință | + vb.Conj.

a nu fi posibil/a nu fi cu putință |

E imposibil /cu neputință să rezolv această problemă.

Nu e posibil/nu e cu putință să pleci.

a nu avea posibilitatea de a + Inf./Conj.

A anunțat că nu are posibilitatea de a plăti/ să plătească.

a nu se putea + vb. Inf./Conj.

Soluția aceasta nu se poate respinge.

Soluția aceasta nu poate să se respingă.

E imposibil/cu neputință + vb.Sup.

Problema dumneavoastră e imposibil de rezolvat.

2.2.9. A CONSIDERA UN FAPT

CA NECESAR

(și obligatoriu) *Enunțuri cu verbul impersonal*

a trebui + vb.Conj.

Trebuie să plec/să lucrezi/să vorbească etc.

a fi necesar + vb.Conj.

E (absolut/neapărat) necesar să înțeleg/înțelegi etc. situația.

a se cuveni/a se cădea (fam.) + vb.Conj.

Se cuvine/se cade să-l felicităm.

2.2.10. A CONSIDERA UN FAPT

CA NENECESSAR

a nu trebui/a nu fi nevoie/a nu fi necesar + vb.Conj

Nu trebuie să aștepti.

Nu e/nu-i nevoie să reveniți.

Nu e necesar să telefonați.

2.2.11. A CONSIDERA UN FAPT

CA GREU/DIFICIL

a fi greu/a fi dificil/a nu fi ușor + vb.Conj./Sup.

E greu |

E dificil | să înțeleg/înțelegi/înțeleagă etc.

Nu e/nu-i ușor |

E greu |

E dificil | de înțeles .

Nu e ușor |

2.2.12. A CONSIDERA UN FAPT

CA UȘOR

a fi ușor/a nu fi greu/a nu fi dificil + vb.Conj./Sup.

E ușor | să înțeleg/ de înțeles.

Nu-i greu/Nu-i dificil |

2.2.13. A FORMULA IPOTEZE

DE EVENTUALITATE

Dacă/în caz că + vb.Ind.prez./viitor + prop.regentă.

Dacă plouă/va ploua , am umbrela la mine.

În caz că pleacă /va pleca, anunță-mă.

2.2.14.A FORMULA IPOTEZE

DE IREALITATE

Dacă/în caz că + vb.Cond.prez. + vb.Cond.prez.

Dacă ar ploua, ar fi bine.

Dacă | + vb.Cond.pf./Ind.imp.+ vb.Cond.pf./ Ind.imp.

În caz că |

Dacă/în caz că ar fi avut timp, ar fi terminat lucrarea.

Dacă/în caz că avea timp, termina lucrarea.

Dacă/în caz că ar fi avut timp, termina lucrarea.

Dacă/în caz că avea timp, ar fi terminat lucrarea.

Conj.pf. + vb.Cond.pf.

Să fi avut timp, ar fi terminat lucrarea.

Notă:

Topica nu e fixă, se poate și: regentă + **dacă/în caz că**

Ar fi venit **dacă** ar fi avut timp.

3. ATITUDINI SI SENTIMENTE

3.1. A CERE INFORMAȚII ASUPRA ATITUDINILOR ȘI SENTIMENTELOR

Enunțuri interogative totale

a-i plăcea/a-i face plăcere + GN-N./ + Conj.

Îți/vă place Valea Prahovei?

Îți/vă place să schiați?

a simți + că + vb.
Simți/simțiți că te/vă iubește?

a se simți
Te simți bine?
Vă simțiți rău?

a fi + adj./adv.
Ești bine/sănătos?
Sunteți bine/sănătoși?

Enunțuri interogative parțiale

Ce/cum/când/unde/de ce etc + **a-i plăcea/a-i face plăcere?**

Ce vă place?
Ce v-ar face plăcere să vizitați?
Cum v-a plăcut piesa?
De ce vă place la mare?

Enunțuri declarative + mărci inter.

(așa-i? nu-i așa? oare? nu? etc.)

Sinaia e frumoasă, **nu-i așa?**

Oare e bună mămăliga?

E bună mămăliga, **nu?**

3.2. A EXPRIMA ATITUDINI ȘI SENTIMENTE

3.2.1. ATITUDINI ȘI SENTIMENTE POZITIVE

3.2.1.1. PLĂCEREA

Enunțuri declarative (vb. + subst. adj. / + adv.)

a (-i) plăcea + subst.art.N. (adj.) / + să + Conj.

Îmi place marea.

Îmi place vinul roșu.

Îmi place să merg cu bicicleta.

a-i face plăcere + vb.Conj.

Îmi face plăcere să te ascult.

a fi + adj.

Sinaia e (foarte) frumoasă/minunată/extraordinară/plăcută etc.

Enunțuri exclamative (ce + GN /adv.)

ce + subst. neart. (determinant)

Ce plăcere!

Ce munte frumos!

Ce copii! (minunați!)

Ce bine!

3.2.1.2. FERICIREA

Enunțuri declarative

a fi fericit (-ă, -i, -e) | (+ de + GN-A./

a se simți fericit (-ă, -i, -e) | că + vb. Ind./ + vb.Conj.)

a fi bucuros (-ă, -i, -e) |

a se bucura |

Sunt fericită (de sosirea ta)

Mă simt fericit.

Sunt bucuroasă să te primesc.

Mă bucur că ai sosit.

Enunțuri exclamative

Ce fericire!

Ce bucurie!

ce + adj. + a fi | + că + vb.Ind./vb.Conj.

Ce fericiți suntem (că ați venit)!

Ce bucuros sunt să aflu că ai câștigat Olimpiada.

3.2.1.3. IUBIREA

a-i plăcea (cineva)

Îmi place fata.

a-i plăcea de |

a se îndrăgosti de | + GN-A.

a fi îndrăgostit de |

Îmi place de tine.

Mihai s-a îndrăgostit de sora mea.

Maria e îndrăgostită de Ionel.

a iubi (pe cineva) + pron.pers.A.

Dan o iubește pe Ana.

Ana nu-l iubește pe Dan.

3.2.1.4. PRIETENIA

a se împrieteni cu |

a deveni prieten cu | + subst.art./GN-A./subst.propriu

a fi prieten cu |

M-am împrietenit repede cu băiatul.

Maria s-a împrietenit cu tine.

Doru s-a împrietenit cu copiii de la grădiniță.

Vlad s-a împrietenit cu Maria.

Vlad e prieten cu Maria.

3.2.1.5. SIMPATIA

a simpatiza pe + GN-A.

Îl simpatizez pe Dan, dar n-o simpatizez pe Ana.

a-i plăcea de (cineva) + GN-A.

Îmi place de tine/prietenii tăi.

a avea o simpatie pentru + GN-A.

Mama are o simpatie deosebită pentru tine/prietena mea.

a fi simpatic/-ă,-i/-e

Petre e foarte simpatic.

3.2.1.6. MULȚUMIREA/
SATISFAȚIA/
BUCURIA

Enunțuri declarative

a fi mulțumit/-ă,-i/-e | de | + GN-A.

a fi satisfăcut/-ă,-i/-e | că | + vb. Ind./Conj.

a fi bucuros/-ă,-i/-e | |

a fi încântat/-ă,-i/-e | |

Sunt (foarte) mulțumit (de tine).

E satisfăcut de rezultatul examenului.

Sunt bucuroși de oaspeți.
Suntem foarte bucuroși că veți veni la noi.
Sunt încântată să vă primesc.
a se bucura | de | + GN-A.
| că | + vb. Ind./vb.Conj.

Mă bucur de succesul dumneavoastră.
Se bucură că am avut succes.
Ne bucurăm să vă putem ajuta.

a-i părea bine | de/pentru | + GN-A.
| că | + vb.Ind./vb.Conj.

Îmi pare bine de cunoștință.
Îmi pare bine pentru voi.
Le pare bine că pleacă în vacanță.
Îi pare bine să revină.

vb. + cu plăcere /bucuros

Vin cu plăcere.
Lucrează bucuros.

Enunțuri exclamative

Bine!
Bravo!
OK!
Excelent!
Fain! (fam. reg.)

3.2.1.7. ENTUZIASMUL

Enunțuri declarative.

a fi entuziasmat de | + GN
| (ceea) ce | vb.Ind.
| felul (modul)cum/în care |

Sunt entuziasmat de rezultatul vostru.
Părinții sunt entuziasmați de | ceea ce ați realizat.
| felul cum v-ați comportat.
| modul în care ați rezolvat problema.

Enunțuri exclamative (RE)

Bravo!
Excelent!
Extraordinar!
Formidabil!
Ce bine!
Ce frumos!
Ce minunat!

3.2.1.8. ADMIRAȚIA

Enunțuri declarative

a admira/a aprecia (ceva/pe cineva)
Admir acest om . Îl admir pe acest om/pe Ion.
Apreciez în mod deosebit această lucrare.
O apreciez în mod deosebit pe Ioana.
a avea admirație pentru + GN-A.
Am toată admirația pentru această femeie.

Enunțuri exclamative

ce + subst./adj

Ce om!
Ce lucrare!
Ce frumos!
Ah!
Oh!

3.2.1.9. MÂNDRIA

a fi mândru/-ă, /-i,/-e | de | + GN
| că | + vb.Ind.
| vb.Conj.

Sunt mândru | de tine.
| că ești prietenul meu.

Sunt/Aș fi mândră să am un prieten ca tine.

a se mândri | cu | + GN
| că | + vb.Ind.
| vb.Conj.

Mă mândresc cu tine.
Mă mândresc că ești prietenul meu.

M-aș mândri să fii copilul meu.

a avea mândria | de | + GN
| | vb.Inf.

Are mândria de părinte.
Are mândria de a învinge singur.

Enunțuri exclamative

ce + subst./adj.

Ce mândrie (pentru mine)!

Ce mândru (mândră/mândri/mândre) sunt(em) de tine!

3.2.1.10. INTERESUL

Enunțuri declarative

a-l interesa | + GN-N. / vb. conj.

a-l pasiona |

Mă interesează muzica = Muzica mă interesează.

Mă pasionează istoria = Istoria mă pasionează.

Mă interesează să cunosc istoria.

a fi interesat (-ă,-i,-e) de | GN-A.

Ana e interesată de muzica românească, iar soțul ei de arheologie.

a avea interes | + pentru + GN

a avea interes(ul) | + vb.Conj.

Are un interes special pentru tine.

Are interesul să te caute.

Enunțuri exclamative.

(E) interesant!

Ce interesant (e)!

vb.Imp.

Spune (repede)!

Nu vorbi!

Nu mai spune!

Enunțuri interogative.

Chiar?

Așa-i?

Serios?

3.2.1.11. PREFERINȚA

a prefera | + GN-N./vb.Conj.
a-i plăcea mai mult (curând/degrabă) |
Prefer marea. Prefer să merg la mare.
Îmi place mai degrabă marea (decât muntele).
Îmi place mai degrabă să merg la mare.
a opta | pentru | + GN
a avea preferință | |
Optez pentru mare.
Am preferință pentru Marea Neagră.
a alege
Aleg marea.
a fi + | de preferat | GN-N.
| de ales |
E de preferat muntele./Ar fi de ales muntele.
a fi preferabil + vb.Conj.
E preferabil să plec.

3.2.1.12. DORINȚA

Enunțuri declarative

a dori/a vrea + GN/vb.Conj.

Doresc/vreau o cafea.

Aș dori/aș vrea niște mere.

Doresc să merg la film.

Aș vrea să stau acasă.

a avea poftă/chef | + de + GN
| + vb.Conj.

Am chef de lucru.

N-am poftă de nimic.

Am chef să mă plimb prin pădure.

Enunțuri exclamative

ce + chef/poftă + vb. a avea + de + subst./vb.Conj.

Ce poftă am/aș avea de o plimbare!

Ce chef am/aș avea să mă plimb!

3.2.1.13. NECESITATEA

a trebui + vb.Part./Conj.

Acest lucru trebuie făcut cât mai repede.

Trebuie să plecăm chiar acum.

a fi (absolut) necesar/obligatoriu

Plecarea e absolut necesară.

V. AV 2.2.9. A CONSIDERA UN FAPT CA NECESAR

3.2.1.14. CHEFUL / POFTA

a avea chef/poftă de + GN.-A.

Am chef de plimbare.

a avea chef/poftă + vb.Conj.

Am chef să mă plimb.

V. AV 3.2.1.12. DORINȚA

3.2.1.15. SPERANȚA

Enunțuri declarative

a spera | că + vb.Ind. |

| vb.Conj. |

| în + GN-A. |

Sper că ai reușit/reușești/vei reuși...

Sperăm să nu aveți probleme.

Sper în reușita voastră.

a avea speranța că + vb.Ind.

Am speranța că vei reuși.

a avea speranțe de + GN-A.

Avem speranțe de reușită.

a-și pune speranțe în + GN-A.

Îmi pun mari speranțe în voi.

(În corespondență)

în speranța că + vb.Ind.

3.2.1.16. ÎNCURAJAREA/

LINIȘTIREA CUIVA

Enunțuri declarative

a liniști (pe cineva)

a se liniști

Nu trebuie să-ți fie frică.

N-ai de ce să te temi.

Nu e nici o problemă.

Totul va fi bine.

Enunțuri exclamative

Curaj!

Nu-ți fie frică!

Nu te teme!

N-ai frică / teamă!

Fii liniștit!

Stai liniștit!

v. AV 4.7. EXORTAȚIA

3.2.1.17. CREDINȚA/

ÎNCREDEREA

a crede | în + GN-A./că + vb.Ind.

a avea credința |

a avea încredere |

Cred/am încredere în tine.

Cred că vei reuși.

a fi încredințat | că + vb.Ind.

Sunt încredințat că va reveni.

3.2.1.18. SOLIDARITATEA

a conta/a se baza | pe + GN-A.

Maria poate conta pe ajutorul nostru.

a fi | cu/alături de | + GN-A.

Dacă e nevoie, suntem cu voi/alături de voi.

a fi de partea + GN-G.

Noi suntem de partea voastră/adevărului.

a ajuta

Vă ajutăm necondiționat.

a fi solidar cu + GN-A.

3.2.1.19. CALMUL

a fi calm /-ă,/-i,/-e

a fi liniștit /-ă,/-i,/-e

Sunt foarte calm/liniștit.

a se calma

a se liniști

Acum s-a calmat/liniștit.

a avea liniște

Aici are liniște, poate lucra.

3.2.1.20. RĂBDAREA

a avea răbdare cu + GN-A./vb.Conj.

Am avut multă răbdare cu tine.

Am răbdare să aștept.

3.2.1.21. GRATITUDINEA/
RECUNOȘȚINȚA

a mulțumi, a fi recunoscător

Îți mulțumesc pentru ajutor.

Vă sunt recunoscător pentru ajutor.

a nu avea cuvinte

N-am cuvinte pentru a-ți spune ce simt.

multe mulțumiri

Multe mulțumiri pentru ajutor.

V. AV 1.4.3. A MULȚUMI

3.2.2. ATITUDINI ȘI
SENTIMENTE NEUTRE3.2.2.1. PERPLEXITATEA/
SURPRIZA

Enunțuri declarative

| + de + GN

a fi surprins | + vb. Conj.

| + că + vb. Ind.

Sunt surprins de reacția ta.

E surprins să constate că a greșit.

A fost surprins că n-ai spus adevărul.

a-l surprinde | + GN-N. / că + vb. Ind. / + vb. Conj.

a-l mira |

Mă surprinde/miră /rezultatul meciului.

Te surprinde că a plecat ?

Mă surprinde să aflu asta.

a se mira | de + GN-A. / că + vb. Ind.

Mă mir de răbdarea ta.

Mă mir că n-a plecat mai devreme.

a nu se aștepta | la + GN-A. |

| vb. Conj. |

Nu mă așteptam la asta.
Nu m-am așteptat să faci asta.

Enunțuri exclamative (RE)

Nu-i adevărat!

Nu pot să cred!

Incredibil!

Ce surpriză!

Ah!

Vai!

Enunțuri interogative

Ce?

Cum așa?

E adevărat?

Ce spuneți?

Ce spui?

3.2.2.2. INDIFERENȚA/

DEZINTERESUL

Enunțuri declarative

a-i fi indiferent |ce, cum, unde etc. | + vb.Ind./Cond./

a-i fi egal |dacă, de, că | + vb. sau (dacă) + vb.

a-i fi tot una | |

Mi-e indiferent ce face.

Mi-e egal dacă vine sau (dacă) nu vine.

Mi-e totuna că plecă sau (că) rămâne.

a nu-i păsa | de | + GN-A.

                            |dacă /că | + vb.Ind.

Nu-mi pasă de voi.

Nu-mi pasă dacă plouă sau nu.

Nu-mi pasă că plouă.

a nu-l interesa |+ GN

                            |+ dacă, ce, că, + vb.Ind.

                            |+ vb.Conj.

Nu mă interesează matematica.

Nu-l interesează dacă va ploua.

Nu mă interesează să aud asta.

a nu avea importanță + dacă + vb.Ind./Cond.

N-are importanță dacă mă iubește sau nu.

a nu conta dacă/ ce / cât etc. + vb.Ind.

Nu contează ce știe.

Enunțuri exclamative (RE)

Nu contează!

N-are importanță!

Nu mă interesează!

Nici nu vreau s-aud!

Nici să n-aud!

Enunțuri interogative retorice

Ei și (ce-i cu asta)?

Crezi că mă interesează?

Crezi că-mi pasă?

Ce e interesant în asta?

3.2.2.3.RESEMNAREA

Enunțuri declarative

a nu avea lce, cum, undel + vb.Inf.

a nu avea de ales

a se resemna

În această situație | n-am ce face.

| de ales

| mă resemnez.

Enunțuri exclamative (RE)

Răbdare!

Nu-i nimic de făcut!

N-ai ce face!

N-aveți ce face!

Resemnează-te!

Resemnați-vă!

3.2.3. ATITUDINI ȘI SENTIMENTE NEGATIVE

3.2.3.1.NEPLĂCEREA

Enunțuri declarative

a nu-i plăcea | + GN-N./că, ce, cum + vb.Ind.

a nu-i face plăcere | + vb.Conj.

a-i displăcea |

Nu-mi place în tunicul.

Nu-i face plăcere acest film.

Îmi displace umezeala.

Nu mi-a plăcut că ai întârziat la cină.

Nu-mi place cum pronunți englezește.

Nu mi-a făcut plăcere să te văd plângând.

Îmi displace să vorbești urât.

Enunțuri exclamative

..... **a fi** + o catastrofă/o calamitate/un dezastru etc.

Filmul ăsta e o catastrofă!

Femeia asta e o calamitate!

ce + adv./subst.

Ce rău!

Ce durere!

Ce situație!

ce + (subst.) + adj. calificativ

Ce (om) nebun!

Ce (persoană) neserioasă!

ce + adj. + a fi +GN-N.

Ce nebun e!

Ce urâtă e vremea!

Interjecții și cuvinte interjective

Uf!

Fui!

Groznic!

Carastrofal!

3.2.3.2. NEFERICIREA

Enunțuri declarative

a fi nefericit (-ă, -i, -e) | de + GN-N./

a se simți nefericit (-ă, -i, -e) | că + vb. Ind./

a fi trist (-ă, -i, -e) | vb. Conj.

a nu fi fericit (-ă, -i, -e) |

Suntem nefericiți.

Ne simțim foarte nefericiți.

Nu suntem fericiți (de eșecul tău).

Suntem triști că ai plecat.

Enunțuri exclamative

ce + subst./adj./adv.

Ce tristețe!

Ce ghinion!

Ce trist!

Ce triști suntem!

3.2.3.3. ANTIPATIA

a-i fi antipatic

Vecinul tău mi-e antipatic.

a antipatiza | + pron.pers.A

a nu simpatiza |

a nu suporta |

a nu suferi |

Ion mă antipatizează.

Ion îl antipatizează pe Vasile.

Ion nu mă simpatizează.

Ion nu-l simpatizează/suportă/suferă pe Vasile.

a nu-i plăcea

Prietena ta nu-mi place.

a avea o antipatie/aversiune față de/pentru + GN-A.

Am o antipatie față de sora ta.

3.2.3.4. DEZGUSTUL

a-l dezgusta + GN-N

Comportarea lui mă dezgustă.

a-i fi silă de + GN-A.

Mi-e silă de tine.

a-i fi/a-i provoca greață

Mi-e greață de voi.

Interjecții: **Oribil! Dezgustător!**

3.2.3.5. TRISTEȚEA/

NEMULȚUMIREA

a fi nemulțumit/-ă,-i,-e | de + GN-A/din + GN-G.

a nu fi mulțumit/-ă,-i,-e | (din cauză /pentru) că + vb.Ind.

Sunt nemulțumit | de rezultatul meciului.

Nu sunt mulțumit |

Sunt nemulțumit din cauza meciului.

E nemulțumit (din cauză) că a pierdut meciul.

a fi trist + că + vb.Ind.

Sunt trist că au pierdut meciul.

Enunțuri exclamative

a putea (Ind.impf./Cond.perf.) + vb.Conj.

Puteai să joci mai bine!

Ai fi putut să câștigi!

3.2.3.6. DEZILUZIA/ DECEPTIA/ REGRETUL

Enunțuri declarative

e păcat | de + GN-A
| că + vb.Ind.
| + vb.Conj.

E păcat de timpul pierdut.

E păcat că pierdem timpul.

E păcat să pierdem timpul.

a fi decepționat | de + GN-A.

Sunt decepționat de acest film.

a-l decepționa + GN-N.

M-a decepționat filmul.

Filmul m-a decepționat.

a avea /a suferi o decepție

Când l-am cunoscut mai bine am avut o mare decepție.

a-i părea rău | de / pentru + GN-A.

| că + vb.Ind.

| vb.Conj.

Îmi pare rău de banii pierduți / pentru banii pierduți.

Îi pare rău că nu ești mulțumit.

Ne pare rău să te vedem trist.

a regreta | + GN-N.

| că + vb.Ind.

| ce + vb.Ind.

Regretăm absența domnului Ionescu.

Regretăm că domnul Ionescu e absent.

Regret ce s-a întâmplat ieri.

Enunțuri exclamative (RE)

Păcat!

Ce păcat!

Ce trist!

Ce deziluzie!

Ce decepție!

3.2.3.7. VINA

a fi învinuit/-ă,-i,-e | de + GN-A./

a fi vinovat/-ă,-i,-e | că + vb.Ind.

Suntem învinuiți de trădare/că am trădat.

a fi de vină = a fi vinovat

Cine-i de vină?

Noi suntem de vină.

3.2.3.8. TEAMA /FRICA

Enunțuri declarative

a-i fi frică /teamă | de GN-A.

| că + vb.Ind.

| + vb.Conj.

Mi-e frică de câini.

Mi-e teamă că s-a întâmplat ceva rău.

Mi-e frică să călătoresc cu avionul.

v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE SI IMPERSONALE CU DATIV (A-I PLACEA)

a se teme l de GN-A.
l că + vb.Ind.
l + vb.Conj.

Mă tem de un cutremur.

Se teme că nu va reuși la examen.

Mă tem să călătoresc singură.

a tremura de frică / teamă l că + vb.Ind./Conj.neg.

a muri de frică / teamă l

Tremur de teamă că va face o prostie.

Tremur de frică să nu facă o prostie.

Mor de frică.

a se speria l de GN-A.
l că + vb.Ind.

Mă sperii de orice.

M-am speriat că ești bolnav.

Enunțuri exclamative

Vai!

Ajutor!

Ce spaimă (am tras)!

Ce frică mi-e!

Enunțuri interogative

Ți-e (tare) frică?

(De ce) tremuri?

Te-ai speriat (tare)?

3.2.3.9.COMPASIUNEA

Enunțuri declarative

a compătimi + GN-A.

O compătinesc pe soția lui.

Îl compătinesc pe soțul ei.

a înțelege + GN-A.

Înțelegem durerea voastră.

a fi impresionat l de + GN-A.
l că + vb.Ind.
l vb.Conj.

Suntem impresionați de durerea voastră.

Sunt impresionat că suferi așa mult.

Suntem impresionați să vedem atâta durere.

a-i fi milă de + GN-A.

Mi-e milă de el, suferă foarte mult.

v. AV 3.2.3.6. DEZILUZIA / DECEPTIA / REGRETUL

3.2.3.10. NEÎNCREDEREA

a nu crede l în + GN-A.
l că + vb.Ind./Cond.
l vb.Conj

Nu cred în propunerea ta.

Nu cred că ai dreptate.

Nu cred să ai dreptate.

a nu avea încredere | în + GN-A./că + vb.Ind.

Nu am încredere în tine.

Nu avem încredere că spune adevărul.

3.2.3.11. LENEA

Enunțuri declarative

a-i fi lene + vb.Conj.

Mi-e lene să lucrez.

a fi leneș

X e (un mare) leneș.

Enunțuri exclamative

Ce lene mi-e (să lucrez)!

3.2.3.12. IRITAREA

Enunțuri declarative

a-l enerva | GN-N.

a-l irita |

Mă enervează muzica asta.

Îl irită orice observație.

a fi nervos/-ă,-i,-e

a fi iritat/-ă,-i,-e

X este nervos.

Soția mea e iritată când abordez acest subiect.

Enunțuri exclamative

La dracu! La naiba!

Pe dracu! Pe naiba!

3.2.3.13. DEPRIMAREA

a fi deprimat/-ă,-i,-e

După boală, Maria e deprimată.

a nu fi în apele sale (metaforic)

Azi tata nu e în apele lui.

3.2.3.14. PREOCUPAREA

a fi preocupat/-ă,-i,-e | de/cu + GN-A./vb.Conj.

Sunt preocupat de terminarea lucrării/să termin lucrarea.

a-l preocupa + GN-N.

Mă preocupă sănătatea.

a fi îngrijorat/-ă,-i,-e | de + GN-A./din cauza + GN-G.

| că, pentru că + vb.Ind.

Suntem îngrijorați | de plecarea ta.

| din cauza plecării tale.

| pentru că ai plecat.

Enunțuri exclamative

Ce îngrijorat sunt!

3.2.3.15. NERĂBDAREA

Enunțuri interogative

Mai ai mult?

Când termini/vii/pleci?

Enunțuri declarative

a nu avea răbdare | cu + GN-A./vb.Conj.

Nu mai am răbdare cu copiii.
Nu mai am răbdare să vorbesc cu tine.
a fi nerăbdător/-toare,-tori + vb.Conj.
Suntem nerăbdători să vă întâlnim.

Enunțuri exclamative

Gata!
Termină!
Hai!
Ce porcărie!

3.2.3.16. REPULSIA

a nu suporta + GN-A.
Nu-l suport pe Ionescu.
a avea/a simți o repulsie față de +GN-A.
Simt o repulsie față de acest om.
a nu-i plăcea
Nu-mi place comportarea ta.

3.2.3.17. AVERSIUNEA

a detesta + GN-A.
Îl detest pe acest om.
O detest pe această femeie.
a avea o aversiune față de + GN-A.
Am o aversiune față de politică.

3.2.3.18. INDIGNAREA

Enunțuri interogative

Cum?
Ce?
E posibil?
Se poate așa ceva?
Poftim?

3.2.3.19. OROAREA

a avea oroare de + GN-A./vb.Conj.
Am oroare de explicații.
Am oroare să dau explicații.
a urî
Urăsc discuțiile de acest gen.
a detesta
Detest minciuna.
Enunțuri exclamative
Ce oroare!
Ce porcărie!

3.2.3.20. DUREREA

Enunțuri declarative

a-l dura | + GN-N.
| că + vb.Ind.
| vb.Conj.
Mă doare capul.
Mă doare că gândești așa.

Mă doare să știu asta.

v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE SI IMPERSONALE

a avea o durere

Am o mare durere.

vb. (a muri, a nu mai putea, a plânge) + **de durere**

Mor de durere.

Nu mai pot de durere.

Am plâns de durere.

Enunțuri exclamative

Interjecții

Au!

Vai!

3.2.3.21. URA

a urî/ a detesta + GN-A./vb.Conj.

Urăsc minciuna./Detest mincinoșii.

Îl urăsc pe dușmanul meu.

Îi detest pe mincinoși.

Urăsc să călătoresc noaptea.

Detestă să aștepte pe cineva.

4. INFLUENȚAREA ACȚIUNILOR

4.1. CONSULTAREA

4.1.1. A CONSULTA PE CINEVA

Enunțuri interogative

a crede | că + vb.Ind./Cond.

a gândi |

a i se părea |

Crezi | că merge/ar merge această culoare?

Gândești |

Ți se pare |

a putea + vb.Conj./Inf.

Pot să te întreb ceva? = Te pot întreba ceva?

ce + vb. Ind.

Ce zici?

Ce spui?

Ce părere ai?

4.1.2. A RĂSPUNDE LA CEREREA DE CONSULTAȚIE

a i se părea | că + vb.Ind.

a crede/a considera |

(-Ce spui de o vacanță la mare?)

(Nu) mi se pare o idee bună.

(Nu) cred/consider ca e o idee bună.

Enunțuri exclamative.

Bună/excelentă/minunată idee!

Ce idee grozavă!

v. AV 2.1.2. A RĂSPUNDE LA CEREREA DE INFORMAȚII

2.1.2.1. RĂSPUNS AFIRMATIV

2.1.2.2. RĂSPUNS NEGATIV

2.1.2.3. RĂSPUNS DUBITATIV

v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE SI IMPERSONALE

4.2. AUTORIZAREA/
PERMISIUNEA

v. AV 1.3. REGULI DE MIȘCARE A CORPULUI

4.2.1. A CERE AUTORIZAREA/
PERMISIUNEA

v. AV 1.3.1. CEREREA PERMISIUNII

4.2.2. A ACORDA AUTORIZAREA/
PERMISIUNEA

v. AV 1.3.2. ACORDAREA PERMISIUNII

4.2.3. A REFUZA AUTORIZAREA/
PERMISIUNEA

v. AV 1.3.3. REFUZAREA PERMISIUNII

4.3. DISPENSA/
APROBAREA

4.3.1. A CERE DISPENSA/
APROBAREA

Enunturi interogative directe

a putea, a permite, a aproba

Pot pleca în concediu?

Îmi permiteți să plec?

Îmi aprobați cererea de concediu?

v. AV 4.2.1. A CERE AUTORIZAREA / PERMISIUNEA

4.3.2. A ACORDA DISPENSA/
APROBAREA

a aproba

Cererea s-a aprobat.

aprobare

Aveți nevoie de o aprobare specială.

adverbe de afirmație:

sigur

desigur

cu siguranță

fără îndoială

de bună seamă

v. AV 4.2.2. A ACORDA AUTORIZAREA, PERMISIUNEA
V. G 3.7.0. ADVERBUL.CLASIFICARE

4.3.3. A REFUZA DISPENSA/ APROBAREA

a nu se aproba
a nu fi de acord
a fi imposibil

Cererea nu se aprobă.

adverbe de negație

v. AV 2.1.2.2. RĂSPUNS NEGATIV

AV 2.1.9. A NEGA

AV 4.2.3. A REFUZA AUTORIZAREA, PERMISIUNEA

4.4. ORDINE / INSTRUCȚIUNI

4.4.1. A CERE INDICAȚII

a spune

Spune-mi, te rog, ce trebuie să lucrez azi?

Enunțuri interogative

Cum se face mămăliga?

Cum să deschid televizorul?

Cum să schimb canalele?

v. AV 2.1.1. / 2.1.3. / 2.1.5. A CERE INFORMAȚII

4.4.2. A DA ORDIN/ INDICAȚII/ INSTRUCȚIUNI

Enunțuri declarative

Aici e prea cald.

când sau **dacă** + a putea

Când /dacă puteți, reparați casa.

vb.refl.pasiv

După ce **se montează** aparatul, **se introduce** în priză.

Vinul alb **se servește** bine răcit.

vb.refl.Inf.neg.

A nu se lăsa la îndemâna copiilor.

A nu se fuma!

Enunțuri imperative

vb.Imp.

Vorbiți!

Priviți!

Nu plecați!

Nu călcați iarba!

Arătați-mi vă rog legitimația de călătorie!

Puneți făina într-un vas, spargeți două ouă, amestecați.....

Enunțuri eliptice

Liniște!

Gura! (fam.)

Atenție!
Lumina!
La treabă!
La muncă!

4.4.3. DISTRIBUIREA
SARCINILOR

Enumerarea acțiunilor

Ea se ocupă de corespondență, tu răspunzi la telefon, iar el introduce datele în calculator.

v. AV 4.4.1. A CERE INDICAȚII

AV 4.4.2. A DA ORDIN, INSTRUCȚIUNI, INDICAȚII

AV 5.14. ENUMERAREA

4.5. SFATURI

4.5.1. A CERE
SFATURI

Enunțuri interogative

Ce să fac?

Ce să cumpăr pentru cină?

a sfătui

Ce mă sfătuești să comand?

Unde mă sfătuești să merg în concediu?

a da un sfat

Nu-mi dai nici un sfat?

Enunțuri exclamative

Dă-mi te rog un sfat.

v. AV 4.6. SUGESTII

4.5.2. A DA SFATURI/
A SFĂTUI

Enunțuri declarative

a (nu) sfătui pe cineva + vb.Conj

Vă sfătuiesc să vă luați umbrela.

Nu te sfătuiesc să pleci singur la munte.

a trebui /a fi bine/ cazul + vb.Conj.

Cond.

Ar trebui |

Ar fi bine | să te lași de fumat.

Ar fi cazul |

mai bine + prop.(vb.Conj./Cond./Imp.)

| să pleci la mare.

Mai bine ai pleca la mare.

| pleacă la mare!

(**dacă** + **a fi** Cond. +) **în locul** + GN-G. + vb.Cond.

Dacă aș fi în locul dumneavoastră, aș telefona la poliție.

Enunțuri interogative

De ce nu pleci la mare?

La o nouă locuință te-ai gândit?

4.6. SUGESTII

4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACȚIUNE

Enunțuri declarative

Ați putea pleca cu trenul.

Enunțuri interogative

(Nu) mergem la cinema?

Ne vedem deseară?

a (nu) vrea (Ind./Cond.) + vb.Conj.

Nu vrei / n-ai vrea să bem o cafea?

a (nu) putea (Ind./Cond.)+ vb. Inf./Conj.

Am putea să luăm masa împreună?

Nu putem lua masa împreună?

ce + a spune/a zice/a avea o părere (Ind./Cond.) **de** + GN-A.

Ce spui /ai spune de o plimbare?

ce + a fi (Cond.) + vb Conj.

Ce-ar fi să facem o plimbare?

de ce nu + vb.Conj./Cond.

De ce să **nu** luăm un autobuz?

De ce n-am lua autobuzul?

Enunțuri imperative

vb.Conj.pers.1,pl.

Să mergem la munte!

Să încercăm la alt magazin!

Să căutăm un atelier de reparații auto!

a da Imp. + **idee, sugestie, sfat**

Dă-mi o idee!

Dați-mi o sugestie!

v. AV 4.1.2. A RĂSPUNDE LA CEREREA DE CONSULTAȚIE

AV 4.4.2. A DA ORDIN,INSTRUCȚIUNI, INDICAȚII

AV 4.4.3. DISTRIBUIREA SARCINILOR

AV 4.5.2. A DA SFATURI

4.6.2. A CERE CUIVA O SUGESTIE

Enunțuri imperative

a da + o idee /o sugestie /un sfat

Dă-mi o idee pentru excursia copiilor.

a spune/a sugera + prop. interog. parțială

Spuneți-mi cui să mă adresez.

Sugerați-mi pe cine să consult în această problemă.

Enunțuri interogative

Pe cine să întreb?

Unde să merg în vacanță?

v. AV 2.1.1. / 2.1.3. / 2.1.5. A CERE INFORMAȚII

AV 4.1.1. A CONSULTA PE CINEVA

AV 4.5.1. A CERE SFATURI

4.6.3. A ACCEPTA SUGESTIA

E o idee bună.

De acord.

Excelentă idee.

(Da, chiar), de ce nu?

Să megem!

Să încercăm!

v. AV 2.1.2.1 RĂSPUNS AFIRMATIV

4.7. EXORTAȚIA

4.7.1. A ÎNDEMNA

interj. + a trebui + vb.Conj.

Hai!/Haideți! Trebuie să încercați!

Enunțuri imperative

Vb.Imp.afirm./neg.; vb.Conj.

(Hai!) mănâncă/mâncăți! Scrie/scrieți! etc.

Fii mai curajos!

Ai încredere în tine!

Nu te lăsa!/Nu vă lăsați! = Să nu te lași!/Să nu vă lăsați!

Nu-ți fie frică!/Nu vă fie frică!

Să-și vadă de treabă!

Enunțuri interogative

Ce mai aștepți?

De ce nu continui?

v. AV 4.4.2. A DA ORDIN, INSTRUCȚIUNI, INDICAȚII

AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACȚIUNE

AV 4.7.2. A STIMULA

4.7.2. A STIMULA

Verbe, adverbe, adjective în enunțuri exclamative

Continuă!

Bun!

Frumos!

Bravo!

Excelent!

Așa!

Enunțuri interogative

De ce nu | + vb.Ind.prez.

De ce să nu | + vb.Conj.

De ce nu încerci?/De ce să nu încerci?

Ce + vb.Ind.

Ce ai de pierdut?

v. AV 4.7.1. A ÎNDEMNA

4.8. AJUTORUL

4.8.1. A CERE AJUTOR

Enunțuri imperative

a ajuta + GN-A.

Te rog ajută-mă să cobor din mașină.

Ajutați-mă, vă rog!

Ajută-i pe copii să treacă strada!

(dacă) + a putea / a vrea / + a ajuta

Dacă puteți ajutați-mă.

Enunțuri interogative

a putea/ a vrea (Ind.prez./Cond.) + **a ajuta**

Puteți să mă ajutați la bagaj?

Ați putea să mă ajutați?

Cine mă ajută?

Cine mă poate ajuta?

a da (o mână de) ajutor

Cine îmi dă o mână de ajutor?

Enunțuri exclamative

Ajutați-mă!

Salvați-mă!

Mor!

Ajutor!

Foc!

Hoții!

4.8.2. A ACORDA

AJUTOR

Enunțuri interogative

a ajuta

Pot să vă ajut?

Vă pot ajuta cu ceva?

a da o mână de ajutor

Pot să-ți dau o mână de ajutor?

Enunțuri declarative

Vă ajut eu.

Lasă-mă să te ajut.

Dă-mi voie să te ajut.

Permiteți-mi să vă ajut.

v. AV 4.11.2. A SE OFERI PENTRU A FACE CEVA

4.9. OFERTA

4.9.1. A OFERI

Poftim!/Poftiți!

Poftiți banii!

Poftiți la masă!

Poftiți în vagoane!

Enunțuri declarative

a primi /a accepta

Vă rog să primiți aceste flori.

Vă rugăm să acceptați invitația noastră.

a oferi

Îți ofer o carte.

a da

Îți dau o invitație la teatru.

... **a fi + pentru** + GN-A.

Invitația la teatru este pentru dumneavoastră.

a trebui să...

Trebuie să veniți la concert cu noi.

Enunțuri interogative

a dori / a-i plăcea (Ind.prez./Cond.) + vb.Conj.

Doriți |

Ați dori | să jucați o partidă de șah?

V-ar plăcea |

ce + a spune / a zice | de + GN-A.

| vb.Conj.

Ce ați zice de o excursie la multe?

Ce ați spune să plecăm la munte?

a (nu) avea chef / poftă + de +GN-A. (fam.)

N-ați avea chef de o bere?

N-ai poftă de o înghețată?

4.9.2. A ACCEPTA OFERTA

(Vă / îți) mulțumesc.

(Interog.)

Cu plăcere.(RE)

Mi-ar face plăcere.(RE)

(Interog. neg.)

Ba da.(RE)

v. AV 2.1.2.1. RĂSPUNS AFIRMATIV

AV 1.4.1. A MULȚUMI

4.9.3. A DECLINA OFERTA

Mulțumesc, dar nu pot primi/accepta invitația dv.

Nu, mulțumesc.

E foarte amabil din partea dv., dar sunt ocupat.

Mă tem că nu pot, sunt ocupat toată săptămâna.

Din păcate, nu pot bea bere.

Din nefericire mă doare gâtul și nu pot mânca înghețată.

v. AV 2.1.20. A DA EXPLICAȚII

AV 2.1.22. A (SE)JUSTIFICA

4.10. OBLIGAȚIA

4.10.1. A EXPRIMA OBLIGAȚIA

e necesar/obligatoriu *lsă*...vb.pasiv/refl. (impers.)

E necesar să se respecte contractul.

E obligatoriu să fie respectat termenul.

a fi + necesar/-ă,-i,-e

obligatoriu/-e,-i

Controlul este obligatoriu./Oprirea este obligatorie.

Ochelarii sunt necesari./Testele sunt necesare.

v. AV 2.2.9. A CONSIDERA UN FAPT CA NECESAR

4.10.2. A SE INFORMA ASUPRA OBLIGATIVITĂȚII

Enunțuri interogative

trebuie | vb.Conj./Part.acord.

e obligatoriu | vb.Conj./Sup.

Trebuie să completăm/completat formularul acesta?

E obligatoriu să facem controlul medical?
Controlul medical e obligatoriu (de făcut)?
a fi interzis
E interzis fumatul?
Parcarea e interzisă aici?
a avea + vb.Sup.
Ce ai de făcut mâine?

4.10.3. EXPRIMAREA INTERDICȚIEI

(categoric) *Enunțuri exclamative (Interdicții publice)*

(a fi) (strict) interzis/oprit

se interzice = este interzis

Fumatul strict oprit/interzis!

Parcarea interzisă!

a nu fi permis/voie = a nu se permite

Hrănirea animalelor nu este permisă!

Nu se permite intrarea cu câini.

(restrictiv) Intrarea **persoanelor străine** e strict oprită!

Accesul e permis **numai** între orele 8-12.

Accesul se face **numai** pe bază de legitimație.

Intrarea **nu** e permisă **decât** angajaților.

(Interdicții personale)

vb.Imp.neg./Conj.neg.

Nu opri!/Nu opriți! = Să nu oprești!/Să nu opriți!

Nu veni mâine! = Să nu vii mâine!

Nu e voie. (RE)

În nici un caz! (RE)

4.11. PROPUNERI DE ACȚIUNE

4.11.1. A CERE CUIVA SĂ FACĂ CEVA

a ruga + vb.Imp./Conj.

Te rog închide ușa!

Vă rog să ocupați loc.

a fi bun/amabil/drăguț + vb.Conj.

Ești bun să închizi ușa?

a fi bun/amabil/drăguț + vb.Imp.

Fii amabil (și) deschide fereastra!

4.11.2. A SE OFERI PENTRU A FACE CEVA

Enunțuri interogative (totale)

a dori/a vrea + vb.Conj.

a putea + vb.Conj./Inf.

Doriți să vă conduc?/ Vrei să-ți arăt apartamentul?

Vreți să fac o cafea?

Pot să vă ofer o prăjitură?/Vă pot oferi o prăjitură?

Enunțuri interogative (parțiale)

la ce/când/cu ce + vb.

Când să-ți aduc ceaiul?

La ce oră să-ți dau medicamentele?

Enunțuri declarative

a putea | + vb.Conj./Inf.

a fi gata |

Pot să vă însoțesc la medic./Vă pot însoți la medic.

Sunt gata să merg cu tine la medic.

v. AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACȚIUNE

AV 4.8.2. A ACORDA AJUTOR

4.11.3. REFUZUL DE A FACE CEVA

Enunțuri exclamative

Nu!

Nici nu mă gândesc!

Asta-i bună!

Enunțuri interogative

Cum?

Ce să fac?

Enunțuri declarative

a regreta/a-i părea rău, dar + prop.neg.

Îmi pare rău, dar nu te pot ajuta.

din păcate/din nefericire + prop.neg.

Din păcate n-am timp.

v. AV 2.1.2.2. RĂSPUNS NEGATIV

AV 2.1.9. A NEGA

AV 3.2.3.5. TRISTEȚEA, NEMULȚUMIREA

AV.3.2.3.6. DEZILUZIA, DECEPȚIA, REGRETUL

4.11.4. A ÎNCURAJA

hai / haide | + vb.Imp.

acum e momentul |

Hai, încearcă!

Hai, gustați!

Acum e momentul, nu vă lăsați!

Dă-i drumul/bătaie! Să-i dăm drumul/bătaie! (fam.)

v. AV 4.7. EXORTAȚIA

4.11.5. A PROMITE

Enunțuri declarative

a promite | că + vb.Ind.

(pron.pers.D) | vb.Conj.

(Îți) Promit că vin/voi veni mâine.

(Vă) Promit să venim cât de curând.

a avea promisiunea (că + vb.Ind.)

Puteți fi sigur, aveți promisiunea noastră că vom veni.

(a face o) promisiune

Nu mai discutăm, am făcut o promisiune.

a-și respecta/ține promisiunea

Noi ne respectăm promisiunea.

Enunțuri exclamative/declarative

vb.Ind.viit. (+ adv.mod.)

Voi veni (sigur)!
O să vin (negreșit)!
O să fac tot posibilul (să te ajut)!
(condiționat) **Dacă/în caz că ..... (a promite) ceva**
Dacă termini lucrarea, (îți promit că) mergem la mare.
În caz că dorești, te pot ajuta.

4.11.6. A AMENINȚA

Enunțuri exclamative (intonație amenințătoare)

Vb.Ind.prez./viit.pop.

Vezi tu, imediat!

O să vezi tu!/O să vedeți voi!

O să-ți pară rău!

Chem poliția!

Mai vorbim/vedem noi!

Ne mai întâlnim noi!

a avea grijă/a fi atent (Imp.) + ce, cum, etc. + vb.Ind.

Ai grijă/fii atent cum vorbești cu mine!

bine

Bine-bine!

Enunțuri interogative(intonație amenințătoare)

a vrea/a avea chef de + subst.

Vreți război?

Aveți chef de ceartă?

a nu-i fi bine

Nu ți-e bine?

4.11.7. A AVERTIZA

Enunțuri exclamative

a avea grijă | de + GN-A.

| vb.Conj.

Ai grijă de bani!

Aveți grijă să nu cădeți!

a fi atent | la + GN-A.

atenție | vb. Conj.

Fiți atenți la picioare! Atenție la picioare!

Fii atent să nu cazi! Atenție să nu cazi!

vb.Imp.neg.

Nu te băga!

Nu vă amestecați!

Să nu te tai!

Nu-i treaba ta! (fam.)

Enunțuri declarative

(cu avertizare implicită/ explicită)

E foarte frig afară. (trebuie să te îmbraci bine)

Nu e bine să mănânci atâta înghețată. (o să te doară gâtul)

Fumatul dăunează grav sănătății.

4.12. A RECLAMA

a reclama

L-am reclamat la poliție.

Am ceva de reclamat.

a face o reclamație

Doresc să fac o reclamație.

Enunțuri declarative

Televizorul e defect, radioul nu funcționează, priza nu e bună.

v. AV 3.2.3.1. NEPLĂCEREA

AV 3.2.3.5. TRISTEȚEA, NEMULȚUMIREA

AV 3.2.3.12. IRITAREA

4.13. A EZITA

a nu ști, a se (mai) gândi

Nu știu ce să fac, mă mai gândesc.

poate

Poate vin/plec.

depinde

(Ce vrei să faci?)

Depinde (de timp).

a fi nehotărât/-ă,-i,-e/

a fi indecis/-ă,-i,-e

a sta în cumpănă (met.)

Deocamdată sunt nehotărât.

mai + vb. (a vedea, a discuta, a se înțelege, a se gândi)

Mai vedem noi.

v. AV 2.1.2.3. RĂSPUNS DUBITATIV

4.14. A CEDA

a ceda

Gata, cedez.

a avea dreptate

Ai dreptate, așa e.

da, fie (cum spui/zici tu)

să zicem

e posibil

e bine, e în regulă, e în ordine

ok

v. AV 2.1.26. A APROBA

4.15. A SE RETRAGE

a se retrage

Trebuie să mă retrag, nu mai rezist.

vb. neg. (a nu dori, a nu putea, a nu-l interesa, a nu merita)

Nu doresc, nu mă interesează nimic.

Nu merită efortul.

4.16. INTENȚIA

4.16.1. A SE INFORMA

ASUPRA INTENȚIEI

Enunțuri interogative

Unde pleci? Când te întorci?

a (nu) dori/a (nu) intenționa

Dorești să mănânci o înghețată?

Nu dorești un suc?

Intenționați să călătoriți în străinătate?
a avea intenția/în vedere/planul/de gând, a se gândi
Ce ai în vedere pentru vacanță?
Aveți de gând să mergeți la munte?
Vă gândiți să mergeți la mare?

4.16.2. A EXPRIMA INTENȚIA/
LIPSA INTENȚIEI

a dori, a intenționa, a se gândi | vb.Conj.
a avea intenția/de gând/în vedere |
Nu doresc să revin asupra acestui subiect.
(Nu) Intenționez să mă mut în alt oraș.
N-am în vedere un concediu la mare.
a-și propune | + GN-A.
| vb.Conj.
Îți propun o afacere.
Vă propunem să vă asociați cu noi.

4.16.3. A SE INFORMA
ASUPRA DORINȚEI
DE ACȚIUNE

a dori/a vrea + vb.Conj.
Doriți/vreți să expediați scrisoarea?
a-i plăcea/a avea chef (fam.)
V-ar plăcea să lucrați cu noi?
Enunțuri interogative parțiale
Ce doriți să mâncați?
Ce v-ar plăcea să faceți după-masă?
v. AV 3.1. A CERE INFORMAȚII ASUPRA ATITUDINILOR
ȘI SENTIMENTELOR

4.16.4. A EXPRIMA DORINȚA
DE ACȚIUNE

v. AV 3.2.10. INTERESUL
AV 3.2.11. PREFERINȚA
AV 3.2.12. DORINȚA
AV 3.2.14. CHEFUL, POFTA
AV 3.2.15. SPERANȚA

4.17. A FI PREGĂTIT/
NEPREGĂTIT

4.17.1. A CERE INFORMAȚII
DESPRE PREGĂTIRE

Enunțuri interogative
Studiați mult? Știi toată materia?
a (se) pregăti | pentru/de + GN-A.
a fi pregătit/-ă,-i,-e | vb. Conj.
Vă pregătiți de plecare/să plecați?
Nu ești pregătită pentru examene?
Oamenii sunt pregătiți să-și apere drepturile?
a pune la punct (ceva)

Puneți la punct mașina pentru vacanță?

4.17.2. A EXPRIMA GRADUL DE PREGĂTIRE

a (nu) (se) pregăti (adv.) | pentru/de + GN-A.
a (nu) fi (adv.) **pregătit/-ă/-i/-e** | ca să + vb.Conj./pentru a +Inf.
Nu m-am pregătit suficient (ca) să discut cu dumneavoastră.
a pune la punct, a sta bine/rău
N-am pus la punct toate amănuntele.
Stăm rău cu pregătirile pentru conferință.

4.18. DECIZIA

4.18.1. A SE INFORMA ASUPRA DECIZIEI

Enunțuri interogative (interog. totale).
Plecați sau nu?
Deci plecați?
a hotărî, a decide | + GN-A./vb.Conj.
A hotărî plecarea pentru joi?
A decis să plece joi?
a fi hotărît/decis/-ă/-i/-e + vb.Conj.
Ești hotărît/decis să pleci?
a lua o hotărîre/decizie
A lua o hotărîre/decizie în această problemă?
(interog. parțiale)
a ști + ce, unde când, cum etc.
Știți /când plecați?/unde vă opriți?/ce veți face?
a dori/a vrea + vb.Conj./ subst.
Doriți/vreți să spuneți ceva?
Doriți o prăjitură sau o cafea?

4.18.2. EXPRIMAREA DECIZIEI

Enunțuri declarative (afirm./neg.)
Plec poimâine.
Ne vedem joi.
Nu pot accepta propunerea ta.
(cu introductori tip)
a decide/a hotărî; a lua o decizie/o hotărîre; a ști
Am decis/plec mâine./Am decis să plec mâine.
Am hotărît să nu ne mai certăm pe teme politice.

4.19. PLÂNGEREA

4.19.1. PREZENTAREA PLÂNGERII

a prezenta/face/depune o plângere | împotriva + G.
| la + A.
Depun o plângere împotriva funcționarului.
Am făcut o plângere la Poliție.
a se plânge de + A.

Ne-am plâns de întârzierea trenului.

Enunțuri declarative

Programul nu e respectat.

Profesorul e prea sever.

La ghișeu se așteaptă prea mult.

Funcționarul e nepolitic.

v. AV 2.1.10. A ANUNȚA UN FAPT

v. AV 2.1.19. A CERE EXPLICAȚII

v. AV 3.2.3.5. TRISTEȚEA, NEMULȚUMIREA

4.20. INVITAȚIA

4.20.1. A INVITA

a invita + GN-A.

Vă invit la cină./E o plăcere să vă invit la cină.

Îi invit pe colegi la cină.

Enunțuri declarative/interogative

(+formal)

Vă rog să luați loc.

Sunteți/ați fi de acord să cinați cu noi?

Acceptați să discutăm câteva minute?

Sunteți dispus/ați fi dispus să ne revedem mâine?

4.20.2. A ACCEPTA INVITAȚIA

Enunțuri declarative (afirm.)

Mulțumesc. Accept cu plăcere. Sunt onorat. (RE)

Enunțuri interogative

Cum să nu?/De ce nu?/Mai încape vorbă? (RE)

4.20.3 A REFUZA INVITAȚIA

Enunțuri declarative

a mulțumi, a-i părea rău, a regreta + dar + prop. neg.

Mulțumesc/îmi pare rău/regret, dar nu pot participa la congres.

Vă mulțumesc pentru invitație, dar n-o pot accepta.

5. ORGANIZAREA DISCURSULUI

5.1. INIȚIEREA DISCURSULUI

(+ formal)

Doamnelor, domnișoarelor și domnilor!

Domnule președinte!

Doamnă ministru!

Stimat auditoriu!

(- formal)

Să-ți spun / să vă spun ceva...

Știi /Știți.....

Auzi / Ascultați ...

Stai puțin /stați puțin...

Deranjez?.....

Vă rog!.....

5.2. INDICAREA ETAPELOR
DISCURSULUI

a începe | prin + vb.Inf./GN-A.

a continua | vb.Ger.

a termina |

a încheia |

Voi începe prin a situa problema noastră.

Încep prin descrierea locului.

Voi continua prin a vă explica importanța problemei.

Termin, dorindu-vă "spor la treabă".

în fine + prop.

În fine, vă mulțumesc pentru atenție și vă doresc "spor la lucru".

5.3. INTRODUCEREA
TEMEI DISCURSULUI

a dori / a vrea (Cond.) + a spune/a vorbi/a povesti despre + GN-A.

Aș dori să vă spun ceva despre București.

a începe (Ind./Cond.) **prin** + GN-A./vb.Inf.

Voi începe prin prezentarea invitațiilor.

Aș începe prin a anunța lista invitațiilor noștri.

a se referi la + GN-A.

Mă voi referi la situația străinilor.

În primul rând.....

Mai întâi.....

5.4. SCHIMBAREA TEMEI
DISCURSULUI

a vorbi (Ind./Conj.) + acum + despre + GN-A.

Voi vorbi acum despre altceva.

Vom vorbi/să vorbim acum despre efectele poluării.

a trece la + GN-A.

Să trecem/vom trece la altceva.

5.4.1. A FACE O
DIGRESIUNE

apropro de ...

cât despre ...

Apropo de prietenii noștri, mai aveți vreo veste de la ei?

Cât despre poluare, vă pot spune că ne preocupă foarte serios.

5.5. RELUAREA TEMEI
INIȚIALE

cât despre + GN-A., prop.

Cât despre părinții mei, sunt plecați la băi.

referitor la + GN-N., prop.

Referitor la părinții mei, sunt plecați la băi.

cum spuneam (mai înainte), prop.

Cum spuneam mai înainte, noi vom pleca din oraș.

5.6. ÎNTRERUPEREA UNUI
VORBITOR

(+ formal)

a permite | **a întrerupe** (Conj.)

a da voie | **a întreba/a pune o întrebare** (Conj.)

| **a cere o explicație** (Conj.)

Îmi permiteți să vă întrerup un moment?

Permiteți-mi să vă pun o întrebare pe această temă.

Dați-mi voie să vă cer o explicație suplimentară.

a depăși timpul

(Trebuie să) vă anunț că ați depășit timpul afectat prezentării dvs.

(- formal)

pardon

scuză-mă + că + vb.Ind. + prop.

Scuză-mă că te întrerup, dar am o întrebare.

stai puțin/o clipă/un moment

5.7. A CERE
CUVÂNTUL

(+ formal)

a cere cuvântul

Domnilor, cer cuvântul.

a ruga + a da/cuvântul (Conj./Imp.)

Vă rog să-mi dați cuvântul ca să răspund la întrebarea colegului.

(după o întrerupere)

a putea + continua/merge mai departe/vorbi (Inf./Conj.)

Pot continua/să continuu?

(- formal)

Enunțuri interogative

a putea + a vorbi/spune/zice

Pot vorbi și eu?

Pot spune câteva cuvinte?

v. AV 5.6. ÎNTRERUPEREA UNUI VORBITOR

5.8. A DA CUVÂNTUL

(+ formal)

a avea cuvântul + GN-N./GN-V.

Are cuvântul domnul deputat XY

Aveți cuvântul, domnule deputat!

a da cuvântul + GN-D./GN-V.

(Îi) Dăm cuvântul domnului deputat XY

Vă dăm cuvântul, domnule deputat!

(după o întrerupere)

a putea + a vorbi/a continua

Acum puteți vorbi/continua, domnule Stan!

(- formal)

vb.Imp.

Ai cuvântul!

Vorbește!

Spune!

5.9. A REFUZA ACORDAREA

CUVÂNTULUI

(+ formal)

a nu (mai) avea dreptul la ...

a expira timpul

Regret, dar nu mai aveți dreptul la cuvânt.

Regret, dar timpul dvs. a expirat.

v. AV 5.7. A CERE CUVÂNTUL

5.10. EXPRIMAREA OPINIEI

a (nu) crede că + vb.Ind.

(Nu) Cred că e bine ce faci.

după părerea mea, prop.

După părerea mea, muzica asta merită ascultată.

după + GN-A.

După mine, nu-i bine ce faci.

5.10.1. CEREREA OPINIEI

Enunțuri interogative

a crede, a avea o părere, a i se părea

Ce crezi/credeți despre acest film?

Ce părere ai/aveți despre meciul de ieri?

Cum ți/vi se pare orașul nostru?

Ți-a plăcut filmul?

5.11. EZITAREA

... hm...

... ăă.../ ...m...

... păi...

(Nu știi) cum se spune românește la.....

Cum îi zice...

Să mă gândesc....

...un fel de....

5.12. AUTOCORECTAREA

... nu...

... adică...

... pardon....

... nu asta vreau să spun....

... vreau să spun că ....

... scuză-mă /scuzați-mă ...

5.13. PRECIZAREA

... mai bine zis / spus .....

... mai precis...

... mai exact...

... asta înseamnă....

5.14. ENUMERAREA

întâi....apoi / după aceea ... și în sfârșit

Întâi e bine să faci sport, apoi să stai în aer liber și după aceea să dormi suficient.

în primul rând ..., în al doilea rând ..., în ultimul rând /în fine

În primul rând să slăbești, în al doilea rând să nu mai fumezi și, în fine, să mergi mult pe jos.

și...și... (în enunțuri afirmative)

Face și schi și tenis.

Nici..., nici... (în enunțuri negative)

Nu face nici schi, nici tenis.

: (două puncte)

Am citit următoarele cărți:.....

etc.

Vindem vederi, plicuri, timbre, hârtie de scris etc.

ș.a. (și altele)

ș.a.m.d. (și așa mai departe)

La librărie se vând cărți, albume de artă, hărți ș.a.

5.15. EXEMPLIFICAREA

.... de exemplu...

Îmi plac fructele, de exemplu strugurii.

.... cum este / sunt / ar fi ...

Cunosc mai multe poezii de Eminescu, cum sunt "Floare-albastră", "Lacul", "Luceafărul".

... Așa este....

Franceza se vorbește în mai multe țări. Așa este Elveția.

pentru a exemplifica...

Efectele poluării sunt multiple. Pentru a exemplifica ne vom referi la subțierea stratului de ozon.

a da un exemplu

Vă dau un exemplu de megapolis: Tokio.

5.16. EMFAZA

Intonație emfatică

a accentua |

a sublinia | (faptul) că | prop.

a nota |

Accentuez faptul că e nevoie de consens.

(e) de notat |

(e) de știut | (faptul) că | prop.

(e) de precizat

E de precizat faptul că am făcut progrese.

ceea ce ... e (faptul) că ...

Ceea ce e foarte important e că am făcut progrese.

cel / cea/ cei/ cele care

Ion e **cel care** vorbește acum.

Maria e **cea care** conduce instituția.

eu, mie, pe mine etc.

Mie nu-mi place mămăliga, dar lui Andrei îi place.

Cu tine vreau să rămân. (Vreau să rămân cu tine)

eu însumi/ înșămi, tu însuși/înșăși etc.

Eu însumi am recunoscut că a fost o prostie.

chiar + pronume personal / subst.

Chiar tu ai fost prezent la discuție.

Chiar directorul a promis.

Enunțuri interogativ (retorice)

Mie îmi spui?

Nu ți-am spus **eu**?

v. G 3.4.1.1.PRONUMELE PERSONAL. FORME

3.4.1.3. ALTE FORME DE PRONUME PERSONALE

5.17. REZUMAREA.
SINTETIZAREA

Să rezumăm/să sintetizăm, |

În puține/câteva cuvinte, | avem nevoie de investiții.

Într-un cuvânt/în două cuvinte, |

Asta e, | trebuie să acționăm cât mai repede.

Pe scurt, |

Pentru a rezuma/a sintetiza , vom spune că investițiile sunt absolut necesare.

5.18. CONCLUZIA

în concluzie, |

deci, | nu putem aproba cererea lor.

rezultă că |

Pentru a încheia, voi spune că situația este foarte complicată.

5.19. RELATAREA
DISCURSULUI

a zice/a spune + GN-D. | + că + vb.Ind./Cond.
| vb.Conj.

I-a zis să mai aștepte.

I-am spus băiatului că este bine venit la noi.

I-am spus (Danei) să mă aștepte.

a întreba + GN-A. | dacă + vb.Ind/Cond.
| + pron.interog.rel.
| + adv. interog.

L-am întrebat pe Ion dacă ar accepta propunerea ta.

Am întrebat-o pe Ioana ce intenții are.

Am întrebat un om unde este poșta.

a răspunde + GN-D. | + că + vb.Ind.
| + la, de etc.+ A.

I-am răspuns domnului profesor că nu știu subiectul.

Am răspuns la întrebarea lui.

a cere + GN-D.+ vb.Conj.

I-am cerut ospătarului (să aducă) nota de plată.

I-am cerut să plece.

a sugera | GN- D. | vb.Conj.

a propune | | că + vb.Ind./Cond.

Le-am sugerat/propus prietenilor | să găsească o soluție.
| că este/ar fi o soluție.

a afirma, a confirma + că + vb.Ind./Cond.

A afirmat că este de acord.

A confirmat că va veni.

a nega | (faptul) că | vb.Ind./Cond.
| (ceea) ce |

Maria a negat | faptul că ar fi implicată.
| ceea ce a spus ieri.

a declara + GN-D.+ că + vb.Ind./Cond.

Ministrul a declarat ziaristilor că va interveni în rezolvarea cazului semnalat.

a informa + GN-A. + că + vb.Ind./Cond.

Ministrul i-a informat pe zariști că ar putea interveni.

a anunța + GN-A. | că + vb.Ind/Cond.

| vb.Conj.

Ministrul i-a anunțat pe zariști că va interveni.

L-am anunțat pe Mihai să se pregătească de plecare.

6. ACTE REPARATORII / STRATEGII DE CORECTARE A COMUNICĂRII

6.1. SEMNALAREA RECEPTĂRII MESAJULUI

6.1.1. A SEMNALA ÎNȚELEGEREA

6.1.1.1.FAȚĂ ÎN FAȚĂ

Adverbe de afirmație și expresii

Da.

Da, da.

Așa.

Așa-i.

Sigur.

Desigur.

Cu siguranță.

Cu certitudine.

De bună seamă.

Fără îndoială.

Îhî. (pop.)

6.1.1.2.LA TELEFON

Alo, da (eu sunt).

Da, vă rog.

Poftiți (vă rog).

La telefon.

Nume de instituții

Facultatea de Litere, vă rog!

(Alo,) Poliția Municipală.

6.1.2. A SEMNALA NEÎNȚELEGEREA

6.1.2.1.NEÎNȚELEGEREA TOTALĂ

Enunțuri declarative

Îmi pare rău/Regret (dar) + vb.Ind.

Îmi pare rău, | dar nu înțeleg.

Scuzați-mă, | n-am înțeles.

| nu aud.

| se aude rău/slab.

I vă aud greu.

a spune încă o dată, a repeta

Spuneți încă o dată, vă rog.

Repețați, vă rog.

Enunțuri interogative

Poftim?

Cum (ați/ai spus)?

Ce (zici)?

6.1.2.2. NEÎNȚELEGEREA PARȚIALĂ

Enunțuri interogative parțiale.

(Adverbe și pronume interogative)

Unde?

Cine?

De ce?

Ce? etc.

Care Andrei?

De unde vin?

La cine locuiește?

v. NG 1. ENTITĂȚI

6.1.3. A TE ASIGURA CĂ AI FOST BINE ÎNȚELES

Enunțuri interogative

a înțelege, a pricepe, a fi clar

Înțelegeți/înțelegi?

Pricepeți/pricepi?

(Acum) e clar?

OK?

6.2. A CERERE REPETARE UNUI ENUNȚ/CUVÂNT

Enunțuri interogative.

Poftim?

Ce (ați spus)?

Cum (ați spus)?

Poți să repeți (ce-ai spus)?

Puteti vorbi mai tare (vă rog)?

Enunțuri declarative negative

N-am auzit.

N-am înțeles.

Scuză-mă, n-am fost atent.

Enunțuri imperative.

Repețați (vă rog).

Spuneți încă o dată (vă rog).

Încă o dată (vă rog).

6.3. A REPETA

Enunțuri declarative

a spune/a zice (Ind.pf.c./impf.) + că + vb.Ind./Cond.

Am spus că I

Am zis că | te/vă aștept la ora 5.
Spuneam că | te/v-aș aștepta la ora 5.
Ziceam că |

6.4. A CERERE CONFIRMAREA
TEXTULUI

Enunțuri interogative

a spune/a zice : X?

Ai spus "babă"?

Cum ați spus, "câine"?

6.5. A CERERE CONFIRMAREA
ÎNTELEGERII

a spune/a zice | + că + vb. Ind./Cond.

a înțelege |

Enunțuri interogative

Ai spus că pleci?

Zici că ai pleca?

Enunțuri declarative

Înțeleg că vrei să pleci.

6.6. A CERERE
CLARIFICAREA

Enunțuri interogative.

ce | + **a înțelege**

| + **a însemna**

| + **a fi**

Ce înseamnă "amfitrion"?

Ce înțelegeți prin "extraterestru"?

Ce este "ameoba"?

Puteți să-mi explicați | asta?

| ce este asta?

| ce înseamnă asta?

Ce vrei să spui? Că nu știe bine românește?

Ce vreți să spuneți? Să încercăm sau nu?

Te rog să-mi explici....

6.7. A CERERE REPETAREA
PE LITERE

Enunțuri interogative

Cum se scrie "minge"?

Se scrie cu **î** din **i** sau cu **â** din **a**?

Enunțuri imperative

Spune-mi pe litere.

Spune literă de literă.

6.8. A PRONUNTA PE LITERE/
A DICTA

pronunțarea literelor alfabetului:

a [a], ă [ă], â [â], b [be], c [ce], d [de], e [e], f [fe/ef], g [ge/ghe], h [haș], i [i], î [î],
j [je], k [ka/kapa], l [le/el], m [me/em], n [ne/en], o [o], p [pe], q [chiu], r [re/er], s
[se/es], ș [șe], t [te], ț [țe], u [u], v [ve], w [dublu ve], x [ics], y [i grec], z [ze/zet]

a spune pe litere

M-I-N-G-E

pe litere: U-N-G-H-I-U-R-I

Gigel cu **G** - de la gară
I - de la Ion
G - de la gară
E - de la elefant
L - de la leu

semne diacritice specifice limbii române

˘ - căciulă (a cu căciulă = **ă**)
^ - căciulă (a/i cu căciulă = **â/î**)
, - codiță (s/t cu codiță = **ș/ț**)

cu/fără căciulă (codiță)

“a” cu căciulă

accente

' - accent ascuțit
˘ - accent grav
^ - accent circumflex

cu/fără accent

, - sedilă

punctuație

. - punct
, - virgulă
; - punct și virgulă
: - două puncte
... - trei puncte/puncte de suspensie/puncte-puncte
? - semnul întrebării
! - semnul exclamării
( ) - paranteze mici/simple, între paranteze, deschideți/închideți paranteza
[ ] - paranteze mari/drepte
{ } - acolade
“ ” - ghilimele, între ghilimele
- - liniuță de unire/ cratimă
- - linie de dialog /de pauză

majusculă/literă mare

minusculă/literă mică

paragraf

alineat

titlu

subtitlu

capitol

subcapitol.

v. G 1.3. REGULI DE SCRIERE SI PRONUNTARE

6.9. A CERE SĂ SE SCRIE

Enunțuri imperative

Vă rog să scrieți .

Scrieți, vă rog.

Scrieți-mi pe o hârtie /aici / în agendă, vă rog.

Enunțuri interogative

Cum se scrie asta?

6.10. A PRECIZA PRONUNȚAREA /
SCRIEREA

Enunțuri declarative

“Înghețată” se scrie cu **î** din **i**.

“Pomi” se pronunță cu **i** scurt.

“Mouse” se scrie și se pronunță englezește.

“Noștri” se scrie cu un singur **i**.

6.11. A EXPRIMA NECUNOAȘTEREA
UNUI CUVÂNT/
A UNEI EXPRESII

Enunțuri declarative

nu știu + | GN-A.

                      | ce/cum! + prop.

Nu știu acest cuvânt în română.

Nu știu ce este asta.

Nu știu cum se spune asta.

Nu știu cum se numește asta.

În franceză se spune "autoroute".

6.12. A CERE SPRIJIN

Enunțuri interogative

a se spune/a se zice/a se numi/a însemna

Cum se spune românește la "chemin de fer"?

Cum spuneți în română la "....." ?

Ce înseamnă "....." în românește?

Cum se numește "....." în română?

Enunțuri declarative

Caut un cuvânt pentru "....."

Nu-mi amintesc cuvântul.....

.....ă...ă...ă....

6.13. A FURNIZA UN CUVÂNT/
EXPRESIE

(a acorda sprijin)

Enunțuri dubitative

Cred că vă gândiți la ...

Poate vă gândiți la ....

E vorba despre ...

Poate ....

6.14. A CERE SĂ SE VORBEASCĂ MAI RAR
REPEDE /TARE/ ÎNCET

Enunțuri imperative

Vă rog (să vorbiți) mai rar/repede/tare/încet.

(Vorbiți) mai rar/repede/tare/încet vă rog.

Nu (vorbiți) așa repede, vă rog.

Vorbiți prea repede.

E prea repede.

6.15. A PARAFRAZA /

A APROXIMA

Un fel de |

Un soi de | + termen generic

Un gen de |

Țuica e un fel de "brandy".

Parapanta e un gen de parașută.

Enunțuri comparative

Ceva ca |

Ceva la fel cu | + termenul respectiv

Ceva asemănător cu |

Ceva asemănător cu un avion.

6.16. A CITA PE CINEVA

a repeta întocmai cuvintele cuiva

Maria s spus "nu mai vreau să te văd".

a repeta mai rar cuvintele cuiva

X a spus | : "....."

| că + vb.

ceea ce am spus era "....."

a spune că | + vorbire indirectă

a zice că |

NOTIUNI SPECIFICE

NOȚIUNI SPECIFICE

Introducere

Pentru **noțiunile specifice**, am luat cu precădere în considerare adulții / adolescenții din următoarele categorii, pe care le-am considerat cele mai susceptibile să aibă nevoie de a înțelege și a se exprima în limba română: tinerii străini care vor petrece în România o perioadă mai lungă pentru studii; minoritățile naționale din România; minoritatea românească din afara granițelor, care dintr-un motiv sau altul nu a reușit să-și însușească în mod acceptabil limba română; persoane de origine română care domiciliază în străinătate (adulți și adolescenți care nu au cunoscut, nu cunosc suficient sau au pierdut temporar contactul cu limba, dar doresc să revină în țară), alogenii din Republica Moldova; turiștii străini care vor să se inițieze în limba română; oamenii de afaceri care intenționează să rămână în România pentru o perioadă mai lungă de timp.

Noțiunile specifice vizează sferile de interes comune tuturor acestor categorii și se ocupă prea puțin de limbajele profesionale specifice. Nivelul „prag” nu are pretenția de a satisface aceste necesități, ci trebuie să acopere domenii ale vieții cotidiene cum sunt modul de prezentare (nume, adresă ș.a.), situația familială, naționalitatea, situația profesională, religia, gusturile, caracteristicile fizice, servicii publice, mașina, cumpărăturile, cazarea și alimentația, probleme medicale și de igienă, transportul etc.

Lista propriu-zisă a inventarului lexical nu este una fermă, ci mai curând flexibilă, ea poate fi oricând redusă sau mărită în funcție de interesele fiecărui grup, de circumstanțele învățării/predării, de variantele regionale etc.

În principiu, capitolul dedicat noțiunilor specifice e format din două tipuri de liste: lista desemnării noțiunilor, care se află în stânga paginii și lista realizării lingvistice a noțiunilor, situată în dreapta.

Pentru fiecare noțiune din stânga se indică în dreapta realizările lingvistice considerate necesare la nivelul “prag”, chiar dacă, deseori, desemnarea este identică cu una dintre realizări. Și aici, când se impun, se fac trimiteri la celelalte capitole ale lucrării.

În descrierea prezentă lista noțiunilor specifice conține 15 teme, după cum urmează: **Identificarea și caracterizarea persoanei; Educație; Limba străină; Mediul geografic, faună, floră, climat, timp; Casa și căminul; Cazare și hrană (hotel, restaurant); Muncă și profesie; Servicii; Cumpărături; Igienă și sănătate; Călătorii, deplasări, transport; Percepțiile; Viața privată și timpul liber; Relațiile sociale; Actualitatea.**

Lista noțiunilor specifice

1. IDENTIFICAREA ȘI CARACTERIZAREA PERSOANEI

- 1.1. Numele
- 1.2. Adresa
- 1.3. Telefonul
- 1.4. Data și locul nașterii
- 1.5. Vârsta
- 1.6. Sexul
- 1.7. Situația familială
- 1.8. Naționalitatea
- 1.9. Originea
- 1.10. Studiile
- 1.11. Limbi străine
- 1.12. Activitatea profesională
- 1.13. Informații despre muncă
- 1.14. Membrii familiei
- 1.15. Religia
- 1.16. Gusturi, preferințe
- 1.17. Caracter, temperament
- 1.18. Caracteristici fizice

2. EDUCAȚIE

- 2.1. Studii
- 2.2. Titluri ale actelor de studii
- 2.3. Materii
- 2.4. Examene
- 2.5. Servicii în educație
- 2.6. Clase, săli, aule

3. LIMBA STRĂINĂ

- 3.1. Vocabularul folosit în clasă
- 3.2. Metode de învățare/predare a unei limbi străine
- 3.3. Înțelegerea unei limbi străine
- 3.4. Folosirea limbii, nivelul de cunoaștere a unei limbi
- 3.5. Domeniile limbii

- 3.6. Calificative pentru o limbă străină

- 4. MEDIU GEOGRAFIC, FAUNĂ, FLORĂ, CLIMAT, TIMP
  - 4.1. Regiune, peisaj, oraș, cartier
  - 4.2. Calificative privind mediul, cartierele
  - 4.3. Flora și fauna
  - 4.4. Climă, vreme (meteo)
  - 4.5. Anotimpurile, lunile anului, sărbători

- 5. CASA ȘI CĂMINUL
  - 5. 1. Tipuri de locuințe
  - 5. 2. Părțile locuinței
  - 5. 3. Mobilier, haine de pat
  - 5. 4. Vase și aparate casnice
  - 5. 5. Întreținere și energie
  - 5. 6. Chirie, prețuri de vânzare, consumuri casnice, cheltuieli chirie
  - 5. 7. Calificative referitoare la casă, locuință, terenuri
  - 5.8. Mediul geografic și economic

- 6. CAZARE, HRANĂ (HOTEL, RESTAURANT...)
  - 6.1. Hotel, camping
  - 6.2. A mânca și a bea
  - 6.3. Comunicarea cu angajații unui local
  - 6.4. Hrană și băutură
  - 6.5. Calificative privind masa și comesenii/convivii
  - 6.6. Formule de îmbiere la băut

- 7. MUNCĂ ȘI PROFESIE
  - 7.1. Activitate profesională
  - 7.2. Locul de muncă
  - 7.3. Organizarea muncii
  - 7.4. Condiții de lucru
  - 7.5. Remunerație și impozite
  - 7.6. Formarea/pregătirea și viitoarea profesiune

- 7.7. Profesii și sectoare de activitate
- 7.8. Calificative pentru o muncă

- 8. SERVICII
  - 8.1. Poșta
  - 8.2. Telefon
  - 8.3. Telegraf
  - 8.4. Bancă
  - 8.5. Politie
  - 8.6. Benzinărie
  - 8.7. Service auto

- 9. CUMPĂRĂTURI
  - 9.1. A cumpăra în general
  - 9.2. A cumpăra alimente
  - 9.3. A cumpăra îmbrăcăminte, încălțăminte și accesorii
  - 9.4. A cumpăra articole pentru casă
  - 9.5. A cumpăra medicamente
  - 9.6. A cumpăra articole pentru fumători
  - 9.7. A cumpăra articole de papetărie

- 10. IGIENA ȘI SĂNĂTATEA
  - 10. 1. Părțile corpului
  - 10.2. Stări și necesități fiziologice
  - 10.3. Igienă
  - 10.4. Boli, accidente
  - 10.5. Asigurare
  - 10.6. Servicii medicale
  - 10.7. Servicii de urgență

- 11. CĂLĂTORII, DEPLASĂRI, TRANSPORT
  - 11. 1. Indicații de orientare
  - 11. 2. Deplasare la locul de muncă, instituții
  - 11. 3. Vacanță, turism
  - 11. 4. Transporturi publice

- 11.5. Transportul particular
- 11.6. Călătoria dintr-o țară în alta
- 11.7. Documente de călătorie/ședere/rezidență într-o țară străină
- 3.1. Bagaje

- 12. PERCEPȚIILE
- 12.1. Poziția corpului
- 12.2. Operații manuale și operații fizice
- 12.3. Senzatii și percepții

- 13. VIAȚA PRIVATĂ ȘI TIMPUL LIBER
- 13.1. Familia
- 13.2. Obişnuințe zilnice
- 13.3. Interese
- 13.4. Radio/televiziune
- 13.5. Spectacole: cinema, teatru, muzică, dans
- 13.6. Expoziții/muzee
- 13.7. Lectură și tipărituri
- 13.8. Sport
- 13.9. Ocazii festive
- 13.10. Calificative pentru activități în timpul liber

- 14. RELAȚII SOCIALE
- 14.1. Invitații, întâlniri
- 14.2. Tipuri și forme de relații sociale
- 14.3. Correspondența
- 14.4. Reguli de mișcare a corpului, a cere voie/scuze
- 14.5. Asociații

- 15. ACTUALITATEA
- 15.1. Evenimente actuale
- 15.2. Situația socială și economică
- 15.3. Guvernare și viață politică

1. IDENTIFICAREA ȘI CARACTERIZAREA PERSOANEI

1.1. NUMELE

nume

-Numele dv.?

-Radu Popescu.

nume (de familie)

-Care e numele dv. de familie, vă rog?

-Numele meu (de familie) e Popescu.

prenume (nume de botez)

-Care e prenumele dv.?

-Prenumele meu e Radu.

identitate

buletin / carte de identitate

a se numi, a-l chema

Cum vă numiți? = Cum vă cheamă?

Mă cheamă/numesc Radu Popescu.

v. G 3.6.0.1.2. EXPRESII VERBALE CU PRONUME
PERSONALE ÎN A.

3.6.1.3.2. VERBE PRONOMINALE
IMPERSONALE ȘI CU A.

UNIPERSONALE ȘI

3.6.2.1.2. VERBE PRONOMINALE REFLEXIVE
CU A.

ACTE / DOCUMENTE DE IDENTITATE / IDENTIFICARE

act

**document (buletin de identitate, pașaport, carnet de student,
certificat de naștere/căsătorie/deces, legitimație de
serviciu/bibliotecă, permis de conducere etc.)**

A SEMNA

a semna

Vă rog să semnați aici!

SEMNĂTURĂ

semnătură

Semnătura dv., vă rog!

PREZENTAREA/
MODUL
DE ADRESARE

Domnul/doamna/domnișoara + titlul + numele.

Domnul inginer Eugen Pop.

Domnule/ Doamnă/ Domnișoară | titlul
| numele

Domnule doctor!

Domnișoară Popescu!

LITERE
(pentru a pronunța numele literă de literă)
Cum se pronunță?

v. AV 1.1.3.1. ADRESAREA DIRECTĂ

v. AV 1.2. PREZENTAREA

Cum se pronunță?

Pronunțați pe litere, vă rog!

literă

Care e prima literă, e sau i?

- Cum se scrie?

- Cu litere mari/ Cu MAJUSCULE?

- Nu, cu litere mici/ Cu minuscule.

v. AV 6.7. A CERE REPETAREA PE LITERE

v. AV 6.8. A PRONUNȚA PE LITERE/ A DICTA

v. AV. 6.10. A PRECIZA PRONUNȚAREA/ SCRIEREA

- 1.2. ADRESA **adresa**
Care e adresa dv./ta (de acasă/ de la serviciu, de e-mail)?
- A LOCUI **a locui**
Unde locuiți/locuiești?
stradă (str.LS)
bulevard (bd. LS)
alee
-Pe ce stradă/bulevard, alee locuiți/locuiești?
-Pe strada Horea.
piață (p-ța LS)
-În ce piață locuiți/locuiești?
-În Piața Mihai Viteazul.
număr
-La ce număr?
-La numărul 1.
apartament
-La ce apartament?
-La apartamentul 16.
oraș
-În ce oraș locuiți/locuiești?/Din ce oraș sunteți/ești?
-Locuiesc în orașul Cluj./Sunt din orașul Cluj.
sat
Locuiesc într-un sat.
comună
În ce comună e satul dv./tău?
județ
(În) Ce județ?
-În ce județ e orașul Turda?
-În (județul) Cluj.
cod poștal
Ce cod poștal aveți/ai?
țară
-Din ce țară sunteți/ești?Din România? –Nu, din Franța.
nume de țări
- 1.3. TELEFONUL **telefon (tel. LS)**
a telefona
număr de telefon
-Aveți telefon (acasă/ la serviciu/ mobil)?
-Da, 134813.
(număr) interior
Ce interior aveți/ai?
prefix
Ce prefix are orașul/țara X?
Bucureștiul are prefixul 01, iar Clujul 064.
România are prefixul 40
- 1.4. DATA ȘI LOCUL NAȘTERII **a se naște**
M-am născut în 27 ianuarie 1976.
naștere: data nașterii
(Care e) data nașterii?/Când v-ați născut?

		locul nașterii Locul nașterii?/Unde v-ați născut? părinți: mama, tata (pre)numele mamei, (pre)numele tatălui aniversare Care e data aniversării dv./tale?
1.5.	<u>VÂRSTA</u>	vârstă Ce vârstă aveți/ai?/Câți ani aveți/ai?
	AN	an, ani Am 20 de ani.
	LUNĂ	lună, luni Copilul lor are două luni.
	COPII	Câți ani are copilul dv.?
	ADOLESCENT	adolescent
	TÂNĂR	tânăr ≠ bătrân Sunteți/Ești tânăr(ă)!
	ADULT/MATUR	adult matur bărbat femeie
	BĂTRÂN	bătrân = în vârstă moș (fam., pej.) babă (fam., pej.) Sunteți/Ești bătrân(ă)/în vârstă!
1.6.	<u>SEXUL</u>	sex : masculin (masc./M LS), feminin (fem./F LS)
	MASCULIN	bărbat, tânăr, băiat, băiețel, el domn/domnul X/Dl (LS) X tip, individ (pej.) moș (fam., pej.)
	FEMININ	femeie, tânără, fată, fetiță, ea doamnă/doamna X, Dna (LS)X domnișoară/domnișoara /Dra (LS)X persoană tipă, individă (pej.) babă (fam., pej.) ă: profesoară, ingineră, arhitectă, artistă v. G 3.1.1.3. TERMINAȚII DUPĂ GENURI
1.7.	<u>SITUAȚIA FAMILIALĂ</u>	
	STARE CIVILĂ	căsătorit ≠ necăsătorit divorțat văduv
	CĂSĂTORIE	căsătorit(ă), însurat, măritată Maria Popescu, căs. Vasilescu (în formulare) Maria Vasilescu, născ. Popescu (în formulare) soț/bărbat Soțul meu /Bărbatul meu... soție/nevastă/femeie (pop.) Soția mea/Nevasta mea... necăsătorit(ă), neînsurat, nemăritată, singur(ă) celibatar(ă), burlac, fată (/domnișoară bătrână) (pej.)

- divorțat(ă), despărțit(ă)
văduv(ă)
copil, băiat/fiu, fată/fiică**
v. NS 13.1. FAMILIA
v. NS 1.14. MEMBRII FAMILIEI
- COPII
- 1.8. NATIONALITATEA **naționalitate**
nume de naționalități
român, maghiar, italian, german, francez etc.
Domnul și doamna Popescu, de naționalitate română.
străin / străină/ străini / străine
Sunteți străin(-ă,-i,e)?
- 1.9. ORIGINEA **origine**
locul de origine
a se naște
Unde v-ați/te-ai născut?Care este țara dv. de origine?
De unde sunteți? Din ce țară/oraș ?
- 1.10. STUDIILE
v. NS 2.1. STUDII
- ȘCOALA **școală**
curs
a frecventa, a urma, a merge
Am urmat/frecventat cursurile școlii generale.
a absolvi, a termina
absolvent
licențiat
A absolvit liceul.
A terminat facultatea.
E absolvent de universitate./E licențiat.
- 1.11. LIMBI STRĂINE
v. NS 3. LIMBĂ STRĂINĂ
a cunoaște
Ce limbi străine cunoașteți?
cunoașterea unei limbi străine
- GRAD DE CUNOASTERE
slab
suficient
bine
foarte bine
- 1.12. ACTIVITATEA PROFESIONALĂ
- PROFESIA **profesie/meserie**
ocupația actuală
Sunt de profesie inginer.
Meseria mea e inginer, dar acum sunt pensionar.
post, slujbă (pop.)
Ocup un post de director adjunct.
Avem două posturi libere.
Am o slujbă bună.

	<p>salariu Am un salariu foarte bun.</p> <p>șomer/fără serviciu Sunt șomer, n-am de lucru. Am rămas fără serviciu.</p> <p>șomaj Am un ajutor de șomaj.</p>
LOCURI DE MUNCA	<p><i>nume de locuri de muncă</i> industrie: uzină, fabrică, întreprindere instituție, birou servicii publice: magazin, restaurant... agricultură, fermă</p>
NUME DE ANGAJAȚI	<p><i>nume de meserii</i> muncitor, tehnician, maistru, subinginer, inginer angajat, funcționar (public), vânzător/vânzătoare țăran/țarancă, muncitor agricol, tractorist șef, superior</p>
ANGAJATOR	<p>v. NS 7.7. PROFESII firmă privată / de stat Lucrez la o firmă privată. patron Am un patron sever.</p>

1.13. INFORMATII DESPRE MUNCA

A MUNCII	<p>v. NS 7.2. LOCUL DE MUNCĂ a munci = a lucra Muncesc foarte mult/greu. Lucrez în cercetare.</p>
----------	--

1.14. MEMBRII FAMILIEI

FAMILIE	familie Am o familie foarte mare.
PARINTI	tată Tatăl meu / Tata e arhitect. mamă Mama (mea) e profesoară de istorie.
COPII	fiu = băiat Fiul meu / Băiatul meu e tehnician. fiică = fată Fiica mea / Fata mea e studentă. frate, soră Am un frate și două surori.
NEPOȚI BUNICI	copil mic, bebeluș nepot, nepoată bunic, bunică Bunicul (meu) are 71 de ani, bunica 68. străbunic, străbunică soț/soție socru/soacră

ginere/noră
unchi/mătușă
cumnat/cumnată
v. NS 1.7. SITUAȚIA FAMILIALĂ
v. NS 13.1. FAMILIA

1.15. RELIGIA

RELIGIE	religie ortodoxă, ortodoxie, ortodoxism catolică, catolicism protestantă, protestantism reformată mozaică, iudaism budistă, budism musulmană, mohamedană islamism creștină, creștinism Sunt de religie ortodoxă. Sunt ortodox(ă). Sunt greco-catolic(ă). Sunt romano-catolic(ă).
CREDINȚĂ	a crede (în) Cred în Dumnezeu. credință credincios Sunt credincios/credincioasă.
ATEU	ateu ateism
LACASURI DE CULT	biserică, catedrală, capelă templu sinagogă moschee
SERVICIU RELIGIOS	slujbă de Crăciun, de Paști / de Înviere de botez, de căsătorie, de înmormântare... liturghie
A BOTEZA	a (se) boteza botez

1.16. GUSTURI, PREFERINȚE

v. NS 13. VIAȚA PRIVATĂ ȘI TIMPUL LIBER
v. AV 3. ATITUDINI ȘI SENTIMENTE

GUST/DEZGUST	a avea gust Are gust. ≠ N-are gust cu gust ≠ fără gust Se îmbracă fără gust, urât. a avea gusturi bune/rele Are gusturi bune/rele. a-i plăcea ≠ a-i dispăcea -Îți place teatrul? -Nu-mi displace. a iubi ≠ a urî Iubesc muzica. Urăsc kitchul.
--------------	---

PREFERINȚĂ	a fi amator de Nu sunt amator de excursii.
	a avea oroare de Am oroare de insecte.
	a avea o preferință pentru -Ce preferințe ai? -Am o preferință pentru schi.
	a prefera Prefer să stau acasă. <i>nume de domenii, activități preferate</i>

1.17. CARACTER, TEMPERAMENT

CARACTER	a avea caracter = a fi de calitate E un om de caracter. = E de calitate. N-are caracter. = E o femeie fără caracter. a avea un caracter + adj. Are un caracter imposibil!
TRASATURI DE CARACTER SI DE TEMPERAMENT	gen/fel Ce gen/fel de om e? Bun? Rău? Nu e genul meu. ≠ Nu-mi place. bun ≠ rău plăcut/agreabil ≠ neplăcut, dezagreabil simpatic ≠ antipatic suportabil ≠ insuportabil amabil/politicos ≠ nepoliticos/grosolan amuzant/haios (pop.) ≠ neamuzant/plictisitor vesel ≠ trist calm/liniștit ≠ nervos, enervant extraordinar ≠ sinistru/îngrozitor activ/harnic ≠ pasiv/leneș practic/pragmatic ≠ nepractic, nepragmatic inteligent/deștept ≠ prost/tâmpit (pop.) insistent/pisălog (pop.) ambitios/plin de ambiție ≠ lipsit de ambiție interesant ≠ oarecare cu personalitate ≠ lipsit de personalitate E o femeie cu multă personalitate, ambițioasă.
METAFORE PENTRU CARACTER / TEMPERAMENT	urs, vulpe, leu Soțul meu e un urs: nu iese din casă. cocoș, pui, găscă taur, bou, vacă, măgar, catâr (pej.) șoarece/șobolan (de bibliotecă) v. NG 6.3. APRECIEREA

1.18. CARACTERISTICI FIZICE

ASPECT FIZIC	aspect aparență
--------------	----------------------------------

TALIE, INALTIME	<p>plăcut gras ≠ slab frumos ≠ urât înalt ≠ scund/mic de statură înălțime a măsura Ce înălțime are? E înalt, are un metru optzeci și cinci.</p>
GREUTATE	<p>gras/corpolent ≠ slab, subțire, suplu greutate a cântări/a avea + nr.kg. Cântărește/are 80 de kg.</p>
OCHII	<p>ochi numele culorii de culoare ... albastru negru căprui ochi albaștri/ ochi de culoare albastră</p>
PARUL	<p>păr lung, scurt, creț, bogat, des, rar păr blond, șaten, negru, roșcat, alb, cu șuvițe Are păr negru. E brunet. Are păr alb. E căruntă. Are păr vopsit, cu șuvițe. a fi chel E chel. Nu mai are păr.</p>
CARACTRISTICI GENERALE	<p>frumos ≠ urât a avea (păr, ochi, + culoare) Are ochi albaștri.</p>
CARACTERISTICI NEPERMANENTE	<p>a purta (mustață, barbă, părul lung/scurt, ochelari, fular roșu, baston...) Poartă ochelari negri și are mustață. v. NG 3.4.1. MĂRIMEA, DIMENSIUNEA</p>

2. EDUCAȚIE

2.1. STUDII

FORMAȚIA ȘCOLARĂ

FORMAREA	<p>formație școlară a învăța, a studia a frecventa a ține a face a avea cursuri /lecții / ore etc. a urma a lua a preda a da meditații a (se)pregăti</p>
----------	---

PROFESIONALĂ	v. NS 7. MUNCĂ ȘI PROFESIE
GRĂDINIȚĂ	grădiniță
ȘCOALĂ	educator(-oare) școală primară / elementară elev/ școlar învățător (-oare) gimnaziu, (examen / diplomă de) capacitate liceu, (examen / diplomă de) bacalaureat a absolvi, absolvent elev, profesor clasă - În ce clasă ești ? - În clasa I întâi / a doua/ a treia, etc. lecție, oră obligatoriu ≠ facultativ
UNIVERSITATE	colegiu învățământ superior universitate facultate (de matematică / litere etc.) student curs, seminar, conferință, consultații licență, diplomă de licență (în Litere/ Fizică, etc.) masterat, master doctorat, doctor învățământ la distanță specializare (postuniversitară) a cerceta, cercetător v. NS 1.10. STUDIILE

2.2. TITLURI ALE ACTELOR
DE STUDII

diplomă
certificat
atestat

Am nevoie de un certificat de competență lingvistică.

2.3. MATERII

materie
Ce materii faci la școală ?
numele unor materii școlare
aritmetică; citire; scriere
informatică
economie
geografie
istorie
matematică
fizică
științele naturii
biologie
chimie
literatură
filosofie
desen

nume de limbi străine
alte nume de materii

- 2.4. EXAMEN examen (de admitere / de absolvire)
examen parțial / final
colocviu
test
probă
evaluare
notă, punctaj / scor
examinare, examinare finală;
verificare (pe parcurs)
REZULTATE (a fi) admis / respins
a reuși
A reușit la examenul de admitere la doctorat.
a promova / a trece /a lua (un examen)
promovat
a cădea /a pica (fam.)
nepromovat / căzut / picat (fam.)
a repeta examenul
clasificare
- 2.5. SERVICII ÎN EDUCAȚIE
- SECRETARIAT secretar (-ă)
a (se) înscrie, înscriere, fișă de înscriere
a înmatricula, matricolă
a cere, cerere
funcționar
orar, program
- BURSE bursă (de studiu / de merit / socială)
bursier
a avea bursă
a primi bursă
a pierde bursa
- BIBLIOTECĂ bibliotecă
legitimație
a consulta
fișier, cotă
autor, titlu, editor, dată
- ORGANIZARE director
direcțiune
bibliotecar
- 2.6. CLASE, SĂLI, AULE clasă, aulă, sală, amfiteatru
catedră
disciplină
bancă
pauză
semestru
- PARTICIPANȚI coleg
elev

MATERIALE ȘI MOBILIER

grupă
profesor
student
tablă, cretă
hartă
masă
bancă
creion
caiet
carte
foaie
pagină
retroproiector
alte nume de materiale didactice

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN CLASĂ

a lua notițe
a scrie, scris
a citi, citit, lectură
a dicta, dictare
a copia, copie
a exersa
exercițiu
schemă
lucru/ activitate individual(ă) / în grup
a întreba, întrebare
a răspunde, răspuns
a se concentra
a explica, explicație
a învăța
a preda
a analiza, analiză
a corecta, corectare
a greși, greșală/ eroare
a înțelege, înțelegere
a studia, studiu
a împărți, împărțire
a înmulți, înmulțire
a aduna, adunare
a scădea, scădere
a rezuma, rezumat
recapitula, recapitulare
alte substantive și verbe care se referă la activități școlare

PREZENȚĂ / ABSENȚĂ

prezent
absent
a lipsi / a absenta

ATENȚIE

motivare
a fi atent / neatent
a da / a acorda atenție

v. AV 6. ACTE REPARATORII (STRATEGII DE
CORECTARE A COMUNICĂRII)

3. LIMBA STRĂINĂ

3.1. VOCABULARUL FOLOSIT

ÎN CLASĂ

cuvânt
propoziție
frază
substantiv
articol
adjectiv
pronume
numeral
verb
adverb
prepoziție
conjunție
interjecție
masculin
feminin
neutru
singular
plural
caz
accent, accentuat ≠ neaccentuat
conjugare
mod
țimp
persoană
subiect
predicat
complement
atribut
literă
dicționar
carte
a citi
a asculta
a vorbi
a scrie
a dicta
a întreba
a răspunde
a înțelege
a repeta
temă (de casă)
compunere = compoziție

v. NS 2.6. CLASE, SĂLI, AULE

v. AV 4.5. ORGANIZAREA DISCURSULUI

6. REGULI DE COMUNICARE (STRATEGII
DE CORECTARE A COMUNICĂRII)

3.2. METODE DE ÎNVĂȚARE /PREDARE
A UNEI LIMBI STRĂINE

METODE   **metodă**
                                  tradițional
                                  modern
                                  audio-vizual
                                  comunicativ
                                  funcțional

CALIFICATIVE PENTRU

O METODĂ   v. NG 6.3. APRECIEREA

3.3. ÎNȚELEGEREA UNEI
LIMBI STRĂINE

ÎNȚELEGERE   **a înțelege**
                                  Înțeleg limba română, dar nu înțeleg limba maghiară.

a scuza

Scuzați, nu înțeleg.

A (SE) SPUNE

cum

Cum se spune în română?

Ce (vreți să) spuneți?

Spuneți mai rar, vă rog.

v. AV 6.1.2. A SEMNALA NEÎNȚELEGEREA

v. AV 6.1.3. A TE ASIGURA CĂ AI FOST BINE

ÎNȚELES

REPETARE

a repeta

Repetăți, vă rog.

REPETAREA PE
LITERE

a repeta pe litere

a spune pe litere

Repetăți, vă rog, pe litere!

v. AV 6.2. A CERE REPETAREA UNUI

CUVÂNT/ENUNȚ

v. AV 6.3. A REPETA

v. AV 6.7. A CERE REPETAREA PE LITERE

SCRIEREA

a scrie

Cum se scrie... ?

FORMULAREA

a spune, a zice

Cum se spune...?

v. AV 6.8. A CERE SĂ SE SCRIE

v. AV 6.12. A CERE SPRIJIN LINGVISTIC

A ÎNVĂȚA /A ȘTI
O LIMBĂ

a învăța

a ști, a cunoaște, a vorbi

Nu știu engleza/englezește.

LIMBĂ

limbă

limbă maternă

limbă străină

limbă literară

limbă populară /dialect /grai

EXPLICAȚIE	<p>a explica Explicați-mi, vă rog, nu înțeleg.</p> <p>a însemna Ce înseamnă cuvântul x?</p> <p>sens Care e sensul?</p>
TRADUCERE	<p>a traduce (în) Traduceți în engleză, vă rog.</p> <p>dicționar Aveți un dicționar? Ce scrie în dicționar? Traduc cu dicționarul.</p>
IDENTIFICAREA	<p>a se numi Cum se numește chestia asta? (LV) v. AV. 2.1.11. A CERE CUIVA SA SE IDENTIFICE 2.1.12. A SE IDENTIFICA 2.1.13. A CERE IDENTIFICAREA CUIVA 2.1.14. A identifica v. NS 1. IDENTIFICAREA ȘI CARACTERIZAREA PERSOANEI v. NG 1.1. ENTITĂȚI (substitute lexicale)</p>
CUVÂNT / PRONUNȚARE	<p>cuvânt a pronunța pronunțare v. AV 6.10. A PRECIZA PRONUNȚAREA, SCRIEREA</p>

3.4. FOLOSIREA LIMBII
NIVELUL DE CUNOASTERE
A UNEI LIMBI

CORECTITUDINE	<p>corect bine corect ≠ greșit a cunoaște, a ști, a putea a citi a vorbi a scrie a înțelege a pronunța Cunoașteți gramatica română? Nu știu românește. Știu foarte puțin românește. (Nu) știu să citesc/(Nu) știu citi (reg.). (Nu) pot să vorbesc/ (Nu) pot vorbi (fluent). Știu să scriu corect și să citesc bine. Înțelegeți/Înțelegi ce spun? Nu pot pronunța “câine”, “pâine”, “mâine”. Cum se scrie/se pronunță/se citește/se spune...? a spune literă de literă Nu înțeleg numele dv. Spuneți literă de literă, vă rog.</p>
A CORECTA	<p>a corecta a greși E corect? ≠ E greșit? greșeală</p>

Fac multe greșeli?

dificultate

Am dificultăți (la citit).

a greși ≠ a se corecta

Greșesc mult?

Mă corectez singur.

a (nu) avea talent (la)

Aveți/Ai talent la limbi!/N-am talent la limbi.

a (nu) avea accent

Aveți/Ai un accent ciudat/englezesc/american...

N-aveți/N-ai nici un accent. Pronunțați/Pronunți perfect.

v. AV 5.11. EZITAREA

5.12. AUTOCORECTAREA

6. ACTE REPARATORII (STRATEGII DE CORECTARE A COMUNICĂRII)

v. NG 6.3.7. CORECTITUDINE/INCORECTITUDINE

3.5. DOMENIILE LIMBII

A VORBI

a vorbi bine

a vorbi rău /prost

(Nu) vorbesc bine românește.

A ÎNȚELEGE

a înțelege

a pricepe

Înțelegeți limba chineză?

A SCRIE

a scrie

Scrii foarte corect românește.

A SE EXPRIMA

a se exprima

Se exprimă cu ușurință în mai multe limbi.

3.6. CALIFICATIVE PENTRU O

LIMBĂ STRĂINĂ

ușor

E ușor

greu = dificil

E greu, nu pot citi.

greu ≠ ușor

simplu ≠ complicat

bogat ≠ sărac

frumos

muzical

oribil

util ≠ inutil

necesar

important

interesant

perfect, bine, destul de bine, binișor, puțin, așa-ș-așa, deloc,

nimic

Nu știu pronunța bine.

Înțeleg așa-ș-așa/puțin.

Nu înțeleg deloc/nimic.

E greșit.

v. NG. 6.3. APRECIEREA

4. MEDIU GEOGRAFIC, FAUNĂ, FLORĂ, CLIMAT, TIMP
- 4.1. REGIUNE, PEISAJ,
ORĂȘ, CARTIER
- regiune**
zonă
Locuiesc într-o regiune frumoasă.
- judet**
În ce județ locuiți/locuiești?
- FORME DE RELIEF **munte**
Am o vilă la munte.
- vârf**
Cel mai înalt vârf din Munții Bucegi e Vârful Omul.
- versant**
Pe versantul de nord sunt zăpezi până în iulie.
- deal**
- podis**
Municipiul Cluj e așezat într-o zonă de dealuri și podiș.
- câmpie, șes**
Bucureștiul e situat în zonă de câmpie.
- vale**
stațiunile de pe Valea Prahovei
- APE **pârâu**
- râu**
Râul Prahova formează o vale.
- fluviu**
Un singur fluviu curge în România: Dunărea.
- lac**
Lacul Bâlea e în Munții Făgăraș.
- mare**
Mergem o săptămână la mare.
- plajă**
Plaja e mare.
- nisip**
Plajele românești sunt de nisip, nu de piatră.
- ORASE **oraș**
- municipiu**
Nu-mi place să trăiesc la oraș, prefer la țară.
- centru**
centru vechi, istoric
- cartier**
Cartierul din centru/central nu are verdeață. În cartierele de la periferie, sunt parcuri și spații verzi.
- SAT **comună**
- sat**
Bunicii mei locuiesc la țară, într-un sat din nord.
- la țară**
- v. NG. 3.1.1. - 3.1.2. LOCALIZARE IN SPATIU
3.2. DISTANTĂ
3.3. DEPLASAREA ÎN SPAȚIU

4.2. CALIFICATIVE PRIVIND
MEDIUL, CARTIERELE

liniștit, calm ≠ zgomotos, gălăgios

Zonele și cartierele zgomotoase sunt stresante.

frumos ≠ urât

Casa noastră nu e nici frumoasă, nici urâtă.

curat ≠ murdar

poluat ≠ nepoluat

poluare

Aerul de munte e curat. Orașele sunt foarte poluate.

a fi așezat /situat

așezare

Cartierul nostru are o bună așezare, e situat spre sud.

însorit /cu soare

Stăm într-o zonă cu mult soare / foarte însorită.

uscat ≠ umed, ploios.

Mediul e umed. Plouă mult.

cald ≠ frig / rece

E cald. ≠ E frig / rece.

industrial

Am stat într-o zonă industrială.

agricol

Locuim acum într-o zonă agricolă.

pitoresc, sălbatic

v. NG 5.2. CUANTIFICAREA

6.1.5. CARACTERISTICILE MATERIALELOR

6.3. APRECIEREA

4.3. FLORA SI FAUNA
VEGETATIE
PLANTE

plantă

plantă medicinală

dealuri cu multă vegetație sălbatică

POMI

arbore / copac

copaci deși

arbust, arbuști

tufă

IARBĂ

iarbă

ierburi sălbatice

FLORI

floare

flori de câmp (maci, margarete, clopoței)

mușchi

copaci acoperiți cu mușchi

ANIMALE

animal

animale sălbatice (lup, vulpe, urs, iepure, șarpe, șopârlă)

animale domestice (cal, vacă, oaie, câine, pisică, șoarece)

PĂSARI

pasăre

păsări răpitoare (vulturi)

păsări cântătoare

păsări călătoare

păsări de curte / domestice (cocoș, găină, pui, rață, găscă,

curcan)

INSECTE

albină, muscă, țânțar, furnică, purice, păduche

4.4. CLIMA, VREME (METEO)

CLIMA	climat
TIMP, VREME	climă temperată, continentală, ecuatorială
	țimp frumos = vreme frumoasă / bună
	anotimp
	climat cu patru anotimpuri
	cald ≠ rece
	climat cald
	căldură ≠ frig, ger
	Vara sunt călduri de 35 de grade.
	Iarna sunt geruri de -20 de grade.
	uscat ≠ umed
	Clujul e o zonă umedă, ploioasă.
	însorit ≠ ploios
	Zone mai însorite sunt în sudul țării.
	soare
	la soare ≠ la umbră
	35 de grade la umbră
	frumos ≠ urât
	vreme frumoasă / bună ≠ vreme urâtă / rea
	nor
	Sunt nori de ploaie.
	a se înnora
	Se înnorează. Poate vine furtună.
	precipitație
	Precipitații sub formă de ploaie și lapoviță.
	ploaie
	Vin ploi.
	a ploua
	În zona noastră plouă rar.
	a picura
	S-a înnorat și a început să picure.
	furtună
	Avioanele nu zboară. Sunt furtuni.
	ceață
	E ceață, avionul nu poate decola.
	zăpadă, ninsoare
	La munte va fi zăpadă.
	a ninge
	Va ninge în toată țara.
	lapoviță
	Va fi lapoviță și ninsoare.
	gheață
	gheață la mal
	îngheț, ger
	A fost ger puternic. Râurile au înghețat.
	viscol
	Vântul va viscoli zăpada.
	polei
	Atenție la polei!

grindină

Grindina poate distruge culturile agricole.

vânt

Viteza vântului va fi de 60 de kilometri pe oră (60 km/oră).

temperatură**grad** (Celsius)

Temperaturile vor scădea până la - 10° Celsius.

Temperaturile sunt în creștere ușoară.

plus ≠ minus

temperaturi pozitive, până la plus opt grade (+ 8°).

temperaturi negative, până la minus 15 grade (-15°).

(ne)plăcut

temperaturi plăcute, de primăvară

mare/ocean**undă/val****maree**

A PREVEDEA

VREMEA

a prevedea vremea**timpul probabil****buletin meteo(rologic)**

AȘTRI

astru, aștri /astre**planetă****stea****soare****lună****pământ***alte nume de aștri*

v. AV 2.2.5. A CONSIDERA UN FAPT CA PROBABIL

2.2.6. A CONSIDERA UN FAPT CA IMPROBABIL

v. NG 3.4.1. MĂRIMEA/DIMENSIUNEA

6.1.14. TEMPERATURA

6.3.1. APRECIEREA GLOBALĂ

6.3.3. CALITĂȚI ESTETICE

4.5. ANOTIMPURILE, LUNILE ANULUI, SARBATORI

ANOTIMP

Anotimpurile anului sunt **primăvara, vara, toamna și iarna.**

Primăvara e plăcut, vara e cald, iarna e frig.

LUNA

Lunile anului sunt:

ianuarie

februarie

martie

aprilie

mai

iunie

iulie

august

septembrie

octombrie

noiembrie

decembrie

SĂPTĂMÂNĂ

săptămână

ZI

zi, zile

Săptămâna are 7 zile:
luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică.
sărbătoare
 Duminica nu se lucrează, e sărbătoare.
sărbătoare religioasă
sărbătoare națională
Anul Nou, la 1 ianuarie
Paștele, primăvara
Crăciunul, în 25 decembrie
 Românii mănâncă la Paști miel și ouă roșii, la Crăciun cârnați, iar la Anul Nou, purcel sau curcan.
 v. NG 4.2. DIVIZIUNI ALE TIMPULUI

SARBATORI

5. CASA ȘI CĂMINUL

5. 1. TIPURI DE LOCUINTE

A LOCUI	a locui, a sta
LOCUIȚĂ	a locui într-un oraș / sat locuință Ce locuință aveți?
PROPRIETATE	proprietar a fi proprietar proprietate proprietate particulară proprietate de stat gazdă a sta în gazdă = a sta în chirie
CHIRIE	chiriaș a fi chiriaș chirie Stau in chirie. Plătesc o chirie mică. a închiria a da cu chirie Închiriez cameră la o studentă. = Dau in chirie... a lua în chirie Am închiriat o cameră în centru. = Am luat cu chirie...
CASĂ	casă casă particulară casă de vânzare casă cu 4 camere, cu grădină / curte casă la țară Locuiesc într-o casă particulară. acasă (la) Acasă la mine e loc destul. Vino la noi acasă! Poți să stai la noi acasă. Nu e nimeni acasă. -Alo! Cristina e acasă, vă rog? Vilă (la munte, la mare) Am o vilă la munte.
BLOC	imobil

	bloc
	bloc cu 4 etaje
	apartament
	Avem un apartament în bloc.
	apartament cu trei camere
	apartament proprietate personală / de stat
	apartament mobilat
	garsonieră
	Fiul meu stă într-o garsonieră.
CĂMIN	cămin
	Mulți studenți stau în cămin.
	cămin studentesc
	cămin de nefamiliști / de bătrâni
LOCUIȚĂ DE SCURTĂ DURATĂ	hotel
	motel
	camping
	v. NS 1.2. ADRESA
	6.1. HOTEL/CAMPING

5. 2. PĂRȚILE LOCUINȚEI

ÎNCĂPERI (interior)	încăpere
	cameră
	Câte încăperi aveți? Câte camere?
	bucătărie
	Mâncăm în bucătărie.
	dormitor
	Dormitorul e la etaj.
	sufragerie
	Mâncăm în sufragerie.
	cameră de zi
	Poftiți în camera de zi.
	salon
	Putem sta în salon.
	birou
Calculatorul e în birou.	
baie	
Pot intra în baie?	

WC

La WC e ocupat.
ocupat ≠ liber
hol
Cuierul e în hol.
coridor
Pe coridor, prima cameră la stânga.
cămară (de alimente)
debara
scară
Puteți urca pe scară sau cu liftul.
lift / ascensor
etaj

Locuim la etaj.
numărul etajelor
etajul unu /doi / trei / patru...
parter
La parter locuiește o familie de greci.
demisol
Noi stăm la demisol.
subsol
La subsol nu sunt locuințe, e pivnița.
pivniță
pod
Avem pod.
fereastră
a se uita pe fereastră
ușă
(exterior) **a ieși pe ușă**
scară
treaptă
terasă
acoperiș
coș (de fum)
curte
Mașina e în curte.
grădină
grădină de legume/de flori
garaj
Garajul e în fundul curții.
gard
gard de lemn/de fier/de piatră
poartă
Ce cod aveți la intrare/la poartă?
sonerie
a suna la sonerie
interfon
Avem interfon.

5. 3. MOBILIER, HAINE DE PAT

mobilă
mobilă stil/modernă
mobilă de dormitor /de sufragerie /de hol...
mobilă de (lemn de) stejar / brad...
dulap
dulap de haine/de pantofi/de alimente
masă
masă de sufragerie/de bucătărie...
față de masă
scaun
scaun cu spătar/fără spătar
pat
pat simplu/dublu
noptieră

haine de pat
haine de pat din bumbac/din tercot/albe/colorate
cearșaf
alb/imprimat
pernă
pernă mică/mare
plapumă
plapumă simplă/dublă
husă
husă de pernă/de plapumă
așternut
cuvertură
tablou
pictură în ulei/acuarelă/pastel/grafică/fotografie
vază (de sticlă/de cristal/de ceramică)
alte nume de mobilier

5. 4. VASE SI APARATE CASNICE

vas
vas cu apă, vas de spălat, vas adânc...
cratiță
cratiță de mâncare
oală
oală de supă
tigaie
farfurie
farfurie mică (=de desert), farfurie întinsă/lată (=de friptură),
farfurie adâncă (=de supă)
tacâm, -uri
lingură
lingură de supă = polonic
furculiță
linguriță
cuțit
cuțit de bucătărie/de masă/cu zimți
platou (pentru friptură/prăjituri...)
ceașcă
ceașcă de cafea/de ceai
cană (de apă/de lapte)
bol de supă/de lapte/de orez
pahar (de sticlă/de plastic/de bere/de vin...)
sticlă de plastic/de bere/de vin
mixer
frigider
congelator
mașini de gătit
aragaz, sobă, cuptor cu microunde
mașini de spălat (rufe/vase)
alte nume de mașini și aparate casnice

5. 5. INTRETINERE SI ENERGIE

APA	contor de apă (caldă, rece) consum de apă baie, duș, cabină de duș, perdea de duș vană chiuvetă robinet (de apă caldă/ rece)
CANAL	canal, conductă canalizare Pe strada noastră nu este canalizare
GAZ	gaz contor de gaz sobă cu gaz conductă de gaz instalație de gaz consum de gaz
ELECTRICITATE	curent electric / energie electrică / electricitate curent /electrică / lumină (pop.) consum de .... contor electric priză electrică întrerupător
ÎNCĂLZIRE	încălzire cu gaz/electrică/cu cărbune/cu păcură încălzire centrală centrală termică (personală) sobă (cu gaz /cu lemne /electrică)
LUMINĂ	lampă lampă de plafon/de perete, veioză bec (lampă) cu neon / fluorescentă
A PUNE IN FUNCTIE	a pune în funcție un aparat/încălzirea
A APRINDE, A STINGE	
LUMINA/FOCUL	a aprinde ≠ a stinge lumina / gazul / încălzirea / radioul / televizorul
A DESCHIDE, A INCHIDE	a deschide ≠ a închide un robinet / apa / fereastra / ușa / garajul / telefonul etc.
TELEFON	telefon a telefona, a da un telefon
ÎNTREȚINERE	a curăța a curăța o cameră = a face curățenie a curăța un aparat (aragazul, cuptorul cu microunde) a spăla a spăla chiuveta / vana / geamurile a aspira, aspirator

5. 6. CHIRIE, PRETURI DE VANZARE,
CONSUMURI CASNICE, CHELTUIELI
 CHIRIE   **chirie**
                              chirie mică / mare
                              a închiria
                              chiriaș ≠ proprietar

	a închiria un apartament / o casă
	a costa
	Cât costă chiria pe lună?
	a cumpăra
	a cumpăra un apartament / o casă
	credit
	a cumpăra pe credit (=cu împrumut de la stat / de la bancă)
	contract
	contract de închiriere/ de vânzare - cumpărare
CONSUMURI	consum
	a consuma
	Cât gaz consumați pe lună?
TAXE/ CHELTUIELI	taxe
	taxe de întreținere: lumina, gazul, apa, căldura, curățenia etc.
	taxă de apă/de electrică/de gaz/de salubritate
	Trebuie să plătiți chiria, plus taxele.
	taxe de bloc
	cheltuială
	Avem cheltuieli mari cu întreținerea.

5. 7. CALIFICATIVE REFERITOARE LA CASA,
LOCUINTA, TERENURI

	mare ≠ mic
	a mări (o cameră, curtea, garajul...)
	vechi ≠ nou
	casă nou construită = casă nouă
	casă veche, nefuncțională
	învechit ≠ renovat
	a renova o casă/un apartament
	curat ≠ murdar
	a curăți ≠ a murdări
	confortabil ≠ neconfortabil
	confortabil = comod
	inconfortabil = incomod
	locuință (ne)confortabilă / (in)comodă
	solid ≠ slab
	a consolida o casă
	liniștit ≠ zgomotos
	liniștit = calm
	stradă liniștită, retrasă, fără circulație
	scump ≠ ieftin
	foarte scump, nu prea scump, (preț) rezonabil
	a se scumpi ≠ a se ieftini
	Prețul terenurilor s-a ieftinit.
	frumos ≠ urât
	plăcut ≠ neplăcut
MOD DE EXECUȚIE	bine făcut/construit/conceput/executat
AMPLASARE	bine (am)plasat/situat ≠ rău (am)plasat/situat
DOTARE	dotat/echipat ≠ nedotat/neechipat
	mobilat ≠ nemobilat
GRAD DE ÎNTREȚINERE	bine întreținut ≠ rău întreținut/neîntreținut

v. NG 6.3 APRECIEREA

5.8. MEDIUL GEOGRAFIC
ȘI ECONOMIC

v. NS 4.1. REGIUNE, ORAȘ, PEISAJ, CARTIER

LOCALIZAREA
CASEI   **a se afla / a fi**
                    la oraș
                    la sat = la țară
                    Casa se află/este la țară.
                    în centru
                    la periferie
                    în zonă de deal/munte

CALIFICATIVE PENTRU
LOCALIZAREA
CASEI   **bogat ≠ sărac**
                    vechi ≠ nou
                    modern
                    demodat /bătrânesc
                    poluat
                    montan
v. NG 6.3 APRECIEREA

6. CAZARE, HRANĂ (HOTEL, RESTAURANT...)

6.1. HOTEL, CAMPING

HOTEL   **hotel**
                    un hotel în centru, un hotel la periferie
                    motel
                    cămin studentesc / rezidență universitară / campus studentesc
                    camping
RECEPȚIE   **recepție**
                    Cerem informații la recepție/recepționarului/recepționerei.
                    numărul de telefon de la recepție
A REZERVA   **a rezerva**
                    Am rezervat o cameră.
                    rezervare prin telefon / fax / e-mail
                    pentru o noapte / pentru două nopți
                    hol
                    Recepția e în holul hotelului.
                    salon
                    Avem un salon pentru recepții.
                    sală de mese
                    Luați/Doriți micul dejun în sala de mese sau în cameră?
                    restaurant
                    Unde e restaurantul, vă rog?
                    separeu
                    Vrem să rezervăm un separeu.
                    scară
                    Puteți urca pe scară.
                    lift/ascensor

Luați liftul până la subsol.

cameră

Aveți camere libere?

cameră cu baie / cu duș / cu chiuvetă

cameră pentru o persoană / simplă

cameră cu două paturi /dublă

pătură (de rezervă)

În cameră e frig. Aveți păaturi de rezervă?

cearșaf

pernă mică/mare

dulap

În dulap aveți perie pentru pantofi, ață și ac.

masă, măsuță

noptieră

veioză

lampă de birou

Nu se poate citi la veioză. Mi-ar trebui o lampă de birou.

bec

Becul e defect!

fereastră

perdea, jaluzele

(cameră) cu vedere la stradă/cu vedere spre curte/spre parc

(cameră) cu aer condiționat

la mansardă

WC/toaletă

WC-ul/Toaleta e pe coridor.

baie

Baia e murdară.

apă rece ≠ apă caldă

Nu este apă caldă!

prosop / ștergar

Vă rog să schimbați prosoapele / ștergarele.

DIMENSIUNEA

apartament

mic ≠ mare

cu două camere

cameră cu un pat

liniște ≠ zgomot

Nu e zgomot, e liniște.

deșteptător

Este radio-deșteptător în cameră?

a trezi

Vă trezește recepția, la ce oră doriți.

Mă trezește telefonul?

a telefona

Cum pot telefona? Prin centrală sau direct?

Doresc să vorbesc cu Barcelona, numărul 7890654.

Ce număr doriți?

Câte minute am vorbit? Cât costă minutul?

micul dejun

Micul dejun (nu) e inclus în preț.

dejunul/prânzul

Între ce ore se servește prânzul?

PLATA

cina

Puteți servi cina aici. restaurantul e deschis până la ora 23.

semipensiune

pensiune completă

cheie

Vă rog cheia.

Poftiți cheia dv.

mesaj

Am vreun mesaj?

formular/fișă

Completați fișa, vă rog.

pașaport

Pașaportul dv., vă rog.

Vă rog să-mi dați pașaportul.

plată

Cum faceți plata? În dolari/în lei/ în euro?

a plăti

Pot plăti cu un eurocec / cu carte de credit?

Numai în lichid / în lei / în valută.

Plătiți la plecare.

a elibera camera

Trebuie să eliberați camera la ora 12.

bagaj

Aveți cameră de bagaje?

garaj

Garajul e în curte.

taxi

Puteți chema un taxi pentru mine?

hartă

Aveți o hartă a orașului/a autobuzelor/a transportului în comun?

vedere, plic

Aș dori o vedere și un plic.

timbru

Unde pot cumpăra timbre?

motel

E un motel ieftin și simpatic.

camping

Putem face camping?

teren de camping

Pentru un teren de camping amenajat se plătește.

rulotă

Avem tot ce trebuie în rulotă.

cort

Aveți cortul dv.?

duș

Dușuri sunt?

parcare

Trebuie să plătiți și pentru parcare.

6.2. A MÂNCA ȘI A BEA

ALIMENTAȚIE

aliment

	alimentație
	a (se) alimenta
	a mânca
FOAME	foame
	a-i fi foame
	Mi-e foame, ce se poate mânca aici?
POFTA	poftă
	a avea poftă de + subst.Ac.
	Am poftă de înghețată.
	Poftă bună!
GUST	gust
	a gusta
	Pot să gust vinul?
SETE	sete
	a-i fi sete
	Ți-e sete? Dorești apă?
A PUNE MASA	a pune /a face masa
	a pregăti /a aranja masa
TIPURI DE LOCALURI	
RESTAURANT	restaurant
	restaurant (cu specific) românesc/ ungiuresc/grecesc/
	franțuzesc/chinezesc/italian
	restaurant de lux
	restaurant cu autoservire
	berărie
	cramă
	grădină de vară /terasă
	pizzerie
	fast-food
BUFET	bufet
	cârciumă
BAR	bar de zi/de noapte
	café-bar
	snack-bar
CANTINĂ	cantină
	cantină-restaurant
	cantină studențească
COFETĂRIE	cofetărie
	cafenea
	patiserie
DISCOTECĂ	disco(tecă)
CALIFICATIVE PENTRU	
LOCALURI	plăcut
	ambianță plăcută ≠ ambianță neplăcută
	simpatic
	liniștit ≠ zgomotos
	deschis ≠ închis
CLIENTELĂ	client
	clientelă

6.3. COMUNICAREA CU ANGAJATII UNUI LOCAL

A CHEMA (ospătarul)

	ospătar!
A ÎNTREBA	a avea Aveți o masă liberă?
A REZERVA	a rezerva o masă a face o rezervare liber ≠ ocupat
A COMANDA	a comanda = a face comanda Ați comandat?/Ați făcut comanda?
A CERE	a cere meniul lista cu meniul = cartea de bucate
A EXPLICA	a explica Îmi puteți explica ce înseamnă "musaca"? Ce sunt sarmalele?
A SERVI	a servi Puteți să mă serviți repede, vă rog?
A SE SATURA	a se sătura V-ați săturat? Mai doriți ceva?
A ADUCE	a aduce Aduceți nota de plată, vă rog.
A PLĂTI	nota de plată serviciul Serviciul e inclus? greșeală Cred că e o greșeală. Cât costă o supă?

6.4. HRANĂ ȘI BĂUTURĂ

Menționăm că listele următoare, deși destul de lungi, nu sunt exhaustive. Am înregistrat mai ales tipurile de mâncare și băutură specific românești. Am omis produsele foarte cunoscute gen "coca-cola" care au aceleași nume ca în limba de proveniență.

A CERE DE MÂNCARE/

DE BĂUT	a cere Cereți ceva de mâncare și pentru mine, vă rog! Aș dori cafea cu lapte. <i>nume de mâncăruri și băuturi</i> a-i fi foame flămînd ≠ sătul Mi-e foame, hai să mâncăm ceva! Ne-a fost foarte foame. Am mâncat tot. Am fost foarte flămînd! Sunt sătul, nu mi-e foame. a se sătura V-ați săturat? Ați mâncat destul? Să vă fie de bine.
MÂNCARE	a mânca La ce oră putem mânca?

	a lua masa La ce oră se ia masa de prânz?
	mâncare a face mâncare = a găti = a pregăti o mâncare mâncare caldă / rece, hrană caldă / rece mâncăruri românești / ungurești
ALIMENTE	pâine pâine albă / neagră, franzelă, chiflă, corn paste făinoase macaroane, spaghete, tăiței, fidea, gălușcă mămăligă
CARNE/ PRODUSE DIN CARNE	carne carne de porc / vită / vițel / pui Nu mănânc carne, sunt vegetarian(ă). pește sardine, crap, păstrăv, șalău, cod...
LAPTE/ PRODUSE LACTATE	lapte lapte gras / degresat / acru / bătut / praf / condensat unt smântână, frișcă, iaurt (natur / cu fructe), kefir, sana brânză de vaci / de oaie / sărată / dulce caș (dulce) / de oaie / de vacă / de bivoliță cașcaval
OUA LEGUME	ou legumă cartof, varză, ceapă, usturoi, conopidă, gulie, roșie, vânăță, fasole, mazăre, ardei, gogoșar, morcov, pătrunjel, țelină, orez, ciuperci...
FRUCTE	fruct măr, pară, prună, piersică, caisă, cireasă, vișină, afine, căpșună, zmeură, fragă, nucă, alună, arahidă, strugure banană, portocală, grep, lămâie, ananas, kiwi...
CONDIMENTE	condimente sare, piper, ulei, oțet, muștar, ardei iute, ceapă, usturoi Mănânc condimentat, sărat și piperat.
MÂNCĂRURI GĂTITE	fel de mâncare
GUSTĂRI	gustare / antreu cald(ă) / rece salată de vinete zacuscă mici /mititei
FELUL UNU/INTAI	supă supă de carne (pasăre / vită), supă de legume ciorbă ciorbă de burtă, ciorbă de legume
FELUL DOI	carne (cu garnitură și salată) carne fiartă / rasol friptură la grătar / la tavă / la cuptor șnițel (natur / pané) tocăniță de pui biftec chiftea

	<p>sarmale (cu mămăligă) musaca de vinete / cartofi pește prăjit / la grătar rasol de pește ochiuri, omletă (papură) regim vegetarian Urmez un regim vegetarian./ Pregătiți meniuri vegetariene? (garnitură de) cartofi prăjiți / natur / fierți / copti piure de cartofi garnitură de legume (morcovi, mazăre, fasole) soteu de mazăre/morcovi macaroane orez</p>
GARNITURĂ	
SALATE	<p>salată verde salată de castraveți / roșii / varză salată de crudități salată orientală Aș dori o friptură la tavă cu garnitură de orez și o salată de castraveți. prăjitură tort tartă clătite înghețată salată de fructe cafea Aveți clătite cu gem de caise?</p>
FELUL TREI/ DESERTUL	
SPECIALITĂȚI	<p>specialitatea casei mâncare specifică Clătitele sunt specialitatea bucătarului. a bea băutură apă de la robinet / plată / minerală / gazoasă, sifon băuturi răcoritoare / naturale suc de fructe (natural) sirop nectar limonadă</p>
BĂUTURI	
RĂCORITOARE	
BĂUTURI ALCOOLICE	
BERE	<p>bere (fără alcool) bere blondă / neagră</p>
VINURI	<p>vin alb / rosé / roșu vin dulce / demi-sec / sec șampanie = vin spumos țuică whisky rom martini coniac lichior</p>
APERITIVE/ DIGESTIVE	
CAFEA	<p>cafea filtru / espresso / turcească cafea ness</p>

CACAO	cafea cu lapte cacao (cu lapte)
CEAI	ciocolată caldă ceai de fructe ceai chinezesc ceai medicinal
MESE	mic dejun La micul dejun doresc cafea. Dejun / prânz Dejunul se servește de la ora 12. Românii mănâncă la prânz supă sau ciorbă. cină / masa de seară Cina se servește de la ora 18. gustare Puteți să-mi pregătiți o gustare rece la pachet?
PREGATIREA MANCĂRII	a (pre)găti, (pre)gătire, (pre)gătit a curăți, curățire, curățit a sparge, spart a bate, bătut a amesteca, amestecat
GĂTITUL MÂNCĂRII	a găti, gătit a fierbe, fierbere, fiert a frige, fript, friptură a prăji, prăjit, prăjitură a coace, coacere, copt a rumeni, rumenire, rumenit a strecura, strecurat v. G 3.6.1.1.3. MODUL SUPIN G 3.6.1.1.2. MODUL PARTICIPIU v. G 3.6.1.1.1. MODUL INFINITIV G 3.1.2. GENUL GRAMATICAL (subst. provenite din infinitive lungi)
MÂNCĂRURIRAPIDE / MINUTURI	mici / mititei omletă ochiuri papară
PORTII DE MANCARE	o friptură un grătar o porție de sarmale
PORȚII DE BĂUTURĂ	<u><i>numeral + numele recipientului + de + numele băuturii</i></u> un pahar de vin o cupă de șampanie o sticlă de suc două halbe de bere <u><i>numeral + numele băuturii</i></u> o cafea / două cafele / trei cafele etc. un ceai / două ceaiuri / trei ceaiuri etc. o bere / două beri / trei beri etc. un suc / două sucuri / trei sucuri etc.

v. NG 5.1. NUMĂRUL
v. G 3.5.1. NUMERALUL CARDINAL

OBIECTE PENTRU MANCARE

FARFURIE **farfurie** (adâncă / de supă, întinsă, mică / pentru desert)

PLATOU **platou** (pentru friptură / prăjitură)

BOL **bol** (pentru supă / salată / înghețată / compot)

OBIECTE PENTRU

BĂUTURĂ **pahar** (de apă / vin / ciniac / bere / suc)

păhărel (de țuică / lichior)

cupă (de șampanie)

halbă (de bere)

cană (de lapte)

ceașcă (de cafea / ceai)

6.7. CALIFICATIVE
PRIVIND MASA
ȘI COMESENII/
CONVIVII

gust

Mâncarea are/nu are gust.

bun ≠ **rău** (la gust)

Nu e bun (la gust). Nu-mi place.

gustos

E foarte gustos! Ciorba e foarte gustoasă.

foarte

Serviciul (nu) e foarte elegant.

prea

E prea sărat./E prea dulce.

perfect = excepțional

Vinul e excepțional.

destul de bun

Vinul e destul de bun. Nu e prea dulce.

destul = suficient

Pentru mine e suficient. /Ajunge.

nu e destul = nu ajunge

Apa nu ajunge pentru toți. Mai aduceți, vă rog.

destul de fiert / fript / copt / topit

Carnea nu e destul de fiartă/pătrunsă/friptă.

Pâinea/Prăjitura nu e destul de coaptă.

Înghețata e destul de topită.

tare ≠ **moale**

Carnea nu e prea moale./E prea tare.

bogat = copios

A fost o cină foarte bogată.

consistent

A fost o masă consistentă.

flămând ≠ **sătul**

băut

beat

A băut prea mult. E beat.

a se îmbăta

Te-ai îmbătat?

bolnav

Sunt bolnav, nu pot mânca.

a se îmbolnăvi

Te îmbolnăvești dacă nu mănânci regulat.

(ne)mulțumit

Sunteți mulțumiți?

v. NS 6.3. APRECIEREA

v. NG 5.2.4. CUANTIFICARE NOȚIUNILOR

5.3. CUANTIFICAREA COMPARATIVĂ

5.4. CUANTIFICAREA SUPERLATIVĂ

v. G 3.3.3. COMPARAȚIA

- 6.8. FORMULE DE **Beți/Bei un pahar (cu noi)?**
IMBIERE LA BAUT **Sănătate!/Noroc!/La mulți ani!**
Încă un pahar?
DE IMBIERE LA **Poftiți, serviți! /Poftiți, serviți-vă cu...**
MANCAT **Poftă bună!**
(Nu) Mai doriți?
Mai luați, vă rog.
Încă o felie?

DE INCHEIERE
A MESEI **-Mulțumesc pentru masă.**
-Să vă fie de bine!/Să-ți fie de bine!
v. NS 14. RELAȚII SOCIALE
v. AV 1.6.1. A URA/A DORI

7. MUNCĂ ȘI PROFESIE

7.1. ACTIVITATE PROFESIONALĂ

v. NS 1.12. ACTIVITATEA PROFESIONALĂ

NS 1.13. INFORMAȚII DESPRE MUNCĂ

NS 7.6. FORMAREA ȘI VIITOAREA PROFESIUNE

7.2. LOCUL DE MUNCĂ **loc de muncă**

funcție

post

grad

întreprindere

fabrică

uzină

șantier

birou

oficiu poștal/juridic

școală, grădiniță, liceu, colegiu

universitate

spital

(poli)clinică

cabinet medical

nume de instituții

nume de întreprinderi

v. NS 1.12. ACTIVITATEA PROFESIONALĂ

7.7. PROFESII ȘI SECTOARE DE ACTIVITATE

7.8. ORGANIZAREA MUNCII

ORAR DE LUCRU	a lucra lucru a munci muncă de la .... la... Se lucrează de la (ora) 8 la (ora)16. de.... până... Orarul e de luni până vineri. zile lucrătoare / libere De sărbători (Crăciun/ Paști) avem două zile libere. program normal / redus / non stop /zilnic / săptămânal/ lunar /flexibil normă întreagă jumătate de normă program (orar) de zi / de noapte program în două / trei schimburi (ture)
POZIȚIA ÎN IERARHIE	categoria clasă treaptă șef director (general / adjunct / tehnic /economic) manager (general /economic) rector prorector secretar (general / șef) administrator (general / șef) superior / șef subordonat
SINDICAT	sindicat membru afiliat a cotiza cotizație
GREVĂ	grevă grevist a face grevă a fi în grevă revendicare

7.4. CONDIȚII DE LUCRU

MEDIUL DE LUCRU	mediul de activitate / lucru /muncă mediu toxic instalații / aparate / unelte
DISTANȚA DE CASĂ	v. NG. 3.2. DISTANȚA
RELAȚII ÎNTRE COLEGI/ SUBORDONAȚI ȘI SUPERIORII IERARHICI	relație relații de muncă colegiale / de colegialitate conflict / neînțelegere conflict de muncă

înțelegere ≠ neînțelegere
respect
disciplină ≠ indisciplină
disciplinat ≠ indisciplinat = nedisciplinat
organizare ≠ dezorganizare
a (nu) asculta
a (nu) se conforma + GN-D.
 Trebuie să ne conformăm programului.
a respecta + GN-A.
 E normal să respectăm programul de lucru.
a-și (a nu-și) face datoria
 v. NS 7.8. CALIFICATIVE PENTRU MUNCĂ

7.5. REMUNERAȚIE ȘI

IMPOZITE

CONTRACTE

contract de muncă
contract colectiv / individual / de muncă
contract pe o perioadă nedeterminată / determinată
ore suplimentare

REMUNERAȚIE

remunerație = retribuție = salariu
salariu de bază
salariu brut
salariu net
salariu impozabil / neimpozabil
indemnizație
tarif
tarifar
a da (salariu)
a primi (salariu)
a reține (din salariu)

REDUCERE

CREȘTERE

SUBSIDII

a reduce = a scădea = a (se) micșora (salariul)
a crește = a mări = a (se) majora (salariul)
subsidii = subvenții
bonuri / tichete de masă
ajutor de boală / înmormântare

IMPOZITE

impozit
a impozita
impozit pe salariu / venit
impozit lunar / anual
impozit global

ASIGURĂRI

taxă
asigurare socială
asigurare medicală
asistență socială
asistență medicală
carnet de asigurat / sănătate

PENSII

pensie
a se pensiona = a ieși la pensie
pensionar
vechime
ani de serviciu
pensie pentru limită de vârstă

pensie de boală / invaliditate / veteran de război

7.6. FORMAREA ȘI
VIITOAREA PROFESIUNE

v. NS. 2.2 TITLURI ALE ACTELOR DE STUDII

FORMARE /PREGĂTIRE
PROFESIONALĂ

formare profesională
pregătire profesională
a învăța
a studia
a se pregăti | + **pentru** + subst. neart.
| + **a studia** + subst. art. hot.
| + **a deveni / a fi** + profesia
Mă pregătesc | pentru medicină.
| să studiez medicina.
| să devin /să fiu medic.

A MUNCII

curs de pregătire profesională
curs de perfecționare (profesională)
a munci
muncitor
a lucra
lucrător

OBIECTIVE
PROFESIONALE

v. NS 1.13 INFORMAȚII DESPRE MUNCĂ
a vrea / a dori /a-i plăcea să fie
Vreau să fiu electrician.
a avansa
a fi avansat
a promova
a fi promovat
a se realiza (profesional)
realizare profesională
a face carieră
a avea succes în... = a reuși în...

EȘEC
PROFESIONAL

a avea noroc
eșec ≠ reușită
ghinion
nerealizare profesională
a căuta de lucru / o slujbă / un job (fam.)

EXPERIENȚĂ

experiență
a avea experiență
cu /fără experiență

7.7. PROFESII ȘI SECTOARE
DE ACTIVITATE

PROFESII

v. NS. 1.12. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE
profesie
actor
agricultor
antrenor

avocat
arhitect
artist
bărbier
brutar
călugăr
chelner
cioban
comerciant
contabil
deputat
diplomat
director
doctor
economist
educator
electrician
farmacist
fotbalist
fotograf
funcționar
geolog
geograf
gospodar
infirmier
informatician
inginer mecanic / agronom / constructor / de mine etc.
industriaș
investitor
judecător
jurnalist
magistrat
maseur
mecanic
medic
muzician
operator
ospătar
pastor
păstor
pescar
pictor
pilot
politician
polițist
preot (popă)
procuror
profesor
programator
recepționar
redactor
scriitor

sculptor
secretar
sociolog
sportiv
șofer
tehnician dentar /veterinar etc.
tractorist
țăran
ziarist
zidar
zugrav
alte nume de profesioni
a fi + nume de profesie
El este baschetbalist.
a lucra ca + nume de profesie

Lucrează ca zidar.

SECTOARE DE
ACTIVITATE

profesionist ≠ **amator**
specialist
E specialist în computere.
agricultură
avocatură
arhitectură
artă
artizanat
biologie
cinematografie
comerț
construcții
diplomație
economie
farmacie
geologie
geografie
horticultură
industrie
informatică
informații
investigații
învățământ
jurnalistică
magistratură
medicină
mijloacele de informare în masă (mass-media)
muzică
păstorit
pescuit
pictură
politică
presă scrisă /audio vizuală
profesiuni liberale
religie
secretariat

securitate
siguranță
sociologie
știință
teatru
tehnică
turism
ziaristică
alte nume de sectoare de activitate

7.8. CALIFICATIVE PENTRU
O MUNCĂ

bun ≠ rău
frumos ≠ urât
interesant
pasionant
monoton
greu ≠ ușor
exigent
agreabil ≠ dezagreabil
periculos
dur

plăcut ≠ neplăcut

v. NG 6.3. APRECIEREA

v. AV 3.2. A EXPRIMA ATITUDINI ȘI SENTIMENTE

8. SERVICII

8.1. POȘTA

POȘTA

(instituție/edificiu)

poștă

Unde este poșta?

Lucrează la poștă.

ANGAJAȚII

POȘTEI

funcționar la poștă

poștaș = factor poștal

curier

POȘTA

(corespondența poștală) **corespondență**

Avem o corespondență bogată.

a veni / a sosi poșta

scrisoare (simplă / recomandată / par avion)

Ce fel de scrisoare? Simplă sau recomandată?

plic

timbru

Cât costă un timbru?

plic timbrat

a lipi

ilustrată = vedere

felicitare

De sărbători scriem felicitări.

carte poștală

mandat poștal
colet = pachet
telegramă (fulger /expres)

fax

postfax

poștă rapidă

a trimite ≠ a primi

a expedia, expeditor

destinatar

a completa

Pe plic, completați adresa expeditorului și a destinatarului

mesagerie

cutie poștală

Unde găsesc o cutie poștală?

căsuță poștală

Vreau să închiriez o căsuță poștală.

post restant

Primesc corespondența la post restant.

ghișeu

Poți cumpăra timbre de la orice ghișeu.

cod poștal

- Ce cod (poștal) are orașul Cluj?

- 3400.

8.2. TELEFON

telefon

aparat de telefon

receptor

ton

apel telefonic

a telefona

a vorbi la telefon

a da un telefon

a da un ton, un fir

a aștepta un telefon

convorbire telefonică

(telefon) fix

TELEFON PUBLIC

telefon public

Unde este un telefon public?

cabină telefonică

Aici este o cabină telefonică.

carte de telefon

Caută numărul în cartea de telefon.

TELEFON MOBIL

(telefon) mobil = celular

cartelă telefonică

Cât costă o cartelă telefonică?

mesaj

mesagerie vocală

NUMĂR DE

număr (de telefon)

TELEFON

Ce număr (de telefon) aveți?

prefix

Care e prefixul României? Dar al Clujului?

v. NS 1.3. TELEFONUL

SERVICII
TELEFONICE

informații
deranjamente
telefonistă
a face o comandă (telefonică)
a da numărul
a face / forma numărul
a face legătura cu
Vă fac legătura imediat.
a da legătura cu
Vă rog să-mi dați legătura cu X.
a primi legătura
a avea legătura cu
Aveți legătura cu Bucureștiul.
a se întrerupe
Convorbirea s-a întrerupt.
a fi ocupat
linie (ocupată)
Telefonul (linia) e ocupat(ă), mai așteptați?

TIPURI DE APELURI

A CHEMA PE
CINEVA
LA TELEFON

apel urban / interurban / internațional
a chema/a fi chemat = a fi căutat
Doriți să vorbiți cu Radu? Îl chem imediat.
Radu, (ești chemat) la telefon!
v. AV 1.1.3.2.1. ADRESAREA LA TELEFON
AV 6.1.1./6.1.2. A SEMNALA ÎNȚELEGEREA /
NEÎNȚELEGEREA

8.3. TELEGRAF

telegramă
a telegrafia
telegrafist
telex
a trimite ≠ a primi

8.4. BANCĂ
(instituție/ edificiu)
BANI

bancă
bani
bancnotă
monedă
leu
ban
dolar
marcă
euro etc.
a schimba (bani)
Unde pot schimba niște bani?
schimb
birou/casă de schimb (valutar)
a vinde ≠ a cumpăra
la vânzare ≠ la cumpărare
curs de schimb
care/cum /cât e cursul dolarului?
a fi + valoarea banilor

SCHIMB
VALUTAR

CONT BANCAR

- Cât e dolarul azi?
- Dolarul e 31.000 de lei.
a crește ≠ a scădea
cont / cont bancar / cont curent
cont în valută/în lei
a deschide ≠ a închide un cont
a avea cont în bancă
număr de cont
extras de cont
a depune bani în cont
a alimenta contul
depunător
a scoate = a extrage bani din cont
a plăti
plată/ordin de plată
a transfera
transfer bancar
a investi
investiție
investitor
a expira
a prelungi
a capitaliza
debit
credit
numerar
cec, carnet de cecuri
cec la ordin
cec de călătorie
carte de credit
card bancar
depozit bancar/ în lei / în valută
bancomat
cod secret
dobândă
CEC = Casa de Economii și Consemnațiuni
carnet de CEC
a economisi la CEC
a depune la CEC

(instituție bancară
românească)

8.5. POLIȚIE

poliție
polițist
post de poliție
a chema poliție/a fi chemat la poliție
jandarm, jandarmerie
a participa
poliție rutieră
a accidenta
accident, accident rutier
crimă
criminal
a (i se) fura

VAMĂ

hoț
a pierde
a declara
declarație
amendă
a amenda
a da o amendă
a plăti amendă
poliție economică
poliția de frontieră
grănicer
vamă
vameș
pașaport
viză

a declara

Aveți ceva de declarat?

v. NS 1. IDENTIFICAREA ȘI CARACTERIZAREA
PERSOANEI

8.6. BENZINĂRIE

benzinărie
pompa de benzină
rezervor
benzină (regular = normal, premium super, fără plumb)
20 de litri de benzină fără plumb.
motorină
a alimenta
Trebuie să alimentăm.
a pune benzină
a umple rezervorul
a face plinul
Vă rog să-mi faceți plinul.
litru
ulei
a verifica
a vedea
nivelul uleiului
nivelul apei
presiunea pneurilor
Te rog verifică presiunea pneurilor.
a schimba uleiul / bateria / apa / roata / un bec
Trebuie schimbat uleiul.
roată de rezervă
N-am roată de rezervă.

8.7. SERVICE AUTO

atelier
a repara
reparație
a verifica
verificare tehnică
Am venit pentru verificarea tehnică anuală.
a umfla pneurile

BORDUL ȘI INTERIORUL MAȘINII	bord tuometru vitezometru contor kilometraj indicator (presiune) ulei / temperatură / lichid de răcire / nivel benzină în rezervor indicatoare lumini (fază scurtă, lungă), ceas radio frână de mână butoane pentru încălzire / ventilație / dezaburire lunetă manetă de semnalizare / pentru ștergătoarele de parbriz schimbător de viteză viteza întâi / a doua / a treia / a patra pedală de accelerație / frână / ambreiaj volan banchetă centură de siguranță a-și pune centura / a purta centură de siguranță motor
EXTERIORUL MAȘINII	caroserie tăblărie capotă portbagaj ușă roată parbriz oglină retrovizoare țeavă de eșapament a conduce a circula a verifica a repara a accidenta a face un accident a lovi mașina
MESERIAȘI	conducător auto = șofer mecanic auto electrician auto tinichigiu auto
ACTE NECESARE	permis de conducere auto certificat de înmatriculare a mașinii asigurare obligatorie auto

9. CUMPĂRĂTURI

9.1. A CUMPĂRA ÎN GENERAL

TIPURI DE LOCALURI COMERCIALE	magazin centru comercial super magazin
-------------------------------------	---

	<p>magazin universal magazin alimentar = alimentară magazin cu autoservire = autoservire magazin de încălțăminte/îmbrăcăminte/mobilă/menaj aprozar drogherie farmacie florărie lactate librărie papetărie parfumerie bijuterie mezelărie mercerie tutungerie butic (LV) piață târg vânzător ambulant</p>
PIAȚĂ	
LOCALIZARE	<p>a fi = a se afla a se găsi Unde este piața? Unde se află o farmacie? Unde se găsește un magazin universal ?</p>
ORAR	<p>orar program Ce orar are magazinul? a (se) deschide ≠ a (se) închide La ce oră se deschide farmacia? non-stop</p>
RELAȚIA COMERCIANT- CLIENT	<p>a vinde ≠ a cumpăra vânzător ≠ cumpărător marfă cumpărături a merge la cumpărături a face cumpărături client a cheltui cheltuială a procura a arăta Puteți să-mi arătați alt model? garanție a garanta</p>
MĂSURĂ / CANTITATE / GREUTATE / PREȚ/PLATĂ	<p>v. NG 3.4.3./3.4.4./3.4.5./3.4.6. UNITĂȚI DE MĂSURĂ PENTRULUNGIME/SUPRAFAȚĂ/GREUTATE/VOLUM preț Ce preț are cartea? preț per bucată</p>
E 100.000 de lei bucata.	

	a costa = a face (fam.) Cât costă metrul / kilogramul / litrul de....? Cât costă cămașa aceasta? Cât face totul?
	a plăti Plățiți la casă.
	scump ≠ ieftin
	accesibil ≠ inaccesibil
	rezonabil
	gratis
	gratuit
	cu preț redus
	cu reducere
MOD DE PLATĂ	cu bani gata / lichid / în numerar
	cu cec
	cu cărți de credit
	bon
	factură
	chitanță
TIP DE PRODUSE	pentru + GN-A.
	de
	Caut produse pentru curățenie.
	împotriva = contra + GN-G.
	Vreau ceva împotriva țăntarilor.
	v. G 4.10.11. SCOPUL
	3.8.1. PREPOZIȚII. FOLOSIRE

9.2. A CUMPĂRA ALIMENTE

	v. NS. 9.1. A CUMPĂRA ÎN GENERAL
CARNE / PRODUSE DIN CARNE / MEZELURI	carne carne de vită / vițel / porc / oaie / miel carne de pasăre / pui / găină / curcan vânat (iepure, căprioară, fazan) pește (crap, somn, somon, păstrăv etc) organe (rinichi, ficat, creier, măduvă) cotlet, ceafă, pulpă, piept, costiță cotlet afumat carne tocată pastă de mici cârnaț (proaspăt, afumat, uscat) cremvurști slănină șuncă salam (cu șuncă / de Sibiu / de vară)
LAPTE / PRODUSE LACTATE	lapte iaurt iaurt cu fructe chefir sana smântână frișcă

BRÂNZETURI	brânză, brânzeturi brânză de vacă brânză topită brânză de burduf (bânză) telemea caș, cașcaval, cașcaval afumat
PÂINE ȘI PRODUSE DE PANIFICAȚIE	făină (albă, făină de mălai/porumb) pâine, franzelă corn, covrig plăcintă cozonac, colac biscuiți prăjitură paste făinoase = macaroane
LEGUME ȘI FRUCTE	legume <i>numele unor legume</i> v.NS 6.4. HRANĂ ȘI BĂUTURĂ fructe <i>numele unor fructe</i> v.NS 6.4. HRANĂ ȘI BĂUTURĂ
A CERE	a dori Aș dori o franzelă proaspătă. a da Dați-mi, vă rog, un kg de mere. a pune Puneți-mi și câteva portocale. a cântări Cântăriți-mi, vă rog, cartofii.

9.3. A CUMPĂRA ÎMBRĂCĂMINTE,
ÎNCĂLȚĂMINTE ȘI ACCESORII

LENJERIE DE CORP (RUFEE)	lenjerie furou = combinezon sutien chiloți, bikini, costum de baie, slip, chiloți de baie maiou, tricou ciorapi (ciorapi pantalon = colanți = dres), șosete pijama cămașă de noapte
OBIECTE DE ÎMBRĂCĂMINTE	cămașă (cu mâneci lungi /scurte) tricou șort pulover haină jachetă blazer sacou veston vestă pantaloni, pantaloni scurți, șort, bermude costum

	<p>bluză fustă rochie rochie de casă, halat (de casă / de baie) taior compleu haină de ploaie = balon (LV) = balonzaid pardesiu palton (haină de) blană, cojoc a (se) îmbrăca (cu) ≠ a (se) dezbrăca (de) E frig, îmbrac paltonul. E frig, mă îmbrac cu cojocul. a-i veni bine I + GN-N. a-i sta bine cu! + GN-A. - Îmi vine bine culoarea aceasta? - Nu prea. Ți stă mai bine cu verde. v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU D.</p>
TIPURI DE MATERIALE	<p>material stofă pânză (de bumbac, de in, de cânepă) lână mătase tercot nailon plastic v. NG 6.1.4. MATERIALE</p>
A ÎNCERCA/A PROBA	<p>a încerca = a proba Pot încerca rochia aceasta? cabină de probă a merge cu... = a se asorta cu Rochia aceasta merge cu pantofii verzi.</p>
ACCESORII DE ÎMBRĂCĂMINTE	<p>fular, eșarfă cravată Cravata se asortează cu costumul. cordoan, curea, centură mănuși poșetă, geantă borsetă a-și pune Pune-ți o cravată mai frumoasă! a-și lua Ia-ți mănuși asortate!</p>
ACOPEREMÂNT DE CAP	<p>pălărie (de soare/de pai) căciulă (de blană, de lână), căciuliță bască = beretă cipică (fam.), tichie (fam.) basma, năframă a-și pune Puneți-vă ceva pe cap!</p>
ÎNCĂLȚĂMINTE	<p>încălțăminte</p>

PENTRU STRADA	ghete, botine, cizme pantofi, sandale
PENTRU SPORT	teniși, bascheți, adidași
PENTRU CASĂ	papuci de casă a (se) încălța (cu) ≠ a (se) descălța (de) Încălță pantofii noi. Mă încălț cu pantofii noi.
MODA	modă a fi la modă/ a fi în ton cu moda a se purta Anul acesta e la modă negrul./Se poartă negrul.
CARACTERISTICI PENTRU MODA	la modă, modern ≠ demodat, original, șocant scurt = mini lung = maxi midi
VESTIMENTARĂ	larg ≠ strâmt

9.4. A CUMPĂRA ARTICOLE

PENTRU CASĂ

USTENSILE

chestie

Unde găsesc o chestie pentru deschis conserve?

v. NS 5.3. MOBILIER, HAINE DE PAT

v. NS 5.4. VASE SI APARATE CASNICE

v. NS 5.5. ÎNTREȚINERE ȘI ENERGIE

REPARAȚII

a repara

a aranja

a lipi

Asta se poate lipi?

a coase

Dă-mi un ac să cos un nasture!

a (se) strica = a (se) defecta

S-a stricat / defectat telecomanda.

a deranja

Telefonul nostru e deranjat.

9.5. A CUMPĂRA MEDICAMENTE

TABLETĂ

PASTILĂ

CAȘETĂ

UNGUENT

CREMĂ

PICĂTURĂ

SUPOZITOR

INJEȚIE

v. NS. 10. IGIENA ȘI SĂNĂTATEA

tablete

pastile

cașete

unguent

cremă

picături

supozitoare

injecție

seringă (de unică folosință)

a lua medicamente

9.6. A CUMPĂRA ARTICOLE

PENTRU FUMĂTORI

TUTUN	tutun = tabac
ȚIGARĂ	tutun de pipă țigară = țigaretă, țigară de foi țigară cu/fără filtru Fumezi (țigări) cu sau fără filtru? sipcă, port-țigaret, tabacheră chibrit, cutie de chibrituri brichetă foc Aveți un foc? a aprinde = a stinge Vă rog să stingeți țigara! Fumatul interzis! a fuma, fum, a afuma Permiteți să fumez? scrum, scrumieră De ce dai scrumul pe jos? Ia o scrumieră!

9.7. A CUMPĂRA ARTICOLE
DE PAPETĂRIE / BIROTICĂ

HÂRTIE	v. NS 2. EDUCAȚIE hârtie (de scris/de xerox/de împachetat) hârtie milimetrică plic ilustrată = vedere felicitare dosar biblioraft
INSTRUMENTE DE SCRIS	a scrie cu... creion creion negru ≠ colorat pix mină, rezervă stilou cerneală, cartuș de cerneală a linia, a măsura liniar = riglă a șterge gumă = radieră penar
PRODUSE DE LIPIT	lipici, pastă de lipit a lipi pastă albă de șters / corectat
BIROTICĂ	hârtie pentru imprimantă /de xerox dischetă cartuș pentru imprimantă / xerox folie plastic

10. IGIENA ȘI SĂNĂTATEA

10. 1. PĂRȚILE CORPULUI

CORP	corp piele os
CAP	cap păr, barbă, mustață față, frunte, bărbie, obraz, tâmplă ceafă ureche ochi, pleoapă, geană, sprânceană glob ocular, pupilă, iris nas, nară gură, buză, limbă, dinte, măsea, gingie
GÂT	gât
TRUNCHI	trunchi coloana vertebrală coastă spate șale piept abdomen = burtă (fam.)
MEMBRE	membru, membru superior / inferior mână, braț, antebraț, umăr, cot palmă, pumn deget, unghie picior, coapsă, genunchi, pulpă, gleznă laba piciorului, talpă, călcâi
ORGANE INTERNE	
CAP	creier
GAT	amigdale
PIEPT	inimă plămân stomac ficat vezica biliară = bilă (fam.) = fiere (pop.) rinichi
ABDOMEN	vezica urinară intestin (subțire / gros) apendice ovar uter

10.2. STĂRI ȘI NECESITĂȚI
FIZIOLOGICE

FOAME	foame a-i fi foame flămând
POFTĂ	a flămânzi poftă = apetit a avea poftă de + GN-A.neart a pofti

SETE	pofticios poftă bună! sete a-i fi sete
FRIG	însetat frig a-i fi frig înfrigurat
RECE	rece a-i fi rece a răci răceală a avea o răceală
A TREMURA	a tremura (de frig / de frică / de emoții) frison a avea frisoane
CALD	cald a-i fi cald a se încălzi
FEBRĂ	febră = temperatură (ridicată) febril febrilitate a avea febră (temperatură) a face febră (temperatură) a-i scădea febra (temperatura) a-i crește febra (temperatura)
	v. G 3.4.1. PRONUMELE PERSONAL. Obs. 4 G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU D.
A URINA	fierbinte a se înfierbânta urină a urina = a face pipi (fam.)
A AVEA SCAUN	scaun a avea scaun = a face caca (fam.)
DISPOZIȚIE	bună dispoziție a fi bine dispus proastă dispoziție a fi prost dispus indispoziție indispus
NERVOS	nervos, enervat a se enerva
FURIOS	furios, furie a se înfuria
A PLÂNGE	a plânge, plâns
A RÂDE	a râde, râs
A DORMI	a dormi, a adormi
SOMN	somn a-i fi somn
A VISA	a visa vis ≠ coșmar

STĂRI ALE CORPULUI	visător a-fi bine = a fi sănătos a-fi rău = a fi bolnav a fi slăbit = slab a fi puternic = tare = rezistent v. G 3.4.1. PRONUMELE PERSONAL. Obs. 4 G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU D.
A SE INTERESA DE SĂNĂTATE	v. AV 3.1.1. A CERE INFORMAȚII DESPRE SĂNĂTATE v. AV 1.6.1. URĂRI DE SĂNĂTATE v. NS 10.4. BOLI, ACCIDENTE
GRAVIDITATE	gravidă = însărcinată sarcină a fi gravidă = a fi însărcinată (stare de) graviditate
A NAȘTE	a (se) naște, naștere, născut, nou născut v. G 3.6.2.2. VERBE PRONOMINALE REFLEXIVE CU A. G 3.4.2. PRONUMELE REFLEXIV
10.3. <u>IGIENĂ</u>	igienă
A SE SPĂLA	a spăla Spăl copilul. a se spăla pe (față, mâini, picioare etc.) Mă spăl pe mâini. a (-și) spăla (fața, mâinile, picioarele etc.) Înainte de masă îmi spăl mâinile.
A FACE BAIE	baie a face baie burete / mănușă de baie
A FACE DUȘ	duș a face duș
A SE ȘTERGE	a se șterge cu ștergar = prosop cearșaf de baie halat de baie
A SE USCA	a se usca uscător de mâini uscător de păr
SĂPUN	săpun săpunieră
A SE SĂPUNI CREMĂ	a se săpuni cremă (de față, de mâini, de corp, de bărbierit = de ras) a se da cu cremă
A SE SPĂLA PE DINȚI	a se spăla pe dinți pastă de dinți periuță de dinți
A SE SPĂLA PE CAP	a se spăla pe cap/păr = a-și spăla părul a se limpezi = a se clăți

	a se vopsi = a-și vopsi părul șampon a se șampona pieptene a se pieptena perie pentru păr a se tunde = a-și tăia părul mașină de tuns barbă a se bărbieri = a se rade mașină de bărbierit / ras = aparat de bărbierit / ras a-și lăsa barbă / mustață cremă de bărbierit / ras cremă după ras (after shave)
A SE PIEPTĂNA	
A SE TUNDE	
A SE BĂRBIERI	
OGLINDĂ	oglină a se uita în oglindă a se oglindi
PARFUM	parfum a se parfuma = a se da cu parfum
APĂ DE COLONIE DEODORANT TOALETĂ	apă de colonie / toaletă deodorant toaletă a-și face toaleta
WC	a merge la WC / closet / toaletă a trage apa hârtie igienică

10.4. BOLI, ACCIDENTE

SĂNĂTATE	sănătate sănătos a-i fi bine = a fi sănătos a se simți bine a se însănătoși = a se face bine / sănătos
BOALĂ	boală bolnav a se îmbolnăvi a-i fi rău = a fi bolnav a se simți rău a-l durea
	durere dureros v. G 3.4.1. PRONUMELE PERSONAL. Obs. 4 G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU D. G 3.6.1.3.2. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU A G 3.6.2.2. VERBE PRONOMINALE REFLEXIVE CU A.
TIPURI DE BOLI/ SUFERINȚE	gripă, a se gripa răceală, a se răci guturai, a avea guturai

	tuse, a tuși
	vomă, a voma / a vomita
	diaree, a avea diaree
	constipație, a fi constipat
	oboseală, a fi / a se simți obosit
	v. G 3.6.2.2. VERBE PRONOMINALE REFLEXIVE CU A.
BOLI CRONICE	<i>numele unor boli</i> reumatism, diabet, hipertensiune arterială etc.
A ARĂȚA BINE/RĂU	a arăta bine ≠ a arăta rău a fi palid
A DUREA	a slăbi ≠ a se îngrășa a-l durea Mă doare capul. v. G 3.6.0. GENERALITĂȚI. TIPURI DE VERBE
A SE ÎMBOLNĂVI	durere Am o durere de cap insuportabilă. a se îmbolnăvi + de + subst. A. M-am îmbolnăvit de gripă
A SUFERI	a suferi + de + subst. A. suferință suferind
A SE MOLIPSI	a se molipsi molipsitor = contagios Gripa e o boală molipsitoare.
FEBRĂ	a face febră
A GEME	a geme, geamăt
A SE VĂIETA	vai! au! a se văieta (de durere)
A STRIGA	a plânge a striga de durere a urla
A SE VINDECA TIPUL/ INTENSITATEA SUFERINȚEI	a se vindeca = a se însănătoși benign ≠ malign cronic grav ≠ ușor E ceva grav? inflamație = umflătură (pop.) a se inflama = a se umfla (pop.) infecție (urinară, sanguină etc.) a se infecta a dezinfecta fractură a-și fractura = a-și rupe + parte a corpului v. G 3.4.2. PRONUMELE REFLEXIV
SÂNGE	entorsă a face / a avea o entorsă operație a se opera, a face o operație sânge a (-i) curge sânge

v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE
UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU D.

	hemoragie, a avea hemoragie
	a sângera
	a lua sânge
	a da sânge
	a face o transfuzie
ACCIDENT	accident vascular (cerebral etc.)
	accident mortal
MOARTE	a se răni, rană, rănit
	moarte (clinică / cerebrală)
	mortal, mort
	A fost un accident mortal.
	a muri
	a (se) omorî
	a ucide, a se sinucide
VIAȚĂ	viață, vital, viu
	a trăi
	a supraviețui, supraviețuitor
	N-a supraviețuit nimeni./Nu există nici un supraviețuitor.
10.5. <u>ASIGURARE</u>	asigurare medicală
	a se asigura
	casă de asigurări
	companie de asigurări
	carnet de asigurat
	valabil
	valabilitate
	asistență medicală
	condiții de asigurare
	taxă
	a plăti
	ajutor
10.6. <u>SERVICIILE MEDICALE</u>	
MEDIC	medic, medic specialist
	specialitate
	<i>numele unor specialiști</i>
	dermatolog, reumatolog, cardiolog, ftiziolog, neurolog,
	ginecolog, stomatolog (dentist), otorinolaringolog (orelist),
	oftalmolog, psihiatru etc.
	doctor, medic (de familie)
A MERGE LA	a merge la medic / doctor
MEDIC	Nu mă simt bine, merg la medic.
A CHEMA	a chema un medic / doctor / medicul / doctorul
UN MEDIC	Mi-e rău, chemați doctorul / Salvarea!
PACIENT	pacient = bolnav
A CONSULTA	a consulta
	a face o consultație
A DIAGNOSTICA	diagnostic
	a diagnostica = a pune un diagnostic

A PRESCRIE	a prescrie (medicamente, o rețetă)
A TRATA	a da o rețetă a trata, tratament a urma un tratament Ce tratament urmați?
A PANSA	a pansa, pansament la pansat Cum vă simțiți, ați venit la pansat?
URGENȚĂ	urgență serviciul de urgență, la urgență urgent
ÎNSCRIERE	a se înscrie înscriere
FIȘĂ	fișă (medicală), fișa bolnavului fișă/foaie de observație medicală fișier
BILET	bilet de trimitere bilet de internare în spital bilet de ieșire din spital /de externare
INSTITUȚII MEDICALE	cabinet medical spital clinică secție sanatoriu = casă de sănătate infirmierie
ORARUL VIZITELOR	laborator de analize orele de vizită zilele de vizită a vizita bolnavii a face o vizită vizitator Zilele de vizită în spital sunt joia și duminica.
FARMACIE	farmacie punct farmaceutic centru farmaceutic farmacist rețetă
MEDICAMENTE / REMEDI	medicament = leac (pop.) pentru + GN-A. Aveți ceva pentru durerile de cap? contra = împotriva + GN-G. Aș dori un medicament împotriva durerilor de dinți. tabletă pilulă pastilă cașetă drajeu comprimat ceai medicinal picătură soluție fiolă

	alifie unguent cremă gel supozitor injecție vaccin pansament (rapid, igienic etc.) leucoplast tampon prezervativ <i>nume de medicamente</i> aspirină, paracetamol, antinevralgic, vitamine, antialergice, antigripale, antibiotice etc.
INSTRUMENTE ȘI ALTE PRODUSE NECESARE ÎNGRIJIRII SĂNĂTĂȚII	seringă (de unică folosință) ac pilă pensă termometru tensiometru stetoscop alcool (medicinal) = spirt medicinal apă oxigenată acid boric tinctură de iod <i>alte nume de instrumente /aparate medicale</i> electrocardiograf, ecograf, raze etc.
TRATAMENT	tratament = terapie a face tratament a urma un tratament a (se) trata tratament intensiv /de întreținere terapie intensivă a ține dietă = a ține regim (alimentar) a măsura tensiunea = a lua tensiunea, a lua pulsul a măsura temperatura = a lua temperatura a face o electrocardiogramă / ecografie / radiografie (pulmonară, dentară etc.) a face o analiză de sânge (de urină) a vaccina vaccin împotriva + GN-G. Am făcut un vaccin împotriva gripei. v. NS 9.5. A CUMPĂRA MEDICAMENTE

10.7. SERVICII DE URGENȚĂ

URGENȚĂ	urgent urgență salvare Salvarea are numărul de telefon 961. ambulanță spital de urgență
---------	---

serviciu de urgență

11. CĂLĂTORII, DEPLASĂRI, TRANSPORT

11. 1. INDICATII DE ORIENTARE

HARTĂ	hartă hartă orașului, harta străzilor din București plan planul clădirii, planul metroului schită
A SE PIERDE	a (se) pierde = a (se) rătăci M-am pierdut. = Am pierdut drumul. M-am rătăcit în București.
A GĂSI	a găsi N-am găsit strada Enescu.
A AJUNGE	a ajunge Cum putem ajunge la Brașov?
DIRECTIE	În ce direcție e Universitatea? nord ≠ sud a merge de la nord la /spre sud est ≠ vest a merge de la est la/spre vest dreapta ≠ stânga Căutați prima stradă la stânga. drept drept înainte Mergeți drept înainte, până la o piață. loc În ce loc vreți să ajungeți?/ Unde vreți să ajungeți? a merge = a o lua Mergeți tot înainte, apoi o luați la dreapta, la primul colț. După piața Unirii, autobuzul o ia pe strada Ghica. a căuta Ce stradă căutați? a (o) coti Strada o cotește/o ia la dreapta. a coborî ≠ a urca Strada coboară/urcă. La ce stație trebuie să cobor? sus ≠ jos Mergeți mai jos, la etajul doi.
A TRAVERSA	a traversa = a trece strada Pe unde se trece reglementar? Pe aici nu se traversează în siguranță. a trece (pe /prin) Autobuzul trece prin Piața Romană. trecere trecerea oprită /interzisă a continua

	<p>Continuați. = Mergeți mai departe. aproape ≠ departe - Opera e departe? - E foarte aproape, la doi pași.</p>
ORIENTARE	<p>a se orienta orientare a avea simțul orientării</p>
METAFORE	<p>la doi pași a-și pierde direcția v. G 3.4.2. PRONUMELE REFLEXIV v. NG 3.1.1. LOCALIZAREA "ABSOLUTĂ" ÎN SPAȚIU 3.1.2. LOCALIZARE "RELATIVĂ" ÎN SPAȚIU 3.3. DEPLASAREA ÎN SPAȚIU</p>

11. 2. DEPLASARE LA LOCUL DE MUNCA, INSTITUTII

	<p>v. NG 3.3.2. DIRECȚIA, DESTINAȚIA 3.3.3. ORIGINEA 3.3.4. TRECEREA</p>
A MERGE/ A SE DUCE	<p>a merge = a se duce Cum mergi la facultate/la serviciu? a merge = a se duce pe jos / cu mașina /cu autobuzul /cu troleibuzul /cu tramvaiul /cu bicicleta /cu taxiul /cu metroul /cu trenul</p>
A LUA (un mijloc de transport)	<p>a lua (trenul, avionul etc.) Ce iei până la serviciu? Tramvaiul? Prefer să iau tramvaiul.Nu-mi place cu mașina, nu găsesc loc de parcare.</p>
DRUM	<p>drum aglomerat parcurs un parcurs / drum ocolitor</p>
SITUAREA IN TIMP	<p>devreme ≠ târziu a întârzia Pornesc de acasă devreme. la timp / la fix (pop.) a pleca Plec la ora 7 și mă întorc la 4. a ajunge Ajung la serviciu la timp. Nu întârzii niciodată. a se întoarce</p>
DISTANTA IN TIMP/SPATIU	<p>la ...de... Locuiesc la 5 minute de facultate. Școala e la 200 de metri de casă. departe de ≠ aproape de Locuiesc aproape de/departee de birou.</p>
CALIFICATIVE	<p>obositor E un parcurs obositor. Cu autobuzul e obositor. lung E un parcurs foarte lung. practic Cu bicicleta e practic.</p>

METAFORE privind **la un pas de...**

spațiul

Stau la un pas de școală. Nu trebuie să mă trezesc devreme.

v. NG 3.2. DISTANȚA

NG 4.3.1. DURATA

11. 3. VACANȚĂ, TURISM

VACANTA

vacanță la mare / la munte / la țară

vacanță de iarnă / de vară / de Crăciun / de Paști

a avea vacanță

concediu

a avea concediu

a primi concediu ≠ a-și lua concediu

În ce perioadă aveți / vă luați / primiți vacanță / concediu?

a pleca în vacanță / în concediu

Unde plecați în vacanță?

anotimp

Nu e un anotimp bun pentru vacanță.

perioadă

Noiembrie nu e o perioadă bună pentru vacanță.

DURATA

a dura

Cât durează vacanța de iarnă?

Cât timp stați la mare?

a petrece

Am petrecut două săptămâni minunate.

a-și petrece concediul / vacanța

Mi-am petrecut vacanța la țară.

v. NG 4.3.1. DURATA

TURISM

Turismul (nu) este bine organizat în zonă.

turist

oficiu de turism

Unde e un oficiu / agenție de turism?

agenție de voiaj

agenție CFR/TAROM

călătorie

călătorie de afaceri / de plăcere / în străinătate

excursie

a face o excursie (în țară / în străinătate)

ghid, ghizi (persoană)

Ghidul nostru nu vorbește limba română.

ghid, ghiduri (carte)

Ghidul Clujului nu e bine făcut.

a vizita

Ce putem vizita în Iași?

vizită

vizită / vizitare

Vizitarea mănăstirii durează o oră.

plan

Aveți un plan de vacanță?

MONUMENTE

monument

statuie

biserică

	mănăstire <i>alte nume de monumente</i> v. NS 13.6. EXPOZIȚII, MUZEE
CALIFICATIVE (pentru monumente)	frumos impresionant deosebit
(referitoare la vacanță)	minunat ≠ îngrozitor odihnitor ≠ obositor interesant ≠ plictisitor plăcut ≠ neplăcut reușit ≠ nereușit Am avut o vacanță reușită / odihnitoare... v. NG 6.3.3. CALITĂȚI ESTETICE
URĂRI	Călătorie plăcută! Drum bun! v. AV 1.6.1. A URA, A DORI

11. 4. TRANSPORTURI PUBLICE

TRANSPORT	transport transport public transport în comun mijloace de transport avion, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi a folosi / a utiliza un mijloc de transport
CĂLĂTOR	călător “Călătorii sunt rugați să fie atenți la bagaje.”
INFORMATIE	a cere informații Aș dori o informație. birou de informații mersul trenurilor
A CUMPĂRA A REZERVA	a cumpăra un bilet Nu doresc să cumpăr. Doresc doar să rezerv /o rezervare. rezervare Rezervările se fac cu 10 zile înainte.
BILET	Vă rog un bilet (de/la) clasa întâi. duș ≠ întors bilet duș-întors
CLASĂ	clasa întâi/a doua business class clasa turist
LOC	loc rezervat ≠ loc liber loc în față/în spate/la geam/la ușă
TICHET SUPLIMENT VAGON	tichet de loc supliment (de viteză/ de clasa întâi) vagon (restaurant/de dormit) fumător ≠ nefumător Vă rog un bilet de clasa a doua, vagon de nefumători. fereastră lângă fereastră/hublou, la fereastră culoar pe culoar

STAȚIE	<p>stație gară autogară aeroport/aerogară, terminal</p>
LINIE	<p>linie aeriană/de metrou/de autobuz/de cale ferată linia unu/doi/trei/patru... linia întâi/a doua/a treia/a patra... a (se) urca ≠ a coborî Va rugăm să urcați pe ușa din față. a intra ≠ a ieși Nu intrați! intrare ≠ ieșire INTRAREA INTERZISĂ! a împinge ≠ a trage Împingeți! ≠ Trageți!</p>
ACCES	<p>Accesul interzis! Acces auto!</p>
COMPANIE AERIANĂ	<p>TAROM = Transporturile Aeriene Române sală de așteptare Vă rog să poftiți în sala de așteptare. a aștepta Așteptați, vă rog! a aștepta (pe cineva) Pe cine așteptați / aștepți? a fi așteptat (la gară / la aeroport) de cineva Nu mă așteaptă nimeni./ Nu sunt așteptat(ă) de nimeni.</p>
SALA DE PLECARE (la avion)	<p>sală de plecare/îmbarcare Pasagerii sunt invitați în sala de îmbarcare.</p>
POARTA TALON	<p>poarta numărul 23; porțile 34-42 talon de îmbarcare Talonul dv. de îmbarcare, vă rog.</p>
PUNCT DE CONTROL ZBOR ORAR	<p>controlul pașapoartelor: CONTROL PAȘAPOARTE “Zborul 2001 București pleacă de la terminalul 2B.” orarul sosirilor/plecărilor a pleca ≠ a sosi Zborul 3874 din direcția Viena a sosit/a aterizat. plecare ≠ sosire ora de plecare, ora se sosire a decola ≠ a ateriza Vom decola/ateriza peste 5 minute. decolare ≠ aterizare Vă rog să vă pregătiți pentru decolare/aterizare.</p>
A ÎNTÂRZIA	<p>a întârzia întârziere Avionul întârzie/are întârziere. Decolarea se va face cu o întârziere de 30 de minute.</p>
DESTINATIE	<p>cu destinația ... Pentru zborul cu destinația Budapesta, îmbarcarea de la poarta 47.</p>
DIRECTIE BAGAJ	<p>zbor din direcția... bagaj de mână/de cabină Bagajele dv. depășesc greutatea admisă.</p>

	valiză/geamantan
	sacoșă
	rucsac
	geantă
	poșetă
	servietă
	greu ≠ ușor
	bagaj greu ≠ bagaj ușor
PILOT	pilot
	comandant
	Comandantul XY vă dorește bun venit la bordul avionului.
STEWARD(ESA)	Chemați stewardesa, vă rog.
PASAGER	pasager
	Pasagerii sunt rugați să-și atașeze centurile.
CĂRUCIOR	cărucior
	Puteți folosi cărucioarele pentru bagaje.
BANDA RULANTA	bandă rulantă
	Vă rugăm să așteptați bagajele la banda rulantă.
LEGATURA	legătură
	Aveți o legătură cu trenul, de la Gara de Nord.
A SCHIMBA	a schimba
	Trebuie să schimbați la Frankfurt/ la Teiuș.
	Trebuie să schimbați linia.
CALE FERATA	cale ferată
	CFR = Căile Ferate Române
	SNCFR= Societatea Națională a Căilor Ferate Române
	ceferist
CONTROL	control
	controlul biletelor
	Biletele dv. la control, vă rog!
CONTROLOR	controlor
	Întrebați controlorul!
TREN	tren expres/rapid/accelerat/personal/cursă
	Intercity /Eurocity
	locomotivă
	compartiment
	cabină
	cușetă
	pat
	patul de jos/de sus/de la mijloc
	a se grăbi
	Grăbiți-vă! Pierdem trenul!
	a pierde trenul
	Am pierdut trenul. Următorul e peste 5 ore.
ÎNTÂRZIERE	a întârzia = a avea întârziere
	întârziere
	Trenul întârzie 10 minute./ Trenul are o întârziere de 10 minute.
	a restitui biletul
	Trebuie să restitui biletul. Am pierdut trenul.
	restituire
	La restituire, pierdeți tichetul de loc.
	a însoți

	Să te însoțesc la gară?/Să vin cu tine la gară?
	urări de călătorie
	Drum bun!
	Călătorie plăcută!
	Mergeți cu bine!
CALIFICATIVE (privind călătoria /transportul)	plăcut ≠ neplăcut comod ≠ incomod rapid/repede ≠ încet aglomerat ≠ neaglomerat
COMPARAȚII (privind călătoria)	a merge ca melcul a călători ca sardelele

11.5. TRANSPORTUL PARTICULAR

AUTOTURISM	autoturism proprietate personală mașină (mică) Nu mergem cu trenul, mergem cu mașina. mașină de teren
MOTOCICLETĂ	motocicletă Motocicletele sunt periculoase! motociclist Sunt mulți motocicliști.
BICICLETA	bicicletă Nu este loc de parcare pentru biciclete. biciclist Atenție la biciclete/la bicicliști!
COMBUSTIBIL	combustibil benzină, motorină/diesel, ulei stație de benzină pompă de benzină
A CONDUCE	a conduce Conduceți prudent! conducător auto
ȘOFER A REPARA	șofer (profesionist/amator, începător) a repara reparație atelier de reparații, service a staționa staționare Staționarea autovehiculelor este interzisă. viteză a circula cu viteză mare/mică/moderată contravenție amendă a primi / a plăti o amendă a merge / a conduce cu viteză mare a merge pe mijlocul / pe marginea drumului a porni, a demara ≠ a (se) opri Oprește-te la stop! E roșu! a accelera ≠ a încetini a încetini la intersecții a depăși

SEMNE DE
CIRCULATIE

a depăși o mașină
depășire
Depășirea interzisă!
permis ≠ interzis
permis de conducere
Am obținut permisul de conducere.
actele mașinii
Actele mașinii, vă rog!
asigurare
asigurarea mașinii/cartea verde
semafor / stop (pop.): roșu, galben, verde
circulație
agent de circulație
sens interzis, oprire interzisă, staționare interzisă
trecere de pietoni / zebra (pop.)
curbă periculoasă
interzis la dreapta / la stânga
cedează trecerea
drum în lucru, drum accidentat
sens unic
panou
panou de circulație
panou publicitar
pieton
Pe zebra, pietonii au prioritate.

DRUM

trotuar
drum
drum de țară, șosea, autostradă
intersecție
curbă
Încetiniți la curbe!
a lua o curbă
groapă
a da într-o groapă
denivelare
încetinator
trecere de cale ferată / de nivel
barieră
a aștepta la barieră
a traversa = a trece
a traversa reglementar
traversare = trecere
traversare reglementară
reglementar ≠ nereglementar
regulamentar ≠ neregulamentar
depășire / oprire neregulamentară
aglomerat ≠ neaglomerat
șosea (ne)aglomerată
aglomerație
Nu-mi place să conduc în oraș: e aglomerație.
blocaj
blocaj de circulație

	oră de vârf camion, autocamion, TIR, camionetă remorcă camion cu remorcă tractor tractor cu remorcă căruță E periculos: pe șosea circulă căruțe, tractoare, cai sau pietoni. cal căruță trasă de cai călare om călare beat om beat câine pisică accident a face un accident a avea un accident a accidenta a se ciocni a fugi de la locul accidentului vinovat ≠ nevinovat v. NS 10.4. BOLI, ACCIDENTE 10.7. SERVICII DE URGENȚĂ
ACCIDENT	
SERVICII	v. NS 8.5. POLIȚIA 8.7. SERVICE AUTO 10.5. ASIGURARE

11. 6. CĂLĂTORIA DINTR-O ȚARĂ ÎN ALTA

A CĂLĂTORI	a călători Unde călătoriți? călător călătorie (de afaceri, de plăcere) Am făcut o călătorie în Austria. <i>nume de țări</i> România, Franța, Germania, Maroc, Tunisia <i>nume de naționalități</i> român, francez, german, marocan, tunisian v. NS 1.8. NAȚIONALITATEA <i>nume de limbi</i> română, franceză, germană, arabă
A VORBI	a vorbi Vorbiți românește/englezește/nemțește/franțuzește...?
STRĂIN	străin Sunt străin. Nu sunt român, dar vorbesc limbi străine.
FRONTIERĂ	frontieră = graniță = hotar grănicer
VAMĂ	vamă a face vama = a vămui a trece prin vamă

	<p>vameș vameș (corect / sever / (ne)politicos / amabil) vamal taxă vamală control control de frontieră / vamal poliție poliția de frontieră polițist viză a-și face viza -Cât costă viza, vă rog? -(Nu) aveți nevoie de viză.</p>
A DECLARA	<p>a declara -(Aveți) ceva de declarat? -(Nu avem) nimic de declarat. declarație vamală a deschide Deschideți portbagajul, vă rog! portbagaj bagaj Ce aveți în bagaje? obiect personal Avem numai obiecte personale.</p>
MARFĂ	<p>marfă mărfuri interzise / de contrabandă aparat electronic Aveți aparate electronice? armă Aveți arme? drog alcool țigară Aveți droguri? Alcool? Țigări? a importa ≠ a exporta a importa = a introduce în țară a exporta = a scoate din țară Nu puteți introduce în țară aparate electronice fără taxă vamală.</p>
A SCHIMBA	<p>a schimba bani (valută/dolari/mărci germane/franci) a schimba mărci în lei schimb schimb valutar, birou de schimb</p>
VALUTA	<p>dolar, euro, marcă, franc (francez / elvețian / belgian), liră (italiană / engezească / turcească)</p>
LEU	<p>leu (lei românești / moldovenești) Câți lei e un dolar/euro?</p>
CURS VALUTAR	<p>cursul valutar cursul zilei Care e cursul zilei? v. NS 8.4. BANCA</p>

11. 7. DOCUMENTE DE CALATORIE/SEDERE/

REZIDENTA INTR-O TARA STRAINA

PASAPORT	pașaport turistic / de serviciu / diplomatic valabil ≠ expirat
VIZA	Pașaportul meu nu e valabil, a expirat luna trecută. viză (de scurt / lung sejur, permanentă, turistică) ședere = sejur permis de ședere, drept de ședere permis de muncă contract de muncă
FISA	fișă formular a completa un formular / o fișă
CERERE	cerere de viză declarație declarație de venit(uri) scrisoare invitație scrisoare de invitație, invitație oficială adeverință adeverință de la locul de muncă permis de conducere
ACTE DE IDENTITATE	certificat de naștere / de căsătorie / de deces pașaport, buletin / carte de identitate carnet de student, carnet de elev, legitimație de la locul de muncă acte de identitate = hârtii (pop.) Actele/hârțiile dv., vă rog!
A EXPIRA	Pașaportul dv. nu mai e valabil: a expirat. valabil ≠ expirat valabil de la...până la... Valabil de la 4 octombrie 1999 până la 4 octombrie 2004. valabilitate valabilitate redusă expirare data expirării fotografie fotografie alb-negru / color / de pașaport cetățean cetățean român / belgian / rus cetățenie a obține o cetățenie naționalitate cetățean român de naționalitate maghiară / germană rezident rezidență

3.2. BAGAJE

BAGAJE	bagaj (geamantan, valiză, sacoșă, rucsac) a desface bagajul a deschide
--------	---

PIERDERI   **a transporta**
a se deteriora la transport
a trimite
primirea bagajelor
a (se) pierde ≠ a găsi
bagaje / obiecte pierdute

12.   PERCEPȚIILE

v. NG. 6.1 CALITĂȚI FIZICE

12.1. POZIȚIA CORPULUI

A SE SCULA   v. NS.12.2. OPERAȚII MANUALE ȘI OPERAȚII FIZICE
a se scula ≠ a se culca
 Trebuie să ne sculăm, e ora 7.
 Noi ne culcăm foarte târziu.
a se ridica ≠ a se așeza
 Ne-am așezat la masă acum o oră și ne-am ridicat de la masă acum zece minute.
 La intrarea judecătorului / profesorului ne ridicăm în picioare, apoi ne așezăm (pe scaun).
 A MERGE   **a merge**
a se duce
a umbla
a se mișca
a se deplasa
a se plimba
a se îndrepta spre
a o lua spre
a se întoarce
a păși
a depăși
 A SE ÎNCLINA   **a se înclina ≠ a se îndrepta**
 Salutând, s-a înclinat ușor.
a se apleca ≠ a se ridica
a îngenunchea
a se răsuci
 A FUGI   **a fugi = a alerga**
 A SĂRI   **a sări**
a sălta

12.2. OPERAȚII MANUALE ȘI OPERAȚII FIZICE

A DA   **a da**
a da afară din
 A DUCE   **a duce ≠ a aduce**
a conduce
a produce
 A LUA   **a lua**
a prelua
 A PUNE   **a pune**

A FACE	a depune a face ≠ a desface a preface = a transforma
A TRANSPORTA	a transporta = a duce / a aduce
A RIDICA	a ridica
A TRAGE	a trage a atrage
A ÎMPINGE	a împinge
A CĂRA	a căra = a duce = a transporta
A ÎNCĂRCA	a încărca ≠ a descărca
A INTRODUCERE	a introduce = a băga Introduceți moneda în aparat.
A EXTRAGE	a extrage a scoate a lua
A GARA	a gara a parca
A VIRA	a vira
A ATERIZA	a ateriza
A DECOLA	a decola
A GĂURI	a găuri
A BATE	a bate
A DESCHIDE	a deschide
A ÎNCHIDE	a închide
A ÎNCUIA	a încuia
A DESCUIA	a descuia
A APRINDE	a aprinde
A STINGE	a stinge
A ASIGURA	a asigura
A AMESTECA	a amesteca a mixa
A SEPARA	a separa = a despărți
A SCUTURA	a scutura a agita Agitați înainte de folosire!
A TURNA	a turna = a pune a vărsa
A LIPI	a lipi a dezlipi
A COASE	a coase (cu mâna, cu mașina) a descoase a lungi ≠ a scurta a largi ≠ a strâmta a croi
A GĂTI	a găti = a pregăti a fierbe a coace a frige a prăji
A MESTECA	a mesteca
A TĂIA	a tăia
A TOCA	a toca

A MĂCINA   **a măcina**

12.3. SENZAȚII ȘI PERCEPȚII

A PERCEPE

a vedea

Văd că îți place pictura.

a-și da seama + că + vb. Ind./Cond.

Îmi dau seama că am greșit.

a pricepe |

a realiza | + **că + vb.** Ind./Cond.

a nota |

Am priceput că te interesează muzica.

A SIMȚI

a simți | + GN-A.

| + **că + vb.** Ind.

Simt frig la picioare.

Simt că mi-e frig la picioare.

SENZAȚIE

senzație

a avea senzația de + subst. A.

Am senzația de greață.

a avea senzația că + vb. Ind./Conj.

Am senzația că vine ploaia.

impresie

a avea impresia | **că + vb.** Ind./Conj.

a lăsa impresia |

Am impresia că nu m-ai înțeles exact.

A lăsat impresia că nu-l interesează această afacere.

a face o impresie | + adj.

a lăsa o impresie |

Cu ocazia interviului a făcut o impresie bună.

ATENȚIE

a (nu) da atenție + GN-D.

a atrage atenția asupra + GN-G.

a atenționa + GN-A.

A VEDEA

a vedea

a se uita

a privi

a urmări (cu privirea)

A OBSERVA

a observa

a băga de seamă că

A AUZI

a auzi

A MIROSI

a mirosi

A GUSTA

a gusta

A PIPĂI

a pipăi

v. NG 6.1. 8. VIZIBILITATE

6.1. 9. AUDIBILITATE

6.1.10. GUST

6.1.11. MIROS

6.1.12. PIPĂIT

13. VIATA PRIVATĂ ȘI TIMPUL LIBER

13.1. FAMILIA

13.2. OBIȘNUINȚE ZILNICE

A SE SCULA A SE SPĂLA	a (se) scula, a (se) trezi, a (se) deștepta (Eu) mă scol/trezesc la opt. Ceasul mă scoală/trezește la opt. a se spăla baie, duș a face baie/duș
A SE ÎMBRĂCA A LUA MASA	a se îmbrăca a lua micul dejun a mânca de prânz, a prânzi a cina
ȘCOALĂ/ LUCRU	a merge Merg la școală la opt. a ieși Ies din casă la șapte. școală serviciu a lucra = a munci loc de muncă
A SE CULCA A DORMI	a se culca, a merge la culcare a se odihni a adormi, a dormi

13.3 INTERESE

TIMP LIBER	a fi liber Sunt liber după (ora) trei. țimp liber, vacanță, concediu a ieși Obișnuiți să ieșiți seara ? a-i plăcea Îmi plac filmele documentare. v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU D.
PASIUNI / HOBBY ȘI INTERESE	pasiune / hobby a-l pasiona, a-l interesa Mă pasionează / interesează filmele documentare. v. G 3.6.1.3.2. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU A. <i>denumiri de pasiuni / hobby</i> colecționar (de timbre / tablouri) pescuit grădinărit tricotat
FOTOGRAFIE	fotografie film / peliculă a face fotografii = a fotografia

numele unor domenii de interes

**informatica, film, muzică, politică, sport
a merge să...**

Întotdeauna merg să înot vineri.

v. AV 3.2.1.1. PLĂCEREA

13.4. RADIO/TELEVIZIUNE

RADIODIFUZIUNE radio

a auzi / a asculta (o știre) la radio

a deschide = a aprinde |televizorul, casetofonul,

a închide = a stinge |radioul, aparatul

a merge = a funcționa (televizorul, radioul)

a se strica = a se defecta

De ieri televizorul nu merge, s-a stricat.

a da drumul casetofonului / la casetofon (fam.)

TELEVIZIUNE **televiziune / TV**

prezentator, realizator, reporter, redactor

telespectator

a urmări (o emisiune) = a se uita la televizor

televiziune prin cablu, canal, post, emisiune, program

nume de programe radio / TV

știri / telegazetă / actualități

documentar

buletin meteorologic / timpul probabil

reportaj

emisiune economică / culturală / științifică

talk-show

Alte programe: **sport, publicitate, concursuri**

nume de aparate audio și video

casetofon, magnetofon

bandă (de casetofon / de magnetofon)

placă / disc

compact disc / CD

lector (de) CD

radio portativ / walkman

(aparat) video

casetă (audio / video)

a arăta / a da / a transmite

Au arătat / au dat la televizor imagini de la cutremur.

13.5 SPECTACOLE:

CINEMA, TEATRU

MUZICĂ, DANS

nume de locuri publice pentru petrecerea timpului liber

cinema (tograf), discotecă, teatru, operă, filarmonică, circ etc.

nume de spectacole publice

spectacol, piesă, concert, balet, operă, film, revistă etc.

tipuri de artiști

artist (-ă), actor / actriță (de teatru / film / cinema),

balerin(-ă), dansator (-oare), stea de cinema,

interpret / cântăreț de muzică populară / ușoară

CINEMA/TEATRU **a juca / a interpreta un rol**

Cine joacă/interpretează rolul lui Hamlet ?

	<p>Cine îl joacă/interpretează pe Hamlet ? reprezentăție rol principal / secundar / episodic personaj film piesă (de teatru) regizor producător bilet, casă de bilete, rezervare loc, rând, fotoliu, lojă în față, în spate, în centru, la mijloc, la margine program, act, pauză intrare ≠ ieșire (de urgență) garderobă, toaletă / WC</p>
MUZICĂ	<p>muzică cântec a cânta/a interpreta concert Cântă în “Traviata” / la pian / la vioară Interpretează concertul / sonata... muzician, dirijor, solist orchestră, formație <i>tipuri de muzică</i> muzică modernă/clasică/populară/pop/folk/ușoară / disco /de operă; jazz <i>nume de instrumente muzicale</i> pian, vioară, flaut, chitară etc.</p>
DANS	<p>dans, dansator, dansatoare a dansa balet, balerin(-ă) discotecă</p>

13.6. EXPOZIȚII / MUZEE

muzeu
galerie de artă
expoziție
artă, arte plastice
desen, a desena
pictură, a picta, pictor
tablou
sculptură, a sculpta, sculptor
statuie
arhitectură, arhitect
monument
stil
antic, modern
castel, palat
catedrală, biserică, mănăstire
turn
bilet
intrare ≠ ieșire
deschis ≠ închis

Muzeul (se) închide la șase.

13.7. LECTURĂ SI
TIPĂRITURI

	a citi, a scrie
	carte
	literatură
	<i>tipuri de cărți</i>
	proză
	roman(polițist / de spionaj / de groază)
	proză scurtă / schiță, povestire, eseu
	critică, poezia, dramaturgie
CARTE	literă, rând, pagină, capitol
	titlu
	copertă
AUTOR	autor, scriitor, poet
	librărie, librar
	bibliotecă, bibliotecar
PRESĂ	presa scrisă / presa audio-vizuală
	ziar / cotidian
	revistă
	<i>nume de ziare și reviste</i>
	“Adevărul”, “Cotidianul”, “România Literară” etc.
	săptămânal, lunar, trimestrial, anual
	ziarist / jurnalist, reporter, redactor
	articol
	imagine, fotografie
	știre, anunț, publicitate

13. 8. SPORT

	sport, sporturi
	a practica / a face (sport)
	a juca, jucător, joc
	a alerga
TIPURI DE SPORT	<i>nume de sporturi și jocuri</i>
	fotbal, baschet, tenis (de masă), rugby, hochei,
	înot, gimnastică, schi, atletism, călărie, curse (de cai)
REZULTATE	a urmări (un meci / o partidă)
	a câștiga / învinge, victorie
	a pierde, înfrângere
	meci nul
	egal, (la) egalitate / rezultat de egalitate
	rezultat, scor
	-Care e rezultatul?/ Cât e scorul?
	-Trei la zero (3-0).
	împotriva
	-România joacă împotriva Spaniei.
	cu
	Duminică jucăm cu “Steaua”.
	echipă, club, asociație
LOCURI DESTINATE	
PRACTICĂRII	teren (de tenis / volei / fotbal etc.)
SPORTULUI	stadion (olimpic, național, municipal)
	sală de sport / gimnastică

	piscină / bazin de înot
	pistă de atletism
	pistă de ciclism
	pârtie de schi
	hipodrom
INSTRUMENTE	minge
FOLOSITE	rachetă
	paletă
	skiuri
	<i>alte instrumente pentru sport</i>

13.9. OCAZII FESTIVE

SĂRBĂTORI	sărbătoare a sărbători, a celebra zi de sărbătoare
BAL	bal, (balul operei, balul bobocilor)
NUNTĂ	nuntă a se căsători
RECEPȚIE	recepție Merg la o recepție, la Ambasadă.
PETRECERE	petrecere, chef a petrece Petrecere plăcută!
JOCURI DE SOCIETATE	<i>nume de jocuri de societate</i> șah, bridge, cărți, table, dame etc.

13.10. CALIFICATIVE PENTRU

<u>ACTIVITĂȚI ÎN</u>	
<u>TIMPUL LIBER</u>	drăguț
	remarcabil
	plăcut
	interesant
	monoton
	plictisitor
	frumos
	complicat
	obositor
	clasic
	comic
	celebru
	formidabil
	oribil
	nefericit
	impresionant
	minunat
	agitat
	nou
	mic
	dorit
	trist
	sentimental

14. RELAȚII SOCIALE

14.1. INVITAȚII,
ÎNȚĂLNIRI

INVITAȚIE

INTĂLNIRI

VIZITĂ

PETRECERE,
SĂRBĂTOARE

ospitalitate
prieten(-ă), cunoștință, partener, străin
a invita, invitație
musafir, oaspete
a fixa / a da o întâlnire
a (se) întâlni
a aranja
Am aranjat o întâlnire pentru ora trei.
a aștepta
a vizita, a vedea
Să ne vedem astă seară !
a trece pe la ...
Dan a trecut pe la mine.
invitat
petrecere, party
Mergem la o petrecere deseară.
oaspete = musafir
dar = cadou
a oferi
a sta de vorbă, a discuta
a dansa
a se distra, distracție
a râde
a închina, a ciocni
v. NS 13.9. OCAZII FESTIVE

14.2. TIPURI ȘI FORME DE
RELAȚII SOCIALE

RELAȚII DE
DRAGOSTE

RELAȚII DE
FAMILIE

prieten
cunoștință
necunoscut
coleg
vecin
prietenie
a plăcea
a îmbrățișa
a săruta
sărut
a iubi, iubire
pasiune
a se îndrăgosti, îndrăgostit
a avea o legătură
amant, iubit, prieten
a face dragoste
v. NS 1.7. SITUAȚIA FAMILIALĂ
NS 1.14. MEMBRII FAMILIEI

A FACE	a cunoaște
CUNOȘTINȚĂ	a prezenta
MODURI DE ADRESARE	v. AV 1.2. PREZENTAREA a se adresa cu / a spune (cuiva) “tu” sau “d-voastră”
SIMPATIE/ ANTIPATIE	v. G 3.4.1.3. ALTE FORME DE PRONUME PERSONALE. FORME DE POLITEȚE v. AV 3.2.1.5. SIMPATIA v. AV 3.2.3.3. ANTIPATIA
A DISCUTA	discuta, a conversa discuție, conversație
A SE PREFACE	a se preface, prefăcut a minți minciună mincinos
CARACTER/ TEMPERAMENT CĂSĂTORIE	v. NS 1.17. CARACTER, TEMPERAMENT a se căsători a se mărita a se însura soț, soție căsătorie căsătorit a se despărți despărțire neînțelegere a divorța divorț necăsătorit singur

14. 3. CORESPONDENȚĂ

A SCRIE	v. NS 8.1. POȘTA a scrie scrisoare carte poștală ilustrată = vedere felicitare telegramă corespondență
A RĂSPUNDE A TRIMITE	a răspunde a trimite a expedia, expeditor
A PRIMI	a primi destinatar
PLIC	plic plic timbrat
TIMBRU	timbru
FOAIE	foaie
HÂRTIE	hârtie
MAȘINĂ DE SCRIS	mașină de scris
FORMULE UZUALE ÎN	

14.4. REGULI DE MIȘCARE
A CORPULUI,
A CERE VOIE, SCUZE

	v. AV 1.3.1. CEREREA PERMISIUNII 1.5.1. A CERE SCUZE
A CERE VOIE	a cere voie / permisiunea a da voie = a permite Vă rog să-mi dați voie / să-mi permiteți să plec. v. AV 1.3.1. CEREREA PERMISIUNII
A (NU) ACORDA PERMISIUNEA	poftiți sigur (că da) da, desigur nu, nu se poate imposibil îmi pare rău
	v. AV 1.3.2. ACORDAREA PERMISIUNII 1.3.3. REFUZAREA PERMISIUNII 4.2.2. A ACORDA PERMISIUNEA 4.2.3. A REFUZA PERMISIUNEA
A CERE SCUZE	a cere scuze a se scuza -Vă rog să mă scuzați / Îmi cer scuze pentru întârziere. v. AV 1.5.1. A CERE SCUZE
A REACȚIONA LA SCUZE	nu-i nimic n-are importanță îmi pare rău, dar.... v. AV 1.5.2. A ACCEPTA SCUZELE 1.5.3. A REFUZA SCUZELE
14.5. <u>ASOCIAȚII</u>	
ASOCIAȚIE/CLUB	asociație club <i>nume de asociații/cluburi</i>
MEMBRU	membru asociat simpatizant, susținător Nu sunt membru al clubului de fotbal, sunt numai simpatizant.
ÎNTÂLNIRE	întâlnire, reuniune, adunare a (se) întâlni a (se) reuni, a se aduna
ACTIVITATE	activitate a activa

15. ACTUALITATEA15.1. EVENIMENTE

ACTUALE

ȘTIRE	nou Ce mai e nou? noutate Aveți noutăți? știre
INFORMAȚII DESPRE ACTIVITATEA SOCIALĂ	buletin de știri situație (gravă, conflictuală) criză pericol (social) periculos grav gravitate
CONFLICT	conflict, conflictual luptă (politică, electorală) a lupta polemică
RĂZBOI	război a fi în război gherilă armă (pușcă, glonț, cartuș, tun, tanc, bombă, rachetă) arme nucleare, rachetă nucleară armată înarmare ≠ dezarmare militar ≠ civil trupe (de război/pace)
PACE	pace armistițiu
REVOLUȚIE	revoluție revoltă (socială) lovitură de stat
TERORISM	terorism a teroriza, teroare bombă, a arunca/a pune o bombă rebel ostatic, a lua ostatici a răpi (a cere) răscumpărare
REFORMĂ	reformă administrație
NEGOCIERE	negociere, a negocia discuție, dezbateri a discuta, a dezbate masa negocierilor conferință problemă compromis a face un compromis, a ajunge la un compromis acord (de pace, de încetare a focului) a ajunge la un acord tratat (bilateral, de pace)

A SE UNI	soluție (pe cale amiabilă) a se uni unire unitate
A SE SEPARA	a se separa, separare a împărți, împărțire a diviza, divizare a lua decizii convenție critică protest, a protesta a manifesta, manifestare, manifestație grevă, grevist a face grevă, a fi în grevă catastrofă tragedie v. NS 13.3. INTERESE 15.3. GUVERNARE ȘI VIAȚĂ POLITICĂ

15.2. SITUAȚIA SOCIALĂ
ȘI ECONOMICĂ

NIVEL DE VIAȚĂ	viață nivel de viață Nivelul nostru de viață e scăzut/ridicat. costul vieții bogăție, bogat sărăcie, sărac necesitate
FINANȚE	bani finanțe, financiar capital inflație concurență
PREȚURI SALARII	v. NS 9.1. A CUMPĂRA ÎN GENERAL v. NS 7.1. ACTIVITATE PROFESIONALĂ 7.5. REMUNERAȚIE ȘI IMPOZITE
PIAȚA MUNCII	v. NS 7.6. FORMAREA / PREGĂTIREA ȘI VIITOAREA PROFESIUNE
ECONOMIE	economie, economic agent economic politică economică sector economic (primar / secundar / terțiar)
INDUSTRIE	industrie, industrial produse industriale
AGRICULTURĂ	agricultură agricol (sector agricol, produse agricole)
COMERȚ PIAȚĂ IMPORT EXPORT	comerț, comercial piață a importa, import a exporta, export a produce, produs

CONSUM	a consuma, consum a risipi societate de consum
SURSE DE ENERGIE	energie electrică nucleară solară
POLUARE	poluare a polua
SISTEM CAPITALISM SOCIALISM COMUNISM	sistem capitalism socialism comunism
PROBLEME: (IN)JUSTIȚIE SOCIALĂ	probleme sociale just = drept injust = nedrept justiție ≠ injustiție dreptate ≠ nedreptate (ne)dreptate socială egal egalitate ≠ inegalitate (in)egalitate socială
CORUPȚIE	corupție, a corupe, corupt mită, șpagă (pop.)
SĂRĂCIE ABANDON	sărac, sărăcie a abandona, abandonat copil abandonat orfan, orfelinat
AJUTOR	ajutor (social, umanitar) a ajuta, a sprijini sprijin financiar subvenție, subsidii
REVENDICARE	revendicare revendicări sociale a revendica = a cere drepturi (salariale)

15.3. GUVERNARE ȘI
VIATĂ POLITICĂ

GUVERNARE	a governa, a conduce guvernare, guvern
STAT	stat țară <i>nume de țări</i> România, Franța, Germania, Anglia, Ungaria, Polonia, Cehia, Bulgaria, Egipt, Israel, Arabia Saudită, Grecia, Statele Unite ale Americii, Japonia, China, Maroc etc.
CONSTITUȚIE	constituție drept (constituțional) stat (democratic) parlament

	președinte politică (internă/externă) președinte ministru, prim-ministru, ambasador opinie regim (parlamentar, prezidențial) coaliție opoziție republică monarhie
ALEGERI	a alege, alegeri a vota, vot pentru/în favoarea, împotriva reprezentant deputat, senator victorie, a învinge înfrângere, a pierde majoritate
PARTID	democrație viață politică, partid politic <i>nume de partide politice</i> liberal, democrat-creștin, social-democrat, socialist, comunist, ecologist (de) dreapta / stânga / centru aripa dreaptă / stângă conducător / lider / șef El e conducătorul liberalilor. tendință
PROGRAM POLITIC	program, platformă politică obiectiv plan reformă (agrară) tranziție
PUTERE	putere puternic ≠ slab influență
LIBERTATE	libertate liber
FORȚE ARMATE	armată forță armată = forță militară militar serviciu militar aviație marină trupă soldat ofițer război (mondial) inamic / dușman aliat
NATO CLASĂ SOCIALĂ	Pactul nord-atlantic.... societate

NAȚIUNE	clasă socială populație cetățean națiune național străin <i>nume de naționalități</i>
EUROPA	Europa, european UE / Uniunea Europeană Africa, african Asia, asiatic sud-american
OCCIDENT	Occident, occidental țări occidentale
ORIENT	Orient, oriental Orientul-apropiat, extremul-Orient
EST	țările din est
DEZVOLTARE	țări dezvoltate / industrializate țări înapoiate / subdezvoltate
LUME	lume sistem mondial / global
LUMEA A TREIA	lumea a treia țările din lumea a treia
SOLIDARITATE	solidaritate a se solidariza (cu)

NOȚIUNI GENERALE

NOȚIUNI GENERALE

Introducere

În didactica limbilor străine, se face o diferență între *noțiuni generale* și *noțiuni specifice*. Noțiunile generale se regăsesc în toate limbile, cu realizări lingvistice diferite. E vorba de noțiuni de tipul referință, existență, spațiu, timp, cantitate, calitate, relații etc., pe care cel care învață o limbă străină trebuie să fie capabil a le înțelege și exprima în diverse situații de comunicare și pentru cele mai diferite teme. Rezultă că la baza organizării listei de noțiuni generale se află criteriul logico-semantic.

Consultarea acestei liste de către un utilizator se va face în strânsă legătură cu inventarul gramatical corespunzător din capitolul **Gramatică** prin trimiteri de tipul v. G ... Pentru situațiile în care noțiunile generale trimit la anumite acte de vorbire, se fac trimiteri exprese la acele acte prin notația v. AV ... De asemenea, când e cazul, trimiterile se fac și la noțiunile specifice prin v. NS ....

Urmând modelul altor limbi, capitolul destinat **noțiunilor generale** pentru limba română conține secțiuni destinate „entităților” (referenți și substitutele lor), „calităților” presupuse ale acestora, „relațiilor” dintre ele și modului lor de „existență”, „spațiului” și „timpului”, „cantității” ș.a., la acel nivel de accesibilitate și utilitate care să îngăduie publicului vizat să atingă „nivelul” de cunoaștere numit „prag”. Ele sunt prezentate sub următoarele titluri: **Entitățile; Existența; Spațiul; Timpul; Cantitatea; Calitatea; Relațiile.**

Lista Noțiunilor generale

1. ENTITĂȚI
  - 1.1. Pronume personale
  - 1.2. Pronumele (personale) de întărire
  - 1.3. Adjective și pronume posesive
  - 1.4. Adjective și pronume demonstrative
  - 1.5. Adjective și pronume relativ-interogative
  - 1.6. Adjective și pronume nehotărâte
  - 1.7. Adjective și pronume negative
  - 1.8. Articolul hotărât (enclitic)
  - 1.9. Articolul genitival - posesiv (proclitic)
  - 1.10. Articolul adjectival - demonstrativ (proclitic)
  - 1.11. Articolul nehotărât (proclitic)
  - 1.12. Pro-verbe
  - 1.13. Pro-fraze
  - 1.14. Substitute lexicale

2. EXISTENȚA
  - 2.1. Existența/nonexistența
  - 2.2. Prezența/absența
  - 2.3. Disponibilitatea/nondisponibilitatea
  - 2.4. Ocurența/circumstanța

3. SPAȚIUL
  - 3.1. Localizarea
    - 3.1.1. localizarea “absolută” în spațiu
    - 3.1.2. localizarea “relativă” în spațiu

3.2. Distanța

3.3. Deplasarea în spațiu

3.3.1. mișcarea

3.3.1.1. mișcarea cu o persoană sau cu un obiect

3.3.2. direcția, destinația

3.3.3. originea

3.3.4. trecerea

3.3.5. viteza

3.3.6. absența mișcării

3.4. Cuantificarea spațiului

3.4.1. mărimea, dimensiunea

3.4.2. unitățile de măsură ale lungimii

3.4.3. unitățile de măsură ale suprafeței

3.4.4. greutatea

3.4.4.1. unitățile de măsură ale greutății

3.4.5. capacitatea și volumul

3.4.5.1. unitățile de măsură ale capacității și ale volumului

3.4.6. temperatura

4. TIMPUL

4.1. Moment/punct în timp

4.2. Diviziuni ale timpului

4.3. Indicarea timpului

4.3.1. durata

4.3.2. devreme/târziu (înainte de vreme/în întârziere)

4.4. Raporturi temporale

4.4.1. anterioritate

4.4.2. posterioritate

4.4.3. secvență

4.4.4. simultaneitate

4.5. Referire la timp

4.5.1. referirea la viitor

4.5.2. referirea la prezent

referirea la trecut

4.6. Referirea fără precizare temporală

4.7. Amânare, întârziere

4.8. Frecvență

4.9. Continuitate

4.10. Intermitență

4.11. Permanentă

4.12. Temporar

4.13. Repetiție

4.14. Unicitate

4.15. Început

4.16. Încetare

4.17. Stabilitate

4.18. Schimbare, tranziție, variație

4.19. Unități de măsură ale timpului

5. CANTITATEA

5.1. Numărul

5.2. Cuantificarea

5.2.1. cuantificarea numerică aproximativă

5.2.2. cuantificarea numerică exactă

5.2.3. cuantificarea nenumerică exactă

5.2.4. cuantificarea noțiunilor

5.2.4.1. cuantificarea noțiunilor realizate prin substantive

5.2.4.2. cuantificarea noțiunilor realizate prin adjective și adverbe

5.2.4.3. cuantificarea noțiunilor realizate prin grup verbal

5.3. Cuantificarea comparativă

5.4. Cuantificarea superlativă

6. CALITATEA

6.1. Calități fizice

6.1.1. forma

6.1.2. dimensiunea

6.1.3. culoarea

- 6.1.4. materiale
- 6.1.5. caracteristicile materialelor
  - 6.1.5.1. caracteristicile fizice ale materialelor
  - 6.1.5.2. vechimea materialelor
- 6.1.6. autenticitatea materialului
- 6.1.7. umiditatea
- 6.1.8. vizibilitatea
- 6.1.9. audibilitatea
- 6.1.10. gustul
- 6.1.11. mirosul
- 6.1.12. pipăitul
- 6.1.13. transparența
- 6.1.14. temperatura
- 6.1.15. măsura
- 6.1.16. greutatea

6.2. Calitățile persoanei

6.3. Aprecierea

- 6.3.1. aprecierea globală
- 6.3.2. valoare, preț
- 6.3.3. calități estetice
- 6.3.4. acceptabilitate/inacceptabilitate
- 6.3.5. adecvare/inadecvare
- 6.3.6. dezirabil/indezirabil
- 6.3.7. corectitudine/incorectitudine
- 6.3.8. normalitate/anormalitate
- 6.3.9. succes/insucces
- 6.3.10. utilitate/inutilitate
- 6.3.11. aprecierea importanței
- 6.3.12. aprecierea capacității, competenței
- 6.3.13. aprecierea necesității
- 6.3.14. posibilitate/imposibilitate
- 6.3.15. suficiență/insuficiență
- 6.3.16. facilitate/dificultate

7. RELAȚIILE

7.1. Relații în spațiu

7.2. Relații în timp

7.3. Relații de realizare a unei acțiuni

- 7.3.1. agentul acțiunii
- 7.3.2. obiectul acțiunii
- 7.3.3. dativul
- 7.3.4. instrumentul
- 7.3.5. beneficiarul
- 7.3.6. spațiul

- 7.3.7 timpul
- 7.3.7 modalități și mijloace

- 7.4. Relații între fapte și așteptări

- 7.4.1. reflecție
- 7.4.2. activități expresive

- 7.5. Relații comparative

- 7.5.1. asemănarea/deosebirea
- 7.5.2. relații de substituție
- 7.5.3. egalitate, inferioritate, superioritate

- 7.6. Relații de posesie

- 7.7. Relații logice

- 7.7.1. conjuncția
- 7.7.2. disjuncția
- 7.7.3. opoziția
- 7.7.4. concesia
- 7.7.5. excepția
- 7.7.6. cauza, consecința
- 7.7.7. condiția
- 7.7.8. scopul
- 7.7.9. deducția

1. ENTITĂȚI

1.1. Pronume personale

Pronume cu funcția de subiect

eu	tu	el	ea	noi	voi	ei	ele
		dânsul	dânsa			dânșii	dânsele

Pronume personale cu funcția de complement direct

pe mine	pe tine	pe el	pe ea	pe noi	pe voi	pe ei	pe ele
mă	te	îl	o	ne	vă	îi	le

Pronume reflexive cu funcția de complement direct

mă	te	se	ne	vă	se
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Pronume cu funcția de complement indirect în cazul D.

mie	ție	lui/ei	nouă	vouă	lor
îmi	îți	îi	ne	vă	le

Pronume cu funcția de complement indirect în cazul A.

prep.: la, cu, de la, pe la etc.+ pron. f. acc. A.

la mine	la tine	la el / la ea	la noi	la voi	la ei / la ele
----------------	----------------	----------------------	---------------	---------------	-----------------------

v. G 4.3.1. PRONUMELE PERSONAL

1.2. Pronumele personal de întărire

pron. pers. în N./D./A. + pron. de întărire

	m.sg.	f.sg.		m.pl.	f.pl.
eu/mie/pe mine	însumi	însămi	noi/nouă/pe noi	înșine	însene
tu/ție/pe tine	însuți	însăți	voi/vouă/pe voi	înșivă	însevă
el/lui/pe el	însuși	-	ei/lor/pe ei	înșiși	-
ea/ei/pe ea	-	însăși	ele/lor/pe ele	-	înseși/însele

v. G 3.4.1.3 ALTE FORME ALE PRONUMELOR PERSONALE

1.3. Adjective și pronume posesive

Adjective

meu	tău	său	mei	tăi	săi
mea	ta	sa	mele	tale	sale
nostru	vostru	lor	noștri	voștri	lor
noastră	voastră	lor	noastre	voastre	lor

Pronume

al meu	al tău	al său	ai mei	ai tăi	ai săi
a mea	a ta	a sa	ale mele	ale tale	ale sale
al nostru	al vostru	al lor	ai noștri	ai voștri	ai lor
a noastră	a voastră	a lor	ale noastre	ale voastre	ale lor

v. G. 3.4.4. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV

1.4. Adjective și pronume demonstrative

Adjective

Adjective demonstrative de apropiere

adj. + subst.: **acest, această, acești, aceste**

subst. + adj.: **acesta, aceasta, aceștia, acestea**

Adjective demonstrative de depărtare

adj. + subst.: **acel, acea, acei, acele**

subst. + adj.: **acela, aceea, aceia, acelea**

Adjective demonstrative de identitate

adj. + subst.: **aceiași, aceeași, aceiași, aceleași.**

Adjective demonstrative de alternanță

adj. + subst.: **celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte**

Pronume

demonstrativ de apropiere: **acesta, aceasta, aceștia, acestea**

demonstrativ de depărtare: **acela, aceea, aceia, acelea**

demonstrativ de identitate: **aceiași, aceeași, aceiași, aceleași**

demonstrativ de alternanță: **celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte**

v. G. 3.4.3. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV

1.5. Adjective și pronume relativ-interogative

Adjectivul   **care, ce, cât**

Pronumele   **cine, care, ce, cât**

v. G 3.4.5. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV

1.6. Adjective și pronume nehotărâte

Adjectivul

m.sg.	f.sg.	m.pl.	f.pl.
un	o	unii	unele
alt	altă	alți	alte

vreun vreo

fiecare

oricare

orice

ceva

câtva

Pronumele

m.sg.	f.sg.	m.pl.	f.pl.
unul	una	unii	unele

altul	alta	alții	altele
vreunul	vreuna	vreunii	vreunele

(compuse cu -va, ori-, fie-, alt...va)

<u>cineva</u>	<u>oricine</u>	<u>fiecine</u>	<u>altcineva</u>
<u>ceva</u>	<u>orice</u>	<u>fiece</u>	<u>altceva</u>
<u>careva</u>	<u>oricare</u>	<u>fiecare</u>	-
<u>câtva</u>	<u>oricât</u>	-	-

v. G 3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRĂT

1.7. Adjective și pronume negative

<u>Adjectivul</u>	nici un	nici o	nici unii	nici unele
-------------------	----------------	---------------	------------------	-------------------

<u>Pronumele</u>	nimeni (persoane)	nimic (obiecte)
	nici unul	nici una
	nici unii	nici unele

v. G 3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEGATIV

1.8. Articolul hotărât (enclitic) (u)l , -le, -a, -i -le
v. G 3.2.2. ARTICOLUL HOTĂRĂT

1.9. Articolul genitival - posesiv (proclitic) al, a, ai, ale
v. G 3.2.. ARTICOLUL POSESIV (GENITIVAL)

1.10. Articolul adjectival - demonstrativ (proclitic) cel, cea, cei, cele
v. G 3.2.4. ARTICOLUL DEMONSTRATIV (ADJECTIVAL)

1.11. Articolul nehotărât (proclitic) un, o, niște
prep. + art.neh.:   în + un = **într-un**   în + o = **într-o**
                                    dîn + un = **dintr-un**   dîn + o = **dintr-o**
                                    prin + un = **printr-un**   prin + o = **printr-o**
v. G 3.2.1. ARTICOLUL NEHOTĂRĂT

1.12. Pro-verbe
a face
- Ce să fac cu copilul?
- Dă-i să mănânce.

1.13. Pro-fraze
asta
Asta n-o știu.
Asta nu mă interesează.

1.14. Substitute lexicale
lume
oameni
persoane
tip
individ
chestie
problemă

2. EXISTENȚA

2.1. EXISTENȚA / NONEXISTENȚA

a avea

Au bani, dar nu au timp liber.

a fi

Sunt bani, dar nu este timp.

a exista

Există bani, dar nu există marfă.

a lipsi

Există bani, dar lipsește marfa.

2.2. PREZENȚA /

ABSENȚA

a fi /a nu fi

Maria este?

Nu, nu este.

a fi prezent /absent

Cine e prezent și cine e absent?

a lipsi

Lipsește două persoane.

2.3. DISPONIBILITATEA / NONDISPONIBILITATEA

a avea

Am pașaport, dar n-am viză.

a ține

- Țineți jucării?

- Noi nu ținem.

a găsi

Am bani mărunți, dar nu-i găsesc.

2.4. OCURENȚA/ CIRCUMSTAȚA

a fi

La teatru e un spectacol foarte bun.

a avea loc

Conferința are loc în sala mare.

a se întâmpla

Accidentul s-a întâmplat seara.

a se da

Se dă un film bun la televizor. (fam.)

a se desfășura

Colocviul se desfășoară între 10 -12 martie.

a se pretinde

Se pretinde să fim competitivi.

a se cere

Se cere să fim acasă la ora 7.

3. SPAȚIUL

3.1. LOCALIZAREA

3.1.1. LOCALIZAREA "ABSOLUTĂ" ÎN SPAȚIU

a fi

Bucureștiul e în sud.

a se afla

Brașovul se află în centrul țării.

unde?

undeva

altundeva

oriunde

niciunde = nicăieri

peste tot

înăuntru ≠ afară

la / în nord

la / în sud

la / în est

la / în vest

în

Nava spațială a fost lansată în cosmos.

pe

Numai pe pământ trăiesc oameni.

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

4.3. LOCUL

3.1.2. LOCALIZARE "RELATIVĂ" ÎN SPAȚIU

prepoziții + GN-A.

în

| în România

Acum suntem | în avion.

| în București.

| în casa noastră.

la

Acum prietenii mei se află la București.

Studentii sunt la universitate.

din

El este din Franța, iar ea din America

pe

Farfuriile sunt pe masă.

sub

Câinele e sub masă.

aproape de

departe de

vizavi de

lângă

Noi locuim | aproape de |

| departe de | tine.

| lângă |

| vizavi de |

înainte de

după = dincolo de

Eu cobor înainte de București, iar el după București.

acolo ≠ aici

la sud |

la nord | de

la est |

la vest |

Dunărea curge la sud de București.

prepoziții | + GN-G.

în fața

în dreapta

în spatele

în dreptul

în centrul

de-a lungul

deasupra

înăuntrul

în afara

la / în sudul, nordul, estul, vestul

România se află în estul Europei.

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

4.3. LOCUL

3.2. DISTANȚA

distanță

- La ce distanță este Constanța?

- Constanța e la 200 km de București.

la + distanța de + unitatea de măsură pentru distanță

Ne aflăm la distanța de 250 de kilometri de București.

la + câți + unitatea de măsură pentru distanță

La câți km suntem de București?

câți + unitatea de măsură pentru distanță + a avea

- Câți km mai avem până la mare?

- Mai avem 10 km.

departe (de) | GN-A.

aproape (de) |

Marea e departe (de Cluj).

Gara e la 500 de metri (de casa mea).

3.3. DEPLASAREA ÎN SPAȚIU

3.3.1 MIȘCAREA

a se mișca

a merge

a se duce

a umbla

a merge înainte = a înainta = a avansa

a merge înapoi = a se întoarce

a veni = a sosi = a ajunge

a reveni
a pleca ≠ a se întoarce
a porni
a intra ≠ a ieși
a urca ≠ a coborî
a fugi = a alerga
a sări
a apărea ≠ a dispărea
a (se) atrage ≠ a (se) respinge
a vira
a circula
a trece
a tranzita
a (se) amesteca
a se înghesui
a călători
v. NG 12. PERCEPȚIILE

3.3.1.1. MIȘCAREA CU O PERSOANĂ SAU UN OBIECT

a merge cu | + GN-A.
a veni cu |
Merg cu tine.
Mergem cu mașina sau cu trenul?
De la București vin cu avionul.
a ridica
Ridicați mâna cei care plecați azi.
a trage
Trage cartea mai aproape.
a însoți | + pe + GN-A.
a conduce |
Îl însoțesc pe tata pînă la aeroport.
Îi conduc pe prietenii mei prin oraș.
a duce ≠ a aduce | + GN-A.
Duc cartea asta și aduc alta.
cu ce?
Cu ce ai venit, cu avionul?
cu cine?
Cu cine ai călătorit, cu prietenii sau cu părinții?
v. G 3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

3.3.2. DIRECȚIA, DESTINAȚIA

direcția
în ce direcție |
pe unde | + vb.
încotro |
În ce direcție merge trenul acesta?
în direcția | + adj./nume loc.
Merge în direcția București.
Pe unde mergem la București?

pe la | + GN-A.

prin |

Nu știu încă, fie pe la / prin Sibiu, fie pe la / prin Brașov.

prin nord, sud, est, vest, centru

prin nordul, sudul, estul, vestul, centrul + GN-G.

Vom călători prin nord(ul Europei).

Încotro mergem?

spre | + GN-A.

către |

Spre Valea Prahovei.

(cu) ce destinație?

Cu destinația Paris.

v. NG 3.1.2. LOCALIZAREA “RELATIVĂ” ÎN SPAȚIU

v. G 3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

3.3.3. ORIGINEA

din + țara/localitatea

Vin din America

de la + localitatea

Vin de la New York.

a fi din + numele localității, țării

a fi + adjectiv indicând localitatea, regiunea, țara

Sunt din România, sunt român.

Noi suntem ardeleni, iar ei moldoveni.

v. NS 1. IDENTIFICAREA ȘI CARACTERIZAREA

PERSOANEI

a fi originar din / de la + subst. A.

E originar din America.

a proveni din + țara

Cafeaua provine din Brazilia.

v. NG 3.1.2. LOCALIZAREA “RELATIVĂ” ÎN SPAȚIU

3.3.4. TRECEREA

a merge de la...la | + GN-A.

a se duce de la ...la |

a se întoarce de la ...la |

a veni de la ...la |

Merge de la București la Timișoara.

Se duce de la unul la altul.

Se întoarce la Cluj mâine dimineață.

De la spectacol vin direct la tine.

a merge către / spre + GN-A.

a veni dinspre + GN-A.

- Veniți dinspre aeroport?

- Da, și mergem spre gară.

a trece | pe, pe la, prin, printre, pe lângă | + GN-A.

Autobuzul trece pe la gară.

Trenul trece prin Brașov.

Tramvaiul trece pe lângă universitate.

Drumul spre casă trece prin parc.

Șoseaua trece pe lângă râu.

a traversa | pe, prin | + adv. /GN-A.

- Pe unde traversăm?

- Traversați pe aici (pe trecerea de pietoni).

a urca ≠ a coborî

Urcați două etaje.

Coborâți la stația următoare.

a se apropia ≠ a se îndepărta + de + GN-A.

Acum ne îndepărtăm de Oradea și ne vom apropia de Apuseni.

a părăsi + GN-A.

Părăsim România peste două zile.

în sus ≠ în jos

Trebuie să mergeți pe stradă în jos. În sus nu e nici un magazin.

v. NG 3.1.2. LOCALIZAREA “RELATIVĂ” ÎN SPAȚIU

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

3.3.5. VITEZA

viteza

pe oră

kilometri pe oră

Aici se poate circula cu (viteza de) 100 km pe oră.

viteză minimă ≠ maximă

viteză legală

Care e viteza legală în România?

repede ≠ încet

rapid

a accelera ≠ a încetini

Încetinește! Mergi prea repede.

3.3.6. ABSENȚA MIȘCĂRII

a nu se mișca = a sta = a rămâne

nemișcat

imobil

inert

Nu vă mișcați! Rămâneți pe loc!

3.4. CUANTIFICAREA SPAȚIULUI

3.4.1. MĂRIMEA, DIMENSIUNEA

mărime

măsură

a măsura

mare ≠ mic

talie

lărgime

larg ≠ strâmt

lungime

lung ≠ scurt

înălțime

înalt ≠ scund

înalt ≠ jos

adâncime
profunzime
adânc = profund
grosime
gros ≠ subțire
gros ≠ fin
maxim
minim
mediu
mijlociu

Structuri interogative

ce + subst. + vb.

Ce înălțime / lungime / talie / are?

3.4.2. UNITĂȚI DE MĂSURĂ ALE LUNGIMII

metru (m)
kilometru (km)
decimetru (dm)
centimetru (cm)
milimetru (mm)

3.4.3. UNITĂȚI DE MĂSURĂ ALE SUPRAFEȚEI

metru pătrat (m²)
centimetru pătrat (cm²)
kilometru pătrat (km²)
hectar (ha)
ar (10 m²)

3.4.4. GREUTATEA

greutate
cântar
a cântări
a cântări mult ≠ puțin
greu
ușor
- Cât cântăresc cartofii?
- 10 kg.
- Așa mult?

3.4.4.1. UNITĂȚI DE MĂSURĂ ALE GREUTĂȚII

kilogram (kg)
gram (g)
tonă (t)

3.4.5. CAPACITATEA ȘI VOLUMUL

capacitate
volum

voluminos

mare

mic

Ce capacitate are acest depozit?

Ce capacitate cilindrică are motorul?

3.4.5.1. UNITĂȚI DE MĂSURĂ ALE CAPACITĂȚII ȘI VOLUMULUI

litru (l)

jumătate de litru (1/2 l ; 0,5 l)

sfert de litru (1/4 l)

decilitru (dl)

decalitru (dal)

metru cub (m³)

centimetru cub (cm³)

3.4.6. TEMPERATURA

grad (°)

v. NG 6.1.14. TEMPERATURA

4. TIMPUL

4.0. NOȚIUNI TEMPORALE

4.1. MOMENT/ PUNCT ÎN TIMP

oră (h)

ora trei

trei fără / și | un sfert / douăzeci

trei și jumătate

ora 15 / trei după-masă

(3) a.m./ p.m

la amiază, miezul nopții

la + ora

la trei și cinci

în + data

în 15 ianuarie 1989

4.2. DIVIZIUNI ALE TIMPULUI

moment, clipă, secundă

minut

oră, sfert/jumătate de oră

zi, săptămână, lună, an, deceniu, secol, mileniu

anotimp, toamnă, iarnă, primăvară, vară

dimineață, amiază, seară, noapte

după-masă = după-amiază

week-end

vacanță

numele zilelor săptămânii și ale lunilor anului

v. NG 4.20. UNITĂȚI DE MĂSURĂ ALE TIMPULUI

4.3. INDICAREA TIMPULUI

oră, ceas

- Cât e ora /ceasul? / Ce oră e ?

- (E)unu /două etc.)

acum, atunci, când ? curând

acum.....

acum o oră / trei zile /un an

cu.....în urmă / înainte

cu trei ore în urmă

astăzi, mâine, poimâine, ieri, alaltăieri, aseară, deseară

(în) dimineața / seara / săptămâna / lunar **asta / aceasta**

(în) anul / secolul | **acesta / ăsta**

anul /săptămâna / luna | **trecut (ă) / următor (oare)**

prepoziții

la + diviziuni ale timpului

la ora trei, la amiază., la vară, la noapte

în + data exactă/luna/anul

în cinci iunie 1987, în septembrie

într-un an, într-o lună

pe la, în jur de (pe la | (ora) patru / amiază)

în jurul + GN-G.

Vine în jurul orei patru/acestei ore.

peste, după

Ne vedem peste un an.

După o lună a plecat refăcut.

Crăciun, Paște, Anul Nou

anul acesta /acela

în câțiva ani

v. G 3.4.3. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

4.3.1. DURATA

prepoziții

în timpul / în cursul + subst. G

În timpul zilei / vacanței

pentru

A plecat pentru o lună.

de

De ieri / trei zile e bolnav.

de la, din

De la /din 3 decembrie a început să ningă.

până (la / în)

Până mâine nu ne vedem.

Până la (ora) trei sunteți liberi.

Programul durează până în 2003.

în

La București se ajunge cu trenul în 6 ore.

de | adv. | până

Lucrăm de mâine până poimâine.

de | subst. | până la/în

De luna aceasta până la sfârșitul anului avem mult de lucru.

de la + ora + (până) la

Suntem liberi de la 10 (până) la 12.

din + data exactă + până în

Din 12 iulie până în 12 august sunt în concediu.

a ține, a dura, a-i lua....

Concertul ține/durează două ore.

Lucrarea asta îmi ia o oră.

mult/puțin timp = multă/puțină vreme

Nu ne-am văzut de mult timp.

durată

Ce durată are cursul?

v. NG 4.20. UNITĂȚI DE MĂSURĂ ALE TIMPULUI

v. G 3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

4.3.2. DEVREME/TÂRZIU (ÎNAINTE DE VREME / ÎN ÎNTÂRZIERE)

a fi

|

a ajunge

|

(prea) devreme / târziu /

|

cu / în întârziere

E prea devreme pentru a pleca la gară.

Am ajuns prea târziu la întâlnire.

a întârzia / a fi în întârziere

Trenul întârzie din cauza condițiilor meteo.

4.4. RAPORTURI TEMPORALE

4.4.1. ANTERIORITATE

prepoziții

înainte de + momentul temporal

Înainte de amiază a fost timp frumos.

Înainte de 1990 eram student.

înaintea + subst. G.

Înaintea anului 1990/lui 1990 n-am călătorit în străinătate.

v. G 3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

timpuri verbale

pf.c. (anterioritate în raport cu momentul vorbirii)

Am fost în Grecia.

m.m.pf. (anterioritate în raport cu un moment trecut)

Înainte, nu fusese la Paris.

Fusese deja în Grecia.

Mai călătorise prin Grecia. A mai călătorit prin Italia.

v. G 3.6.1.2.1.2. PERFECT COMPUS

3.6.1.2.1.5. MAI MULT CA PERFECTUL

4.4.1. ANTERIORITATEA ȘI POSTERIORITATEA

4.4.2. POSTERIORITATE

după + GN-A.

după ce + vb.

(vb.) + **după aceea / pe urmă / apoi**

Mihai sosește după (ora) trei / mine. După ce bei cafeaua, plecăm.

Bei cafeaua | după aceea / pe urmă / apoi | plecăm.

v. G 4.4.1. ANTERIORITATEA ȘI POSTERIORITATEA

4.4.3. SECVENȚĂ

înainte / prima dată / (mai) întâi.....apoi / pe urmă / mai târziu

Întâi scriu scrisoarea, apoi ies la plimbare.

v. AV 5.3. ORGANIZAREA DISCURSULUI

4.4.4. SIMULTANEITATE

când, pe când, în timp ce / cât (timp) + prop. subord.

Cât așteaptă trenul, citește un ziar.

între timp / în timpul ăsta

Eu dau un telefon, între timp tu faci o cafea.

în același timp, simultan, concomitent

v. G 4.4.2. SIMULTANEITATEA

4.5. REFERIREA LA TIMP

v. G 3.6.1.1. MODURI PERSONALE

4.5.1. REFERIREA LA VIITOR

Prezentul indicativ + adverb de timp cu sens de viitor

Mâine plec la Cluj.

Viitorul indicativ

Vremea se va încălzi.

v. G 3.6.1.2.1.1. INDICATIVUL. PREZENT

v. G 3.6.1.2.1.6. INDICATIVUL. VIITOR

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

Prepoziții

peste / în / după | trei zile / două luni, etc.

anul / secolul / luna / joia | următor (-oare) / viitor (-oare)

(în) seara / după-masa / duminica | asta / aceasta

(în) anul / secolul | ăsta / acesta

v. G 3.8.0. PREPOZIȚIA. CLASIFICARE

4.5.2. REFERIREA

LA PREZENT

Prezentul indicativ

Vorbește la telefon.

acum, în prezent, astăzi

(în) anul ăsta / acesta ; (în) dimineata / clipa / luna | asta

v. G 3.6.1.2.1.1. INDICATIVUL. PREZENT

4.5.3. REFERIREA LA TRECUT

Perfect compus

Perfect simplu

Imperfect

Mai mult ca perfect

---

acum.....

A sosit acum trei zile.

cu..... înainte; cu..... în urmă

cu | o zi / săptămână / o lună / un an etc. | înainte / în urmă

de-abia

De-abia a sosit.

anul / luna /joia | **trecut /-ă**

---

ultimul (-a) | an / lună

ieri, alaltăieri, de curând, recent, de puțin timp

v. G 3.6.1.2.1.2. PERFECT COMPUS

3.6.1.2.1.4. PERFECT SIMPLU

3.6.1.2.1.3. IMPERFECT

3.6.1.2.1.5. MAI MULT CA PERFECTUL

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

4.6. REFERIRE FĂRĂ

PRECIZARE

TEMPORALĂ

Orașul Cluj se află în Transilvania.

Omul e o ființă gânditoare.

4.7. AMÂNARE ,

ÎNTÂRZIERE

mai târziu

Dan sosește mai târziu.

a avea întârziere; a întârzia

a amâna, amânare

4.8. FRECVENȚĂ

întotdeauna, mereu, câteodată, uneori, des(eori), rar(eori)

aproape niciodată, niciodată, nu prea des

de obicei

o dată / de două / multe ori, etc. o dată pe + unitatea de timp

zilnic / cotidian, săptămânal, lunar, anual

(în) fiecare + unitate de timp

lunea, marțea,etc.

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

4.4.6. ITERAȚIA

4.9. CONTINUITATE

de + număr + unitate de timp

Locuiește la Cluj **de** trei ani

a continua + vb.Conj.

Continuă să plouă.

a nu înceta + vb.Conj.

Nu încetează să vorbească.

a nu se opri (din) + vb.Sup./GN-A.

Nu se mai oprește din vorbit.

4.10. INTERMITENȚĂ

nu totdeauna / nu tot timpul / nu permanent

Nu întotdeauna are dreptate.

câteodată, uneori, când și când, din când în când

Câteodată are dreptate.

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

4.11. PERMANENȚĂ

(în)totdeauna, tot timpul, pentru totdeauna, vesnic

Totdeauna procedează corect.

A plecat dintre noi pentru totdeauna.

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

4.4.3. DURATA

4.12. TEMPORAR

pentru + GN-A.

Îți dau cartea pentru trei zile.

nu tot timpul, nu întotdeauna

vb.prez. + **de** + GN-A.

Locuiește la Cluj de trei ani.

4.13. REPETIȚIE

a repeta

Repețiți, spune profesorul.

repetiție

Repetiția este mama învățării.

iar(ăși), încă o dată, de două / trei/ multe / câteva | ori

iar(ăși) și iar(ăși)

mai

Mai cântă o dată.

v. G 4.4.6. ITERAȚIA

4.14. UNICITATE

(numai) o dată

o singură dată

a nu repeta

unic

irepetabil

4.15. ÎNCEPUT

a începe (+ vb.Conj.)

Începe să vorbească.

a se apuca de + vb.Sup./subst.

M-am apucat de învățat /lucru.

a-i da drumul (fam.)

Dă-i drumul ! Spune!

de la / din

Lucrez de la 9 / din 1998.

de acum înainte

De acum înainte te voi asculta.

4.16. ÎNCETARE

a înceta, a (se) termina, a (se) încheia, a(se) opri

Ploaia a încetat / s-a oprit.

Discuția noastră s-a încheiat.

până + adv./GN-A.

până la / în + ora / data data exactă sau aproximativă

până la 11 / până în 12.07.2002 / până la vară / până mâine / până în mai

4.17. STABILITATE

a rămâne

Cât (timp) rămâi aici ?

Vremea rămâne uscată.

a ține

Ploaia ține mult.

Cursurile țin două săptămâni.

a sta

Voi sta aici o lună.

a aștepta

Trebuie să aștepți cinci minute.

4.18. SCHIMBARE,
TRANZIȚIE

a (se) schimba

Se schimbă vremea.

a începe

Începe să fie frig.

a deveni

Cerul devine roșu.

a ajunge

A ajuns bătrân.

deodată |

dintr-o dată | + vb.

brusc |

Brusc a început furtuna./Furtuna a început brusc.

4.19. UNITĂȚI DE
MĂSURĂ ALE
TIMPULUI

secundă

minut

oră/ceas

zi

săptămână

decadă

lună

trimestru

semestru

an

deceniu

secol/veac

mileniu

v. NG 5.2.1. CUANTIFICAREA NUMERICĂ APROXIMATIVĂ

5. CANTITATEA

5.1. NUMĂRUL

zero $\neq$ infinit

numerale cardinale

unu, doi, trei, patru etc.

o duzină

jumătate de duzină

o sută

o mie

un milion

un miliard

numerale ordinale

întâi = primul, prima, primii, primele

al doilea / a doua

al treilea / a treia ...

numerale fracționare

o doime = o jumătate

o treime

o pătrime = un sfert

o zecime

o sutime....

numerale multiplicative

îndoit = de două ori = dublu

întreit = de trei ori = triplu

înzecit = de zece ori

însutit = de o sută de ori

înmiit = de o mie de ori

numerale distributive

câte + numeral cardinal

câte unu, câte doi, câte zece etc.

v. G 3.5.1. NUMERALUL CARDINAL PROPRIU-ZIS

3.5.6. NUMERALUL ORDINAL

3.5.5. NUMERALUL FRAȚIONAR

3.5.3. NUMERALUL MULTIPLICATIV ȘI REPETITIV

3.5.4. NUMERALUL DISTRIBUTIV

5.2. CUANTIFICAREA

5.2.1. CUANTIFICAREA NUMERICĂ APROXIMATIVĂ

aproximare

aproximativ |

în jur de |

cam | + numeral

circa |

vreo |

Au venit aproximativ | cam, circa, vreo | 300 de persoane.

mai puțin | **de** + numeral

mai mult |

Avem la dispoziție mai puțin / mult de 10 minute.

peste ≠ **sub** + numeral
Are peste / sub 100 de kg.
v. G 4.5.4. CANTITATEA

5.2.2. CUANTIFICAREA
NUMERICĂ EXACTĂ

fix | + numeral cardinal
exact |
Avem exact / fix 20 de cărți.
Sunt fix 5 ore de drum.
(ora +) numeral + **fix**
Concertul începe | la (ora) 5 fix.
| fix la (ora) 5.

5.2.3. CUANTIFICAREA
NENUMERICĂ EXACTĂ

în total
în totalitate
toată lumea
v. NG 1.6. ADJECTIVE ȘI PRONUME NEHOTĂRÂTE
v. G 4.5.4. CANTITATEA

5.2.4. CUANTIFICAREA
NOȚIUNILOR

5.2.4.1. CUANTIFICAREA
NOȚIUNILOR REALIZATĂ
PRIN SUBSTANTIVE

determinanți nehotărâți
mult |
puțin |
nici un/o | + GN neart.
unii, unele |
câțiva, câteva |
Sunt multe păsări. ≠ Nu e nici o pasăre.
amândoi |
amândouă | + GN art. hot.
tot, toți, toată, -e |
Toate păsările migratoare pleacă toamna.
majoritatea | + GN-G.
cea mai mare parte a
Majoritatea păsărilor pleacă toamna în țările calde.
prea mult, -ă |
prea puțin, -ă |
(nu) destul, -ă | + GN neart.
suficient, -ă |
insuficient, -ă |
(Nu) avem | destulă apă.
| apă destulă.
Structuri exclamative
atâta, atâtea, atâția + subst.
Atâta lume!

atât de puțin, -ă /mult, -ă + subst.

Atât de puțini bani!

v. NG 1.6. ADJECTIVE ȘI PRONUME NEHOTĂRÂTE

1.7. ADJECTIVE ȘI PRONUME NEGATIVE

5.2.4.2. CUANTIFICAREA NOȚIUNILOR REALIZATĂ
PRIN ADJECTIVE ȘI ADVERBE

5.2.4.3. CUANTIFICAREA NOȚIUNILOR REALIZATĂ
PRIN GRUP VERBAL

v.G 3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRÂT

3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEGATIV

3.3.3. ADJECTIVUL. COMPARAȚIA

3.7.1. ADVERBUL. COMPARAȚIA

5.2.4.2. CUANTIFICAREA NOȚIUNILOR REALIZATĂ PRIN ADJECTIVE ȘI ADVERBE

foarte	
extrem de	
extraordinar de	
formidabil de	
nu) prea	+ adj. /adv.
destul de	
atât de	
așa de	
puțin	
un pic	
aproape	

Limba română (nu) e foarte grea.

V. G 3.3.3. ADJECTIVUL. COMPARAȚIA

3.7.1. ADVERBUL. COMPARAȚIA

v. NG 5.3. CUANTIFICAREA COMPARATIVĂ

5.4. CUANTIFICAREA SUPERLATIVĂ

5.2.4.3. CUANTIFICAREA NOȚIUNILOR REALIZATĂ PRIN GRUP VERBAL

puțin = un pic
(nu) destul = (in)suficient
prea mult ≠ prea puțin
atât de mult ≠ atât de puțin

Trebuie să înveți mult.

Structuri exclamative

atâta

Atâta vorbește!

așa

E așa de frumoasă!

V. G 3.3.3. ADJECTIVUL. COMPARAȚIA

3.7.1. ADVERBUL. COMPARAȚIA

5.3. CUANTIFICAREA COMPARATIVĂ

Gradele de comparație ale adjectivelor și adverbelor
superioritate

mai + adj./adv. + decât /ca

Mihai e mai înalt decât Dan.

Ea vorbește mai bine ca mine românește.

egalitate

tot așa de |

tot atât de | adj./adv. | **ca**

la fel de |

| tot așa de

Maria e | tot atât de frumoasă | ca sora ei.

| la fel de

Ei vorbesc la fel de bine englezește ca voi.

inferioritate

mai puțin + adj./adv. + ca /decât

El e mai puțin inteligent ca fratele său.

Ea vorbește mai puțin bine (ca mine) românește.

Fraze comparative

pe cât + prop. + pe atât + prop.

Pe cât e de inteligent, pe atât e de modest.

V. G 3.3.3. ADJECTIVUL. COMPARAȚIA

3.7.1. ADVERBUL. COMPARAȚIA

5.4. CUANTIFICAREA
SUPERLATIVĂ

Gradele de comparație ale adjectivelor și adverbelor
superlativ absolut sintetic

super (LV)

extra (LV)

fantastic (LV)

Filmul a fost super.

Masa a fost extra.

superlativ absolut analitic

foarte / tare + adj./adv.

Vremea e foarte frumoasă.

Cântă foarte frumos.

extraordinar de/ formidabil de + adj./adv.

Ne-am simțit extraordinar de bine la munte.

superlativ relativ de superioritate

cel/cea/cei/cele mai + adj./adv.+ din/dintre + GN-A.

El e cel mai bun din grupă/dintre toți.

superlativ relativ de inferioritate

cel/cea/cei/cele mai puțin + adj./adv.+ din/dintre + GN-A.

Noi suntem cei mai puțin interesați de această problemă.

v. G 3.3.3. ADJECTIVUL. COMPARAȚIA

3.7.1. ADVERBUL. COMPARAȚIA

6. CALITATEA

6.1. CALITĂȚI FIZICE

6.1.1. FORMA

formă

rotund

pătrat

dreptunghiular

triunghiular

oval

a fi în formă de + GN-A.

Sala e în formă de cerc.

a fi de formă + adj.

Pământul este de formă rotundă.

A avea | formă | + adj. / + de + GN-A.

| aspect |

Sala are formă | rotundă.

| de cerc.

Ca

Pământul e ca o portocală.

v. G 4.5.3. STAREA SAU FORMA

6.1.2. DIMENSIUNEA

v. NG 3.4.1. MĂRIMEA, DIMENSIUNEA

6.1.3. CULOAREA

culoare

a avea culoare ≠ a fi incolor

Apa nu are culoare, e incoloră.

alb ≠ negru

roșu

galben

albastru

verde

maro

gri

roz

Drapelul României e roșu, galben și albastru.

portocaliu

vișiniu

fumuriu

auriu

culoare închisă ≠ culoare deschisă

Îmi plac culorile deschise, de exemplu verde deschis (= vernil).

a albi

a înnegri

a (se) înroși

a (se) îngălbeni

a (se) înverzi

Primăvara natura înverzește.

6.1.4. MATERIALE

metale (fier, aramă, aur, argint, aluminiu etc.)

inox
oțel inox(idabil)
plastic
hârtie
carton
lemn
sticlă
lână
piele
porțelan
cristal
ceramică

6.1.5. CARACTERISTICILE MATERIALELOR

6.1.5.1. CARACTERISTICILE FIZICE ALE MATERIALELOR

dur
moale
rezistent
fragil
tare
solid
lichid
lavabil
impermeabil
elastic
suplu
casant
(in)oxidabil

6.1.5.2.VECHIMEA MATERIALELOR

vechi
nou
antic
modern
la modă
demodat

6.1.6. AUTENTICITATEA

veritabil
autentic
pur
curat
fals
imitație
Sunt perle veritabile.

6.1.7. UMIDITATEA

ud

umed
uscat
a (se)uda ≠ a (se)usca
a stropi
a înmuia
a umezi
Hainele s-au uscat.

6.1.8. VIZIBILITATEA

a (se) vedea
vizibil ≠ invizibil
vizibilitate
întuneric ≠ lumină
Nu se vede nimic, e întuneric.
a (se) vedea bine ≠ a (se) vedea rău
Nu se vede bine, e ceață.

6.1.9. AUDIBILITATE

a (se) auzi
a nu (se) auzi
zgomot
gălăgie
liniște
Faceți liniște. Nu se aude nimic, e zgomot.
tare ≠ încet
Pune sonorul mai tare. N-aud.
Puneți muzica mai încet.
cu voce joasă
cu voce tare
a striga
strigăt
a țipa
țipăt
a șopti
șoaptă
Vorbiți în șoaptă.

6.1.10. GUSTUL

gust
a gusta
a avea gust bun = a fi gustos = a fi bun la gust
a avea gust rău = a fi rău (la gust)
gustos
fără gust
Mâncărurile (nu) sunt gustoase (ne)sărate.
fad
dulce
amar
acru
Murăturile sunt acre.
sărat ≠ nesărat
aromat

Doresc o băutură aromată.

picant = condimentat

sec

demisec

Îmi place vinul sec.

6.1.11. MIROSUL

miros

a miroși

a miroși bine ≠ a miroși rău

a avea miros bun ≠ a avea miros rău

Trandafirii au miros bun.

a miroși a + GN neart.

a ce miroase? (*interog.*)

- A ce miroase în cameră?

- Miroase a parfum de lavandă.

- Miroase bine.

parfum

a (se) parfuma

a fi parfumat

Unele flori sunt foarte parfumate.

v. NS 12.3. SENZAȚII ȘI PERCEPȚII

6.1.12. PIPĂITUL

pipăit

a pipăi

a palpa

simț tactil

v. NS 12.3. SENZAȚII, PERCEPȚII

6.1.13. TRANSPARENȚA

transparent

transparentă

transluciditate

opac

opacitate

6.1.14. TEMPERATURA

temperatură

a crește = a urca ≠ a scădea

Azi temperatura crește / urcă / scade.

grad

cald

călduț

răcoare

rece

frig

ger

căldură

caniculă

timp frumos = vreme frumoasă

timp urât = vreme urâtă

temperaturi pozitive $\neq$ temperaturi negative
minus ... grade = ... grade sub zero
Azi e ger, sunt minus 20 de grade Celsius (-20° C).
plus ... grade = ... grade peste zero
structuri interogative
Cum e vremea azi?
- E cald /e frig.

Ce temperatură e afară?

Câte grade sunt?
- Sunt 15° C.
v. NS 4.4. CLIMĂ, VREME, METEO

6.1.15. MĂSURA

v. NG. 3.4.1. MĂRIMEA, DIMENSIUNEA

6.1.16. GREUTATEA

v. NG 3.4.5. GREUTATEA

6.2. CALITĂȚILE PERSOANEI

v. NS 1. IDENTIFICAREA ȘI CARACTERIZAREA
PERSOANEI

6.3. APRECIEREA

6.3.1. APRECIEREA
GLOBALĂ

bun $\neq$ rău
bine $\neq$ rău / prost
Vorbește bine românește, dar scrie prost.
bogat $\neq$ sărac
fericit $\neq$ nefericit
inteligent
deștept $\neq$ prost
(cel) mai bun $\neq$ (cel) mai rău
așa și așa
v. G 3.3.3. ADJECTIVUL. COMPARAȚIA
3.7.1. ADVERBUL. COMPARAȚIA
v. NG 5.3. CUANTIFICAREA COMPARATIVĂ
5.4. CUANTIFICARE SUPERLATIVĂ

6.3.2. VALOARE, PREȚ

valoare
a valora
de valoare
(de) preț
a prețui
a costa

scump
înalt
mare
v. NS 9. CUMPĂRĂTURI

6.3.3. CALITĂȚI ESTETICE

frumos
minunat
perfect
urât
oribil

6.3.4. ACCEPTABILITATE /
INACCEPTABILITATE

bine $\neq$ rău
bun $\neq$ rău
acceptabil $\neq$ inacceptabil
a (nu) accepta = a (nu) admite
a fi acceptabil = a merge = a fi admisibil
a refuza
a sta bine $\neq$ a sta rău / prost
(a sta) așa și așa

6.3.5. ADECVARE /
INADECVARE

e bine $\neq$ nu e bine
e bine $\neq$ e rău
a (nu) se potrivi cu = a fi potrivit cu
Hainele tale nu se potrivesc cu vârsta.
(e) destul de bine = merge
(nu) e perfect
(nu) e exact ...
(nu) e chiar ...
(nu) e fix ...
(Nu) E exact ce trebuie.

6.3.6. DEZIRABIL /
INDEZIRABIL

a dori = avea o dorință
a fi de dorit
E de dorit să conduci ziua, nu noaptea.
a-i plăcea (mai mult) $\neq$ a nu-i plăcea
a-i conveni $\neq$ a nu-i conveni
Îmi convine propunerea ta.
a fi mai bine = a fi preferabil = a fi de preferat
Ar fi bine |
Ar fi preferabil | să conduci ziua.
Ar fi de preferat |
Structuri exclamative
dacă | + vb. Cond.
numai de |
Dacă ar fi mai cald!

Numai de-ar veni la timp!

numai + vb.Conj.

Numai să nu întârzii!

v. G 3.6.1.2.3. MODUL CONDIȚIONAL-OPTATIV

6.3.7. CORECTITUDINE /
INCORECTITUDINE

corect ≠ **incorect**

Ai pus o întrebare corectă.

Am răspuns corect.

adevărat ≠ **fals**

E adevărat. ≠ Nu-i adevărat.

Așa e. ≠ Nu-i așa.

a fi bine ≠ **a fi rău**

a spune / zice bine ≠ **a spune / zice rău**

Bine zici!

Nu zici bine!

6.3.8. NORMALITATE /
ANORMALITATE

normal ≠ **anormal**

a fi (a)normal | + pentru + GN-A./
| + vb.Conj.

Asta e anormal pentru un copil.

E normal să gândești așa.

obișnuit

natural

firesc

firește (adv.) |

natural (adv.) | + că + vb.

normal (adv.) |

bineînțeleș |

Firește că știu românește.

a se obișnui

normalitate

anormalitate

anomalie

ciudat

bizar

vulgar

vulgaritate

porcărie

6.3.9. SUCCES /
INSUCCES

succes

a (nu) avea succes

a (nu) reuși

Încercarea n-a reușit.

reușită

reușit ≠ **nereușit**

admis ≠ **respins**

a trece ≠ a cădea
Am trecut examenul.
a câștiga ≠ a pierde
victorie
înfrângere
a rata
ratat

6.3.10. UTILITATE /

INUTILITATE

util ≠ inutil | **pentru** + GN-A./
folositor ≠ nefolositor | + GN-D./ + vb.Conj.
E util pentru mine.
E folositor tuturor.
E inutil să mai vorbești.
de folos
în plus
degeaba

6.3.11. APRECIEREA IMPORTANTEI

important | + **ce, cum, când**, etc.+ vb. /
a (nu) avea importanță | + **pentru** + GN-A./
a (nu) conta | + vb. Conj.
Călătoria e foarte importantă pentru mine.
(N-)are importanță ce spui.
a (nu) face caz de + GN-A.
Nu va face caz de această situație.

6.3.12. APRECIEREA CAPACITĂȚII/ COMPETENȚEI

capacitate ≠ incapacitate
capabil ≠ incapabil
a (nu) fi capabil | + **de** + GN-A
| + **de** + vb.Inf.
| + vb.Conj.
Nu sunt capabil de nimic rău.
Sunt capabil | de a conduce o firmă.
| să conduc o firmă.
a putea + vb.Inf./ vb. Conj.
Pot lucra orice. / Pot să lucrez orice.
a ști + vb.Conj.
Știe să conducă mașina, să lucreze la computer.
a se pricepe | + **la** + GN-A.
| + vb.Conj.
Se pricepe la orice.
Se pricepe să facă orice lucru.
v. AV 2.1.15. A CERE INFORMAȚII ASUPRA CAPACITĂȚII
2.1.16. A DA INFORMAȚII ASUPRA CAPACITĂȚII

6.3.13. APRECIEREA NECESITĂȚII

necesar

necesitate

a (nu) fi necesar | + vb. Conj.

a (nu) trebui |

E absolut necesar să plece.

Nu-i necesar să-mi spui nimic.

Trebuie să plece.

v. AV 2.2.9. A CONSIDERA UN FAPT CA NECESAR

AV 2.2.10. A CONSIDERA UN FAPT CA NENECESAR

6.3.14. POSIBILITATE / IMPOSIBILITATE

poate

a (se) putea

posibil ≠ imposibil

posibilitate ≠ imposibilitate

a (nu) fi sigur

(nu) poate fi

Nu poate fi așa (cum spui).

v. AV 2.2.7. A CONSIDERA UN FAPT CA POSIBIL

AV 2.2.8. A CONSIDERA UN FAPT CA IMPOSIBIL

6.3.15. SUFICIENTĂ / INSUFICIENTĂ

suficient = destul ≠ insuficient

Mâncarea e (in)suficientă pentru 100 de persoane.

Câștigă suficient / destul pentru a trăi confortabil.

a fi suficient = a ajunge = a fi destul (impers.) | + D. / **că** + vb. Ind. /

a fi insuficient ≠ a nu ajunge ≠ a nu fi destul | vb. Conj.

Mi-e suficient | să te știu fericit.

Îmi ajunge | că te cunosc.

Mi-e destul |

6.3.16. FACILITATE / DIFICULTATE

greu

ușor

facil

dificil

a fi ușor ≠ a fi greu | + de + Part. (Supin)

a fi dificil | + vb. Conj.

E ușor de spus, dar greu de făcut.

E ușor să vorbești, dar e greu să faci.

facilitate

Se acordă facilități financiare.

dificultate = greutate

Avem dificultăți multe și felurite.

7. RELAȚIILE

7.1. RELAȚII ÎN SPAȚIU

v. NG 3. SPAȚIUL
v. G 4.3. LOCUL

7.2. RELAȚII ÎN TIMP

v. NG 4. TIMPUL
v. G 4.4. TIMPUL

7.3. RELAȚII DE REALIZARE A UNEI ACȚIUNI

7.3.1. AGENTUL ACȚIUNII

agentul ca subiect
Dan lucrează.
agent introdus cu prep.
de (cătore)
Dan a fost ajutat de (cătore) profesor.
v. G 3.6.0. TIPURI DE VERBE

7.3.2. OBIECTUL ACȚIUNII

obiect direct
Dan deschide ușa .
obiectul acțiunii ca subiect cu vb. pasiv
Ușa a fost deschisă de Dan.
v. G 3.6.0.2.1. COMPLEMENTUL DIRECT
v.G 3.6.3. DIATEZA PASIVĂ

7.3.3. DATIVUL ACȚIUNII

dativ ca obiect indirect
I-a telefonat lui Dan.
dativul cu prep. la
Dă mâncare la câine.
v. G 3.6.0.2.2. COMPLEMENTUL INDIRECT

7.3.4. BENEFICIARUL ACȚIUNII

dativ posesiv
Îmi iau geamantanul și plec.
pentru + GN-A.
A cumpărat ceva pentru Dan /mine.
v. G 3.6.0.2.2. COMPLEMENTUL INDIRECT

7.3.5. INSTRUMENTUL ACȚIUNII

cu + subst. art.h.
Scrie cu creionul.
v. G 4.6. MIJLOCUL ȘI INSTRUMENTUL

7.3.6. LOCUL ACȚIUNII

complemente circumstanțiale de loc
v. NG 3. SPAȚIU
v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE
4.3. LOCUL

7.3.8 TIMPUL ACȚIUNII

complemente circumstanțiale de timp

v. NG 4. TIMPUL

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

v. G 4.4. TIMPUL

7.3.9 MODUL ACȚIUNII

complemente circumstanțiale de mod

**astfel, în acest mod, în felul acesta / ăsta
prin intermediul**

vb. Ger.

Înveți doar exersând.

prep. ca

Folosește asta ca batistă.

adv. și locuțiuni adverbiale

**din greu, rapid, tare, rău
cu grijă, în grabă, încet, lent, bine**

A lucrat din greu.

cum

Fă cum vrei.

v. G 3.7.0. ADVERBUL. CLASIFICARE

v. G 4.5. MODUL

7.4. RELAȚII ÎNTRE FAPTE ȘI AȘTEPTĂRI

7.4.1. AȘTEPTĂRI

**a se aștepta la, a aștepta, a crede că, a spera să
a se mira (minuna), a fi surprins, a se îndoii
fără îndoială**

Am așteptat la o scrisoare de la tine.

7.4.2. REALIZAREA FAPTULUI

AȘTEPTAT

deja

Evenimentul a avut deja loc.

7.4.3. NEREALIZAREA FAPTULUI

AȘTEPTAT

nu încă, încă nu

Evenimentul n-a avut loc încă.

- Ai dat deja examenul.

- Încă nu.

7.5. RELAȚII COMPARATIVE

7.5.1. ASEMĂNAREA / DEOSEBIREA

ca

E vesel ca un copil.

la fel cu / ca

Sora ta e la fel cu tine.
 Se comportă la fel ca părinții.
a semăna cu
 Băieții seamăna cu mamele lor.
a se asemăna (...) cu
 Se aseamăna unul cu altul.
a fi la fel cu
 Haina ta e la fel cu a mea.
a fi asemănător cu
 Orașul Sibiu e asemănător cu Sighișoara.
similar cu
ca și cum |
ca și când | + vb. Cond.
de parcă |
 Vorbește de parcă ar cunoaște situația.
a se deosebi de
 Munții Dobrogei se deosebesc de Carpați.
a fi deosebit /diferit de
 Clima temperată e foarte deosebită de clima tropicală.
 v. G 4.5.6.1. CONFORMITATEA
 4.5.6.2. IDENTITATEA

7.5.2. RELAȚII DE SUBSTITUȚIE

în loc de / să
 În loc de apă, bea vin.
 În loc să bea apă, bea vin.
în locul
 Du-te tu în locul meu.
 v. G. 4.5.6.3. DIFERENȚA, OPOZIȚIA

7.5.3. EGALITATE, INFERIORITATE, SUPERIORITATE

v. NG 5.3. CUANTIFICAREA COMPARATIVĂ
 NG 5.4. CUANTIFICAREA SUPERLATIVĂ
 v. G 3.3.3. ADJECTIVUL. COMPARAȚIA
 3.7.1. ADVERBUL. COMPARAȚIA

7.6. RELAȚIILE DE POSESIE

subst. G.
 Casa **Mariei** e nouă.
a fi + al, a, ai, ale ...
 Pașaportul de pe masă e al meu.
 Câinii sunt ai domnului Popescu.

D. posesiv

Afară plouă, îmi iau umbrela.
a aparține
 Recunosc, afirmația aceasta îmi aparține.

a poseda / a avea

Posedă l o casă la țară.

Are l

a avea o proprietate

Au mai multe proprietăți la țară.

a fi proprietar

El e proprietarul (restaurantului).

a fi posesor**Cine e posesorul acestui obiect?**

v. NG 1.3. ADJECTIVE ȘI PRONUME POSESIVE

1.9. ARTICOLUL GENITIVAL POSESIV

7.7. RELAȚII LOGICE

7.7.1. CONJUNCȚIA

și

Ion și Dan sunt prieteni.

și ... și...**nici****nici ...nici...**

Nici vara, nici iarna nu pot pleca în vacanță.

atât ... cât și...

Atât vara cât și iarna putem pleca în vacanță.

v. G 4.1. ENUMERAREA

7.7.2. DISJUNCȚIA

sau / ori

Ce bei, vin sau bere?

Dorești pâine ori cozonac?

sau ... sau...**ori ... ori...****fie ... fie...**

Mergem sau la munte sau la mare.

Ori spui, ori taci.

Mergem fie la teatru fie la operă.

v. G 3.9.0.2. CLASIFICAREA CONJUNCȚIILOR DUPĂ TIPUL
RELAȚIILOR SINTACTICE

7.7.3. OPOZIȚIA

dar / însă

Înțeleg românește, dar nu vorbesc.

Am mașină, însă nu conduc.

ci

Nu merg la teatru, ci la operă.

iar

Ea vorbește, iar eu ascult.

în timp ce**în schimb**

El doarme în timp ce eu lucrez.

v. G 3.9.0.2. CLASIFICAREA CONJUNCȚIILOR DUPĂ TIPUL
RELAȚIILOR SINTACTICE

7.7.4. CONCESIA

v. G 4.8. CONCESIA

7.7.5. EXCEPȚIA

v. G 4.2. EXCEPȚIA

7.7.6. CAUZA /
CONSECINȚA

v. G 4.7. CAUZA ȘI CONSECINȚA

v. G 4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA

7.7.7. CONDIȚIA

v. G 4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA

v. AV 2.2.13-14 A FORMULA IPOTEZE DE
EVENTUALITATE ȘI IREALITATE

7.7.8. SCOPUL

v. G 4.10. SCOPUL

7.7.9. DEDUCȚIA

v.G 4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA

GRAMATICA

GRAMATICA

Introducere

Prezentarea gramaticii, așa cum o propunem aici, este mai amplă decât pentru alte limbi. Am optat pentru această soluție întrucât – spre deosebire de limbi cu circulație mai mare, care au beneficiat de descrieri numeroase cu mult timp înainte de elaborarea Nivelului Prag (prin manuale ori gramatici cu tradiție îndelungată) – pentru limba română o descriere sistematică pentru uzul străinilor este încă o cerință elementară: atât autorii de manuale, cât și profesorii care predau româna străinilor, în condiții instituționale sau nu, în România sau în afara României, reclamă o prezentare detaliată nu numai a aspectelor comunicaționale, dar și a problemelor gramaticale, încă insuficient sistematizate pentru didactica românei ca limbă străină (LRLS).

Pentru competența de „producere” a mesajelor, gradul de dificultate pe care l-am ales depășește întrucâtva „nivelul prag” propriu-zis, dar pentru „înțelegerea” mesajelor de către străini, nivelul competențelor așteptate este corespunzător. Un utilizator al românei situat *pe* „nivelul prag” (B1) este, în termeni tradiționali, un vorbitor mediu, cu o relativă independență în comunicare (între „intermediar I” și „intermediar II”): el va putea înțelege majoritatea mesajelor cu care intră în contact în viața de zi cu zi, chiar dacă nu va fi deocamdată capabil să producă mesaje foarte nuanțate din punct de vedere subiectiv.

Lista problemelor de gramatică

INTRODUCERE

1. OBSERVAȚII DE SCRIERE ȘI PRONUNȚARE

1.1. Vocale

1.1.1. alternanțe vocalice

1.1.1.1. diftongare

1.1.1.2. monoftongare

1.1.1.3. alte alternanțe

1.2. Consoane

1.2.1. alternanțe consonantice

1.3. Reguli de scriere și pronunțare

2. LEXIC

2.1. Structura semantică

2.1.1. polisemie

2.1.2. omonime

2.1.3. paronime

2.1.4. sinonime

2.1.5. antonime

2.2. Formarea cuvintelor

2.2.1. prin derivare

2.2.1.1. cu sufixe

2.2.1.1.1. substantivale

2.2.1.1.2. adjectivale

2.2.1.1.3. verbale

2.2.1.1.4. adverbiale

2.2.1.1.5. sufixe savante

2.2.1.2. cu prefixe

2.2.1.2.1. românești

2.2.1.2.2. internaționale

2.2.2. prin compunere

2.2.2.1. cuvinte nesudate

2.2.2.2. cuvinte sudate

2.2.3. prin abreviere

2.2.3.1. românești

2.2.3.2. împrumutate

3. MORFOLOGIE

3.1. Substantivul

3.1.0. clasificare

3.1.1. genul

3.1.1.1. genul natural

3.1.1.2. genul gramatical

3.1.1.3. terminații după genuri

3.1.1.3.1. masculine și neutre

3.1.1.3.2. feminine

3.1.1.3.3. substantive perechi

3.1.2. numărul

3.1.2.1. formarea pluralului

3.1.2.1.1. la substantive masculine

3.1.2.1.2. la substantive feminine

3.1.2.1.3. la substantive neutre

3.1.3. declinarea (cazurile)

3.1.4. substantive compuse

3.1.5. substantive proprii

3.2. Articolul

3.2.0. clasificare

3.2.1. articolul nehotărât

3.2.2. articolul hotărât

3.2.2.1. folosire

3.2.3. articolul posesiv (genitival)

3.2.3.1. folosire

3.2.4. articolul demonstrativ (adjectival)

3.3. Adjectivul

3.3.0. clasificare

3.3.0.1. după formă

3.3.0.2. după terminații

3.3.0.3. după sens

3.3.1. genul și numărul

3.3.1.1. adjective cu 4 terminații

3.3.1.2. adjective cu 3 terminații

3.3.1.3. adjective cu 2 terminații

3.3.1.4. adjective cu o terminație (invariabile)

3.3.1.5. locuțiuni adjectivale

3.3.2. cazul

3.3.3. comparația

3.3.3.1. gradul pozitiv

3.3.3.2. gradul comparativ

3.3.3.3. gradul superlativ

3.4. Pronumele

3.4.1. pronumele personal

3.4.1.1. forme

3.4.1.2. folosire

- 3.4.1.3. alte forme de pronume personale
- 3.4.2. pronumele reflexiv
- 3.4.3. pronumele și adjectivul demonstrativ
- 3.4.4. pronumele și adjectivul posesiv
- 3.4.5. pronumele și adjectivul interogativ-relativ
- 3.4.6. pronumele și adjectivul nehotărât
- 3.4.7. pronumele și adjectivul negativ

3.5. Numeralul

- 3.5.0. clasificare
- 3.5.1. numeralul cardinal propriu-zis
  - 3.5.1.1. clasificare
  - 3.5.1.2. exprimarea timpului
  - 3.5.1.3. temperatura
  - 3.5.1.4. calculul matematic
  - 3.5.1.5. aproximația numerică
- 3.5.2. numeralul colectiv
- 3.5.3. numeralul multiplicativ și repetitiv
- 3.5.4. numeralul distributiv
- 3.5.5. numeralul fracționar
- 3.5.6. numeralul ordinal

3.6. Verbul

- 3.6.0. generalități: tipuri de verbe
- 3.6.0.1. în funcție de argumentul Subiect
- 3.6.0.2. în funcție de acceptarea / nonacceptarea unui complement
  - 3.6.0.2.1. cu complement direct
  - 3.6.0.2.2. cu alte tipuri de complemente
- 3.6.0.3. verbele copulative
- 3.6.0.4. verbele semiauxiliare de modalitate și aspect
  - 3.6.0.4.1. folosire
- 3.6.0.5. verbele auxiliare
- 3.6.1. diateza activă
  - 3.6.1.1. moduri nepersonale
    - 3.6.1.1.1. infinitivul
    - 3.6.1.1.2. participiul
    - 3.6.1.1.3. supinul
    - 3.6.1.1.4. gerunziul
  - 3.6.1.2. moduri personale
    - 3.6.1.2.1. indicativul
      - 3.6.1.2.1.1. prezent
      - 3.6.1.2.1.2. perfect compus
      - 3.6.1.2.1.3. imperfect
      - 3.6.1.2.1.4. perfect simplu
      - 3.6.1.2.1.5. mai mult ca perfectul
      - 3.6.1.2.1.6. viitor
    - 3.6.1.2.2. conjunctivul
      - 3.6.1.2.2.1. prezent
      - 3.6.1.2.2.2. perfect
    - 3.6.1.2.3. condițional-optativul

- 3.6.1.2.3.1. prezent
- 3.6.1.2.3.2. perfect
- 3.6.1.2.4. prezumtivul
- 3.6.1.2.4.1. prezent
- 3.6.1.2.4.2. perfect
- 3.6.1.2.5. imperativul
- 3.6.1.3. verbe pronominale unipersonale și impersonale
- 3.6.1.3.1. cu dativ (a-i plăcea)
- 3.6.1.3.2. cu acuzativ (a-l durea)
- 3.6.1.3.3. cu dativ și acuzativ (a i se întâmpla)
- 3.6.2. diateza reflexivă
- 3.6.2.1. verba pronominale reflexive
- 3.6.2.1.1. cu dativ (a-și aminti)
- 3.6.2.1.2. cu acuzativ (a se spăla)
- 3.6.3. diateza pasivă

3.7. Adverbul

- 3.7.0. clasificare
- 3.7.0.1. după formă
- 3.7.0.2. după sens
- 3.7.0.3. corelative
- 3.7.1. comparația
- 3.7.1.1. gradul pozitiv
- 3.7.1.2. gradul comparativ
- 3.7.1.3. gradul superlativ
- 3.7.2. locuțiuni adverbiale

3.8. Prepoziția

- 3.8.0. clasificare
- 3.8.0.1. după formă
- 3.8.0.2. după regim
- 3.8.0.2.1. cu regim nominal
- 3.8.0.2.2. cu regim verbal
- 3.8.0.3. după funcție
- 3.8.0.3.1. de loc
- 3.8.0.3.2. de timp
- 3.8.0.3.3. de mod
- 3.8.0.3.4. condiționale
- 3.8.0.3.5. cauzale
- 3.8.0.3.6. concesive
- 3.8.0.3.7. de scop
- 3.8.0.3.8. de relație
- 3.8.0.3.9. de excepție
- 3.8.0.3.10. de cumul
- 3.8.0.3.11. instrumentale
- 3.8.0.3.12. de asociere
- 3.8.0.3.13. prepoziții cu sensuri multiple
- 3.8.0.4. locuțiuni prepoziționale
- 3.8.1. folosire

3.9. Conjuncția

3.9.0. clasificare

3.9.0.1. după formă

3.9.0.2. după tipul relației sintactice

3.9.0.2.1. coordonatoare

3.9.0.2.2. subordonatoare

3.9.0.3. conjuncții corelative

3.9.0.4. locuțiuni conjuncționale

3.10. Interjecția

3.10.0. clasificare

3.10.0.1. după formă

3.10.0.2. după origine

3.10.0.3. după funcție

4. SINTAXA

4.0. Generalități

4.1. Enumerarea

4.1.1. la nivelul sintagmei (în propoziție)

4.1.2. în frază

4.1.3. la nivelul discursului, între fraze

4.2. Excepția

4.2.1. la nivel lexical

4.2.2. la nivelul sintagmei (în propoziție)

4.3. Locul

4.3.1. la nivelul sintagmei verbale sau nominale (în propoziție)

4.3.2. în frază

4.3.3. în discurs

4.4. Timpul

4.4.1. anterioritatea și posterioritatea

4.4.1.1. la nivel lexical (verbe, adjective)

4.4.1.2. la nivelul sintagmei, în propoziție

4.4.1.3. în frază

4.4.1.4. în discurs

4.4.2. simultaneitatea

4.4.2.1. la nivelul sintagmei, în propoziție

4.4.2.2. la nivelul propoziției, în frază

4.4.2.3. la nivelul frazei, în discurs

4.4.3. durata

4.4.4. aproximarea

- 4.4.4.1. lexical (cu adverbe)
- 4.4.4.2. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.4.5. limitarea în timp
- 4.4.5.1. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.4.5.2. în frază
- 4.4.5.3. în discurs
- 4.4.6. iterația
- 4.4.6.1. lexical (cu adverbe și locuțiuni adverbiale)

4.5. Modul

- 4.5.1. modul propriu-zis
- 4.5.1.1. lexical (cu adverbe și locuțiuni adverbiale)
- 4.5.1.2. în frază
- 4.5.2. starea sau forma
- 4.5.2.1. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.5.2.2. în discurs
- 4.5.3. cantitatea
- 4.5.3.1. lexical
- 4.5.3.2. în discurs
- 4.5.4. progresia
- 4.5.4.1. lexical
- 4.5.4.2. în frază
- 4.5.5. comparația
- 4.5.5.1. conformitatea
- 4.5.5.1.1. la nivel lexical (cuvinte și locuțiuni)
- 4.5.5.1.2. în discurs
- 4.5.5.2. identitatea
- 4.5.5.2.1. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.5.5.2.2. corelații
- 4.5.5.3. diferența, opoziția
- 4.5.5.3.1. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.5.5.3.2. în frază
- 4.5.5.3.3. în discurs

4.6. Mijlocul și instrumentul

- 4.6.1. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.6.2. în frază

4.7. Cauza și consecința

- 4.7.1. la nivel lexical
- 4.7.2. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.7.3. în frază
- 4.7.4. în discurs

4.8. Concesia

- 4.8.1. la nivelul sintagmei, în propoziție
- 4.8.2. în frază
- 4.8.3. în discurs

4.9. Ipoteza și concluzia

4.9.1. la nivelul sintagmei, în propoziție

4.9.2. în frază

4.9.3. în discurs

4.9.3.1. regulile lui *dacă* condițional

4.10. Scopul

4.10.1. la nivelul sintagmei, în propoziție

4.10.2. în frază

4.10.3. în discurs

4.11. Relația (limitarea sferei de referință)

4.11.1. la nivel lexical (în expresii)

4.11.2. la nivelul sintagmei, în propoziție

4.11.3. în discurs

4.12. Tipuri de propoziții (enunțuri) după scopul comunicării

4.12.1. declarative

4.12.1.1. afirmative

4.12.1.2. negative

4.12.2. interogative

4.12.2.1. directe

4.12.2.1.1. totale

4.12.2.1.2. parțiale

4.12.2.2. indirecte

4.12.3. imperative

4.12.4. exclamative

4.12.5. funcții

4.12.5.1. ale propozițiilor declarative afirmative

4.12.5.1.1. funcții de comunicare

4.12.5.1.2. atitudini și sentimente

4.12.5.1.3. influențarea acțiunii

4.12.5.2. ale propozițiilor interogative

4.12.5.3. ale propozițiilor imperative

4.12.5.4. ale propozițiilor exclamative

Abrevieri

A. = cazul acuzativ

ac. = acord(at)

acc. = accent(uat), tonic

adj. = adjectiv, adjectival

adv. = adverb, adverbial

af. = afirmativ

alb. = albanez

anter. = anterioritate
art. = articol
asoc. = asociativ
aux. = auxiliar
AV = act(e) de vorbire (la trimiteri)
calend. = calendaristic
cap. = capitol
card. = cardinal (numeral ~)
cauz. = cauză
cca = circa
c. d. = complement direct
c.i. = complement indirect
c.c. = complement circumstanțial
compar. = comparație
compl. = complement
conces. = concesie
cond. = condiție
Cond. = **condițional**
conj. = conjuncție, conjuncțional
= conjugare
Conj. = modul conjunctiv
consec. = consecință
cuv. = cuvânt
D. = cazul dativ
desin. = desinență
det. = determinant
Ex. = exemplu
Exc. = excepție
f. = feminin
= formă
fam. = stil familiar
fr. = franceză
G = gramatică (la trimiteri)
G. = cazul genitiv
Ger. = modul gerunziu
GN = grup nominal
Imp. = modul imperativ
impf. = imperfect
Ind. = modul indicativ
i., indir. = indirect (i.)
Inf. = modul infinitiv
instrum. = instrument
inter. = interogativ
intr. = intransitiv
invar. = invariabil, neflexibil
înv. = învechit
lat. = latină
loc. = locuțiune
LS = limbă scrisă
LV = limbă vorbită
m. = masculin
m.m.c.pf. = mai mult ca perfect

n. = neutru
N. = cazul nominativ
neacc. = neaccentuat, aton
neart. = nearticulat, fără articol
neg. = negativ
neh. = nehotărât
nereg. = neregulat
NG = noțiuni generale (la trimiteri)
NS = noțiuni specifice (la trimiteri)
num. = numeral
Obs. = observație
Part. = modul participiu
pej. = pejorativ
pers. = persoană, personal
pf. = perfect
pf.c. = perfect compus
pf. s. = perfect simplu
pl. = plural
pos. = posesiv
poster. = posterioritate
prez. = timpul prezent
Prez. =- modul prezumtiv
pron. = pronume, pronominal
prop. = propoziție
prov. = proverb
RE = replică
răd. = rădăcină, radical
refl. = reflexiv
reg. = stil regional
rel. = relativ, relație
sg. = singular
sl. = slav
sp. = spaniolă
subord. = subordonat(ă)
subst. = substantiv
suf. = sufix
super. = superioritate
tab. = tabel
tr. = tranzitiv
v. = vezi
V. = cazul vocativ
var. = variabil
vb. = verb

1. OBSERVAȚII de SCRIERE și PRONUNȚARE

În limba română sunt șapte (7) **vocale**: *a, ă, â / î, e, i o, u* și douăzeci și două (22) de **consoane**.

1.1. VOCALE

â / î [ɨ] se folosesc astfel:

î la început și la sfârșit de cuvânt (*între, a începe, a coborî*);

â în interiorul cuvintelor (*coborând, mâine*)

Exc.: cuvinte derivate cu prefixe: *a reîncepe*

e, i, o, u pot fi și **semivocale**: [ɛ] [j], [ɔ], [w]

În combinație cu o vocală, semivocalele formează **diftongi**:

ea, eo, ia, io, iu, ie, oa, ua, uă,...

[ja, jo, ja, jo, ju, je, ɔa, wa, wə]

Ex.: *mea, vreo, iarna, creion, studiu, baie, floare, cafeaua, două...*

[mɛa, vrɛo, jarna, krejon, studju, baje, flɔare, kafɛawa, dowə]

O vocală + 2 semivocale = **triftong**: *eai, eau, iai, iau, iei, oai, ioa, eoa*

[ɛaj, ɛaw, jaj, jaw, jej, ɔaj, jɔa, ɛɔa]

Ex.: *vedeai, vedeau, tăiai, tăiau, iau, iei...* [vedɛaj, vedɛaw, tɛaj, tɛjaw, jaw, jej]

rusoaică/rusoaice, creioane [rusɔajkə/rusɔajtʃe, krejɔane]

1.1.1. Alternanțe vocalice

Apar în flexiunea substantivului, a adjectivului și a verbului. Ele se datorează influenței unor terminații (*-i, -e*). Împreună cu acestea, marchează categoria genului, a numărului sau a persoanei. Alternanța poate fi o **diftongare** (**vocală/diftong**: *frumos/frumoasă*) sau o **monoftongare** (**diftong/vocală**: *floare/flori*). În timpul flexiunii, pot alterna mai multe vocale: *spăl/speli/spală*.

1.1.1.1. Diftongare

o/oa [o/ɔa]

•subst. m. sg./f. sg.

•subst. n. sg./pl.

•adj. m. sg./f. sg.

•vb. Ind. prez. 1/3

un muncitor/o muncitoare

un creion/două creioane

frumos/frumoasă

dorm/doarme

e/ea [e/ɛa]

•adj. m. sg./f. sg.

•vb. Ind.prez. 3/conj. prez. 3

românesc/românească, deștept/deșteaptă

înțelege/să înțeleagă, plătește/să plătească

1.1.1.2. Monoftongare

oa/o [ɔa/o]

- subst. f. sg./pl. *o scrisoare/două scrisori*
- adj. m. f. sg./pl. *moale/moi*

ea/e [ɛa/e]

- subst. f. sg./pl. *o cafea/două cafele, o fereastră/două ferestre*
- adj. f. sg./pl. *întreagă/întregi*
- vb. Ind. prez. 3/Conj. prez. 3 (*a telefona*) *telefoneză/să telefoneze*
(*a întreba*) *întreabă/să întrebe*

1.1.1.3. Alte alternanțe

a/ă [a/ə]

- subst. f. sg./pl. *gară/gări, sală/săli*

ă/a [ə/a]

- vb. Ind. prez. 1,2/3 *arăt, arăți/arătă*

ă/e [ə/e]

- vb. Ind. prez. 1/2 *cumpăr/cumperi*

a/e

- subst. f. sg./pl. *masă/mese*
- adj. m. sg./pl. *italian/italieni*

e/a

- adj. m./f./sg. *fiert/fiarță*
- vb. Ind. prez. 1, 2/3 *iert, ierți/iartă; șed, șezi/șade*

â/i [ɨ/i]

- subst. n. sg./pl. *cuvânt/cuvințe*
- vb. Ind. prez. 1/2 *vând/vinzi*

ă/e/a [ə/e/a]

- vb. Ind. prez. pers. 1/2/3 (*a spăla*) *spăl/speli/spălă*
(*a învăța*) *înăț/îneți/înăță*

o/oa/u [o/ɔa/u]

- vb. Ind. prez. pers. 1,3,4 (*a ruga*) *rog/roogă/rugăm*
(*a purta*) *port/poortă/purtăm*
(*a putea*) *pot/pooate/putem*

1.2. CONSOANE

1.2.1. Alternanțe consonantice

Se manifestă, sub influența vocalelor *i* sau *e*, la substantive, adjective (sg./pl., m./f.) și verbe (pers.). Ele constau în alterarea consoanei/grupului consonantic care precedă aceste terminații.

c/ce, ci [k/tʃ]

- subst. m. sg./pl.
- subst. f. sg./pl.
- subst. n. sg./pl.
- adj. m. sg./pl.
- adj. f. sg./pl.
- vb. Ind. prez. 1/2
- vb. Ind./Conj. 3

mac/maci, porc/porci
amică/amice, bunică/bunici, vacă/vaci
ac/ace
mic/mici
mică/mici
plec/pleci, încerc/încerci, urc/urci
pleacă/să plece, încearcă/să încerce, urcă/să urce

g/ge, gi [g/dʒ]

- subst. m. sg./pl.
- adj. m. sg./pl.
- adj. f. sg./pl.
- vb. Ind. prez. ½
- vb. Ind./Conj. 3

fag/fagi, frag/fragi
drag/dragi, lung/lungi, larg/largi
dragă/dragi, lungă/lungi, largă/largi
rog/rogi, adaug/adaugi, alerg/alergi
roagă/să roage, adaugă/să adauge, aleargă/să alerge

t/ț(i) [t/ts]

- subst., adj. m. sg./pl.
- vb. Ind. prez. 1/2

bărbat înalt/bărbați înalți
ascult/ascuți, discut/discuți, aștept/aștepti

s/ș(i) [s/ʃ]

- subst., adj. m. sg./pl.
- vb. Ind. prez. 1/2

urs/urși, frumos/frumoși, gras/grăși
cos/coși, ieș/ieși, apăs/apeși

d/z(i) [d/z]

- subst., adj. m. sg./pl.
- vb. Ind. prez. 1/2

ghid/ghizi, surd/surzi, brad verde/brazi verzi
aud/auzi, răspund/răspunzi, închid/inchizi

z/j(i) [z/ʒ]

- subst., adj. m. sg./pl.

obraz/obraji, treaz/treji

l/i [l/i]

- subst. m./f. sg./pl.
- adj. m. sg./pl.

copil/copii, cal/cai, vale/văi, cale/căi
destul/destui, gol/goi, moale/moi

n/i [n/i]

- vb. Ind. prez. ½

(a pune) pun/pui, (a spune) spun/spui

sc/șt [sk/ʃt]

- subst. f. sg./pl.
- adj. m., f. sg./pl.
- vb. Ind. prez. 1/2, 3
- vb. Ind. prez. 1/2/3

muscă/muște
românesc, românească/românești; rusec, rusească/rusești
(a crește) cresc/crești, crește; (a cunoaște) cunosc/cunoști,
cunoaște; (a vorbi) vorbesc/vorbești, vorbește
(a căsca) case/caști/cască

st/șt [st/ʃt]

- subst. m. sg./pl.
- adj. m. sg./pl.
- vb. Ind. prez. ½

artist/artiști, chimist/chimiști, polițist/polițiști
trist/triști, prost/proști
(a gusta) gust/guști, (a insista) insist/insisti

str/ștr [str/ʃtr]

•subst. m. sg./pl.	<i>mini<u>stru</u>/mini<u>stri</u></i>
•adj. m. sg./pl.	<i>alba<u>stru</u>/alba<u>stri</u>, no<u>stru</u>/no<u>stri</u>, vo<u>stru</u>/vo<u>stri</u></i>

șc/șt [ʃk/ʃt]

•subst. f. sg./pl.	<i>cea<u>șcă</u>/cea<u>ști</u>, gă<u>lușcă</u>/gă<u>luște</u></i>
•vb. Ind. prez. 1/2	<i>împu<u>șc</u>/împu<u>ști</u>, mi<u>șc</u>/mi<u>ști</u></i>
•vb. Conj. 1/2, 3	<i>să împu<u>șc</u>/să împu<u>ști</u>, să împu<u>ște</u></i>

1.3. Reguli de scriere și pronunțare :

c și g

c + a/ă/â/o/u/cons.	[k]	<i>ca<u>r</u>, că, căt, co<u>r</u>, cu<u>m</u>, cla<u>r</u></i>
ch + e = che	[kʰ]	<i>che<u>ie</u>, ochela<u>ri</u>, ure<u>che</u></i>
ch + i = chi	[kʰ]	<i>chi<u>mie</u>, închiria<u>u</u>, ochi</i>
c + e = ce	[tʃ]	<i>ce<u>r</u>, înce<u>pe</u>, ze<u>ce</u></i>
c + i = ci	[tʃ]	<i>ci<u>ne</u>, bicicle<u>tă</u>, ai<u>ci</u></i>
g + a/ă/â/o/u/cons.	[g]	<i>ga<u>ră</u>, gă<u>ri</u>, gâ<u>t</u>, go<u>l</u>, gu<u>mă</u>, gla<u>s</u></i>
gh + e = ghe	[gʰ]	<i>ghem, înghe<u>țată</u>, veghe</i>
gh + i = ghi	[gʰ]	<i>ghioce<u>l</u>, înghi<u>ți</u>, triu<u>nghi</u></i>
g + e = ge	[dʒ]	<i>ge<u>r</u>, î<u>nger</u>, mî<u>ng</u>e</i>
g + i = gi	[dʒ]	<i>gira<u>fă</u>, ingine<u>r</u>, mî<u>ng</u>i</i>

â/î [ɨ] *în, a hotărî, căt*

e [je] *eu, el, ea, ei, ele*
ești, este, e, eram, erai, era, erați, erau

i
i (+ cons.) [i] *inel, ironic, pin, pomii, studenții*
i semivoc. [j] *iarnă, ied, iod, iunie*
cai, tei, măi, lămâi, doi, cui

i final scurt [ɨ] *pomi, studenți, elevi*

x [ks] *xilofon, xerox, axă, taxă, taxi, ax, pix*
[gz] *examen, exercițiu, exemplu, exil*

2. LEXICUL

2.1. Structura semantică

2.1.1. Din punct de vedere semantic, majoritatea cuvintelor din fondul principal lexical sunt polisemantice:

cap, ochi, gură, ureche, păr, gât, față, picior, talpă etc.

2.1.2. Omonimele pot crea probleme în învățarea românei. Distincția dintre ele se face prin context sau trăsături gramaticale.

leu, lei
somn (n. sg.)

leu, lei (fără diferențe gram.)
somn, i (m. sg.)

corn, **coar**ne (n. sg.)
copil, **copii** (m. pl.)
vesel, **veselă** (adj. f. sg.)
acel, **acei**, **acea**, **acele** (adj. f. pl.)
vapor, **vapoare** (n. sg.)
el cântă (vb. Ind. prez.)
ceai (subst. n. sg.)
mi-au! (interj.)
cartea sa (adj. pos.)
colegii săi (adj. pos.)
sau (conj.)
eu/ei iau notițe (vb. a lua)

corn, **cornuri** (n. sg.)
copie, **copii** (f. pl.)
veselă (subst. f. sg.)
acul, **acele** (subst. n. pl. art. hot.)
vapor, **vapori** (m. sg.)
el cântă (vb. Ind. pf s.)
ce-ai mâncat? (pron. inter.+ vb. pf c.)
mi-au spus (pron. pers. + vb. pf c.)
s-a dus (pron. refl. + vb. pf c.)
să-i scriu? (vb. Conj. + pron. pers. D.)
s-au dus (pron. refl + vb. pf c.)
ei i-au spus (pron. pers. + vb. pf c.)

2.1.3. Paronimele. Străinii pot confunda cuvinte cu sunete apropiate în pronunțare.

a/ă	pa turi (sg. pat)/ pă turi (sg. pătură), par/păr , var/văr
o/u, a/ă	a compara/a cumpăra
a/â	a rade/a rade , a ura/a urî
e/u	a descheia/a descuia
c/g	cer/ger , cură/gură , cât/gât , unchi/unghe , a strica/a striga
f/p	ceafă/ceapă
p/b	pară/bară , pas/bas , pere/bere
r/l	gară/gală , a decora/a decola , familiar/familial , orar/oral , ordinar/ ordinal , originar/original , a săruta/a saluta
s/ș	peste/pește
s/i	șoc/joc
s/z	a visa/a viza , sare/zare , rașă/rază
t/d	toamnă/doamnă , tată/dată , lată/ladă
t/t	fată/fată , gheată/gheată
v/b	varză/barză , vară/bară

2.1.4. Unele sinonime sunt specifice sistemului lexical românesc:

a se căsători (bărbați, femei)	= a se însura (bărbați); a se mărita (femei)
arbore (general)	= pom (fructifer); copac (necultivat)
iubire	= dragoste ; amor (pejor.)
prieten	= amic (fam.)
tovarăș	= camarad

2.1.5. Antonime

•lexicale

subst.	prietenie ≠ dușmănie speranță ≠ disperare întuneric ≠ lumină	iubire ≠ ură respect ≠ dispreț zi ≠ noapte	bucurie ≠ tristețe curaj ≠ lașitate
adj./adv.	bun ≠ rău larg ≠ strâmt curat ≠ murdar	gras ≠ slab lung ≠ scurt cald ≠ rece	gros ≠ subțire frumos ≠ urât
vb..	a vinde ≠ a cumpăra a întreba ≠ a răspunde	a da ≠ a lua a căuta ≠ a găsi	a da ≠ a primi , a se naște ≠ a muri

adv. *aici* ≠ *acolo*   *sus* ≠ *jos*   *greu* ≠ *ușor*
aproape ≠ *departe*   *bine* ≠ *rău*   *înainte* ≠ *înapoi*

prep. *pe* ≠ *sub*   *deasupra* ≠ *dedesubtul*

•prin prefixe (românești sau savante)

<i>a-</i>	<i>moral</i> ≠ <i>amoral</i>	<i>normal</i> ≠ <i>anormal</i>
<i>de-</i>	<i>a forma</i> ≠ <i>a deforma</i>	<i>a comanda</i> ≠ <i>a decomanda</i>
<i>des-</i>	<i>a face</i> ≠ <i>a desface</i>	<i>a încălța</i> ≠ <i>a descălța</i>
<i>dez-</i>	<i>a amăgi</i> ≠ <i>a dezamăgi</i>	<i>a îmbrăca</i> ≠ <i>a dezbrăca</i>
<i>i-</i>	<i>moral</i> ≠ <i>imoral</i>	<i>mobîl</i> ≠ <i>imobîl</i>
<i>in-</i>	<i>cult</i> ≠ <i>incult</i>	<i>actual</i> ≠ <i>inactual</i>
<i>im-</i>	<i>posibil</i> ≠ <i>imposibil</i>	<i>prudent</i> ≠ <i>imprudent</i>
<i>ne-</i>	<i>vinovat</i> ≠ <i>nevinovat</i>	<i>chemat</i> ≠ <i>nechemat</i>
<i>non-</i>	<i>sens</i> ≠ <i>nonsens</i>	<i>valoare</i> ≠ <i>nonvaloare</i>

Obs.:

Unele cuvinte reprezintă împrumuturi, în majoritate romanice. Unele elemente formează perechi opuse:

<i>mono-</i> ≠ <i>poli-</i>	<i>monocrom</i> ≠ <i>policrom</i>
<i>micro-</i> ≠ <i>macro-</i>	<i>microscopic</i> ≠ <i>macroscopic</i>
<i>intra-/intro-</i> ≠ <i>extra-</i>	<i>intracelular</i> ≠ <i>extracelular</i>
	<i>introvertit</i> ≠ <i>extravertit</i>
<i>sub-</i> ≠ <i>supra-</i>	<i>a subaprecia</i> ≠ <i>a supraaprecia</i>
<i>ante-</i> ≠ <i>post-</i>	<i>antebelic</i> ≠ <i>postbelic</i>
<i>pre-</i> ≠ <i>post-</i>	<i>prenatal</i> ≠ <i>postnatal</i>
<i>pro-</i> ≠ <i>anti-/contra-</i>	<i>procomunist</i> ≠ <i>anticomunist</i>
	<i>a vota pro sau contra</i> (= pentru sau împotriva)

2.2. Formarea cuvintelor

2.2.1. Prin derivare

2.2.1.1. Cu sufixe

2.2.1.1.1. substantivale

•de agent

<i>-ar</i>	<i>bucătar, secretar, lăptar, ceasornicar, cronicar, anticar</i>
<i>-tor</i>	<i>muncitor, învățător, croitor, vopsitor, jucător, înotător</i>
<i>-giu</i>	<i>geamgiu, cafegiu, scandalagiu, cusurgiu</i>

•specifice f.

<i>-easă</i>	<i>bucătăreasă, lăptăreasă, croitoreasă, florăreasă</i>
<i>-iță</i>	<i>doctoriță, casieriță, frizeriță, pictoriță, școlăriță, chelneriță</i>
<i>-oaică</i>	<i>franțuzoaică, rusoaică, grecoaică, englezoaică, nemțoaică, ungueroaică</i>

•specifice m.

- <u>oi</u>	<i>pisoi, rățoi, maimuțoi</i>
- <u>an</u>	<i>gâscan, curcan</i>

2.2.1.1.2. adjectivale

- <u>al</u>	<i>săptămânal, anual, trimestrial, familial, ordinal, original</i>
- <u>ar</u>	<i>lunar, muscular, familiar, secundar, primar</i>
- <u>aș</u>	<i>fruntaș, pățimaș</i>
- <u>at</u>	<i>poluat, reparat</i>
- <u>bil</u>	<i>atacabil, mâncabil, băubil</i>
- <u>esc</u>	<i>româneesc, bărbătesc, femeiesc, bătrânesc, părintesc</i>
-(<u>ăr</u>) <u>eț</u>	<i>cântăreț, descurcăreț, vorbăreț</i>
-(<u>ci</u>) <u>os</u>	<i>bărbos, dureros, furios, bucuros, gustos, întunecos, mâncăcios</i>
- <u>iu</u>	<i>argintiu, auriu, vișiniu, cenușiu, castaniu</i>
- <u>ist</u>	<i>comunist, socialist, capitalist, imperialist, țarist, regalist</i>
- <u>nic</u>	<i>zilnic, puternic</i>
- <u>tor</u>	<i>iubitor, hrănitor, dator, băutor, ascultător, fermecător</i>
- <u>ui</u>	<i>albăstrui, verzui, gălbui, căprui</i>

2.2.1.1.3. verbale

- <u>a</u>	<i>a lista, a perfecta, a activa</i>
- <u>iza</u>	<i>a orășeniza = a urbaniza, a romaniza, a balcaniza, a civiliza</i>
- <u>i</u>	<i>a înflori, a înverzi, a îngălbeni, a înroși, a întineri, a îmbătrâni</i>
- <u>ui</u>	<i>a chinui</i>

2.2.1.1.4. adverbiale

- <u>ește</u>	<i>românește, bărbătește, prietenește, părintește</i>
- <u>iș/-ăș</u>	<i>cruciș, furiș</i>
- <u>mente</u>	<i>finalmente, realmente, actualmente, socialmente</i>

2.2.1.1.5. Sufixe savante

- <u>fil/-filie</u>	<i>cinofil/cinefilie, columbofil/columbofilie</i>
- <u>fob/-fobie</u>	<i>xenofob/xenofobie, claustrofob/claustrofobie</i>
- <u>fug</u>	<i>centrifug, vermifug</i>
- <u>graf/-grafie</u>	<i>geograf/geografie, telegraf/telegrafie</i>
- <u>gramă</u>	<i>telegramă, electrocardiogramă</i>
- <u>log/-logie</u>	<i>filolog/filologie, antropolog/antropologie</i>
- <u>icid</u>	<i>insecticid, fungicid, ierbicid, vermicid</i>

Obs.:

Derivarea cu sufixe este cea mai productivă în limba română (aprox. 350 de sufixe).

2.2.1.2. Cu prefixe

2.2.1.2.1. Cele mai productive **prefixe românești** sunt următoarele 5 (cu unele variante):

<i>de-/des-/dez-</i>	<i>a deregla, a desăra, a descălța, a desființa, a descheia, a desfrunzi, a dezbrăca, a dezlipi, a dezarma</i>
<i>în-/îm-</i>	<i>a încălța, a înființa, a încheia, a înarma, a înmulți, a îngălbeni, a înnebuni, a se înnora, a îmbrăca, a îmbogăți, a împărți, a îmbrățișa</i>
<i>ne-</i>	<i>neașteptat, nedrept, nebun, necunoscut, nereușit, nepriceput, nemâncat</i>
<i>răs-/răz-</i>	<i>răscopt, răspoimăine, a răscumpăr</i>
<i>re-</i>	<i>a reveni, a relua, a reîntoarce, a se recăsători, revenire</i>

2.2.1.2.2. Prefixe și prefixoide internaționale

<i>a-/an-</i>	<i>avitaminoză, analfabet, anorganic</i>
<i>aero-</i>	<i>aerogară, aeromodel</i>
<i>ante-</i>	<i>antebraț, antepenultim</i>
<i>anti-</i>	<i>anticonstituțional, anti epidemic, antiderapant</i>
<i>arhi-</i>	<i>arhiplin, arhicunoscut, arhiaglomerat</i>
<i>auto-</i>	<i>a autoadministra, autobiografie, autobuz</i>
<i>bi-</i>	<i>bioxid, bilunar</i>
<i>bio-</i>	<i>biologie, biochimie</i>
<i>circum-</i>	<i>circumferință, circumstanță</i>
<i>co-/con-/com-</i>	<i>coasociat, coautor, a coexista, a cointeresa, a conduce, concetățean, a compătimi</i>
<i>contra-</i>	<i>contradicție, contraargument</i>
<i>ex-</i>	<i>a exmatricula, a expatria, ex-ministru</i>
<i>extra-</i>	<i>extracelular, extrașcolar, extraordinar</i>
<i>geo-</i>	<i>geometrie, geosferă, geologie, geografie</i>
<i>hemo-</i>	<i>hemogramă, hemostatic, hemoglobină</i>
<i>hidro-</i>	<i>hidrocentrală, hidrodinamică, hidrofîl</i>
<i>hiper-</i>	<i>hipersensibil</i>
<i>hipo-</i>	<i>hipoaciditate, hipotensiune</i>
<i>hipo-</i>	<i>hipodrom</i>
<i>inter-</i>	<i>interacțiune, interstatal</i>
<i>intra-</i>	<i>intravenos, intramuscular</i>
<i>izo-</i>	<i>izomorf, izomorfism</i>
<i>macro-</i>	<i>macrobiotică, macrocosm</i>
<i>micro-</i>	<i>microbiologie, microclimă</i>
<i>mono-</i>	<i>monobazic, monocultură, monogam</i>
<i>non-</i>	<i>nonsens, nonvaloare, nonviolență</i>
<i>orto-</i>	<i>ortografie, ortoped</i>
<i>poli-</i>	<i>policrom, poliartrită, poligamie</i>
<i>post-</i>	<i>postbelic, postoperatoriu</i>
<i>pre-</i>	<i>prefabricat, prețiu</i>
<i>pseudo-</i>	<i>pseudonim</i>
<i>sub-</i>	<i>a subalimenta, a subaprecia, subcarpatic</i>
<i>supra-</i>	<i>supraalimentație, a supraordona</i>
<i>tele-</i>	<i>televiziune</i>
<i>tri-</i>	<i>trifon, tripartit</i>
<i>ultra-</i>	<i>ultrasunet, ultrascurt, ultraviolet, ultracunoscut</i>
<i>zoo-</i>	<i>zoologie, zootehnie</i>

2.2.2. Prin compunere

2.2.2.1. cuvinte nesudate

*bloc-turn, pușcă-mitralieră, zi-muncă, câine-lup, redactor-șef
floarea-soarelui, gura-leului, gură-cască, vorbă-lungă, rea-voință, Făt-Frumos, prim-
ministru
democrat-creștin, social-politic, franco-român, socio-cultural, una-alta
nu-mă-uita, du-te-vino, dus-întors, (nu) cine-știe-ce*

2.2.2.2. cuvinte sudate

*pomicultură, viticultură, aerotermă, aeroterapie
binefăcător, bunăvoință, bunăstare, binevenit, atotputernic, atoateștiutor, douăzeci,
treizeci, cincizeci, șaizeci
doisprezece, paisprezece, subdirector, subcomisar
oricine, orice, oricare, cineva, ceva, cândva, undeva, fiecare*

2.2.3. Prin abreviere

2.2.3.1. cuvinte românești

***S.N.C.F.R.** (Societatea Națională a Căilor Ferate Române)
P.N.L. (Partidul Național Liberal)
P.S.D. (Partidul Social Democrat), **O.N.U.** (Organizația Națiunilor Unite), **TAROM**
(Transporturile Aeriene Române)
UE (Uniunea Europeană).*

2.2.3.2. cuvinte împrumutate

CV (*curriculum vitae*)
CD (*disc compact*)

3. MORFOLOGIA

3.1. SUBSTANTIVUL

3.1.0. CLASIFICARE

- după sens: substantive comune *om, câine, cheie, frig*
subst. proprii *România, București, Dunăre, Ion, Ana*
- după formă : simple *apă, pâine, măr, floare, soare, gură, tigru, leu*
compuse *floarea-soarelui,*

Locuțiuni substantivale *aducere-aminte* = amintire
dare de seamă = raport

3.1.1. GENUL

- masculin (m.) *bărbat*
- feminin (f.) *femeie*
- neutru (n.) *televizor*

3.1.1.1. Genul natural

- m. *bărbat, băiat, frate, soldat, cocoș, lup, câine, bou*
- f. *femeie, fată, soră, găină, vacă*

3.1.1.2. Genul gramatical

m.

- lunile anului *ianuarie, februarie, martie...*
- cifre, litere, note muzicale *unu, doi, trei,... un A, un B, un C,... un do, un re, un mi,...*
- nume de arbori *măr, păr, nuc, prun, cais, cireș, piersic, brad, stejar, fag, plop*

f.

- anotimpurile *primăvară, vară, toamnă, iarnă*
- zilele săptămânii *luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică*
- părțile zilei *dimineață, amiază, după-amiază, după-masă, seară, noapte, zi*
- nume de fructe *pară, nucă, prună, caisă, cireașă, piersică, căpșună, portocală, mandarină, banană, lămâie*
- substantive provenite din infinitive lungi
așteptare, mâncare, plăcere, durere, putere, vedere, ieșire, întâlnire, coborâre

n.

- nume de lucruri (obiecte) *caiet, pix, dulap, ecran, hotel, camion, radio, teatru*
- subst. provenite din supin *coafat, fumat, tuns, ras, cules, vopsit, plâns, răs*
- simțurile *auz, văz, miros, gust, pipăit*
- culorile *alb, negru, albastru, galben, roșu, verde, maro, mov, gri*

sg.	pl.	sg.	pl.
	m.		f.
<i>un băiat</i>	<i>doi băieți</i>	<i>o fată</i>	<i>două fete</i>
<i>un frate</i>	<i>doi frați</i>	<i>o soră</i>	<i>două surori</i>

n.			
<i>un oraș</i>			<i>două orașe</i>
<i>un taxi</i>			<i>două taxiuri</i>

3.1.1.3. Terminații după genuri

3.1.1.3.1. La singular, substantivele **masculine și neutre** au terminațiile următoare :

cons.

	m.	<i>bărbat, profesor, medic, poștaş, șef, biolog, pom, urs, elev, soț</i>	
	n.	<i>aparat, televizor, bec, dulap, coș, chef, drum, creion, curs, pix, băț, prânz</i>	
-u	m.	<i>socru, ministru, membru, negru, mulatru, maistru, arbitru, metru, litru</i>	
	n.	<i>teatru, registru, timbru, semestru, membru, exemplu, centru, filtru</i>	
-eu	m.	<i>leu, zeu, dumnezeu</i>	
	n.	<i>muzeu, liceu, eseu, ghișeu, portmoneu, procedeu</i>	-ău
	m.	<i>flăcău, șalău</i>	
	n.	<i>ferăstrău, rău, tămbălău</i>	
-ou	m.	<i>bou, erou</i>	
	n.	<i>ou, tablou, metrou, birou, stilou, sacou, tricou, ecou, cadou</i>	
-iu	-iū		
	m.	<i>fīu, camionagiū, gagiū</i>	
	n.	<i>interviū, pustiū, pariū, sicriū, chipiū</i>	
	-iū	<i>exercițiū, spațiū, teritoriū, criteriū, consiliū, concediū, indiciū</i>	
-e	m.	<i>frate, părinte, președinte, oaspete, câine, iepure, perete, pieptene</i>	
	n.	<i>nume, prenume, spate, foarfece, lapte</i>	
-i	m.	<i>ochi, unchi, genunchi, rinichi, mușchi</i>	
	n.	<i>ochi, unghi, triunghi, trunchi, meci, ghiveci</i>	
		-ai/-ei/-ăi/-oi/-ui	
	m.	<i>mai, cobai, ardei, tei, lămâi, usturoi, pui</i>	
	n.	<i>pai, tramvai, ceai, nai, obicei, chei, ulei, călcâi, gunoi, soi, război, cui</i>	

Masculine în -ă   *tată, popă, papă, pașă, bulibașă*

Neutre în -o   *radio, video, zero*

-i   *taxi, schi*

Rezumat

Majoritatea substantivelor m. și n. se termină în consoană. Cele mai multe neutre sunt inanimat.

Neutrele se recunosc după terminații ca:

-(m)ent   *departament, instrument, accent, curent, moment, talent*

-(m)ânt   *cuvânt, pământ, mormânt*

-et/ăt   *capăt, lacăt, strigăt, sunet, urllet, trăsnet*

-aj   *bagaj, ambalaj, personaj, avantaj, reportaj, pavaj*

Mai sunt în general neutre monosilabicele în consoană:

arc, cer, dar, foc, gât, lac, loc, cap, nas, pat, pix, zid, zar, cioc, ceas, bloc, dor

Membru, ochi etc. au variante de gen și sensuri diferite.

3.1.1.3.2. Sunt **feminine** substantivele terminate în :

-ă   *doamnă, albină, vază, problemă, fată, masă, față, mașină, ușă, greșeală, stradă, gară, treabă, brânză*

- e** voce, carte, frunte, minge, pâine, pasăre, lume, mare, scrisoare, sărbătoare, eroare, floare, culoare, sare, carne, vreme, vale, dragoste
-toare directoare, învățătoare, muncitoare, dansatoare, autoare
-oare onoare, favoare
-are plecare, sculare, culcare, așteptare, mâncare
-ere durere, plăcere, vedere, cădere, avere, scriere, plângere
-ire privire, citire, întâlnire, venire, sosire, iubire, fericire
-âre hotărâre, coborâre
-iune națiune, uniune, misiune
-iate universitate, facultate, bunătate, răutate, greutate, varietate
-ie **-ie** [je] femeie, cheie, foaie, oaie, ploaie, baie, lămâie, voie
-ie [ie] doctorie, proștiie, bucurie, pălărie, farfurie, soție, farmacie
-ie [ie] familie, istorie, memorie, specie, mizerie, rochie, unghie, bacterie
-ee idee, alee, diaree
-a pijama, basma, baclava, nuga, sarma, mahala
-ea/-ia cafea, stea, măsea, chiftea, perdea, canapea, saltea, dușumea, șosea
-i zi, luni, marți, miercuri, joi, vineri, țanți.

Rezumat: Toate femininele se termină în vocale, **ă** fiind vocala specifică.

3.1.1.3.3. Substantive perechi: masculin - feminin

<i>un student</i>	<i>o studentă</i>
<i>un doctor</i>	<i>o doctoriță</i>
<i>un lup</i>	<i>o lupoaică</i>

Masculin > feminin

La masculinele terminate în consoană, **se adaugă:**

-ă	<i>un prieten</i>	<i>o prietenă</i>	<i>un profesor</i>	<i>o profesoară</i>
	<i>un bunic</i>	<i>o bunică</i>	<i>un verișor</i>	<i>o verișoară</i>
	<i>un olandez</i>	<i>o olandeză</i>	<i>un secretar</i>	<i>o secretară</i>

Obs. Terminația **-u** a masculinelor devine **-ă** la feminine: *un socru* *o soacră*

-că **se adaugă** la masculinele în **-ian/-ean** (care arată locul de origine):

<i>un bucureștean</i>	<i>o bucureșteancă</i>	(din București)
<i>un ardelean</i>	<i>o ardeleancă</i>	(din Ardeal)
<i>un moldovean</i>	<i>o moldoveancă</i>	(din Moldova)
<i>un orășean</i>	<i>o orășeancă</i>	(de la oraș)
<i>un țaran</i>	<i>o țarancă</i>	(de la țară)
<i>un român</i>	<i>o româncă</i>	(din România)

Atenție! Terminația **-oaică** se adaugă la substantivele masculine de apartenență etnică:

<i>un grec</i>	<i>o grecoaică</i>	(din Grecia)
<i>un francez</i>	<i>o franțuzoaică</i>	(din Franța)

sau se adaugă la consoana finală / înlocuiește o vocală la unele nume de animale:

<i>un lup</i>	<i>o lupoaică</i>	<i>un leu</i>	<i>o leoaică</i>
---------------	-------------------	---------------	------------------

-iță se adaugă la nume de profesii sau ocupații masculine terminate mai ales în:

-or/-ar :

un doctor   *o doctoriță*   *un școlar*   *o școlăriță*
un pictor   *o pictoriță*   *un actor*   *o actriță*

-easă /eșă formează feminine desemnând soția sau meseria:

un bucătar   *o bucătăreasă*   *un negru*   *o negresă*
un croitor   *o croitoreasă*   *un prinț*   *o prințesă*

-toare* înlocuiește terminația **-tor*** de la masculin :

un vânzător   *o vânzătoare*
un director   *o directoare*

*a nu se confunda cu **-tor** (n.) și **-toare** (f.) care desemnează instrumente, aparate, instalații, mașini:

uscător, acumulator, încărcător, ascuțitoare

Perechi cu forme diferite la m. și f.:

un bărbat   *o femeie*   *un cocoș*   *o găină*
un băiat   *o fată*   *un cal*   *o iapă*
un tată   *o mamă*   *un bou*   *o vacă*
un soț   *o soție*   *un fiu*   *o fiică*

3.1.2. NUMĂRUL

	singular (sg.)	plural (pl.)
m.	<i>un elev</i>	<i>doi elevi</i>
f.	<i>o elevă</i>	<i>două eleve</i>
n.	<i>un taxi</i>	<i>două taxiuri</i>

3.1.2.1. Formarea pluralului

3.1.2.1.1. Substantive masculine

Substantivele masculine formează pluralul cu terminația **-i** care se adaugă singularului sau care înlocuiește de obicei o terminație vocalică de la singular.

-i se adaugă la consoana finală de la sg.

un profesor   *doi profesori*   *un pom*   *doi pomi*

Obs.

-i final modifică scrierea sau pronunțarea consoanei/vocalei precedente.

un papuc   *doi papuci*   **c/ci**   v. G 1.1.1. ALTERNANȚE VOCALICE

<i>un coleg</i>	<i>doi colegi</i>	g/gi	v. G 1.1.2. ALTERNANȚE CONS.
<i>un ghid</i>	<i>doi ghizi</i>	d/zi	
<i>un pas</i>	<i>doi pași</i>	s/și	
<i>un student</i>	<i>doi studenți</i>	t/ți	
<i>un artist</i>	<i>doi artiști</i>	st/ști	
<i>un italian</i>	<i>doi italieni</i>	ian/ieni	

-i final înlocuiește vocala finală de la singular **-u , -e, -ă.**

<i>un metru</i>	<i>doi metri</i>	<i>un frate</i>	<i>doi frați</i>
<i>un leu</i>	<i>doi lei</i>	<i>un câine</i>	<i>doi câini</i>
<i>un fiu</i>	<i>doi fii</i>	<i>un tată</i>	<i>doi tați</i>

-i final înlocuiește consoana **-l** în următoarele cuvinte* :

<i>un copil</i>	<i>doi copii</i>
<i>un cal</i>	<i>doi cai</i>

*Alte cuvinte masculine terminate în **-l** la sg. păstrează consoana și la pl. (mai ales neologisme):

un general/doi generali, un nobil/doi nobili, un spaniol/doi spanioli etc.

Substantivele masculine terminate în **-i** rămân neschimbate.

un ochi, doi ochi; un unchi, doi unchi; un genunchi, doi genunchi; un mușchi, doi mușchi; un ardei, doi ardei; un pui, doi pui

Masculin neregulat:

om /oameni

3.1.2.1.2. Substantive feminine

Substantivele feminine formează pluralul cu terminațiile **-e** sau **-i**, care înlocuiesc terminația de singular. Nu există o regulă precisă care să arate care substantive formează pluralul cu **-e** și care cu **-i**.

-e înlocuiește pe **-ă**

<i>o doamnă</i>	<i>două doamne</i>	<i>o casă</i>	<i>două case</i>
-----------------	--------------------	---------------	------------------

Obs. Atenție la alternanțele fonetice datorate lui **-e** final!

a-ă	-e-e	-că	-ce
<i>o fată</i>	<i>două fete</i>	<i>o româncă</i>	<i>două românce</i>
<i>o masă</i>	<i>două mese</i>	<i>o italiancă</i>	<i>două italience</i>

-ea-ă	-e-e	-gă	-ge
<i>o fereastră</i>	<i>două ferestre</i>	<i>o colegă</i>	<i>două colege</i>
		-scă	-ște
		<i>o muscă</i>	<i>două muște</i>

-i înlocuiește pe **-ă**

o mașină   *două mașini*   *o limbă*   *două limbi*

Obs. Atenție la alternanțele fonetice datorate lui **-i** final:

-a-ă <i>o gară</i> <i>o sală</i> <i>o cămașă</i> <i>o țigară</i>	-ă-i <i>două gări</i> <i>două săli</i> <i>două cămăși</i> <i>două țigări</i>	<i>o bunică</i> <i>o pungă</i> <i>o amendă</i> <i>o nuntă</i> <i>o bască</i> <i>o pușcă</i>	<i>două bunici</i> <i>două pungi</i> <i>două amenzi</i> <i>două nunți</i> <i>două băști</i> <i>două puști</i>	c/ci g/gi d/zi t/ți sc/ști șc/ști
-a-ă <i>o vară</i>	-e-i <i>două veri</i>			
-ea-ă <i>o greșeală</i> <i>o seară</i>	-e-i <i>două greșeli</i> <i>două seri</i>	-oa-ă <i>o școală</i> <i>o boală</i>	-o-i <i>două școli</i> <i>două boli</i>	

Alternanțe complexe

o stradă   *două străzi*   *o poartă*   *două porți*
o ladă   *două lăzi*   *o hartă*   *două hărți*

v. G 1.1.1. ALTERNANȚE VOCALICE

v. G 1.1.2. ALTERNANȚE CONSONANTICE

-i înlocuiește pe **-e**

o pâine   *două pâini*   *o specie*   *două specii*
o pereche   *două perechi*   *o lecție*   *două lecții*
o națiune   *două națiuni*   *o farmacie*   *două farmacii*

Cu alternanțe fonetice:

plecare/plecări   *scrisoare/scrisori*
carte/cărți   *floare/flori*
* **-toare** invar. (< m. **-tor**):   *o învățătoare*   *două învățătoare*
  o vânzătoare   *două vânzătoare*

-i înlocuiește pe **-le**

o vale   *două văi*

-i după căderea lui **-e**

o femeie   *două femei*
o cheie   *două chei*

Cu alternanțe:
ploaie/ploi   *baie/băi*

-le se adaugă lui **-a**

o pijama   *două pijamale*   *o cafea*   *două cafele*

-le se adaugă lui **-i**

o zi   *două zile*

Obs. Zilele săptămânii sunt invariabile la plural.

-uri înlocuiește pe **-ă** sau **-e**, producând alternanțe fonetice.

treabă   *treburi*
brânză   *brânzeturi*
mâncare   *mâncăruri*
sare   *săruri*

Obs. 1. **-uri** indică la f. mai ales "feluri de"...

2. *prăjituri, pături, mături*
nu au terminația **-uri**, ci **-i** (*prăjitură/prăjituri...*)

Feminine neregulate la plural:

<i>o soră</i>	<i>două surori</i>
<i>o noră</i>	<i>două nurori</i>
<i>o mână</i>	<i>două mâini</i>

3.1.2.1.3. Substantive neutre

Neutrele fac pluralul în : **-e, -uri, -i**

-e se adaugă la *consoană* sau la *-i final*.

<i>un oraș</i>	<i>două orașe</i>	Cu alternanțe fonetice:	
<i>un caiet</i>	<i>două caiete</i>	-on	-oane
<i>un frigider</i>	<i>două frigidere</i>	<i>creion</i>	<i>creioane</i>
<i>un reportaj</i>	<i>două reportaje</i>	-or	-oare
<i>un bagaj</i>	<i>două bagaje</i>	<i>motor</i>	<i>motoare</i>
<i>un moment</i>	<i>două momente</i>	-oi	-oaie
<i>un dicționar</i>	<i>două dicționare</i>	<i>gunoi</i>	<i>gunoaie</i>

v. G 1.1.1.1. ALTERNANȚE VOCALICE

v. G 1.1.1.2. ALTERNANȚE CONSONANTICE

-e înlocuiește pe **-u**

<i>un membru</i>	<i>două membre</i>	<i>un muzeu</i>	<i>două muzee</i>
<i>un teatru</i>	<i>două teatre</i>	<i>un liceu</i>	<i>două licee</i>
<i>un timbru</i>	<i>două timbre</i>	<i>un ghișeu</i>	<i>două ghișee</i>

-e invar.

un nume   *două nume*
un prenume   *două prenume*

-uri se adaugă la terminațiile: **cons., -o/-u/-i:**

un pix   *două pixuri*   *un zero*   *două zerouri*

<i>un foc</i>	<i>două focuri</i>	<i>un radio</i>	<i>două radiouri</i>
<i>un loc</i>	<i>două locuri</i>	<i>un lucru</i>	<i>două lucruri</i>
<i>un pat</i>	<i>două paturi</i>	<i>un titlu</i>	<i>două titluri</i>
<i>un gând</i>	<i>două gânduri</i>	<i>un birou</i>	<i>două birouri</i>
<i>un bloc</i>	<i>două blocuri</i>	<i>un cadou</i>	<i>două cadouri</i>
<i>un dulap</i>	<i>două dulapuri</i>	<i>un interviu</i>	<i>două interviuri</i>
<i>un chibrit</i>	<i>două chibrituri*</i>	<i>un taxi</i>	<i>două taxiuri</i>

Obs.

Unele neutre au două forme de pl.: și în **-e** și în **-uri**
un chibrit   *două chibrite*   *două chibrituri*
un obicei   *două obiceiie*   *două obiceiuri*
un vis   *două vise*   *două visuri*

-i înlocuiește pe **-u** din terminația **-iu**.

<i>un exercițiu</i>	<i>două exerciții</i>	<i>un spațiu</i>	<i>două spații</i>
<i>un teritoriu</i>	<i>două teritorii</i>	<i>un criteriu</i>	<i>două criterii</i>
<i>un consiliu</i>	<i>două consilii</i>	<i>un fotoliu</i>	<i>două fotolii</i>

Exc.: *seminar*   *seminarii*

Neutre neregulate

<i>un ou</i>	<i>două ouă</i>
<i>un cap</i>	<i>două capete</i>
<i>un răs</i>	<i>două râsete</i>

3.1.3. DECLINAREA se face după cazurile:

nominativ N., genitiv G., dativ D., acuzativ A., vocativ V.

cazul	exprimă	întrebări	exemple
<i>nominativ N.</i>	subiect	Cine? Ce?	<i>Copilul plânge.</i>
<i>genitiv G.</i>	posesie	Al/a/ai/ale cui?	<i>Unde e mîngea copilului?</i>
<i>dativ D.</i>	destinație	Cui?	<i>Îi dau copilului mîngea.</i>
<i>acuzativ A.</i>	complement	Pe cine? Ce? Cu cine/ce?	<i>Îngrijesc copilul.</i>
<i>vocativ V.</i>	apel	-	<i>Fii atent, copile!</i>

Din punct de vedere formal, substantivul nearticulat rămâne neschimbat, doar articolul își schimbă forma.

Substantivele primesc articol nehotărât antepus:

m./n. sg.   **UN**   f. sg. **O**   pl. **NIȘTE**

sau articol hotărât postpus aglutinat:

m. /n. sg.   **-(U)L, LE**   f. sg.   **-A**
m. pl.   **-I**   f. /n. pl.   **-LE**   (v. cap. Articolul)

v. G 3.2. ARTICOLUL

Ex.:

sg.

	<i>domn</i>		<i>doamnă</i>	
	<i>UN domn</i>	<i>domnUL</i>	<i>O doamnă</i>	<i>doamnA</i>
N.	<i>UN domn</i>	<i>domnUL</i>	<i>O doamnă</i>	<i>doamnA</i>
G.	<i>UNUI domn</i>	<i>domnULUI</i>	<i>UNEI doamne</i>	<i>doamnEI</i>
D.	<i>UNUI domn</i>	<i>domnULUI</i>	<i>UNEI doamne</i>	<i>doamnEI</i>
A.	<i>UN domn</i>	<i>domnUL</i>	<i>O doamnă</i>	<i>doamnA</i>
V.		<i>domnULE!</i>		<i>doamnă!</i>

pl.

	<i>domni</i>		<i>doamne</i>	
	<i>NIȘTE domni</i>	<i>domniI</i>	<i>NIȘTE doamne</i>	<i>doamneLE</i>
N.	<i>NIȘTE domni</i>	<i>domniI</i>	<i>NIȘTE doamne</i>	<i>doamneLE</i>
G.	<i>UNOR domni</i>	<i>domniLOR</i>	<i>UNOR doamne</i>	<i>doamneLOR</i>
D.	<i>UNOR domni</i>	<i>domniLOR</i>	<i>UNOR doamne</i>	<i>doamneLOR</i>
A.	<i>NIȘTE domni</i>	<i>domniI</i>	<i>NIȘTE doamne</i>	<i>doamneLE</i>
V.		<i>domniLOR!</i>		<i>doamneLOR!</i>

Obs.

1. N. = A., G. = D.

2. Se observă din tabele că substantivul propriu-zis rămâne invariabil. Exc.: **G./D. f. sg.** se formează **de la forma de pl. + -i**. Forme speciale de N., G., D., A., V. au numai articolele.

3. La sg., neutrele au forme identice cu m., iar la pl. cu f.

v. G 3.1.1.1. TERMINAȚII DUPĂ GENURI; 3.2. ARTICOLUL

4. Numeroase cuvinte în cazul vocativ **nu au o formă specială**. Se folosesc:

a) **forma de N./A.** pentru substantivele f. la sg. neart. (și m. *tată*), și pentru substantivele proprii nume de persoană:

Tată, te rog să mă ierți !

Poftiți, doamnă !

Radu, dă-mi dicționarul, te rog !

b) **forma de G./D.** (cu articolul hotărât *-lor*), pentru substantivele (adj. substantivizate)

pl.: *Fetelor ! Băieților ! Studenților !*

Doamnelor, domnișoarelor și domnilor !

Deșteptilor, ce-ați făcut ?

Pentru unele substantive la pl., e posibilă și forma de **N./A. fără articol** :

Băieți /Copii, să începem !

Forme speciale

-o* pentru unele cuvinte f. sg. *vecino! bunico! fetiço! Rodico!*
*obligatoriu la adjectivele substantivizate
frumoaso! iubito!

v. G 3.1.5. SUBSTANTIVE PROPRII

-e pentru m.sg. (se adăugă la forma nearticulată sau articulată):
copile!, băiete!, vecine!, amice !, prietene ! Ștefane !, Ioane !

domnule!, bunicule!, băiatule!, fiule!, omule!, prostule !, Radule !

Cele terminate în **-e** nu se modifică : **frate ! Vasile !**

Pentru o adresare politicoasă, cuvintele care arată funcția, profesiunea sau numele persoanei vor fi introduse de **domnule, doamnă, sau domnișoară:**

Domnule profesor (doctor, secretar, ministru, Ionescu, Popescu)!

Doamnă profesoară (doctor, secretară, ministru, Ionescu, Popescu)!

Domnișoară doctor (Maria, Ionescu, Popescu)!

Substantivele în cazul vocativ însoțite de adjective se folosesc:

la m. sg. cu forma de V.

Stimate domnule decan, (profesor, doctor, Ionescu)

la f. sg. și în toate cazurile de plural, cu forme nearticulate de N./A.:

Bună ziua, stimată doamnă profesoară !

oameni buni !

scumpe prietene ! (f. pl. sau m. sg.)

dragi elevi !

dragă verișoară ! *

*dragă se folosește și când te adresezi unui bărbat. Subst. comun va avea forma de V.:

Dragă prietene! Dragă Mihai !

Adjectivele posesive impun folosirea articolului hotărât.

Dragul meu (Ion) !

Fiica mea !

v. AV 1.1.2. FORMULE DE ADRESARE

3.1.4. SUBSTANTIVE COMPUSE

Formate din două sau mai multe cuvinte:

floarea-soarelui, nu-mă-uita, radio-casetofon, vagon-restaurant

Pot fi variabile sau invariabile la pl.:

	sg.	pl.
m.	<i>un ardei gras</i>	<i>doi ardei grași</i>
n.	<i>un vagon de dormit</i>	<i>două vagoane de dormit</i>
n.	<i>un reportofon</i>	<i>două reportofone</i>
f.	<i>o floarea-soarelui</i>	
m.	<i>un dus-întors</i>	

În declinare, cuvintele sudate se comportă la fel cu cele simple. Celelalte se modifică parțial (de obicei primul termen) sau deloc:

Bateriile reportofonului s-au descărcat.

Două bilete dus-întors, vă rog! = Două dus-întors, vă rog!

3.1.5. SUBSTANTIVE PROPRII

Sunt nume care se dau persoanelor, animalelor, instituțiilor, organizațiilor, locurilor geografice, constelațiilor, planetelor, mărcilor de produse, sărbătorilor etc.

A. Numele de persoane masculine se termină în general în consoană:

Ion, Dan, Florin, Eugen, Cornel, Constantin, Marian, Lucian, Victor, Tudor

Multe nume m. se termină și în **vocale**:

Toma, Luca, Mircea, Nicolae, Gheorghe, George, Petre, Vasile, Grigore, Andrei, Matei, Alexandru, Petru, Radu, Dumitru

Diminutive (cu *-uț, -ică, -el, -aș, -ucu, -șor, -iță* etc.):

Ionuț, Ionică, Ionel, Nelu, Neluțu, Dănuț, Jenică, Vasilică, Mirciulică, Costel, Lucică, Victoraș, Tudorel, Sandu, Petrică, Răducu, Mitică, Nicu, Nicușor, Niculiță, Ghiță, Georgică, Gicu, Gică

Numele de persoane feminine, diminutive sau nu, se termină de obicei în **-a**:

Ana, Maria, Ioana, Elena, Ileana, Doina, Victoria, Rodica, Monica, Dorina, Marina, Cristina, Sanda, Mariana, Marilena, Elisabeta, Felicia, Lucia, Georgeta, Georgina, Cecilia, Diana, Delia, Eugenia

Diminutive (cu: *-uța, -uca, -ica, -ița, -el(a), -uș*):

Anuța, Măriuca, Monica, Florica, Lucica, Cristinel, Lenuș

*Unele feminine, diminutive sau nu, se termină în **consoană** sau în **alte vocale decât -a**:
Carmen, Ani, Nuți, Jeni, Eli, Cici, Luci

Declinarea numelor de persoană:

	m.	f.		
N.	<i>Ion</i>	<i>Ioana</i>	<i>Rodica</i>	<i>Carmen</i>
G.*	<i>lui Ion</i>	<i>Ioanei</i>	<i>Rodicăi</i>	<i>lui Carmen</i>
D.	<i>lui Ion</i>	<i>Ioanei</i>	<i>Rodicăi</i>	<i>lui Carmen</i>
A.	<i>pe Ion</i>	<i>pe Ioana</i>	<i>pe Rodica</i>	<i>pe Carmen</i>
V.	<i>Ioane!</i>	<i>Ioana!, Ioano!</i>	<i>Rodica!, Rodico!</i>	<i>Carmen!</i>

*± *al/a/ai/ale*

B. Genul celorlalte nume proprii depinde de terminație:

m. (*consoană, -e, -i, -u, o*) :

Cluj, Arad, Brașov, Dej, Făgăraș, Olt, Someș, Banat, București, Iași, Ploiești, Pitești, Carpați, Apuseni, Bucegi, Sibiu, Bacău, Chișinău, Satu Mare, Israel, Paris, Belgrad, Ierusalim, Alpi, Oceanul Pacific, Monaco, Mali, Marte, Soare, Carul Mare, Crăciun, Paște, Anul Nou, Sfântul Ion, Opel, Renault, Volvo, Mitsubishi, Dior

f. (*-a*):

Timișoara, Sighișoara, Oradea, Alba-Iulia, Baia Mare, Moldova, Dobrogea, Transilvania, România, Italia, Canada, Londra, Veneția, Roma, Luna, Calea Lactee, Sfânta Maria, Dacia, Lada, Skoda, Honda

Obs. După formă, unele sunt singulare, altele plurale:

sg. *Cluj, Mureș, Paris, Marte, Bacău, Volvo*

pl. *Carpați, Apuseni, Alpi, Statele Unite ale Americii*

Aparent pl.: **București, Ploiești, Pitești, Iași, Călărași**

Primesc articol după gen, dacă articolul nu este inclus:

m. sg. **Clujul, Aradul, Parisul, Sibiul, Amsterdamul, Marocul, Atlanticul, Bucureștiul, Iașiul, Ploieștiul, Opel-ul, MacIntosh-ul**
m. pl. **Carpații, Apusenii, Alpii**
f. sg. **Timișoara, Craiova, Londra, Viena, Budapesta**
f. pl. **Ponoarele, Babele, Izvoarele**

Se declină. În compuse, de obicei se schimbă cuvântul-bază:

Bucureștiul este capitala României, iar Parisul, a Franței.

Centrul Brașovului îmi place.

Apa Mării Negre e foarte sărată.

Înălțimile maxime ale Carpaților sunt în jur de 2500 de metri.

Obs. Frecvent se evită formele de G./D., folosindu-se în fața numelor proprii termeni generici: *orașul, regiunea, râul* sau prepoziția **din**:

centrul orașului Satu Mare

apele fluviului Mississippi

primăria din Baia Mare (= primăria Băii Mari)

3.2. ARTICOLUL

Însoțește substantive (adjective și numerale), indicând gradul de individualizare și identificare (contextuală sau cotextuală) a acestora de către vorbitori: **un om / omul**

3.2.0. Clasificare

- articol nehotărât **un om** (neidentificat, necunoscut)
- articol hotărât **omul** (identificat, cunoscut)
- articol genitival (posesiv) **al meu**
- articol adjectival (demonstrativ) **mașina cea roșie**

3.2.1. ARTICOLUL NEHOTĂRĂT

Este antepus. Obiectul denumit este necunoscut.

Ex.: A sunat **un om** la ușă.

Are forme distincte după gen, număr și caz.

	m./n. sg	f. sg	pl.
N./A.	UN domn	O doamnă	NIȘTE domni NIȘTE doamne
G./D	UNUI domn	UNEI doamne	UNOR domni UNOR doamne

La singular

m.

n.

f.

N./A.	<i>un domn un băiat un pom un ministru un codru un ochi un pui un frate un tată un papă</i>	<i>un avion un caiet un raft un pix un tramvai un teatru un spațiu un stilou un radio un nume</i>	<i>o doamnă o fată o pagină o carte o parte o farfurie o femeie o muncitoare o cafea o zi</i>
G./D.	<i>unui domn unui băiat unui pom unui ministru unui codru unui ochi unui pui unui frate unui tată unui papă</i>	<i>unui avion unui caiet unui raft unui pix unui tramvai unui teatru unui spațiu unui stilou unui radio unui nume</i>	<i>unei doamne unei fete unei pagini unei cărți unei părți unei farfurii unei femei unei muncitoare unei cafele unei zile</i>

La plural:

	m.	n.	f.
N./A.	<i>niște domni niște băieți niște pomi niște miniștri niște codri niște ochi niște pui niște frați niște tați niște papi</i>	<i>niște avioane niște caiete niște rafturi niște pixuri niște tramvaie niște teatre niște spații niște stilouri niște radiouri niște nume</i>	<i>niște doamne niște fete niște pagini niște cărți niște părți niște farfurii niște femei niște muncitoare niște cafele niște zile niște surori</i>
G./D.	<i>unor domni unor băieți unor pomi unor miniștri unor codri unor ochi unor pui unor frați unor tați unor papi</i>	<i>unor avioane unor caiete unor rafturi unor pixuri unor tramvaie unor teatre unor spații unor radiouri unor stilouri unor nume</i>	<i>unor doamne unor fete unor pagini unor cărți unor părți unor farfurii unor femei unor muncitoare unor cafele unor zile</i>

Obs.

1. prepoziție + *un/o...*

în + un = *într-un*
 în + o = *într-o*
 din + un = *dintr-un*

Ex.: *Locuiesc într-un oraș mare.
 Stăm într-o cameră de hotel.
 Sunt originar dintr-un sat de munte.*

din + o	= dintr-o	Sunt originar dintr-o regiune montană.
prin + un	= printr-un	Trec printr-un parc.
prin + o	= printr-o	Trec printr-o criză.

2. **un/o/niște** + adjectiv desemnând însușiri = substantiv (*leneș* > *un leneș*):
un leneș   *o leneșă*   **niște leneși**   **niște leneșe**

v. NG 1.10. ARTICOLUL NEHOTĂRÂT (PROCLITIC)

3.2.2. ARTICOLUL HOTĂRÂT

Este postpus, făcând corp comun cu substantivul. Obiectul denumit este cunoscut.

Ex.: *Omul care a sunat la ușă a plecat.*

Are forme distincte după gen, număr și caz.

La singular:

	m./n.	f.
N./A.	-L -uL -LE	-A -uA
G./D.	-LUI	pl./sg.+ -I
V.	-LE -E	- -O

	m.	n.	f.
N./A.	<i>tatăl*</i> <i>ministrul</i> <i>codrul</i> <i>domnul</i> <i>băiatul</i> <i>pomul</i> <i>ochiul</i> <i>puilul</i> <i>fratele</i> <i>popa</i> <i>papa</i> <i>*tata (=tatăl meu)</i>	<i>teatrul</i> <i>spațiul</i> <i>stiloul</i> <i>avionul</i> <i>caietul</i> <i>raftul</i> <i>taxiul</i> <i>radioul</i> <i>numele</i>	<i>doamna</i> <i>fata</i> <i>pagina</i> <i>cartea</i> <i>partea</i> <i>muncitoarea</i> <i>farfuria</i> <i>femeia</i> <i>cafeaua</i> <i>pijamaua</i> <i>ziua</i>
G./D.	<i>tatălui</i> <i>fratelui</i> <i>ministrului</i> <i>codrului</i> <i>domnului</i> <i>băiatului</i> <i>pomului</i> <i>ochiului</i> <i>puilului</i> <i>popii</i> <i>papei</i> <i>tatei/tatii</i>	<i>teatrului</i> <i>spațiului</i> <i>stiloului</i> <i>numelui</i> <i>avionului</i> <i>caietului</i> <i>raftului</i> <i>taxiului</i> <i>radioului</i>	<u>pl.+i</u> <i>doamnei</i> <i>fetei</i> <i>paginii</i> <i>cărții</i> <i>părții</i> <i>femeii</i> <i>cafelei</i> <i>pijamalei</i> <i>zilei</i> <u>sg.+i</u> <i>muncitoarei</i> <i>farfuriei</i>

V.	<i>tată!</i> <i>domnule !</i> <i>băiețe!</i>	---	<i>domnă!</i> <i>femeie!</i>
----	--	-----	---------------------------------

Obs.

1. Articolele hotărâte **-(u)l** și **-le** sunt specifice substantivelor m. și n. sg..

-l se adaugă substantivelor terminate în **-ă** sau **-u** :

tatăl, ministrul, teatrul

-ul se adaugă substantivelor terminate în **consoană** , **-i** sau **-o**:

domnul, taxiul, radioul

-le se adaugă substantivelor masculine și neutre terminate la singular în **-e**:

fratele, câinele, numele

2. Articolul hotărât **-a**

a) se poate adăuga sau substitui terminației substantivelor feminine la singular:

carte mamă farfurie

cartea mama farfuria

b) se leagă prin (*u*) de terminațiile **-a**, **-ea** și **-i**:

pijama cafea zi

pijamaua cafeaua ziua

c) La masculinele cu singularul în **-ă** , acesta este substituit de **-a** :

tată popă papă

tata popa papa

3. Articolul hotărât f. sg G./D. se adaugă în general pluralului N./A.:

gară (sg.) gări (pl.) gării (sg. G./D.)

dar uneori și singularului N./A.: *librărie (sg), librăriei (sg G./D.).*

farfurie, farfuriei

farmacie, farmaciei

La plural:

	m.	f./n.
N./A.	-I	-LE
G./D.	-LOR	
V.	-LOR	

	m.	n.	f.
N./A.	<i>domnii</i>	<i>avioanele</i>	<i>doamnele</i>
A.	<i>băieții</i>	<i>caietele</i>	<i>fetele</i>
	<i>pomii</i>	<i>rafturile</i>	<i>paginile</i>
	<i>miniștrii</i>	<i>taxiurile</i>	<i>cărțile</i>
	<i>codrii</i>	<i>spațiile</i>	<i>părțile</i>
	<i>ochii</i>	<i>numele</i>	<i>femeile</i>
	<i>puii</i>		<i>cafelele</i>
	<i>frații</i>		<i>pijamaele</i>
	<i>tații</i>		<i>zilele</i>
	<i>popii</i>		<i>farfuriile</i>
	<i>papii</i>		

G./ D.	<i>domnilor</i> <i>băieților</i> <i>pomilor</i> <i>miniștrilor</i> <i>codrilor</i> <i>ochilor</i> <i>puilor</i> <i>fraților</i> <i>taților</i> <i>popilor</i> <i>papilor</i>	<i>avioanelor</i> <i>caietelor</i> <i>rafturilor</i> <i>taxiurilor</i> <i>spațiilor</i> <i>numelor</i>	<i>doamnelor</i> <i>fetelor</i> <i>paginilor</i> <i>cărților</i> <i>părților</i> <i>femeilor</i> <i>cafelelor</i> <i>pijamaelor</i> <i>zilelor</i> <i>farfuriilor</i>
V.	<i>domnilor!</i> <i>băieți(lor)!</i>	---	<i>doamnelor!</i> <i>fetelor!</i>

Obs.

1. **-le** este articolul hotărât pentru **toate** substantivele feminine și neutre la plural.

2. Articolul hotărât **-i** specific masculinului plural se adaugă totdeauna terminației **-i** a pluralului; rezultă **-ii**: *oamenii, prietenii, domnii, băieții, tații*

Când substantivul are un **-i** și de la singular, rezultă **-iii**:

copil (sg)   *copii* (pl.)   *copiii* (pl. art. hot.)

3. Articolul hotărât se adaugă și adjectivelor, când acestea sunt antepuse:

noul director   *noua directoare*

v. NG 1.7. ARTICOLUL HOTĂRĂT (ENCLITIC)

3.2.2.1. FOLOSIREA articolului hotărât și a articolului nehotărât

1. **Prezența** articolului este în general obligatorie:

a) cu substantive comune subiecte (N.) la singular:

Pe masă e un măr. Mărul e roșu.

La plural, subiectul poate fi nearticulat, dacă este nedefinit, neprecizat.

Pe masă sunt mere.

b) când substantivul este atribut (G.):

culoarea unui măr, vârsta unei femei

c) când substantivul este complement indirect (D.):

Telefonez unei doamne. Telefoniez doamnei Popescu.

d) când substantivul este complement direct (A.) la singular:

*Ridică receptorul! Așteaptă tonul, apoi introdu cartela și formează numărul!
Atenție! Nu forma un număr greșit!*

La plural, complementul direct poate fi nearticulat sau articulat:

*Cere scuze dacă ai greșit!
Notează numerele de telefon într-un carnetel!*

e) prep. cu G./D. + GN

Avionul zboară deasupra unui oraș. (G.) / ...deasupra orașelor. (G.)

Grație unei burse, îmi pot continua studiile. (D.)

f) prep. **cu**

Pleacă cu un prieten. / Pleacă cu prietenul ei. (A.)(asoc.)

Scriu cu pixul, cu stiloul nu-mi place. (A.)(instrum.)

Exc.:

Când substantivul este nume de materie, rămâne de obicei nearticulat:

cană cu lapte, găleată cu apă

v. G 3.8. PREPOZIȚIA; 4.6. MIJLOCUL ȘI INSTRUMENTUL

g) Adjectivele de totalitate sunt urmate de substantiv cu articol hotărât:

tot exercițiul, toată mâncarea, întreg orașul, amândoi copiii, toți trei băieții

h) Adjectivele calificative antepuse cer articol:

Săracul om a rămas fără casă.

Exc., în exclamații: *Frumoasă fată! Deștept copil! Dificil examen!*

2. Absența articolului este uneori obligatorie:

a) când substantivul este precedat de prepoziție și nu este determinat.

Suntem în sală.

Dar:

Suntem în sala 10.

Merg la teatru.

Mergem la Teatrul Național.

Substantivele nume de materie precedate de **cu** rămân nearticulate:

cafea cu lapte, găleată cu apă, carne cu cartofi, mămăligă cu brânză și smântână

v. G 3.8.1. FOLOSIREA PREPOZIȚIILOR, Obs. 2.

b) când substantivul este precedat de un adjectiv nedefinit, numeral sau demonstrativ:

fiecare om, orice persoană, oricare fată, alt băiat, puțin timp, mulți ani, câțiva pomi, doi copii, acești copii

v. G 3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVELE NEHOTĂRÂTE

c) cu adjective calificative antepuse, în exclamații:

Frumoasă fată! Deștept copil! Dificil examen!

v. G 4.12.5.4. PROPOZIȚIILE EXCLAMATIVE

3.2.3. ARTICOLUL POSESIV (GENITIVAL)

Exprimă posesia, este antepus și are forme distincte după gen și număr.

sg.	m./n. AL	f. A
pl.	m. AI	f./n. ALE

Formează

• genitivul pronumelui *cine*:

al cui?

ai cui?

a cui?

ale cui?

• pronume posesive:

al meu...

ai mei...

a mea...

ale mele...

• numerale ordinale:

al doilea...

a doua...

Însoțește uneori substantivul în G.:

Cățelul este **al** vecinului.   Cățeii sunt **ai** vecinului.

Atenție la similitudinea mărcilor de gen și număr la articolul hotărât și articolul posesiv:

-l/al, -a/a, -i/ai, -le/ale: Mașina este **a** Mariei/ **a** mea/...

3.2.3.1. FOLOSIRE

a) După verbele: **a fi, a deveni, a ajunge, a sosi, a ieși, a reuși, a se clasa**

Cățelul este **al** vecinului / **al** meu /...

Alexandra, fiica mea, a reușit **a doua** la concurs.

Mircea, prietenul meu, s-a clasat **al doilea**.

b) În exprimarea eliptică și în substituții:

-**Al** cui e cățelul? **Al** vostru?

-**Al** nostru / **Al** meu / **Al** băiatului / **Al** Mariei / **Al** copiilor...

Reprezentanții Franței, **ai** Germaniei, **ai** Italiei și **ai** Luxemburgului s-au întrunit la Geneva.

c) Când substantivul precedent (posesorul) nu are articol hotărât:

doi nepoți **ai** mei   un nepot **al** meu

Domnul Popescu a fost numit director **al** firmei.

Radu Cristea est corespondent **al** ziarului „Expres”.

d) Când între posesor și obiectul posedat se intercalează alte cuvinte:

Ziua de lucru **a unui** director este foarte plină.

Filmul cel mai bun **al** anului a fost premiat.

Obs.

1. Uneori, un **de** partitiv precedă articolul genitival:

un nepot **de-al** meu, niște cunoșcuți **de-ai** mei, o altă elevă **de-a** mea

2. În limba vorbită, există tendința de înlocuire a formelor **al, a, ai, ale** prin **a** invariabil.

v. NG 1.8. ARTICOLUL GENITIVAL-POSESIV; 7.6. RELAȚIA DE POSESIE

3.2.4. ARTICOLUL DEMONSTRATIV (ADJECTIVAL)

Provine din adjectivul/pronumele demonstrativ:

acel(a)

acea (aceea)

acei(a)

acele(a)

având forme diferite după gen, număr și caz:

	sg		pl.	
	m./n.	f.	m.	f./n.
N./A.	CEL	CEA	CEI	CELE
G./D.	CELUI	CELEI	CELOR	

Funcționează mai ales ca articol al adjectivului, substantivându-l pe acesta:

cel bun cea bună cei buni cele bune

sau legându-l de un substantiv precedent:

*Ștefan **cel** Mare, Mircea **cel** Bătrân, Alexandru **cel** Bun
omul (**cel**) bun, mașina (**cea**) nouă, pantofii (**cei**) noi, mănușile (**cele**) roșii
Băiatul **cel** mare e medic, **cel** mic e student.*

Intră în componența superlativului relativ al adjectivelor și adverbelor:

adj. *cel mai bun sportiv* adv. *Ea vorbește **cel mai bine** românește.*

Mai substantivează numerele:

*(Cărțile **acelea două** sunt pentru voi). > **Cele două** sunt pentru voi.*

v. G 3.5.2. NUMERALUL COLECTIV

și determinanți prepoziționali:

*Congresul de matematică din 1990 a avut loc la Timișoara, **cel din 1994**, la Cluj.*

Poate preceda propoziții relative:

*Oamenii care se grăbesc greșesc mai mult. **Cei care se gândesc** nu greșesc.*

Obs.

Cel, cea, cei, cele

intră și în componența adjectivelor/pronumelor demonstrative „de alegere”:

celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte.

v. NG 1.10. ARTOCOLUL ADJECTIVAL-DEMONSTRATIV (PROCLITIC)

v. G 3.4.3. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV; 3.5.2. NUMERALUL COLECTIV;

3.4. ADJECTIVUL

Este de regulă postpus substantivului: *bloc **înalt**, mașină **nouă**...*

Accentuat, adjectivul va fi antepus: ***Frumos** spectacol! **Frumoasă** vreme!*

3.3.0. Clasificare

3.3.0.1. după formă:

simple ***alb, gri, albastru, înalt, acru, amar***

compuse ***dacoroman, galben-auriu, franco-german***

derivate

cu sufixe ***-esc** (bărbat > bărbătesc)*

***-iu** (aur > auriu)*

-os (*munte > muntos*)

cu prefixe

anti- (*antiștiințific*)

in- (*intraductibil, inacceptabil*)

ne- (*neclar, neascultător, nebun*)

pre- (*preșcolar, preelectoral*)

provenite din alte părți de vorbire

vb. **suferind** (-ă, -i, -e), **căzând** (-ă, -i, -e)

greșit (-ă, -i, -e), **ocupat** (-ă, -i, -e), **plăcut** (-ă, -i, -e),

adv. **jos, joasă, joși, joase** etc.

3.3.0.2. după terminații:

cu 4 terminații

m. sg	f. sg	m. pl.	f. pl.
bun	bună	buni	bune
alb	albă	albi	albe

cu 3 terminații

m. sg	f. sg	m./f. pl.
mic	mică	mici
lung	lungă	lungi

cu 2 terminații

m./f. sg	m./f. pl.
mare	mari
rece	reci

Atenție!

vechi/veche	vechi
--------------------	--------------

cu o terminație

bej, roz, mov, gri, bordo, maro, gata, asemenea, forte, cumsecade

3.3.0.3. după sens:

calificative

concrete (de culoare, formă, dimensiune, gust)

alb, mare, rotund, acru, dulce

abstracte

atent, curios, deștept, activ, eficace

determinative

v. G 3.4.3. PRNUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV

v. G 3.4.4. PRNUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV

v. G 3.4.5. PRNUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV

v. G 3.4.6. PRNUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRAT

v. G 3.4.7. PRNUMELE ȘI ADJECTIVUL NEGATIV

Flexiunea Adjectivele se acordă cu substantivul în gen, număr și caz.

3.3.1. GENUL ȘI NUMĂRUL

3.3.1.1. Adjective cu 4 terminații

m., n. sg <i>cons./-u</i>	f. sg <i>-ă</i>	m. pl. <i>-i</i>	f., n. pl. <i>-e</i>
<i>bun</i>	<i>bună</i>	<i>buni</i>	<i>bune</i>
<i>frumos</i>	<i>frumoasă</i>	<i>frumoși</i>	<i>frumoase</i>
<i>albastru</i>	<i>albastră</i>	<i>albaștri</i>	<i>albastre</i>
<i>negru</i>	<i>neagră</i>	<i>negri</i>	<i>negre</i>
<i>elev <u>bun</u></i>	<i>elevă <u>bună</u></i>	<i>elevi <u>buni</u></i>	<i>eleve <u>bune</u></i>
<i>rezultat <u>bun</u></i>			<i>rezultate <u>bune</u></i>
<i>băiat <u>frumos</u></i>	<i>fată <u>frumoasă</u></i>	<i>băieți <u>frumoși</u></i>	<i>fete <u>frumoase</u></i>
<i>rezultat <u>frumos</u></i>			<i>rezultate <u>frumoase</u></i>

m., n. sg <i>-(u)u</i>	f. sg <i>-(u)ă</i>	m. pl. <i>-(u)i</i>	f., n. pl. <i>-(u)e</i>
<i>continuu</i>	<i>continuă</i>	<i>continui</i>	<i>continue</i>
<i>nor <u>continuu</u></i>	<i>ploaie <u>continuă</u></i>	<i>nori <u>continui</u></i>	<i>ploi <u>continue</u></i>
<i>efort <u>continuu</u></i>			<i>eforturi <u>continue</u></i>

m., n. sg <i>-u</i>	f. sg. <i>-ea</i>	m. pl. <i>-i</i>	f., n. pl. <i>-le</i>
<i>greu</i>	<i>grea</i>	<i>grei</i>	<i>grele</i>
<i>rău</i>	<i>rea</i>	<i>răi</i>	<i>rele</i>
<i>om <u>rău</u></i>	<i>femeie <u>rea</u></i>	<i>oameni <u>răi</u></i>	<i>femei <u>rele</u></i>
<i>rezultat <u>rău</u></i>			<i>rezultate <u>rele</u></i>

3.3.1.2. Cu 3 terminații

m., n. sg <i>-cons./-u</i>	f.sg. <i>-ă</i>	m., f., n. pl. <i>-i</i>
<i>mic</i>	<i>mică</i>	<i>mici</i>
<i>nou</i>	<i>nouă</i>	<i>noi</i>
<i>câine <u>mic</u></i>	<i>casă <u>mică</u></i>	<i>câini <u>mici</u></i>
<i>caiet <u>mic</u></i>		<i>case <u>mici</u></i>
		<i>caiete <u>mici</u></i>

m., n. sg <i>-(i)u</i>	f. sg <i>-ie</i>	m., f., n. pl. <i>-ii</i>
<i>mediu</i>	<i>medie</i>	<i>medii</i>
<i>roșu</i>	<i>roșie</i>	<i>roșii</i>
<i>elev <u>mediu</u></i>	<i>școală <u>medie</u></i>	<i>elevi <u>medii</u></i>
		<i>școli <u>medii</u></i>
<i>rezultat <u>mediu</u></i>		<i>rezultate <u>medii</u></i>

3.3.1.3. Cu 2 terminații

m., f., n. sg <i>-e</i>	m., f., n. pl. <i>-i</i>
<i>mare</i>	<i>mari</i>
<i>verde</i>	<i>verzi</i>
<i>câine <u>mare</u></i>	<i>câini <u>mari</u></i>
<i>casă <u>mare</u></i>	<i>case <u>mari</u></i>
<i>caiet <u>mare</u></i>	<i>caiete <u>mari</u></i>

m., n. sg <i>-i</i>	f. sg <i>-e</i>
<i>m., f., n. pl. <i>-i</i></i>	
<i>vechi</i>	<i>veche</i>
<i>perete <u>vechi</u></i>	<i>casă <u>veche</u></i>
<i>gard <u>vechi</u></i>	

pereți vechi
 case vechi
 garduri vechi

3.3.1.4. Cu o terminație (invar.)

-a gata
-ea asemenea
-e forte, eficace, cumsecade
-i gri
-o bordo, indigo, maro
-u bleu, ocru
-cons. bej, mov, roz

pantof maro, gri, bej haină maro, gri, bej
 pantofi maro, gri, bej haine maro, gri, bej
 caiet maro, gri, bej caiete maro, gri, bej

3.3.1.5. Locuțiuni adjectivale

Sunt grupuri de cuvinte echivalente semantic și sintactic cu adjective.
de geniu = genial

Ex.: Scriitorii de geniu sunt puțini.

3.3.2. CAZUL

Cu excepția V. m. sg și a G./D. f. sg, adjectivul nearticulat nu își schimbă forma în timpul declinării, la fel ca substantivul. Când este antepus substantivului și primește articolul hotărât, forma lui se schimbă datorită prezenței articolului:

	m. sg	pl.
N.	<i>un om bun omul bun bunul om</i>	<i>niște oameni buni oamenii buni bunii oameni</i>
G./D.	<i>unui om bun omului bun bunului om</i>	<i>unor oameni buni oamenilor buni bunilor oameni</i>
A.	<i>(pe, la...) un om bun (pe, la...) omul bun (pe, la...) bunul om</i>	<i>(pe, la...) niște oameni buni (pe, la...) oamenii buni (pe, la...) bunii oameni</i>
V.	<i>Om bun! Omule bun! Bunule om! (arh.)</i>	<i>Oameni buni! Oamenilor buni! -</i>

	f. sg	pl.
N.	<i>o doamnă generoasă doamna generoasă generoasa doamnă</i>	<i>niște doamne generoase doamnele generoase generoasele doamne</i>
G./D.	<i>unei doamne generoase doamnei generoase generoasei doamne</i>	<i>unor doamne generoase doamnelor generoase generoaselor doamne</i>
A.	<i>(pe, la...) o doamnă generoasă</i>	<i>(pe, la...) niște doamne generoase</i>

	(pe, la...) doamna generoasă (pe, la...) generoasa doamnă	(pe, la...) doamnele generoase (pe, la...) generoasele doamne
V.	Doamnă generoasă! Generoasă doamnă!	Doamne generoase! Doamnelor generoase! Generoase(lor) doamne!

3.3.3. Comparația

3.3.3.1. Gradul pozitiv

copil **talentat**, copii **talentați**

fată **talentată**, fete **talentate**

3.3.3.2. Gradul comparativ

•de superioritate:

mai...decât...

un copil mai **talentat** decât alții

mai...ca...

un copil mai **talentat** ca alții

•de inferioritate:

mai puțin...decât...

un copil mai puțin **talentat** decât alții

mai puțin...ca...

un copil mai puțin **talentat** ca alții

•de egalitate:

la fel de...ca (și)...

un copil la fel de **talentat** ca (și) alții

tot așa de...ca (și)...

un copil tot așa de **talentat** ca (și) alții

tot atât de...ca (și)...

un copil tot atât de **talentat** ca (și) alții

3.3.3.3. Gradul superlativ

•de superioritate:

cel mai...dintre + pl.

cel mai **talentat** dintre toți

cel mai...din + sg.

cel mai **talentat** din clasă

cel mai...de la/ de pe...

cel mai **talentat** de la noi

•de inferioritate:

cel mai puțin...dintre + pl./din + sg./de la/ de pe...

El este cel mai puțin **talentat** dintre toți.

•absolut:

foarte...

un copil foarte **talentat**

grozav de...

un copil grozav de **talentat**

extraordinar de...

un copil extraordinar de **talentat**

Adjective fără grade de comparație:

superior, inferior, exterior, interior, minim, maxim, optim, splendid, grozav, extraordinar, excelent, formidabil, perfect, enorm, parțial, total, complet, inițial, final, prim, ultim, viu, mort

v. NG 7.5. RELAȚII COMPARATIVE

Obs.

1. Unele adjective pot deveni :

•substantive

bun, -ă, -i, -e > bun, -uri(pl.); alb > albul

Ex.: *Se îmbracă în **negru**. Corectează cu **roșu**.*

•adverbe

*Scrive **frumos** și **repede**.*

2. Adjectivul poate determina și pronume nehotărâte:

ceva **interesant**, ceva **dulce**

nimic **deosebit**, nimic **nou**

cineva bine **pregătit**

cineva **foarte bolnav**

3. Alte tipuri de adjective, v. G 3.4.3. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV, 3.4.4. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV, 3.4.5. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV, 3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRAT, 3.4.7. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEGATIV

4. La V., adjectivele se folosesc cu sau fără substantiv:

Dragi prieteni! Dragii mei prieteni! Prieteni dragi! Prietenii mei dragi! Prietenilor dragi! Dragilor!

3.4. PRONUMELE

3.4.1. PRONUMELE PERSONAL

3.4.1.1. Are forme distincte după persoană, gen, număr, caz. Are forme accentuate (fără verb/izolate, v. 1 în tabel) și neaccentuate (lângă verb, v. 2-6).

sg.	N. (CINE?)	<i>eu</i>	<i>tu</i>	<i>el</i>	<i>ea</i>
	G. (AL/A/AI/ ALE CUI?)	-	-	(<i>al, a, ai, ale</i>) <i>lui</i>	(<i>al, a, ai, ale</i>) <i>ei</i>
	D. (CUI?)	<i>mie</i>	<i>ție</i>	<i>lui</i>	<i>ei</i> (1)
		<i>îmi</i>	<i>îți</i>	<i>îi</i>	<i>îi</i> (2)
		<i>mi-</i>	<i>ți-</i>	<i>i-</i>	<i>i-</i> (3)
		<i>-mi</i>	<i>-ți</i>	<i>-i</i>	<i>-i</i> (4)
		<i>-mi-</i>	<i>-ți-</i>	<i>-i-</i>	<i>-i-</i> (5)
		<i>mi</i>	<i>ți</i>	<i>i</i>	<i>i</i> (6)
	A.(PECIN E?)	(<i>prep.</i>) <i>mine</i>	(<i>prep.</i>) <i>tine</i>	(<i>prep.</i>) <i>el</i>	(<i>prep.</i>) <i>ea</i> (1)
		<i>mă</i>	<i>te</i>	<i>îl</i>	<i>o</i> (2)
		<i>m-</i>	<i>te-</i>	<i>l-</i>	- (3)
		-	-	-	<i>-o</i> (4)
	V.	-	<i>tu!</i>	-	-

pl.	N. (CINE?)	<i>noi</i>	<i>voi</i>	<i>ei</i>	<i>ele</i>
	G. (AL/A/AI/ ALE CUI?)	-	-	(<i>al, a, ai, ale</i>) <i>lor</i>	
	D. (CUI?)	<i>nouă</i>	<i>vouă</i>	<i>lor</i> (1)	
<i>ne</i>		<i>vă</i>	<i>le</i> (2)		

		ne-	v-	le- (3)	
		-ne	-vă	-l (4)	
		-ne-	-v-	-le- (5)	
		-ni-	-vi-	-li- (5)	
		ni	vi	li (6)	
A.(PECIN E?)		(prep.) noi	(prep.) voi	(prep.) ei	(prep.) ele (1)
		ne	vă	ți	le (2)
		ne-	v-	i-	le- (3)
		-ne	-vă	-i	-le (4)
V.	-	-	voi!	-	-

v. G 3.6.1.2.5.2. MODUL IMPERATIV, FOLOSIREA PRONUMELOR PERSONALE

3.4.1.2. FOLOSIRE

D. 2.

îmi, îți, îi, ne, vă, le + timpuri verbale simple* și viitor
Exc.: Ger., Imp.af.

D. 3.

mi-, ți-, i-, ne-, v-, le- + timpuri verbale compuse (Exc.: viitorul)
--

D. 4.	Ger./Imp. af. +	-mi, -ți, -i, -ne, -vă, -le
	nu*	-mi, -ți, -i
	să*	-mi, -ți, -i
	a*	-mi, -ți, -i

***nu îmi** = **nu-mi**   **să îmi** = **să-mi** (o să îmi= o să-mi)   **a-mi**
aminti/explica...

nu îți = **nu-ți**   **să îți** = **să-ți** (o să îți= o să-ți)   **a-ți** aminti/explica...
nu îi = **nu-i**   **să îi** = **să-i** (o să îi= o să-i)   **a-i** aminti/explica...

D. 5.

Ger./Imp. af. +	-mi-, -ți-, -i-, -ne-, -v-, -le- + o
	-mi-, -ți-, -i-, -ni-, -vi-, -li- + l/i/le

D. 6.

mi, ți, i, ne, vi, le + se/le

A. 2.

mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le + timpuri verbale simple și viitor a
nu* + mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le
să* + mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le
a* + mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le

Exc.: Ger., Imp. af.

***nu îl** = **nu-l**   **să îl** = **să-l**   **a-l** vedea/invita/întâlni...
nu îi = **nu-i**   **să îi** = **să-i**   **a-i** vedea/invita/întâlni...
nu o = **n-o**   **să o** = **s-o**   -

A. 3.

m-, te-, l-, ne-, v-, i-, le- + timpuri verbale compuse
--

Exc.: viitorul

A. 4.

Ger./Imp. af. +	-mă, -te, -l, -o, -ne, -vă, -le
Pf.c./Cond. +	-o

Obs.

1. O vocală anterioară

•**elimină** vocala *î* din *îmi, îți, îi, îl*

*Cine **îmi** dă?*

= *Cine-**mi** dă?*

*Unde **îl** vezi?*

= *Unde-**l** vezi?*

*Dacă **îl** vezi, **spune-i** că **îl** aștept.*

= *Dacă-**l** vezi, **spune-i** că-**l** aștept.*

*iată-**l** iată-**i***

*Iată-**l** pe Ion! Iată-**i** pe băieți!*

•**cade** când pronumele este *o*

*Dacă **o** vezi, **spune-i** că **o** aștept.*

= *Dac-**o** vezi, **spune-i** c-**o** aștept.*

*iat-**o***

*Iat-**o** pe Maria!*

•**se leagă** de pronumele *o*

*Unde **o** vezi?*

= *Unde-**o** vezi?*

*Ce **o** doare?*

= *Ce-**o** doare?*

*Cine **o** caută?*

= *Cine-**o** caută?*

2. Formele accentuate (v. 1 în tabel) se folosesc

•în propoziții eliptice (fără verb)

•emfatic

•după prepoziții (D./A.)

N.	G.*	D.	A.
- <i>Cine știe ?</i>	- <i>A cui e ideea?</i>	- <i>Cui îi place ideea?</i>	- <i>Pe cine caută poliția?</i>
- <i>Eu.</i>	- <i>A mea.</i>	- <i>Mie!</i>	- <i>Pe mine!</i>
<i>Tu.</i>	<i>A ta.</i>	<i>Ție)</i>	<i>Pe tine.</i>
<i>El.</i>	- <i>A lui.</i>	<i>Lui.</i>	<i>Pe el.</i>
<i>Ea.</i>	- <i>A ei.</i>	<i>Ei.</i>	<i>Pe ea.</i>
<i>Noi.</i>	<i>A noastră.</i>	<i>Nouă.</i>	<i>Pe noi.</i>
<i>Voi.</i>	<i>A voastră.</i>	<i>Vouă.</i>	<i>Pe voi.</i>
<i>Ei.</i>	- <i>A lor.</i>	<i>Lor)</i>	<i>Pe ei.</i>
<i>Ele.</i>	- <i>A lor.</i>	<i>Lor.</i>	<i>Pe ele.</i>

*A mea, a ta, a noastră și a voastră sunt pronume

posesive.

3. D. și A. sunt dublu exprimate

a) facultativ, în cazuri de emfază:

prin formă acc. / subst. D./A. + formă neacc. + verb

D. ***Mie mi-ai telefonat** (sau lui Dan)?*

Lui Dan nu i-am telefonat.

A. ***Pe tine te-am văzut**, pe Ion nu.*

Pe Ion nu l-am văzut.

formă neacc. + verb + formă acc./ subst. D./A.

D. ***Mi-ai telefonat mie** (sau lui Dan)?*

I-ai telefonat lui Dan?

A. ***Te-am crezut pe tine**, nu pe el.*

L-ai crezut pe Dan?

b) obligatoriu

prin reluare

- după **care** (D./A.)

D. *Vecinul căruia îi împrumut mașina e de încredere.*

A. *Cât a costat covorul **pe care** l-ai cumpărat?*

- când fraza începe cu complementul direct

Filmul acela îl văzusem deja.

prin reluare sau anticipare

- când D. și A. reprezintă persoane

D. *Îi scriu lui Ion.
Lui Ion îi scriu azi.*

*Îi scriu Mariei.
Mariei nu-i scriu azi.*

A. *Îl întreb pe Ion.
Pe Ion nu-l întreb.*

*Pe Maria n-o întreb.
O întreb pe Maria.*

v. G 3.6.0.2.1. COMPLEMENTUL DIRECT; 3.6.0.2.2. ALTE TIPURI DE COMPLEMENTE

4. Pronumele personale D. pot avea uneori sens posesiv.

–*Unde ți-e soțul?* = Unde e soțul tău?

v. G 3.4.4. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV, Obs. 4.

5. Pronumele personale în D./A. + **verbe pronominale**

a-i plăcea

a-l durea

v. G 3.6.1.3. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE

a i se părea

v. G 3.6.2.1.3. VERBE PRONOMINALE REFLEXIVE CU DATIV ȘI ACUZATIV

3.4.1.3. Alte forme de pronume personale

DÂNSUL, DÂNSA, DÂNȘII, DÂNSELE

Sunt pronume personale de pers. a 3-a. Uneori folosite cu valoare de politețe.

Forme de politețe

DUMNEATA

***dumneata** = tu (grad redus de politețe)*

DUMNEAVOASTRĂ

***dumneavoastră** (invar.) = tu, voi (foarte politicos)*

Obs.:

dumneata = *d-ta*
dumneavoastră = *d-voastră/ dv*

Pronumele de politețe au forme și la persoanele a 3-a sg. (*dumnealui, dumneaei*) și pl. (*dumnealor*), care rămân și ele invariabile.

Forme de întărire

ÎNSUMI, ÎNSUȚI, ÎNSUȘI...
ÎNSĂMI, ÎNSĂȚI, ÎNSĂȘI...

Se folosesc numai împreună cu pronumele personale:

eu însumi = chiar eu, eu în persoană, nu altcineva

3.4.2. PRONUMELE REFLEXIV

Are rol de complement direct (A.) sau indirect (D.) și are aceeași persoană cu subiectul:

A.	D.
<i>Eu <u>mă</u> spăl.</i>	<i>Eu <u>îmi</u> cumpăr o carte.</i>
(<i>Pe cine spăl? Pe mine.</i>)	(<i>Cui cumpăr? Mie.</i>)

Are forme accentuate și neaccentuate:

A.	Pe cine?	D.	Cui?
(<i>Eu</i>) <i>mă</i> spăl.	<i>Pe mine.</i>	(<i>Eu</i>) <i>îmi</i> cumpăr.	<i>Mie.</i>
(<i>Tu</i>) <i>te</i> speli.	<i>Pe tine.</i>	(<i>Tu</i>) <i>îți</i> cumperi.	<i>Ție.</i>
(<i>El</i>) <i>se</i> spală.	<i>Pe sine./Pe el.</i>	(<i>El</i>) <i>își</i> cumpără.	<i>Sieși./Lui.</i>
(<i>Ea</i>) <i>se</i> spală.	<i>Pe sine./Pe ea.</i>	(<i>Ea</i>) <i>își</i> cumpără.	<i>Sieși./Ei.</i>
(<i>Noi</i>) <i>ne</i> spălăm.	<i>Pe noi.</i>	(<i>Noi</i>) <i>ne</i> cumpărăm.	<i>Nouă.</i>
(<i>Voi</i>) <i>vă</i> spălați.	<i>Pe voi.</i>	(<i>Voi</i>) <i>vă</i> cumpărați.	<i>Vouă.</i>
(<i>Ei</i>) <i>se</i> spală.	<i>Pe ei.</i>	(<i>Ei</i>) <i>își</i> cumpără.	<i>Lor.</i>
(<i>Ele</i>) <i>se</i> spală.	<i>Pe ele.</i>	(<i>Ele</i>) <i>își</i> cumpără.	<i>Lor.</i>

Formele neaccentuate *mă, te, ne, vă* (A.)
îmi, îți, ne, vă (D.)

și accentuate *pe mine, pe tine, pe noi, pe voi* (A.)
mie, ție, nouă, vouă (D.)

sunt identice cu cele ale pronumelui personal.

Specifice reflexivului sunt: *se/pe sine* (A. sg., pl.)
își/sieși (D. sg. și pl.)

În compania verbului, formele neaccentuate au variantele: *s-, -se, -s-* (A.)
și-, -și, -și- (D.)

SE/ÎȘI cu sens reflexiv:

A.

a se scula ≠ *a se culca*; *a se îmbrăca* ≠ *a se dezbrăca*; *a se încălța* ≠ *a se descălța*; *a se rade* = *a se bărbieri*; *a se mărita* = *a se căsători* = *a se însura*; *a se pieptăna*, *a se spăla*, *a se coafa*, *a se tunde*, *a se așeza*, *a se privi*, *a se lăuda*, *a se pregăti*

D.

a-și cumpăra (ceva), a-și lua (ceva), a-și face mâncare

SE/ÎȘI și-au pierdut parțial sau complet sensul reflexiv în:

A.

a se îmbolnăvi ≠ a se însănătoși; a se plimba, a se duce, a se odihni, a se plictisi, a se opri, a se rătăci, a se ridica, a se grăbi, a se descurca, a se întoarce, a se gândi, a se juca, a se supăra, a se teme, a se simți, a se uita

D.

a-și aminti = a-și aduce aminte; a-și imagina = a-și închipui; a-și face rost de = a-și procura; a-și reveni; a-și da seama, a-și bate joc (de), a-și face iluzii, a-și lua rămas bun

SE/ÎȘI cu sens reciproc:

A.

a se întâlni, a se saluta, a se îmbrățișa, a se tutui, a se săruta, a se certa, a se îndrăgosti, a se iubi, a se căsători, a se înțelege, a se urî, a se despărți

D.

a-și scrie, a-și trimite felicitări, a-și spune la revedere/noapte bună

D. posesiv reflexiv:

a-și scrie memoriile, a-și termina studiile, a-și spăla hainele, a-și repara mașina, a-și face temele, a-și face corespondența

v. G 3.4.4. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV, Obs. 4.

SE cu verbe exprimând schimbare:

a se îngrășa, a se micșora, a se mări, a se îmbolnăvi, a se înnegri, a se înroși, a se împrieteni, a se îndrăgosti, a se înnora, a se însera, a se întuneca, a se lumina

SE cu sens impersonal (verbul numai la pers. a 3-a):

se spune, se zice, se vorbește, se aude, se pare

Cu sens pasiv

se spală, se curăță, se închide, se deschide, se traduce, se citește, se pronunță, se înțelege, se vorbește

Ex.: *Aici se vorbește limba engleză.*

Cum se pronunță cuvântul „pâine”?

Obs.

Pentru utilizarea pronumelor reflexive D./A., v. G 3.6.2.1. VERBE PRONOMINALE REFLEXIVE

3.4.3. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV

Au forme distincte după gen, număr și caz.

Clasificare

- de apropiere *acest(a), această/aceasta, acești(a), aceste(a)*
- de depărtare *acel(a), acea/aceea, acei(a), acele(a)*
- de diferențiere *celălălt, cealaltă, ceilalți, celelalte*
- de identitate *aceiași, aceeași, aceiași, aceleași*

ACEST, ACEASTĂ... ACESTA, ACEASTA...

Pronume și adjectiv. Adjectivul poate fi antepus și postpus.

adj. + subst. neart. *Acest om e prietenul meu.*

subst. + art. hot. + adj. *Omul acesta e prietenul meu.*

Adjectivul postpus este identic cu pronumele (v. formele cu **-a** final).

Acesta e prietenul meu.

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
N./A	<i>acest domn</i>	<i>această doamnă</i>	<i>acești domni</i>	<i>aceste doamne</i>
.	<i>(domnul) acesta</i>	<i>(doamna) aceasta</i>	<i>(domnii) aceștia</i>	<i>(doamnele) acestea</i>
G.*/D	<i>acestui domn</i>	<i>acestei doamne</i>	<i>acestor domni</i>	<i>acestor doamne</i>
	<i>(domnului) acestuia</i>	<i>(doamnei) acesteia</i>	<i>(domnilor) acestora</i>	<i>(doamnelor) acestora</i>

* ± al/a/ai/ale

ACEL, ACEA, ACEI, ACELE

ACELA, ACEEA, ACEIA, ACELEA

Este pronume sau adjectiv. Adjectivul poate fi antepus sau postpus.

adj. + subst. neart. *Acel cântec era frumos.*

subst. + art. hot. + adj. *Cântecul acela era frumos.*

Adjectivul postpus și pronumele au totdeauna aceeași formă (formele în **-a**).

*Cântecul acela era frumos. **Acela** era frumos.*

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
N./A.	<i>acel munte</i>	<i>acea câmpie</i>	<i>acei munți</i>	<i>acele câmpii</i>
	<i>(muntele) acela</i>	<i>(câmpia) aceea</i>	<i>(munții) aceia</i>	<i>(câmpiile) acelea</i>
G.*/D.	<i>acelui munte</i>	<i>acelei câmpii</i>	<i>acelor munți</i>	<i>acelor câmpii</i>
	<i>(muntelui) acelaia</i>	<i>(câmpiei) aceleia</i>	<i>(munților) acelora</i>	<i>(câmpiilor) acelora</i>

* ± al/a/ai/ale

Obs.

1. În limba vorbită se folosesc după subst. sau ca pronume:

ăsta, asta, ăștia, astea (de apropiere)

ăla, aia, ăia, alea (de depărtare)

2. *aceasta, asta* = lucrul acesta *Asta nu mă interesează.*
La asta nu m-am gândit.
Ce-i asta?

3. Forme compuse

astă-seară = în seara aceasta

astă-noapte, astă-vară, astă-iarnă = noaptea/vara/iarna trecută

Expresii:

Asta e situația! = *Asta e !* (constatare)

Asta-i bună! („surpriză”)

ACELAȘI, ACEEAȘI, ACEIAȘI, ACELEAȘI

< *acela/aceea/aceia/acelea* + *și*

Flexiunea este identică cu a pronumelor *acela, aceea, aceia, acelea* (v. mai sus).

Ca pronume și adjectiv, au forme identice. Adjectivul este totdeauna antepus, iar substantivul este nearticulat.

Prețul pâinii nu mai e același! Calitatea ei a rămas însă aceeași.

CELĂLALT, CEALALTĂ, CEILALȚI, CELELALTE

< *cel/cea/cei/cele* + *alt/altă/alți,alte*

Ca pronume și adjective, au forme identice. Adjectivul poate fi antepus sau postpus. Prin declinare, se modifică numai segmentul inițial *cel/cea/cei/cele*.

v. G 3.2.4. ARTICOLUL DEMONSTRATIV

adj. + subst. neart.

Celălalt om a plecat.

subst. + art. hot. + adj.

Omul celălalt a plecat.

pron.

Celălalt a plecat.

Ex.: *Am doi frați. Unul e acum la Londra, celălalt la Paris.*

v. NG 1.4. ADJECTIVUL ȘI PRONUMELE DEMONSTRATIV

3.4.4. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV

Adjectivul posesiv are forme diferite după gen, caz, numărul posesorilor și al obiectelor posedate:

m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
<i>fratele meu</i>	<i>sora mea</i>	<i>frații mei</i>	<i>surorile mele</i>
<i>fratele tău</i>	<i>sora ta</i>	<i>frații tăi</i>	<i>surorile tale</i>
<i>fratele său*</i>	<i>sora sa*</i>	<i>frații săi*</i>	<i>surorile sale*</i>
<i>fratele nostru</i>	<i>sora noastră</i>	<i>frații noștri</i>	<i>surorile noastre</i>
<i>fratele vostru</i>	<i>sora voastră</i>	<i>frații voștri</i>	<i>surorile voastre</i>
<i>fratele lor</i>	<i>sora lor</i>	<i>frații lor</i>	<i>surorile lor</i>

*fratele său = *fratele lui, fratele eiv.* G 3.4.1.1. FORMELE PRONUMELUI PERSONAL

sora sa = *sora lui, sora ei*
frații săi = *frații lui, frații ei*
surorile sale = *surorile lui, surorile ei*

al, a, ai, ale + adj. pos. = pron. pos.
 v. G 3.2.3. ARTICOLUL POSESIV

Obs.

1. *Ai mei, ai tăi, ai săi, ai noștri, ai voștri, ai lor* = familia mea/ta/sa...

2. Substantive nume de rudenie nearticulate + adj. pos. sg.:

maică-mea   *taică-meu*
soră-mea   *frate-meu*
noră-mea   *văru-meu...*

3. Acordul se face cu substantivul cel mai apropiat:

Fratele și sora mea sunt elevi.
Fiica și fiul meu au plecat în excursie.

4. Adjectivului posesiv i se preferă un pronume pers./refl. D., numit „**dativul posesiv**”, în structuri de tipul:

•structură obligatorie* (cu c. d.) – *Unde mi-am pus ochelarii?*
 – *Ți i-ai pierdut?*

(cuv. inter.)	pron. pers./refl.D.	+ vb. tr. dir.	+ subst./pron. (c.d.)
<i>Unde</i>	<i>mi-</i> <i>Ți</i>	<i>am pus</i> <i>i-ai pierdut?</i>	<i>ochelarii?</i> <i>(=ochelarii <u>mei/tăi</u>) (refl.)</i>

poate spune: **Pierd ochelarii mei.*

*Nu se

Dan nu-și găsește ochelarii. = ochelarii lui (refl.)

Dan îi găsește (lui Ion) ochelarii. = ochelarii lui Ion (pers.)

•structură facultativă* (cu subiect)

Unde îmi sunt ochelarii? = *Unde mi-s ochelarii?*
Îmi sunt bolnavi copiii. = *Mi-s bolnavi copiii.*

(cuv. inter.)	pron. pers./refl. D.	+ vb. „a fi” (+ det.)	+ subst. (subiect)
<i>Unde</i>	<i>îmi</i>	<i>sunt</i>	<i>ochelarii? (= ochelarii <u>mei</u>)</i>
<i>Unde</i>	<i>mi-</i>	<i>s</i>	<i>ochelarii? (= ochelarii <u>mei</u>)</i>

„Dativul posesiv” poate suprima mărcile acuzativului „de persoană” (*pe* + dublarea A.):

I-am văzut pe colegii tăi. = *Ți-am văzut colegii.*

v. G 3.4.1.2. FOLOSIREA PRONUMELUI PERSONAL

3.4.5. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV

Ele sunt: *cine, ce, care, cât*

Ca interogative, țin locul cuvintelor așteptate ca răspuns la o întrebare, iar ca relative, fac legătura cu cuvinte din altă propoziție.

inter.

- Care (băiat) a venit?
- Nu știu.

rel.

Nu știu care (băiat) a venit.

- Care (băiat) a venit?
- Radu.

Băiatul care a venit este Radu.

CINE

Se folosește pentru ființe (persoane, animale). Este numai pronume și variază după caz:

N.	<i>cine</i>
G. (al/ a/ ai/ ale)	<i>cui</i>
D.	<i>cui</i>
A. pe/ la/ cu/ despre	<i>cine</i>

CARE

Se folosește pentru a selecta și identifica dintr-un grup de obiecte sau ființe similare.

Ex.: *Care* ziar îți place mai mult?
Care îți place mai mult?

Obs.

1. *cel/ cea/ cei/ cele* + *care* = *cel care*   *Cel care* a intrat e fratele meu.

2. În general, *care* la D. și A. este dublat de pronume personale corespunzătoare (v. pron pers.)

CE

Se referă la lucruri, acțiuni, stări. Se folosește ca pronume și adjectiv interogativ-relativ și este invariabil.

		inter.	rel.	
pron.	N.	<i>ce</i>	<i>Ce vă place?</i>	<i>Spuneți-mi ce vă place.</i>
	A.	<i>(cu/la...)ce</i>	<i>Ce vezi?</i> <i>La ce te gândești?</i>	<i>Te-am întrebat ce vezi.</i> <i>Spune-mi la ce te gândești.</i>

Ca adjectiv interogativ-relativ, *ce* se referă la identitatea (= care?) sau la calitatea (= ce fel de?) substantivului.

Ex.: **inter.** *Ce stradă căutați?*   **rel.** *V-am întrebat ce stradă căutați.*   (= care stradă?)

m. sg.

f. sg.

m. pl.

f. pl.

adj.	N.	<i>ce băiat</i>	<i>ce fată</i>	<i>ce băieți</i>	<i>ce fete</i>
	A.	(pe/cu/la/despre...) <i>ce băiat/fată/băieți/fete</i>			

Obs.

În propoziții exclamative, *ce* este echivalent cu superlativul:

Ex.: *Ce bine!* (= e foarte bine!)
Ce om! (= e un om grozav/ un om foarte rău)
v. G 4.12.4. PROPOZIȚII EXCLAMATIVE; 4.12.5.4. FUNCȚII

Expresii:

Ce mai faci? = Cum îți merge?

CÂT

Este pronume și adjectiv interogativ-relativ. Se referă la cantitate și este variabil după gen și număr astfel:

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
adj./pron.	<i>cât (lapte)</i>	<i>câtă (pâine)</i>	<i>câți (băieți)</i>	<i>câte (fete)</i>

Expresii: *la câte...?* = la ce oră?
în cât...? = în ce dată/zi?

Obs.

Interogativ-relativul *cât* se mai poate folosi în expresiile:

Cât costă?
de câte ori...? - *De câte ori pe zi trebuie să iau aspirină?*
v. NG 1.5. ADJECTIVUL ȘI PRONUMELE RELATIV-INTEROGATIV

3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRÂT

Clasificare

Simple:

adj.	pron.
<i>(un, o)*</i>	<i>unul, una, unii, unele</i>
<i>alt, altă, alți, alte</i>	<i>altul, alta, alții, altele</i>
<i>tot, toată, toți, toate</i>	<i>tot, toată, toți, toate</i>
<i>atât(a), atâta, atâți(a), atâtea</i>	<i>atât(a), atâta, atâția, atâtea</i>
<i>mult, multă, mulți, multe</i>	<i>mult, multă, mulți, multe</i>
<i>puțin, puțină, puțini, puține</i>	<i>puțin, puțină, puțini, puține</i>

*Sunt, de fapt, articole nehotărâte.

Compuse:

	adj.	pron.
<i>vre-</i>	<i><u>vreun</u> băiat, <u>vreo</u> fată</i>	<i><u>vreunul</u>, <u>vreuna</u>...</i>
<i>ori-</i>	<i><u>oricare</u> băiat, <u>oricare</u> fată <u>orice</u> băiat, <u>orice</u> fată <u>oricât</u> timp, <u>oricâtă</u> muncă</i>	<i><u>oricine</u> (= nu are importanță cine) <u>oricare</u> (= nu are importanță care) <u>orice</u> (= nu are importanță ce) <u>oricât</u>, <u>oricâtă</u> (= nu are importanță cât/câtă)</i>

<i>fie-</i>	<u>fiecare</u> băiat, <u>fiecare</u> fată	<u>fiecare</u>
-va	<u>careva</u> băiat, <u>careva</u> fată <u>ceva</u> timp, <u>ceva</u> apă <u>câtva</u> timp, <u>câtăva</u>	<u>cineva</u> (= o anumită persoană) <u>careva</u> <u>ceva</u> (= un anumit lucru) <u>câtva</u> , <u>câtăva</u> (= o anumită cantitate)
<i>alt...-va</i>		<u>altcineva</u> (= o altă persoană) <u>altceva</u> (= un alt lucru)

Au forme variabile după gen, număr și caz. Adjectivele precedă substantive nearticulate.

Exc.: *tot, toată, toți, toate* + subst. art. hot. *A băut **tot** laptele.*

(UN, O), UNII, UNELE
UNUL, UNA, UNII, UNELE

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
N./A* adj.	(<i>un soț</i>)	(<i>o soție</i>)	<i>unii soți</i>	<i>unele soții</i>
pron.	<i>unul</i>	<i>una</i>	<i>unii</i>	<i>unele</i>
G.**/D. adj.	<i>unui soț</i>	<i>unei soții</i>	<i>unor soți</i>	<i>unor soții</i>
pron.	<i>unuia</i>	<i>uneia</i>	<i>unora</i>	

* (mai ales cu prep.) ** (al/a/ai/ale)

ALT, ALTĂ, ALȚI, ALTE
ALTUL, ALTA, ALȚII, ALTELE

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
N./A.* adj.	<i>alt soț</i>	<i>altă soție</i>	<i>alți soți</i>	<i>alte soții</i>
pron.	<i>altul</i>	<i>alta</i>	<i>alții</i>	<i>altele</i>
G.**/D. adj.	<i>altui soț</i>	<i>altei soții</i>	<i>altor soți</i>	<i>altor soții</i>
pron.	<i>altuia</i>	<i>alteia</i>	<i>altora</i>	

* (mai ales cu prep..) ** (al/a/ai/ale)

TOT, TOATĂ, TOȚI, TOATE

Este antepus (dar poate fi și postpus) substantivului. Spre deosebire de celelalte pronume/adjective nehotărâte, substantivul se articulează obligatoriu cu articol hotărât:

*Am vizitat **toate muzeele** din București.*

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
N./A.* adj./pron.	<i>tot</i> (vinul)	<i>toată</i> (apa)	<i>toți</i> (băieții)	<i>toate</i> (fetele)

*(și cu prep..)

Obs.

tot cu valoare adverbială

Ex.: *Aici locuiesc părinții. **Tot aici** locuiește și sora mea* (= de asemenea, la fel)

*De dimineață **tot** scrie.* (= scrie tot timpul, încontinuu)

Expresii:

de tot = definitiv
 = foarte
peste tot = pretutindeni

S-a dus de tot.
S-a purtat urât de tot.
Am căutat peste tot.

**MULT, MULTĂ, MULȚI, MULTE
PUȚIN, PUȚINĂ, PUȚINI, PUȚINE**

Sunt considerate adjective, pronume sau numerale nehotărâte. Stau înainte sau după substantiv. Au forme variabile după gen, număr și caz.

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
N./A.adj./pron.	<i>mult</i> (zgomot)	<i>multă</i> (lume)	<i>mulți</i> (bărbați)	<i>multe</i> (femei)
	(zgomot) <i>mult</i>	(lume) <i>multă</i>	(bărbați) <i>mulți</i>	(femei) <i>multe</i>
G./D*adj.	-	-	<i>multor</i> bărbați	<i>multor</i> femei
pron.	-	-	<i>multora</i>	

*G. cu *a* și D. cu *la* este obligatoriu la sg.

N./A .	<i>puțin</i> (zgomot)	<i>puțină</i> (lume)	<i>puțini</i> (bărbați)	<i>puține</i> (femei)
adj./pron.	(zgomot) <i>puțin</i>	(lume) <i>puțină</i>	(bărbați) <i>puțini</i>	(femei) <i>puține</i>
G./D. adj.	-	-	<i>a puțin/la puțin</i> bărbați	<i>a puțin/la puțin</i> femei
pron.	-	-	<i>a puțin/la puțin</i>	<i>a puțin/la puțin</i>

ATÂT(A), ATÂTA, ATÂȚI(A), ATÂȚEA

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
N./A.adj.	<i>atâta</i> vin	<i>atâta</i> apă	<i>atâți(a)</i> băieți	<i>atâtea</i> fete
pron.	<i>atâta</i>	<i>atâta</i>	<i>atâția</i>	<i>atâtea</i>

Obs.

Se folosește mult D. cu *la* (limbă vorbită): *Nu știam că la atâția le place...*

Obs.

În exclamații:

N-am atâția bani! = atât de mulți bani

VREUN, VREO, VREUNII, VREUNELE (adj.)
VREUNUL, VREUNA, VREUNII, VREUNELE (pron.)

Au sens ipotetic. Se folosesc în special în fraze interogative. (v. formele corespunzătoare *unul, una, unii, unele...* cu care este compus).

Ex. : *Este vreun medic aici?*

Obs. *vreo* 2, 3,... = câțiva/câteva... = aproximativ 2, 3
 (invar.) *Am mâncat vreo cinci mere astăzi!*

Mi-ar trebui vreo sută de mii de lei.

ORICINE, CINEVA, ALTCINEVA	(pron.)
ORICARE, CAREVA, FIECARE	(adj./pron.)
ORICE, CEVA, ALTCEVA	(adj./pron.)
ORICÂT, ... CÂTVA,...	(adj./pron.)

Compusele cu:

<u>cine:</u>	<u>cineva</u>	<u>altcineva</u>	<u>oricine</u>	
<u>care:</u>	<u>careva</u>		<u>oricare</u>	<u>fiecare</u>
<u>ce:</u>	<u>ceva</u>	<u>altceva</u>	<u>orice</u>	
<u>cât:</u>	<u>câtva</u>		<u>oricât</u>	

se declină la fel ca formele lor de bază.

v. G 3.4.5. PRNUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV

Obs.

oricare la D./A. (c. d.) este dublat de pron. pers. D./A.

fiecare la D. este totdeauna dublat de pron. pers. D. La A., numai când se referă la persoane sau când e precedat de *pe* (c. d.).

CEVA, ALTCEVA, ORICE

Sunt invariabile.

Ceva este în general pronume.

Caut ceva și nu găsesc.
S-a întâmplat ceva?
Doriți ceva?

Ca adjectiv = puțin, câtva (pop.)

Mai am ceva pâine. (=puțină pâine)
Mai am ceva bani. (=câțiva)

Se spune: *ceva dulce, ceva rece, ceva interesant...*

Altceva este numai pronume.

Nu mai vreau cartofi. Vreau altceva!

Orice + subst. = *oricare* + subst. (=n-are importanță ce)

Orice băiat știe fotbal. = *Oricare băiat...*

Orice (pron.) = n-are importanță ce

Mănânc orice.

CÂTVA, ORICÂT

Pot fi pronume și adjective și sunt variabile după gen, număr și caz.

v. G 3.4.5. PRNUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
adj./pron.	<u>câtva</u> (timp)	<u>câtăva</u> (vreme)	<u>cățiva</u> (lei)	<u>câteva</u> (fise)

*G. cu *a* și D. cu *la* sunt frecvente.

v. NG 1.6. ADJECTIVUL ȘI PRNUMELE NEHOTĂRÂT

	m. sg.	f. sg.	m. pl.	f. pl.
adj./pron.	oricât (<i>timp</i>)	oricâtă (<i>vreme</i>)	oricâți (<i>băieți</i>)	oricâte (<i>fete</i>)

G. frecvent cu **a**, D. cu **la**.

3.4.7. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEGATIV

nimeni	(pron.) (persoane)
nimic	(pron.) (obiecte)
nici un, nici o...	(adj.) (persoane, obiecte)
nici unul, nici una...	(pron.) (persoane, obiecte)

pron./adj. neg. + nu + vb.	<p>Nimeni nu vine așa devreme./Nu vine nimeni... Nu înțeleg nimic. N-am nici un ban. N-am nici o idee. Nici unul dintre voi n-a înțeles? Nici una dintre fete n-a venit.</p>
-----------------------------------	--

NIMENI

Este variabil după caz. Se folosește în fraze negative: **Nu vine nimeni.**
Cu nimeni nu mă înțeleg.

NIMIC

Total invariabil. Se folosește în fraze negative: **Nimic nu-mi place.**
Nu știu nimic.

Expresie: **Nu face nimic.** = **Nu-i nimic.** (v. răspunsul la scuze)
v. AV 1.5.2. A ACCEPTA SCUZELE CUIVA

NICI UN, NICI O, NICI UNII, NICI UNELE NICI UNUL, NICI UNA, NICI UNII, NICI UNELE

Sunt adjective și pronume. Se folosesc în fraze negative. Flexiunea este similară cu a lui **un, o..., unul, una...**

v. NG 1.7. ADJECTIVUL ȘI PRONUMELE NEGATIV; G 3.4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRÂT

3.5. NUMERALUL

3.5.0. Clasificare

•numerale cardinale	
•propriu-zise	unu, doi, trei,.....zece...
•colective	amândoi, tustrei...
•multiplicative	îndoit, întreit,...înzecit...
•repetitive	o dată, de două ori, ...de zece ori...
•distributive	câte doi, câte trei...
•fracționare	jumătate, sfert, doime, treime...
•numerale ordinale	întâi/primul, al doilea, al treilea,...

3.5.1. NUMERALUL CARDINAL PROPRIU-ZIS

3.5.1.1. Clasificare

După formă este :

•simplu *unu, doi,...zece...*

sută, mie, milion, miliard...

•compus

unu + spre + zece = unsprezece (11)*   *în limba vorbită : un + spe

doi   doisprezece (12)   = unspe, doispe, treispe...

trei...   treisprezece (13)...

două + zeci = douăzeci (20)

trei...   treizeci (30)...

două + mii = două mii (2000)

trei...   trei mii (3000)...

două + milioane = două milioane (2.000.000)

trei...   trei milioane (3.000.000)...

1 unu	11 unsprezece	21 douăzeci și unu	101 o sută unu
2 doi	12 doisprezece	22 douăzeci și doi	102 o sută doi
3 trei	13 treisprezece	23 douăzeci și trei	103 o sută trei
4 patru	14 paisprezece	24 douăzeci și patru	...
5 cinci	15 cincisprezece	25 douăzeci și cinci	1001 o mie unu
6 șase	16 șaisprezece	26 douăzeci și șase	1002 o mie doi
7 șapte	17 șaptesprezece	27 douăzeci și șapte	1003 o mie trei
8 opt	18 optsprezece	28 douăzeci și opt	...
9 nouă	19 nouăsprezece	29 douăzeci și nouă	
10 zece	20 douăzeci	30 treizeci	
	30 treizeci,	31 treizeci și unu, ...	39 treizeci și nouă
	...		
	60 șaiszeci		
	100 o sută		

Obs.

1. Se spune:

1 milion, 2 milioane (două milioane), ... **19 milioane.**

Dar: 20 **de** milioane, 21 **de** milioane, 22 **de** milioane...100 **de** milioane.

2. Numeralul *unu* și *doi* au forme de m. și f. când sunt folosite lângă substantiv sau eliptic:

1 **un** băiat, **un** soț, **un** câine...   *o* fată, *o* soție, *o* pisică...

2 **doi** (băieți), **doi** (soți), **doi** (câini)   **două** (fete), **două** (soții), **două** (pisici)

12 **doisprezece** băieți   **douăsprezece** fete

21 **douăzeci și unu** de băieți   **douăzeci și una** de fete

22 **douăzeci și doi** de băieți   **douăzeci și două** de fete

3.

G. = a + numeral	534 este camera a doi studenți de la matematică.
D. = la + numeral	Am trimis cereri la două universități.

Sută, mie, milion, miliard, ca numerale, formează G./D. numai cu *a* și *la*. Când au art. hot., formează G./D. la fel ca substantivele.

3.5.1.2. Exprimarea timpului :

•Ora

8.00	<i>Este ora opt.</i>	= <i>E opt.</i>	= <i>E opt fix.</i>
8.15	<i>opt și cincisprezece (minute)</i>	= <i>opt și un sfert*</i>	
8.30	<i>opt și treizeci (de minute)</i>	= <i>opt treizeci</i>	= <i>opt și jumătate*</i>
8.45	<i>opt și patruzeci și cinci (de minute)</i>		= <i>nouă fără un sfert*</i>
8.50	<i>opt și cincizeci (de minute)</i>	= <i>nouă fără zece</i>	

* pentru *sfert, jumătate* v. și 3.5.5. NUMERALUL FRAȚIONAR

•Data

14 februarie 1994 = *paisprezece/paișpe* februarie *o mie nouă sute nouăzeci și patru*

Se spune:

doi iunie sau *două iunie*

în 14 februarie (curent)

la 14 februarie (eveniment istoric)

în (anul) 1994

în 30 î.e.n. (înaintea erei noastre) sau *î.Ch.* (înainte de Christos)

în 30 e.n. (era noastră) sau *30 d.Ch.*, (după Christos)

v. NG 4.19. UNITĂȚI DE MĂSURĂ A TIMPULUI

3.5.1.3. Temperatura :

0° *zero grade*

15,8° *cincisprezece virgulă opt grade*

+ 2° *plus două grade*

- 16° *minus șaisprezece grade*

15°C *cincisprezece grade Celsius*

v. NG 6.1.14. TEMPERATURA

3.5.1.4. Calculul aritmetic :

2 + 2 = 4 *doi plus doi egal patru / doi și cu doi fac patru*

2 - 1 = 1 *doi minus unu egal unu / doi fără unu fac unu*

3 x 3 = 9 *trei ori trei egal/fac nouă*

12 : 2 = 6 *doisprezece/ doișpe împărțit la doi egal/fac șase*

3.5.1.5. Aproximația numerică:

2-3 ore

≈ 2 ore = vreo/aproximativ/cam două ore

*> 2 ore = mai mult de două ore/ două ore și ceva/ peste două ore
cu zecile, cu sutele, cu miile = zeci, sute, mii*

v. NG 5.2.2. CUATIFICAREA NUMERICĂ APROXIMATIVĂ

3.5.2. NUMERALUL COLECTIV

Exprimă o totalitate numerică.

Forme: *amândoi, amândouă* (+ subst. pl. art. hot.) (adj./pron.)

ambii, ambele (+ subst. pl. neart.) (adj./pron.)

toți trei, toate trei* (+ subst. pl. art. hot.) (adj./pron.)
cei + num. card. + subst. m. pl. neart. *cei cinci băieți*
cele + num. card. + subst. f. pl. neart. *cele cinci fete*
 v. G 3.2.4. ARTICOLUL DEMONSTRATIV

3.5.3. NUMERALUL MULTIPLICATIV ȘI REPETITIV

x1 = *o dată*

multiplicativ	repetitiv
= <i>în</i> + num. card. + <i>-(i)t</i>	= <i>de</i> + num. card. + <i>ori</i>

x2   x10   *înzecit*   = *de zece ori*
 x100   *însutit*   = *de o sută de ori*
 x1000   *înmiit*   = *de o mie de ori*

Ex. : *Am fost la Paris de două ori.*

3.5.4. NUMERALUL DISTRIBUTIV

Exprimă o grupare numerică. Poate fi adjectiv, adverb etc.

câte + num. card.

câte unul/una, câte doi/două, câte trei...
Putem împrumuta câte trei cărți de la bibliotecă.
Au format grupe de câte zece.

3.5.5. NUMERALUL FRAȚIONAR

Indică o fracție, o parte.

o + num. card. + *-(i)me*

1/2	<i>o doime</i>	= (o) jumătate (= a doua parte)
1/3	<i>o treime</i>	(= a treia parte)
1/4	<i>o pătrime</i>	= un sfert (= a patra parte)
...		
1/16	<i>o șaisprezecime</i>	(= a șaisprezecea parte)
1/100	<i>o sutime</i>	= un procent (= a (o) suta parte)
1/1000	<i>o miime</i>	(= a (o) mia parte)
sg.		pl.
1/2	<i>o doime</i>	2/2 două <i>doimi</i> = două jumătăți

3.5.6. NUMERALUL ORDINAL

Indică ordinea. Are o flexiune ca orice adjectiv.

1	subst. m./f. sg. art. hot. + <i>întâi</i> * = <i>premiul întâi</i>	=	<i>întâiul</i> * + subst. m. sg. neart. <i>întâiul clasat</i>
---	--	---	---

1	<i>un</i> + <i>prim</i> * + subst. m. sg. <i>o</i> + <i>primă</i> * + subst. f. sg.	=	<i>primul</i> * + subst. m. sg. neart. <i>prima</i> * + subst. f. sg. neart.
---	--	---	---

	<i>primii</i> + subst. neart. <i>primele</i> + subst. neart.
--	---

<i>un prim pas</i>	<i>primul pas</i>
<i>o primă apariție</i>	<i>prima apariție</i>
	<i>primii pași</i>
	<i>primele pagini</i>

* Se declină ca adjectivele articulate sau nearticulate.

La fel : *ultim(ul), ultimă/ultima, ultimi(i), ultime(le)*

2, 3, ...n	m. sg.: <i>al</i> + num. card. + <i>-lea</i> f. sg.: <i>a</i> + num. card. + <i>-a</i>
2 (doi)	<i>al doilea</i> <i>a doua</i>
100 (o sută)	<i>al o sutălea</i> <i>a (o) suta</i>
200	<i>al două sutelea</i> <i>a două suta</i>
1000 (o mie)	<i>al o mielea</i> <i>a (o) mia</i>

...

Obs.

1. Sunt adjective sau pronume.

al doilea (concurrent)

a doua (concurrentă)

2. În scris, se notează:

I; al II-lea/a II-a; al III-lea/a III-a...

•Nume de regi, personalități :

Regele Carol I (întâi), Papa Ioan Paul al II-lea

•Anii de studiu :

clasa întâi (clasa I), anul întâi, clasa a III-a, anul al doilea...

•Calitate :

calitatea întâi, calitatea a doua,... (cal. I, cal. a II-a)

Ex. : *hotel categoria întâi...*

clasa întâi, clasa a doua,...

vagon/bilet clasa întâi...

•Acte, capitole, volume, etaje :

actul I, actul al doilea,...

sau *actul unu, actul doi...*

capitolul întâi, capitolul al doilea...

sau *capitolul unu, capitolul doi...*

volumul întâi, volumul al doilea,...

sau *volumul unu, volumul doi,...*

pagina întâi, pagina a doua,...

sau *pagina unu, pagina doi,...*

etajul întâi, etajul al doilea,...

sau *etajul unu, etajul doi...*

•În exprimarea datei :

Scriem: *1 ianuarie, 1 februarie, 2 ianuarie, 2 februarie*

Citim: *întâi ianuarie, întâi februarie, doi/două ianuarie*

sau *unu ianuarie, unu februarie*

Expresii :

în primul rând,...

în al doilea rând, ...

în ultimul rând

= *(mai) întâi,...*

apoi, ...

în sfârșit

3.6. VERBUL

3.6.0. GENERALITĂȚI: TIPURI DE VERBE

Clase sintactice în funcție de **argumentele** predicatului :

Argumentul : Subiect v. G 3.6.0.1

Argumentul: Complemente v. G 3.6.0.2

3.6.0.1 Clase de verbe în funcție de argumentul Subiect :

– **personale** : se combină (acceptă) subiect la orice persoană
a mânca, a scrie, a vorbi etc.

– **impersonale** : nu pot avea subiect

verbe care denumesc fenomene meteorologice :

plouă, ningea, tună, se întunecă etc.

expresii impers. cu pron.pers. D: *a-i păsa; a-i părea bine / rău* numite și „**verbe pronominale impersonale**”

îmi, îți, îi, ne, vă, le | **pasă** de..

| **pare** bine / rău (de / că....)

verbe folosite impersonal (reflexiv impersonal)

se ajunge : *Se ajunge greu acolo.*

se pleacă : *Se pleacă la ora 7.*

– **unipersonale:** acceptă numai subiect exprimat prin **substantiv, pron. pers. 3**
(sg./ pl.) sau **prop. subiectivă**

verbe cu subiect [- uman]

a lătra, a înverzi, a izvorî

a costa

a consta, a rezulta

alte verbe și expresii verbale, cu pron. pers. în dativ sau acuzativ (numite și „verbe pronominale unipersonale”)

cu pron. pers. dativ:

a-i plăcea, a-i sta | *bine / rău, a-i conveni, a-i ajunge, a (-i) trebui, a-i fi foame, a-i fi somn, a-i fi milă, a (i) se întâmpla* etc.

îmi, îți, îi | **place / stă** bine / rău *culoarea* (sg.)

ne, vă, le | **plac / stau** bine / rău *culorile* (pl.)

| **trebuie** *adresa / adresele* (sg./pl.)

| **este** *foame / somn / milă* (sg.)

Îmi place să ascult muzică.

Îmi este foame. = Mi-e foame.

v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI IMPERSONALE CU DATIV

cu pron. pers. acuzativ:

a-l chema , a-l durea , a-l interesa etc.

mă, te, îl, o | **cheamă Dan / Ioana | Baci**
ne, vă, îi, le | **doare capul** (sg.)
| **dor ochii** (pl.)
| **interesează tema / temele** (sg. + pl.)

Mă doare să te văd supărat.

Mă interesează să știu cât mai mult.

v. G 3.6.1.3.1. VERBE PRONOMINALE UNIPERSONALE ȘI

IMPERSONALE CU ACUZATIV

3.6.0.2. Clase de verbe în funcție de acceptarea / nonacceptarea unui complement:

3.6.0.2.1. cu complement direct

a. intransitive : nu pot avea un complement direct

a cădea, a merge, a pleca, a sta, a veni etc.
a fi, a exista

b. tranzitive : acceptă complement direct

a aștepta, a căuta, a cumpăra, a înțelege, a ruga, a vedea etc.

Cel mai frecvent, **complementul direct** este exprimat prin :

– Pronume personal în acuzativ (forme neaccentuate) :

antepus : *mă, te, îl /o, ne, vă, îi / le* | **caută / înțelege / roagă** etc.

postpus : **a rugat-o** (p.c.)

roagă | - *mă, -l, -ne, -i, -le* ; **roag-o** ! (Imp.)

v. G 3.6.1.2.5. MODUL IMPERATIV, Obs.

– Substantive substituibile prin pron. pers. în acuzativ pers.3 (sg./pl.)

Aștept un coleg / autobuzul de zece minute.

Îl aștept de zece minute.

– **Complementul direct** exprimat prin substantive care indică persoane sau prin nume proprii este, în general, precedat de prepoziția **pe** și **anticipat** sau **reluat** prin pronume personal, forma neacc.

O caut pe doamna Pop. L-am așteptat pe Dan.

Pe vecinul meu îl văd zilnic.

v. G 3.4.1. PRONUMELE PERSONAL, Obs. 3.

3.6.0.2.2. cu alte tipuri de complemente :

– **Complementul indirect** exprimat prin pronume personal sau substantiv în **dativ** apare frecvent cu verbele: *a cere, a cumpăra, a da, a mulțumi, a spune, a scrie, a răspunde*

– Pronumele personal (forme neaccentuate) poate fi:

antepus *îmi, îți, îi, ne, vă, le* | **dă / cere / mulțumește/ spune /**

postpus **spunel** -*mi, -i, -ne, -le* ! (Imp.)

v. G 3.4.1. PRONUMELE PERSONAL

– **Complementul indirect** exprimat prin substantiv în **dativ** poate fi **anticipat** prin pronumele personal D.
(*Îi scriu unui coleg / colegului meu, etc.*)

– **Complementul indirect substantiv**, antepus verbului, este obligatoriu **reluat** prin pronume personal: *Lui Dan / mamei îi telefonez zilnic.*

v. G 3.4.1. PRONUMELE PERSONAL, Obs. 3.

Obs.:

1. Complementul indirect în dativ poate fi substituit, în cazul unor verbe, printr-un complement prepozițional:

(*Îi*) *cumpăr Anei ceva.* / *Cumpăr pentru Ana ceva.*
(*I-*) *am cerut Anei ceva.* / *Am cerut de la Ana.* (pop.)

2. Complementul direct și cel indirect determină frecvent împreună un verb:

Îți dau răspunsul mâine.
Îi scriu o scrisoare lui Dan.

3. Propozițiile subordonate complementive directe și indirecte au funcția de complement al verbului din propoziția regentă :

Înțelege ce vorbim.
Mulțumește cui i-a dat informația.

4. Diferite alte complemente: indirecte precedate de prepoziții, circumstanțiale pot apărea ca determinanți ai verbului.

Vorbim despre vacanță.
Dan a sosit astăzi / de la Berlin / cu trenul.

3.6.0.3. Verbele copulative (sau nepredicative) nu pot forma singure predicatul, sunt elementul de legătură între **subiect și nume predicativ** (exprimat mai ales prin subst., adj., pron.). **A fi** este cel mai utilizat verb copulativ. Pot avea funcție copulativă: *a deveni, a însemna, a se face, a ajunge* (cu sensul „a deveni”)

Maria este inteligentă / studentă.
Peste un an, Ion va deveni major / jurist.
Intrarea la Universitatea a însemnat o mare schimbare.
De mâine, timpul se face frumos.

3.6.0.4. Verbele (semiauxiliare) de modalitate și de aspect precedă alte verbe aflate la Conj., Inf., Sup.

Verbe de modalitate : *a putea, a trebui, a vrea* și, în anumite contexte, *a avea, a fi*, exprimă atitudinea subiectivă a locutorului față de acțiunea verbului care le urmează. Acțiunea poate fi privită ca: **posibilă, probabilă, necesară, obligatorie.**

3.6.0.4.1. FOLOSIRE

a putea

capacitatea, abilitatea

Dan poate înțelege engleza, dar nu poate vorbi.

v. AV 2.1.16. A DA INFORMATII ASUPRA CAPACITATII

cerere

Puteți / Ați putea vorbi / să vorbiți mai rar ?

v. AV 4.11.1. A CERE CUIVA SĂ FACĂ CEVA

ofertă de ajutor

Pot / Aș putea | să vă ajut ?

v. AV 4.8.2. A ACORDA AJUTOR

permisiune

Pot pleca / să plec ?

v. AV 1.3.1. CEREREA PERMISIUNII

posibilitatea/imposibilitatea

(Nu) se poate să plouă în acest anotimp.

v. AV 2.2.7. A CONSIDERA UN FAPT CA POSIBIL; 2.2.8. A CONSIDERA UN FAPT CA IMPOSIBIL

sugestie

Puteți / Ați putea întreba un polițist.

v. AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACTIUNE

sugerarea cursului unei acțiuni

Puteți / ați putea pleca în Franța.

AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACTIUNE

posibilitate ipotetică

V-ați putea rătăci dacă plecați singur.

v. AV 2.2.7. A CONSIDERA UN FAPT CA POSIBIL

a trebui

necesitatea

Trebuie să rezolvi azi problema.

v. AV 2.2.9. A CONSIDERA UN FAPT CA NECESAR (ȘI OBLIGATORIU)

obligație

Trebuie să faci tratamentul.

v. AV 4.10.1. A EXPRIMA OBLIGAȚIA; 4.10.2 A SE INFORMA ASUPRA OBLIGATIVITĂȚII

invitație insistentă

Trebuie să vii cu noi.

v. AV 4.20.1. A INVITA

avertisment

Ar trebui să fii atent.

așteptare, expectativă

Ar trebui să ajungă într-o oră.

fapt just, corect / greșit

Ar trebui să-l ajuți pe fratele tău.

a vrea

cerere

Vreți să-mi dați pixul, vă rog?

v. AV 4.11.1. A CERE CUIVA SA FACĂ CEVA

invitație

Vreți, vă rog, să luați loc ?

Vreți să completați formularul?

v. AV 4.20.1. A INVITA

dorința

Vreau să văd Veneția.

v. AV 3.2.1.12. DORINȚA

decizia (a se informa asupra...)

v. AV 4.18.1. A SE INFORMA ASUPRA DECIZIEI

Verbele **a avea**, **a fi** pot exprima, în anumite situații, **necesitatea** sau **posibilitatea** acțiunii exprimate prin verbul precedat (la Sup. sau Conj.)

Am de scris trei scrisori.

E mult de făcut aici.

Era să pierd / pierzi...trenul.

Semiauxiliarele de aspect caracterizează desfășurarea procesului exprimat prin verbul care le urmează: procesul este inițiat, în desfășurare, încheiat etc. Nu sunt ferm determinate din punct de vedere gramatical. Sunt considerate semiauxiliare de aspect : **a începe**, **a se apuca de...**

Se apucă de învățat

v. NG 4.15 ÎNCEPUT.

3.6.0.5 Verbele auxiliare: a avea, a fi, a vrea / a voi sunt instrumente gramaticale de realizare a unor forme modale și temporale compuse și a diatezei pasive. În unele cazuri, prezintă forme modificate în raport cu paradigma normală a verbelor în cauză.

a fi la diateza pasivă: *sunt invitat, ești invitat,...*

la diateza activă: pf. : Inf.: *a fi terminat*
Conj.: *să fi terminat*
Cond.: *aș fi terminat, ai fi terminat,...*

a avea la pf.c.: *am terminat, ai terminat, a terminat, am terminat, ați terminat, au terminat*)

viitor b (pop.): *am să termin, ai să termini, are să termine, avem să terminăm, aveți să terminați, au să termine*)

a voi la Ind. viitor a (lit.): *voi termina, vei termina, va termina, vom termina, veți termina, vor termina*

la Prez. prez./pf. : *o fi terminând / terminat, or fi terminând / terminat*

a vrea la Cond. prez.: *aș termina, ai termina, ar termina, am termina, ați termina, ar termina*

pf.: *aș fi terminat, ai fi terminat, ar fi terminat, am fi terminat, ați fi terminat, ar fi terminat*

3.6.1. DIATEZA ACTIVĂ

3.6.1.1. MODURI NEPERSONALE

3.6.1.1.1. MODUL INFINITIV

Nu are forme după persoană și număr. Este precedat de prepoziția **a**. Are forme de prezent și trecut (perfect).

INFINITIVUL PREZENT are 5 clase de terminații (grupate în 4 conjugări):

I	II	III	IV	
-A	-EA	-E	-I	-Î

<i>a termina</i> <i>a lucra</i>	<i>a părea</i>	<i>a face</i>	<i>a dormi</i> <i>a plăti</i>	<i>a coborî</i> <i>a hotărî</i>
------------------------------------	----------------	---------------	----------------------------------	------------------------------------

La conj. : **I, II, IV.** sunt accentuate **terminațiile**. La conj. **III** se accentuează **radicalul**.

Forma negativă : **a + nu + Inf.** *a nu avea, a nu fi, a nu crede...*

Infinitivul are o formă lungă (= f. scurtă +**-re**) care are statut de subst. de gen feminin:

lucrare, mâncare, plecare, plăcere, coborâre, sosire, hotărâre

v. G 3.1.1. 2. GENUL GRAMATICAL

FOLOSIRE

a. Infinitiv fără prep. „a”

- intră în compunerea unor forme verbale compuse :

Imperativ negativ pers.2 sg.: *Nu fi / pleca / face / veni !*

Viitor : *Vom, vei, va... avea / pleca / vedea / crede/...*

Condițional prez. : *Aș, ai, ar... avea / pleca / vedea / crede/...*

- este folosit după semiauxiliarul modal **a putea** (Inf. substituibil cu Conj.):

Pot / am putut / aș putea merge / citi / hotărî....

Obs. Pron.pers. D./A.și pron. refl. stau înaintea verbului **a putea**:

Noi te putem ajuta. Dan se poate întâlni cu noi.

- este folosit în construcții infinitivale relative cu verbul **a avea** (substituibil cu Conj.):

a avea + ce/cine /unde/când/cum + Inf.

Ai cu ce scrie/deschide/...?

N-avem unde dormi/merge/...

b. Infinitiv cu prep. „a” apare:

- ca subiect :

A citi este singura sa bucurie.

- în construcții prepoziționale, exprimă circumstanțe temporale, finale, modale etc. ale acțiunii verbului regent :

înainte de : *Înainte de a mânca, spală-te pe mâini!*

v. NG 4.4.1. RAPORTURI TEMPORALE. ANTERIORITATE

pentru: *Pentru a reuși, trebuie să lucrezi mai mult.*

v. G 4.10. SCOPUL

fără : *A venit fără a mă anunța.*

în loc de : *În loc de a-l pedepsi, mai bine îi explici.*

prin : *a începe | prin a spune/ a explica /a-și aminti....*

a termina

Poate apărea ca determinant în GN

subst. + **de** : *Voința de a reuși a fost decisivă.*

- în indicații și interdicții : *A se agita înainte de folosire.*

A se feri de foc.

v. AV 4.4.2. A DA ORDIN, INSTRUCȚIUNI, INDICAȚII

INFINITIVUL PERFECT : a fi + Part. Ex.: *a fi înțeles , a fi venit ...*

Indică anterioritatea față de un verb regent la un timp trecut. Funcția sa poate fi preluată de exponenți lingvistici compatibili cu nivelul „prag”: Conjunctivul, Infinitivul prezent.

În loc de a-l fi pedepsit / În loc să-l pedepsești, mai bine îi explicai.

A plecat fără a fi acceptat/ fără a accepta scuzele noastre.

3.6.1.1.2. MODUL PARTICIPIU

Are statut morfologic de **verb**, de **adjectiv** sau de **adverb**. Are terminații specifice după clasele de conjugare:

	I	II	III	IV	
	-A	-EA	-E	-I	-Î
Infinitiv	<i>a termina</i>	<i>a părea</i>	<i>a face</i> <i>a merge</i> <i>a rupe</i>	<i>a dormi</i>	<i>a coborî</i>
Participiu	-AT <i>terminat</i>	-UT <i>părut</i>	-UT <i>făcut</i> -S <i>mers</i> -T <i>rupt</i>	-IT <i>dormit</i>	-ÂT <i>coborât</i>

•**Selecția terminațiilor la conj. a III-a nu este supusă unor reguli.**

Verbe cu terminația -UT : crezut, făcut, trecut, început, cunoscut, pierdut, vândut, născut, ținut

Cu terminația -S : adus, ajuns, condus, deschis, dus, interzis, înțeles, mers, permis, pus, răs, rămas, răspuns, spus, tradus, trimis, zis,...

(P)T se întâlnește la un grup restrâns de verbe: copt, fiert, fript, (între)rupt, spart,....

•**Verbele neregulate:** *a fi/fost, a avea/ avut, a vrea/vrut, a bea/băut, a ști/știut, a da/dat, a lua/luat, a mânca/mâncat, a sta/stat*

•Prezintă o **formă negativă** (în care poate fi inclus adv. *mai*) : **necunoscut neînțeles, , nespus, nemiîntâlnit**, etc.

FOLOSIRE

a. Ca verb :

• intră în compunerea unor forme temporale și modale :

Inf.perfect : *a fi terminat*

Supin : *de terminat*

Ind. pf.c.: *am terminat*

Conj. perfect : *să fi terminat*

Cond.perfect : *aș, ai...fi terminat*

•formează diateza pasivă (aux. *a fi* + **Participiu**), acordându-se în gen și număr cu subiectul: *Dan | este/ a fost | ajutat*

Ana | | *ajutată*

După anumite verbe (*a trebui, a se cere, a merita*), aux. *a fi* poate fi omis :
Supa trebuie (să fie) încălzită.

b. Ca adjectiv :

•însoțește substantive și se acordă cu acestea în gen, număr, caz:
magazin deschis, fereastră deschisă...

c. Ca adverb, rămâne invariabil : *Spune deschis ce vrei !*

3.6.1.1.3. MODUL SUPIN

Formare: *de* + **Participiu**

Ex.: *de citit, de făcut, de înțeles, de spus, de scris, de văzut,...*

Obs. poate fi precedat și de alte prepoziții: *la / pentru/ de la curățat*

FOLOSIRE

•În construcții **modale** și **aspectuale**, precedat mai ales de verbele: *a avea, a fi, a se apuca*:

Am de făcut o lucrare.

E mult de scris.

Dan s-a apucat de învățat.

Am terminat de citit.

• Ca **subiect** al unor expresii verbale impersonale :

E greu / ușor/imposibil de înțeles.

• Ca **nume predicativ** :

Atitudinea / decizia lui e de neînțeles.

• Poate exprima în calitate de **complement**: *cauza, scopul, relația.*

Mă doare capul de fumat.

Se folosește la /pentru curățat.

De înțeles, înțeleg, dar nu vorbesc bine.

v. G 4.7. CAUZA ȘI CONSECINȚA; 4.10. SCOPUL; 4. 11. RELAȚIA

• După substantive(ca atribut), frecvent la forma negativă :

o atitudine de înțeles/ de neînțeles ș o vară de neuitat

•se folosește frecvent pentru a preciza utilitatea unor obiecte, substanțe etc.

mașină de scris/ de spălat/ de cusut ...

aparat de fotografiat/ de ras...

fier de călcat

Vv. G 4.10. SCOPUL

• Poate avea statut de substantiv :

Cititul este pasiunea mea.

Cât costă un tuns?

3.6.1.1.4. MODUL GERUNZIU

Se formează de la tema Inf. + term. **-ând / -ind**

Infinitiv	-A <i>termina</i> <i>studia</i>	-EA <i>părea</i>	-E <i>face</i> <i>scrie</i>	-I <i>dormi</i> <i>ști</i>	-Î <i>coborî</i>
Gerunziu	-ÂND <i>terminând</i> -IND <i>studiind</i>	-ÂND <i>părând</i>	-ÂND <i>făcând</i> -IND <i>scriind</i>	-IND <i>dormind</i> <i>știind</i>	-ÂND <i>coborând</i>

•Câteva alternanțe frecvente la Gerunziu :

•de la Inf. în **-dea, -de**

vedea cădea crede deschide pierde vinde
văzând căzând crezând deschizând pierzând vânzând

• de la Inf. în **-te** :

trimite scoate
timițând scoțând

• de la :

naște crește
născând crescând

•**Verbe neregulate** : *a fi / fiind, a avea/ având, a vrea/vrând, a bea/ bând,*
a da/ dând, a lua/ luând, a sta/stând, a ști/ știind

Forma negativă : *nefiind, neavând, neștiind*

FOLOSIRE

Se folosește ca echivalent al unor propoziții :

- temporale: *Ascultând* muzică, a adormit.
- condiționale: *Luând* tramvaiul, vom ajunge mai repede.
- cauzale: *Fiind* obosit, a rămas acasă.
- modale: *Se apropie* râzând.

• relativ: *Ne privea cu ochii strălucind de bucurie.*

Obs. Determinanții grupului verbal (c.d. / c.i.) exprimați prin pron. pers. (D. și A.), și pron. refl. pot însoți Gerunziul :

privindu-mă, așteptându-l, cunoscându-o etc. (pron.pers.A.)
spunându-mi, dându-i, recomandându-le etc. (pron.pers.D)
plimbându-mă/-te/-se etc. (vb.refl.)

Construcțiile nu pot fi incluse între abilitățile lingvistice necesare la nivelul „prag”. Este de așteptat ca la acest nivel să fie înțelese când sunt folosite de vorbitorii nativi sau când sunt folosite în scris.

3.6.1.2. MODURI PERSONALE

3.6.1.2.1. MODUL INDICATIV

3.6.1.2.1.1. PREZENTUL

Se formează de la rădăcina verbului + terminații specifice după cele 4 conjugări :

	I		II	III
	-A - Ø	-A -ez	- EA	- E
	A TERMIN <u>A</u>	A LUCR <u>A</u>	A PĂRE <u>A</u>	A FAC <u>E</u>
(eu)	termin Ø	lucr <u>ez</u> Ø	par Ø	fac Ø
(tu)	termin <u>i</u>	lucr <u>ez</u> <u>i</u>	par <u>i</u>	fac <u>i</u>
(el / ea)	termin <u>ă</u>	lucr <u>ez</u> <u>ă</u>	par <u>e</u>	fac <u>e</u>
(noi)	termin <u>ăm</u>	lucr Ø <u>ăm</u>	păr <u>em</u>	fac <u>em</u>
(voi)	termin <u>ați</u>	lucr Ø <u>ați</u>	păr <u>eți</u>	fac <u>eți</u>
(ei / ele)	termin <u>ă</u>	lucr <u>ez</u> <u>ă</u>	par Ø	fac Ø

	IV			
	-I - Ø	-I -esc	- Î - Ø	- Î -ăsc
	A DORMI	A PLĂTI	A COBORÎ	A HOTĂRÎ
(eu)	dorm Ø	plăt <u>esc</u> Ø	cobor Ø	hotăr <u>ăsc</u> Ø
(tu)	dorm <u>i</u>	plăt <u>ești</u> <u>i</u>	cobor <u>i</u>	hotăr <u>ăști</u> <u>i</u>
(el / ea)	doarm <u>e</u>	plăt <u>ești</u> <u>e</u>	coboar <u>ă</u>	hotăr <u>ăști</u> <u>e</u>
(noi)	dorm <u>im</u>	plăt Ø <u>im</u>	cobor <u>im</u>	hotăr Ø <u>im</u>
(voi)	dorm <u>iți</u>	plăt Ø <u>iți</u>	cobor <u>iți</u>	hotăr Ø <u>iți</u>
(ei / ele)	dorm Ø	plăt <u>esc</u> Ø	coboar <u>ă</u>	hotăr <u>ăsc</u> Ø

Obs.:

1. Particularități ale verbelor de conjugarea I

Se disting două tipuri în funcție de terminațiile prezentului:

<i>eu termin</i>	<i>eu lucrez</i>
------------------	------------------

- Verbele de tipul A TERMINA ($\emptyset$) formează prezentul din rădăcina *termin-* + terminații.
- Verbele de tipul A LUCRA (*-ez*) formează prezentul din rădăcina *lucr-* + sufixul *-ez/-eaz-* + desinențe de număr și persoană.

Pers. **1 pl.** și **2 pl.** nu au sufix, au forme identice cu tipul A TERMINA (v. supra tabel)

- Omonimia pers.3, pers. 6 se manifestă la ambele tipuri.
- Când terminația *-A* este precedată de *-i-*, paradigmele prezintă particularitățile:

<i>A APROPIA</i> (<i>-i-</i> silabic)	<i>A TĂIA</i> (<i>-i-</i> asilabic)	<i>A STUDIA</i> (<i>-ez</i>)
<i>apropii</i>	<i>tai</i>	<i>studiez</i>
<i>apropii</i>	<i>tai</i>	<i>studiezi</i>
<i>apropie</i>	<i>taie</i>	<i>studiază</i>
<i>apropiem</i>	<i>tăiem</i>	<i>studiem</i>
<i>apropiați</i>	<i>tăiați</i>	<i>studiați</i>
<i>apropie</i>	<i>taie</i>	<i>studiază</i>

- Verbele cu *-ez* sunt mai puține. Dăm mai jos lista celor mai uzuale:
a cina, a dansa, a deranja, a dicta, a examina, a forma, a fuma, a îmbrățișa, a întrebuința, a micșora, a nota, a păstra, a prescurta, a reglementa, a reproșa, a salva, a scurta, a semna, a stima, a studia, a telefona, a trata, a traversa, a ura, a urma, a visa,...

2. Particularități ale verbelor de conjugarea a IV-a

Verbele de conj. a IV-a prezintă 4 tipuri de conjugare:

eu dorm   *eu plătesc*   *eu cobor*   *eu hotărâsc*

- Verbele de tipul A DORMI ($\emptyset$) și A COBORÎ ($\emptyset$) formează prezentul de la rădăcină (*dorm-*, *cobor-*) + terminații.
- Verbele de tipul A PLĂȚI (*-esc*) și A HOTĂRÎ (*-ăsc*) formează prezentul de la rădăcină (*plăt-*, *hotăr-*) + sufixul *-esc/-ăsc* + desinențe de persoană și număr.
- Desinențele *-i* și *-e* de la pers. 2 (tu) și 3 (el/ea) transformă sufixul *-esc/-ăsc* în *-ești/-ăști*.
- Pers. 1 pl. (noi) și 2 pl. (voi) nu au sufix. Terminațiile sunt identice cu ale verbelor fără sufix : *dormim / plătim, coborâm / hotărâm*.
- Majoritatea verbelor cu infinitivul în *-I* sau *-Î* se conjugă la prezent cu sufixul *-esc/-ăsc*. Dăm mai jos lista celor mai uzuale verbe ce **nu** primesc sufix ($\emptyset$):

a acoperi, a adormi, a auzi, a coborî, a contribui, a descoperi, a dormi, a fugi, a ieși, a împărți, a minți, a miroși, a muri, a oferi, a omorî, a sări, a simți, a suferi, a ști, a veni.

- Verbele terminate în *-ĂI, -ÎI, -UI* au persoanele 1 și 2 (*eu, tu*) omonime:
eu contribui, tu contribui,...
- Verbele *a acoperi, a descoperi, a suferi* au pers. 1 (eu) terminată în *-ăř*:
eu acopăř, descopăř, sufăř

- Persoanele 3 sg. și pl. (*el/ea/ei/ele*) sunt omonime, cu terminația **-ă** la verbele:
el/ei acoperă, descoperă, oferă, suferă

3. Particularități generale ale Presentului

a. terminația **-u** apare :

- la pers. 1 sg.(eu) , la verbe cu radicalul terminat în:
  - BL-: *a umbla – (eu) umblu*
  - FL-: *a afla – (eu) aflu, a sufla – (eu) suflu, a umfla - (eu) umflu*
  - RL-: *a urla – (eu) urlu*
  - CR-: *a consacra – (eu) consacru*
  - TR-: *a intra – (eu) intru*

și la *a vrea – (eu) vreau*

- la pers.1 sg. și 3 pl.(omonime), la verbe cu radicalul în:

-PL-: *a umple – (eu) umplu, (ei) umplu*

și la verbele :

<i>a bea – (eu, ei) beau</i>	<i>a sta – (eu, ei) stau</i>
<i>a da – (eu, ei) dau</i>	<i>a scrie – (eu, ei) scriu</i>
<i>a lua – (eu, ei) iau</i>	<i>a ști – (eu, ei) știu</i>

b. Omonimiile specifice la pers.: **1-6** (eu = ei) la conj. **II, III, IV** (-i, -î (ăsc))

3-6 (el = ei) la conj. **I, IV** (-î)

și omonimia pers. **1-2** (*eu = tu*) specifică tipurilor: *a tăia, a apropia, a contribui*.

c. Atenție la accent (subliniat în tabelul sinoptic)! El cade întotdeauna:

- pe vocala sufixelor **-ez/-esc/-ăscș**
- pe terminațiile pers. **4-5** (noi, voi):
-ăm/-em/-im/-âm, respectiv **-ați/-eți/-iți/-âți**
- la conj. a III-a se accentuează radicalul indiferent de persoană: *noi facem, voi faceți*

4. Alternanțele fonetice sunt frecvente. Ele apar la majoritatea verbelor.

• **Alternanțele consonantice** sunt determinate, de obicei, de vocala **-i** din terminațiile verbale, uneori și de **-e**.

<i>t/ti</i>	<i>ajut/ajuti, pot/poti, bat/bati, despart/desparti</i>
<i>d/zi</i>	<i>acord/acorzi, cad/cazi, deschid/deschizi, aud/auzi</i>
<i>s/si</i>	<i>las/lasi, cos/cosi, ies/iesi</i>
<i>st/sti</i>	<i>asist/asisti</i>
<i>sc/sti</i>	<i>casca/casti</i>
<i>sc/sti/ste *</i>	<i>cresc/cresti/creste</i> *Toate verbele cu -esc : <i>primesc, primești, primește</i>
<i>șc/ști</i>	<i>mușc/muști</i>
<i>c/ci/ce</i>	<i>tac/taci/tace, fac/faci/face</i>
<i>g/gi/ge</i>	<i>alerg/alergi, ajung/ajungi/ajunge</i>
<i>n/i</i>	<i>pun/pui, rămân/rămâi, vin/vii</i>

v. G 1.2.1. ALTERNANȚE CONSONANTICE

- **Alternanțele vocalice** apar mai ales în radical din cauza schimbării accentului sau a unor terminații.

<u>a/ă</u>	(a căuta)	<u>ca</u> t, <u>ca</u> uți, <u>ca</u> tă, cău <u>t</u> ăm, cău <u>t</u> ați, <u>ca</u> tă
<u>ă/a</u>	(a arăta)	arăt, ară <u>ți</u> , ar <u>at</u> ă, arătăm, arătați, ar <u>at</u> ă
<u>e/a</u>	(a ierta)	iert, ier <u>ți</u> , i <u>art</u> ă, iertăm, iertați, i <u>art</u> ă
<u>e/ea</u>	(a întreba)	întreb, întreb <u>i</u> , întreb <u>ea</u> bă, întrebăm, întrebați, întreb <u>ea</u> bă
	Toate verbele cu <u>-ez</u> :	
	(a fuma)	fumez, fumezi, fume <u>ea</u> ză, fumăm, fumați, fume <u>ea</u> ză
<u>o/oa</u>	(a înota)	înot, înoți, îno <u>at</u> ă, înotăm, înotați, îno <u>at</u> ă
<u>o/oa</u>	(a dormi)	dorm, dormi, do <u>ar</u> me, dormim, dormiți, dorm
<u>o/oa/u</u>	(a se scula)	sc <u>ol</u> , sc <u>ol</u> i, sco <u>al</u> ă, scul <u>ăm</u> , sculați, sco <u>al</u> ă
<u>ă/e</u>	(a cumpăra)	cumpăr, cump <u>er</u> i, cumpără, cumpărăm, cumpărați, cumpără
<u>ă/e</u>	(a suferi)	suf <u>ăr</u> , suferi, suferă, suferim, suferiți, suferă
<u>ă/e/a</u>	(a spăla)	spăl, sp <u>el</u> i, sp <u>al</u> ă, spălăm, spălați, sp <u>al</u> ă
<u>a/ă</u>	<u>e/ă</u> (a căpăta)	capăt, cap <u>er</u> i, cap <u>at</u> ă, căpătăm, căpătați, cap <u>at</u> ă
<u>ă/e</u>	<u>e/ea</u> (a semăna)	semăn, sem <u>en</u> i, se <u>am</u> ănă, semănăm, semănați, se <u>am</u> ănă
<u>ă/e</u>	<u>ie/ia</u> (a pieptăna)	pieptăn, piept <u>en</u> i, pi <u>ap</u> tănă, pieptănăm, pieptănați, pi <u>ap</u> tănă
<u>e/i</u>	(a veni)	vin, <u>vi</u> i, <u>vine</u> , venim, veniți, <u>vin</u>
<u>i/ă</u>	(a vinde)	v <u>ând</u> , vinzi, vinde, vindem, vindeți, v <u>ând</u>

v. G 1.1.1. ALTERNANTE VOCALICE

Forma negativă

= nu + verb (eu) **nu** termin, (tu) **nu** termini...

Când verbul începe cu **a-**, vocala **-u** a negației poate fi omisă :

(eu) **nu** aștept = **n-a**ștept, nu ascult = **n-a**scult, nu am = **n-am**...

Verbe neregulate

a fi	sunt, ești, este, suntem, sunteți, sunt
a avea	am, ai, are, avem, aveți, au
a vrea	vreau, vrei, vrea, vrem, vreți, vor
a da	dau, dai, dă, dăm, dați, dau
a sta	stau, stai, stă, stăm, stați, stau
a lua	iau, iei, ia, luăm, luați, iau
a bea	beau, bei, bea, bem, beți, beau
a mânca	mănânc, mănânci, mănâncă, mâncăm, mâncați, mănâncă
a usca	usuc/usc, usuci/uști, usucă/uscă, uscăm, uscați, usucă/uscă
a ști	știu, știi, știe, știm, știți, știu

FOLOSIRE

- **asertiuni general valabile („atemporale”)**

Râul Olt traversează munții.

Pisica și câinele sunt animale domestice.

v. NG 4.11. PERMANENȚĂ

- **acțiuni în desfășurare la momentul prezent**
Dan lucrează la o agenție de turism.
v. NG 4.6. REFERIREA FĂRĂ PRECIZARE TEMPORALĂ
- **acțiuni abituale**
Mă trezesc la 7 în fiecare dimineață.
- **acțiuni începute în trecut care continuă în prezent**
Studiază / doarme de două ore.
v. NG 4.9. CONTINUITATE
- **referire la viitor în asociere cu adverbe care indică timpul viitor**
Mâine / luna viitoare plec într-o călătorie.
v. NG 4.5.1. REFERIREA LA VIITOR
- **referire la prezent cu verbe care desemnează atitudini și sentimente**
Sper să aveți o vacanță plăcută.
v. AV 3 ATITUDINI ȘI SENTIMENTE
v. NG 4.5.2. REFERIREA LA PREZENT
- **atitudini volitive**
Vreau să mă odihnesc.
v. AV 3.2.1.12 DORINȚA
- **stări emoționale**
Îmi / nu-mi place...
Mă interesează/ Mă plictisește...
v. AV 3.2.1.1 PLĂCEREA; 3.2.1.10. INTERESUL; 3.2.3. ATITUDINI ȘI SENTIMENTE NEGATIVE
- **certitudine, impresie /aparență**
(Sigur) are peste 30 de ani.
Pare o persoană simpatică.
v. AV 2. 2.1. A CONSIDERA UN FAPT CA SIGUR; 2.2.4. A CONSIDERA UN FAPT CA APARENT

TRECUTUL

Formele temporale de trecut sunt :

- **compuse:** perfectul compus
- **simple:** perfectul simplu
imperfectul
mai mult ca perfectul

3.6.1.2.1.2. PERFECTUL COMPUS

= aux. **a avea** (forme abreviate) + Part.

	af.	neg.	
<i>a termina</i>	<i>(eu) am terminat</i>	<i>nu am terminat</i>	= n-am terminat
	<i>(tu) ai terminat</i>	<i>nu ai terminat</i>	= n-ai terminat
	<i>(el) a terminat</i>	<i>nu a terminat</i>	= n-a terminat
	<i>(noi) am terminat</i>	<i>nu am terminat</i>	= n-am terminat
	<i>(voi) ați terminat</i>	<i>nu ați terminat</i>	= n-ați terminat
	<i>(ei) au terminat</i>	<i>nu au terminat</i>	= n-au terminat

Obs. Participiul **nu** se acordă. Pentru formarea Participiului v. G 3.6.1.1.2. MODUL PARTICIPIU.

FOLOSIRE

Este cea mai utilizată formă de trecut. Acțiunea la perfectul compus este anterioară momentului vorbirii și este încheiată. Frecvent este însoțit de formațiuni adverbiale deictice: *acum... / înainte cu.. / în urmă... + interval de timp.*

Dan a mâncat / plecat / telefonat / scris (acum o oră / cu o oră înainte / în urmă.

Poate exprima **anterioritatea** și în raport de alte repere temporale decât momentul vorbirii.

Săptămâna viitoare (reper situat în viitor) vom fi fericiți că am terminat.

NG 4.5.3. REFERIREA LA TRECUT

3.6.1.2.1.3. IMPERFECTUL

Verbele din conj. **I (-A)**, **IV (-Î)** și alte verbe: *a scrie, a ști...* formează imperfectul

= rad. + **-am / -ai / -a / -am / -ați / -au**

<i>a termina</i> (I -A)	<i>a coborî</i> (IV -Î)	<i>a scrie</i>	<i>a ști</i>
<i>terminam</i>	<i>coboram</i>	<i>scriam</i>	<i>știam</i>
<i>terminai</i>	<i>coborai</i>	<i>scriai</i>	<i>știai</i>
<i>termina</i>	<i>cobora</i>	<i>scria</i>	<i>știa</i>
<i>terminam</i>	<i>coboram</i>	<i>scriam</i>	<i>știam</i>
<i>terminați</i>	<i>coborați</i>	<i>scriați</i>	<i>știați</i>
<i>terminau</i>	<i>coborau</i>	<i>scriau</i>	<i>știau</i>

Verbele din conj. **II (-EA)**, **III (-E)**, **IV (-I)**

= rad. + **-eam / -eai / -ea / -eam / -eați / -eau**

<i>a părea</i> (II-EA)	<i>a face</i> (III-E)	<i>a dormi</i> (IV-I)	<i>a plăti</i> (IV-I)
<i>păream</i>	<i>făceam</i>	<i>dormeam</i>	<i>plăteam</i>
<i>păreai</i>	<i>făceai</i>	<i>dormeai</i>	<i>plăteai</i>
<i>părea</i>	<i>făcea</i>	<i>dormea</i>	<i>plătea</i>
<i>păream</i>	<i>făceam</i>	<i>dormeam</i>	<i>plăteam</i>
<i>păreați</i>	<i>făceați</i>	<i>dormeați</i>	<i>plăteați</i>
<i>păreau</i>	<i>făceau</i>	<i>dormeau</i>	<i>plăteau</i>

Verbe neregulate:

<i>a fi</i>	<i>eram, erai, era, eram, erați, erau</i>
<i>a avea</i>	<i>aveam, aveai, avea, aveam, aveați, aveau</i>
<i>a vrea/a voi</i>	<i>voiam, voiai, voia, voiam, voiați, voiau</i>
<i>a da</i>	<i>dădeam, dădeai, dădea, dădeam, dădeați, dădeau</i>
<i>a sta</i>	<i>stăteam, stăteai, stătea, stăteam stăteați, stăteau</i>

Forma negativă

= **nu** + imperfect

nu terminam, nu terminai,...

nu aveam = n-aveam,...

nu așteptam = n-așteptam,...

FOLOSIRE

•**Temporal** : constituie „fundalul” imperfectiv pentru evenimente localizate în trecut. Poate exprima:

simultaneitate cu evenimente trecute, constituind „fundalul” acestora.

*Când am ajuns la mare, **era** vreme rea.*

*Dan a intrat în bucătărie. Ana **spăla** vasele.*

v. NG 4.4.4. SIMULTANEITATE

acțiuni abituale, iterate, în trecut (**corespunde unui** Prezent abitual)

*Anul trecut, **mergeam** la teatru în fiecare sâmbătă.*

*De câte ori **ne întâlneam, ne bucuram.***

v. NG 3.1.3. REPETIȚIE

•**Modal.** Poate exprima:

ipoteză ireală (**subordonata condițională și regenta permit utilizarea imperfectului în alternanță cu Cond. pf.**)

*Dacă **știam** că vii, te **așteptam** la gară.* (= Dacă aș fi știut..., te-aș fi așteptat)

(dacă + Imperfect, Imperfect) (= dacă + Cond.pf., Cond. pf.)

*Dacă **știam** că vii, te-aș fi așteptat...*

(dacă + Imperfect, Cond.pf.)

*Dacă aș fi știut că vii, te **așteptam**...*

(dacă + Cond. pf., Imperfect)

v. AV 2.2.14. A FORMULA IPOTEZE DE IREALITATE

Eliptic, cu *dacă / de* + impf. /Cond., exprimă o dorință nerealizată, un regret:

Dacă știam...! (= Dacă aș fi știut!)

De nu plecai... (= Dacă n-ai fi plecat...)

Dacă aveam bani...! (= Dacă aș fi avut bani!)

v. NG 7.7.7. CONDIȚIA; G 4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA (CONDIȚIA ȘI CONSECINȚA)

3.6.1.2.1.4. PERFECTUL SIMPLU

= Tema perfectului*	+ -i
	-și
	-
∅**	
	-răm
	-răți
	-ră

Tema perfectului:

I. -A	II. -EA	III. -E	IV. -I	-Î	
<i>a termina</i>	<i>a vedea</i>	<i>a face</i>	<i>a mergE</i>	<i>a dormi</i>	<i>a</i>
(termina-)	(văzu-)	(făcu-)	(mers-)	(dormi-)	(coborâ-)
<i>terminăi</i>	<i>văzui</i>	<i>făcui</i>	<i>mersei</i>	<i>dormii</i>	<i>coborâi</i>

<i>termina<u>și</u></i>	<i>văzu<u>și</u></i>	<i>făcu<u>și</u></i>	<i>merse<u>și</u></i>	<i>dormi<u>și</u></i>		
<i>coborâ<u>și</u></i>						
<i>termină</i>	<i>văzu</i>	<i>făcu</i>	<i>merse</i>	<i>dormi</i>	<i>coborî</i>	
<i>terminar<u>ăm</u></i>	<i>văzur<u>ăm</u></i>	<i>făcur<u>ăm</u></i>	<i>merse<u>ăm</u></i>	<i>dormir<u>ăm</u></i>	<i>coborâr<u>ăm</u></i>	
<i>terminar<u>ăți</u></i>	<i>văzur<u>ăți</u></i>	<i>făcur<u>ăți</u></i>	<i>merse<u>ăți</u></i>	<i>dormir<u>ăți</u></i>	<i>coborâr<u>ăți</u></i>	
<i>terminar<u>ă</u></i>	<i>văzur<u>ă</u></i>	<i>făcur<u>ă</u></i>	<i>merse<u>ă</u></i>	<i>dormir<u>ă</u></i>	<i>coborâr<u>ă</u></i>	

* **Tema perfectului** servește și la formarea mai mult ca perfectului.

*la pers. 3 sg. desinența e egală cu tema pf. , cu modificarea: **-ă** în loc de **-a** la conj. I și **-se** la conj. III cu Part. –s

Obs.:

Accentul cade pe vocala temei perfectului (ca la Participiu), exc. verbele cu tema **-se-** (v. sublinierile din modelele conjugate).

Verbele neregulate:

a fi : *fui, fuși, fu, furăm, furăți, fură sau: *fusei, fuseși, fuse, fuserăm, fuserăți, fuseră**

a avea : *avui,...* sau: *avusei, avuseși, avuse, avuserăm, avuserăți, avuseră*

a vrea : *vrui, vruiși, vru, vrurăm, vrurăți, vrură*

a bea : *băui, băuși, bău, băurăm, băurăți, băură*

a lua : *luai, luaiși, luă, luarăm, luarăți, luară*

a da : *dădui, dăduși, dădu, dădurăm, dădurăți, dădură*

a sta : *stătui, stătuși, stătu, stăturăm, stăturăți, stătură*

a ști : *știi, știuși, știu, știurăm, știurăți, știură*

Forma negativă

nu + perfect simplu

nu terminai, **nu** terminași,...

nu avui, ... = **n-avui**,...

nu așteptai, ... = **n-așteptai**,...

FOLOSIRE

Exprimă o acțiune trecută, ca perfectul compus, dar se folosește regional (Oltenia, Banat) sau în narațiunile literare, istorice etc. Nu poate fi inclus printre expresiile lingvistice necesare la nivelul „prag” al înțelegerii și producerii actelor de vorbire.

Se opri, făcu o plecăciune și se repezi să iasă pe cealaltă ușa.

(=s-a oprit, a făcut... ...s-a repezit)

3.6.1.2.1.5. MAI MULT CA PERFECTUL

= Tema perfectului* +	-se m**
	-se și
	-se
	-se răm
	-se răți
	-se ră

* v. și tema perfectului la pf. s.

3.6.1.2.1.4.

** **-se-** = sufix.

I. -A	II. -EA	III. -E	IV. -I	IV. -Î	
<i>a termina</i>	<i>a vedea</i>	<i>a face</i>	<i>a merge</i>	<i>a dormi</i>	<i>a</i>
<i>coborî</i>					
(termina-)	(văzu-)	(făcu-)	(merse-)	(dormi-)	(coborâ-)

<i>termin<u>a</u>sem</i>	<i>v<u>ă</u>zusem</i>	<i>f<u>ă</u>cusem</i>	<i>mers<u>e</u>sem</i>	<i>dorm<u>i</u>sem</i>	<i>cobor<u>â</u>sem</i>
<i>termin<u>a</u>seși</i>	<i>v<u>ă</u>zuseși</i>	<i>f<u>ă</u>cuseși</i>	<i>mers<u>e</u>seși</i>	<i>dorm<u>i</u>seși</i>	<i>cobor<u>â</u>seși</i>
<i>termin<u>a</u>se</i>	<i>v<u>ă</u>zuse</i>	<i>f<u>ă</u>cuse</i>	<i>mers<u>e</u>se</i>	<i>dorm<u>i</u>se</i>	<i>cobor<u>â</u>se</i>
<i>termin<u>a</u>ser<u>ăm</u></i>	<i>v<u>ă</u>zuser<u>ăm</u></i>	<i>f<u>ă</u>cuser<u>ăm</u></i>	<i>mers<u>e</u>ser<u>ăm</u></i>	<i>dorm<u>i</u>ser<u>ăm</u></i>	<i>cobor<u>â</u>ser<u>ăm</u></i>
<i>termin<u>a</u>ser<u>ăți</u></i>	<i>v<u>ă</u>zuser<u>ăți</u></i>	<i>f<u>ă</u>cuser<u>ăți</u></i>	<i>mers<u>e</u>ser<u>ăți</u></i>	<i>dorm<u>i</u>ser<u>ăți</u></i>	<i>cobor<u>â</u>ser<u>ăți</u></i>
<i>termin<u>a</u>ser<u>ă</u></i>	<i>v<u>ă</u>zuser<u>ă</u></i>	<i>f<u>ă</u>cuser<u>ă</u></i>	<i>mers<u>e</u>ser<u>ă</u></i>	<i>dorm<u>i</u>ser<u>ă</u></i>	<i>cobor<u>â</u>ser<u>ă</u></i>

Obs.:

Accentul cade totdeauna pe tema perfectului (-*a*-, -*u*-, -*se*-, -*i*-, -*ă*-).

Verbele neregulate:

<i>a fi</i>	<i>fusesem, fuseseși, fusese, fuseserăm, fuseserăți, fuseseră</i>
<i>a avea</i>	<i>avusesem, avuseseși, avusese, avuseserăm, avuseserăți, avuseseră</i>
<i>a vrea</i>	<i>vrusem, vruseși, vruse, vruserăm, vruserăți, vruseră</i>
<i>a voi</i>	<i>voisem, voiseși, voise, voiserăm, voiserăți, voiseră</i>
<i>a bea</i>	<i>băusem, băuseși, băuse, băuserăm, băuserăți, băuseră</i>
<i>a lua</i>	<i>luasem, luaseși, luase, luaserăm, luaserăți, luaseră</i>
<i>a da</i>	<i>dădusem, dăduseși, dăduse, dăduserăm, dăduserăți, dăduseră</i>
<i>a sta</i>	<i>stătusem, stătuseși, stătuse, stătuserăm, stătuserăți, stătuseră</i>
<i>a ști</i>	<i>știusem, știuseși, știuse, știuserăm, știuserăți, știuseră</i>

Forma negativă	nu + mai mult ca perfect	<i>nu terminasem, nu terminaseși,...</i> <i>nu avusesem, ... = n-avusesem,...</i> <i>nu așteptasem, ... = n-așteptasem,...</i>
-----------------------	---------------------------------	--

FOLOSIRE

Exprimă **anterioritate** în raport cu un moment temporal de referință situat în trecut, exprimat, subînțeleș sau presupus.

Când a început ploaia, eu plecasem deja de pe plajă.

Nu știa unde își uitase ochelarii.

v. 4.5.3. REFERIREA LA TRECUT

3.6.1.2.1.6. VIITORUL

Viitorul prezintă **trei** variante de realizare morfologică (v. **a. b. c.**):

a. Viitorul „literar”

= aux. <i>a voi*</i> + Inf.	*forme specifice ca auxiliar : <i>voi, vei, va, vom, veți, vor</i>
------------------------------------	--

Regula de formare se aplică fără excepții (inclusiv verbelor neregulate).

<i>a termina</i>	af.	neg.
	<i>(eu) voi termina</i>	<i>nu voi termina</i>
	<i>(tu) vei termina</i>	<i>nu vei termina</i>
	<i>(el) va termina</i>	<i>nu va termina</i>
	<i>(noi) vom termina</i>	<i>nu vom termina</i>
	<i>(voi) veți termina</i>	<i>nu veți termina</i>
	<i>(ei) vor termina</i>	<i>nu vor termina</i>

b. + c. Forme de viitor formate cu aux. + Conj. (Viitor numit și „popular”)

b.

o + Conj. v. formarea Conj. G 3.6.1.2.2. MODUL CONJUNCTIV

c.

Ind. prez. a avea + Conj.

a termina

b. af.

o să termin

o să termini

o să termin

o să terminăm

o să terminați

o să termin

c. af.

am să termin

ai să termini

are să termin

avem să terminăm

aveți să terminați

au să termin

b.+c. neg.

n-o / n-am să termin

n-o / n-ai să termini

n-o / n-are să termin

n-o / n-avem să terminăm

n-o / n-aveți să terminați

n-o / n-au să termin

Obs. La forma negativă poate fi păstrată vocala negației: **nu o să termin...**, **nu am să termin..**

Verbe neregulate : pentru formele **b.** și **c.** (*o / am* , ...+ Conj.) v. 3.6.1.2.2.1. MODUL CONJUNCTIV PREZENT, VERBE NEREGULATE

Obs. Există o construcție perifrastică care poate exprima viitorul:

a urma (pers. 3 sg. prez.) + Conj.

(eu/tu/el/ea/noi/voi/ei/ele) **urmează** + Conj.

(= viitor imediat)

Urmează să plec la țară.

(= *Voi pleca în curând la țară.*)

Urmează să pleci...

(= *vei pleca...*)

Urmează să plece...

(= *va pleca...*)

....

FOLOSIRE

•Viitorul exprimă **posterioritatea temporală** : acțiunea este localizată temporal după momentul enunțării :

Azi lucrez acasă, mâine voi lucra la bibliotecă./...o să lucrez/ am să lucrez ...

Cu valoarea de posterioritate, se folosește pentru a introduce tema unui discurs.

În intervenție, mă voi referi la.../ voi vorbi despre.../ voi prezenta....

v. AV 5.3. INTRODUCEREA TEMEI DISCURSULUI

•Poate exprima **posterioritatea** în trecut (în prop.subordonate), alături de construcțiile perifrastice cu verbele „a avea” , respectiv „a urma” la imperfect + Conj.

(aveam să plec, aveai să pleci.../ urma să plec, să pleci,.....)

Mi-am dat seama că va observa / avea să observe schimbarea.

Nu știam că vei pleca / urma să pleci atât de curând.

•Este utilizat pentru a exprima **modalități** și **atitudini subiective**:

certitudine

(Sigur) va ploua / o să plouă.

v. AV 2.2.1. A CONSIDERA UN FAPT CA SIGUR

promisiune

O să plătesc cât de repede.

- încurajare v. AV 4.11.5. A PROMITE
Totul va fi bine.
- îndoială (în fraze interog.) v. AV 3.2.1.16. ÎNCURAJARE
O să veniți cu noi la film?
- predicție, avertisment, amenințare
Nu va accepta. Nu va fi de acord. Lucrurile nu vor rămâne așa.
- v. AV 4.11.6. A AMENINȚA; 4.11.7. A AVERTIZA

3.6.1.2.2. MODUL CONJUNCTIV

3.6.1.2.2.1. PREZENT

La persoanele 1 sg. pl. și a 2-a sg. pl., Conjunctivul are forme identice cu cele ale Indicativului prezent, precedate însă de conjuncția **să**.

La persoanele a 3-a sg. pl., Conj. are terminații identice, diferite de terminațiile Ind. prez. În trecerea de la Ind.prez. la Conj. prez., terminațiile se transformă astfel:

	Ind.	Conj.
3 sg.	-Ă	-E
I. a termina (ø)	el terminĂ	el vrea/eivor să terminE
a lucra (-ez)	el lucrează	el vrea/ei vor să lucrezE
IV. a coborî (ø)	el coboară	el vrea / ei vor să coboarăE
3 sg.	-E	-Ă
II. a părea	el parE	el vrea/ei vor să parĂ
III. a face	el facE	el vrea/ ei vor să facĂ
IV. a dormi (ø)	el doarmE	el vrea/ eivor să doarmĂ
a plăti (-esc)	el plăteștE	el vrea/ ei vor să plăteascĂ
a hotărî (-ăsc)	el hotărăștE	el vrea/ei vor să hotărască

Schimbarea -Ă/-E și -E/-Ă antrenează **alternanțe consonantice**:

-că/-ce

îmbracă/să îmbrace, mănâncă/să mănânce

-gă/-ge

adaugă/să adauge

-scă/-ște

cască/să caște

-șcă/ște

mișcă/să miște

-ce/-că

tace/să tacă, place/să placă,

-ge/-gă

plânge/să plângă,

-ște/-scă

cunoaște/să cunoască

și **alternanțe vocalice**:

-ea/-e-

întrebă/să întrebe

-ează/-eze

lucrează/să lucreze

-iază/-ieze

studiază/să studieze

-a/-e-

învață/să învețe

-e/-ea-

cere/să ceară

-ește/-ească

plătește/să plătească

-ăște/-ască

hotărăște/să hotărască,

-e/-a-

vede/să vadă

-ă/-e-

cumpără/să cumpere

Toate verbele terminate la persoana a 3-a Indicativ prezent în **-ie** rămân neschimbate.

I. **-ia** a apropia, a întârzia, ..

III. **-ie** a scrie

IV. a ști

Ind.prez.
apropie

Conj. prez.
să apropie

Ind.prez.
scrie

Conj.prez.
să scrie

Ind.prez.
știe

Conj.prez.
să știe

Verbe neregulate

a fi : să fiu, să fii, să fie, să fim, să fiți, să fie

a avea: el/ei să aibă, **a vrea**: el/ei să vrea, **a bea**: el/ei să bea, **a da**: el/ei să dea

a sta: el/ei să stea, **a lua**: el/ei să ia, **a mânca**: el/ei să mănânce, **a ști**: el/ei să știe

FOLOSIRE

Conjunctivul este modul **posibilului**. Poate însă exprima și acțiuni reale, întrucât a înlocuit Infinitivul în construcții în care caracteristicile acțiunii sunt redată de verbul regent.

Posibil

(Trebuie) să merg sau nu ?

Real

A reușit să ajungă la timp.

a. este subordonat unui verb (regent) care exprimă frecvent modalitatea(v. vb.subl.)

vb.₁ + vb._{2...n} Conj.

vb₁ = a vrea să..., a dori să..., a putea să..., trebuie să..., e necesar să..., e posibil să..., se poate să..., a prefera să..., a-i plăcea să..., a fi (in)capabil să..., a ști să..., a ordona să..., a cere să..., a zice să..., a spune să..., a interzice să..., a permite să..., e bine să..., e voie să..., e permis să..., e interzis să...,

Ex.: Vreau să plec. Voiam să plec. Am vrut să plec. Aș vrea să plec. Aș fi vrut să plec. Vrând să plec la Cluj, mi-am cumpărat bilet de drum. Trebuie să dorm. Trebuia să dorm. A trebuit să dorm. Ar trebui să dorm. Ar fi trebuit să dorm. Trebuind să dorm, am închis telefonul. E voie să fumez?

Forma negativă

nu vb.₁ + vb.₂ Conj.

Nu vreau să plec.

= vb.₁ + să nu vb.₂

Vreau să nu plec.

b. Conjunctiv neprecedat de alt verb

Poate fi folosit pentru :

• a cere sfatul, opinia

Să plec?

Unde să plec?

Când să plec?

Cu cine să plec?...

Să te aștept?

Unde să te aștept?

Când să te aștept?

Cu ce să te aștept?...

Verbul modal este subînțeles: *Vrei/ trebuie să plec ? Unde (trebuie) să aștept?*

v. AV 4.5.1. A CERE SFATURI

• **a sugera acțiuni**

Să mergem la munte! Să căutăm în altă parte !

v. AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACȚIUNE

• poate prelua funcții ale Imperativului. E un substitut al Imp. pentru persoanele la care acesta nu prezintă forme (pers. 1 și 3) în :

• **exortație, ordin**

– *Să pleci imediat!* / – *Pleacă imediat !* – *Să vii repede!* / – *Vino repede!*

Să plece imediat!

–

Să vină repede!

–

SĂ PLECĂM DE AICI!

–

SĂ

MAI VENIM!

–

v. AV 4.7. EXORTAȚIA

• **urări**

(Să) trăiască mulți ani! = Mulți ani trăiască!

Să crești /să crească mare! (urare pentru copii)

-Mulțumesc pentru masă!

-Să vă fie de bine!/Să-ți fie de bine!

-Ai un palton nou?...Să-l porți sănătos!

v. AV 1.6. URĂRI

Forma negativă

= să + **nu** + verb

Folosire

• **recomandări, sugestii**

(E mai bine) să nu călătoriți noaptea. Să luăm trenul de dimineață.

v. AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACȚIUNE

• **interdicții**

Să nu furi! Să nu minți! Să nu ucizi!

v. AV 4.10.3 EXPRIMAREA INTERDICȚIEI

• **poate exprima ipoteza ireală** (substituie Cond. în subordonata condițională):

vb.₁ **Conj.prez.** + vb.₂ Cond. prez. = **dacă** vb.₁ Cond.prez.+ vb.₂ Cond.prez.

Dacă aș fi miliardar, mi-aș cumpăra o vilă la mare.

= *Să fiu miliardar, mi-aș cumpăra o vilă la mare.*

v. G 3.6.1.2.3. MODUL CONDIȚIONAL-OPTATIV, Obs. 1.

c.

Conjunctiv cu valoare de subiect

E ușor să zici, dar e mai greu să faci. = Să zici e ușor, să faci e mai greu.

(=E ușor de zis, e greu de făcut.)

3.6.1.2.2. PERFECT

= **să + fi** + Part.

(Eu,tu,el...) *Trebuia să fi rămas?*

Are o singură formă pentru toate persoanele.

Forma negativă

= să + **nu** + fi + verb

Trebuia să nu fi rămas?

FOLOSIRE

Înlocuiește Cond. pf., exprimând o **ipoteză ireală**

vb.₁ **Conj. pf.** + vb.₂ Cond. pf. = **dacă** vb.₁ Cond. pf.+ vb.₂ Cond. pf.

Dacă aș fi fost miliardar, mi-aș fi cumpărat o vilă la mare.

= *Să fi fost miliardar, mi-aș fi cumpărat o vilă la mare.*

3.6.1.2.3. MODUL CONDIȚIONAL-OPTATIV

Are timpurile prezent și perfect. Exprimă dorința și condiția realizării ei.

Aș merge la mare, dacă aș fi în concediu.
(dorința) (condiția)

3.6.1.2.3.1. PREZENT

aux. + Inf.

a termina

(af.)

aș termina

ai termina

ar termina

am termina

ați termina

ar termina

(neg.)

nu aș termina = **n-aș** termina

nu ai termina = **n-ai** termina

nu ar termina = **n-ai** termina

nu am termina = **n-am** termina

nu ați termina = **n-ați** termina

nu ar termina = **n-ar** termina

FOLOSIRE

Poate exprima :

•dorința

Aș mânca ceva!

v. AV 3.2.1.12. DORINȚA

(=Doresc să mănânc ceva.)

•dorința și condiția realizării acesteia

Aș pleca în excursie dacă aș avea timp.

•cerere, adresare, invitație deosebit de politicoase (AL1.1.5.1)

oral :

Te rog să mă ajuți!

***Te-aș ruga* să mă ajuți!**

Puteți să mă ajutați?

***Ați putea* să mă ajutați?**

Nu vrei să mă aștepți?

***N-ai vrea* să mă aștepți?**

v. AV 2.1.25. A CERE APROBAREA; 4.8.1. A CERE AJUTOR; 4.11. PROPUNEREA DE ACȚIUNE

în scris:

...v-aș ruga să binevoiți a aproba transferul meu....

...aș fi încântat să cunosc părerea dumneavoastră...

...ne-ar face o deosebită plăcere să răspundeți invitației noastre...

• **atitudini afective** : ură, iubire etc., în enunțuri exclamative cu aux. după verb:

***Fire *-ai* al naibii!**

*Inf. „lung” în **-re**

• **comparația ireală, după ca și cum, de parcă:**

Vorbește românește ca și cum ar fi român.

Am discutat de parcă ne-am cunoaște de o viață.

3.6.1.2.3.2. PERFECT

Cond. prez. al vb. a fi + Part.
--

a termina

(af.)

(neg.)

aș fi terminat

nu aș fi terminat

=*n-aș fi terminat*

ai fi terminat

nu ai fi terminat

=*n-ai fi terminat*

ar fi terminat

nu ar fi terminat

=*n-ai fi terminat*

am fi terminat

nu am fi terminat

=*n-am fi terminat*

ați fi terminat

nu ați fi terminat

=*n-ați fi terminat*

ar fi terminat

nu ar fi terminat

=*n-ar fi terminat*

Nu există excepții de la regula formării Cond. perfect.

FOLOSIRE

• **exprimă dorințe și condiții ca ipoteze ireale:**

Aș fi plecat în excursie dacă aș fi avut timp.*

* v. Obs./ 1.

(dorință nerealizată) (condiție nerealizată)

Dacă aș fi avut timp, aș fi plecat în excursie.*

• **exprimă o dorință nerealizată, fără menționarea condiției:**

Aș fi mâncat ceva!

(= Doream să mănânc ceva.)

cu menționarea cauzei:

Aș fi plecat în excursie, dar n-am avut timp. (=Doream să plec...)

• **poate exprima reproșul, nemulțumirea (mai ales cu vb. „a putea”)**

Ai fi putut să-mi telefonezi!

(= Puteai să-mi telefonezi!)

v. AV 3.2.3.5. NEMULȚUMIREA; 3.2.3.6. REGRETUL

•după *ca și cum, de parcă*, exprimă o comparație ireală în trecut

E vesel, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Obs.:

1. Condiționalul se poate folosi după *dacă*. Regulile de folosire a condiționalului sunt:

	prop. optativă (dorința)	prop. condițională (condiția)	Ex.:
1.	Cond. prezent	<i>dacă</i> + Cond. prezent	<i>Aș veni dacă aș putea. Dacă aș putea, aș veni.</i>
2.	Cond. perfect Ind. imperfect	<i>dacă</i> + Cond. perfect <i>dacă</i> + Cond. perfect <i>dacă</i> + Ind. imperfect Conjunctiv perfect	<i>Aș fi venit dacă aș fi putut. Dacă aș fi putut, aș fi venit. Veneam dacă aș fi putut. Dacă aș fi putut, veneam. Veneam dacă puteam. Dacă puteam, veneam. Veneam, să fi putut. Să fi putut, veneam</i>

2. *de* poate avea valoarea „dacă”:

De-aș fi sănătos, aș lucra. (=Dacă aș fi sănătos, aș lucra.)

3. Când propoziția optativă lipsește, condiționala preia sensul optativ:

De-aș fi în vacanță!... (=Doresc foarte mult să fiu în vacanță.)

3.6.1.2.4. MODUL PREZUMTIV

Are timpurile prezent și perfect. Exprimă o incertitudine, o presupunere, o ipoteză.

Unde o fi copilul? (=Nu știu unde este copilul.)

O fi mers la școală? (=Presupun că a mers la școală.)

Posibilități morfologice de realizare :

I.

prezent

= (el / ea) *o fi* | + Gerunziu
(ei / ele) *or fi* |

perfect

= (el / ea) *o fi* | + Participiu
(ei / ele) *or fi* |

a face:

(el / ea) *o fi făcând*
(ei / ele) *or fi făcând*

(el / ea) *o fi făcut*
(ei / ele) *or fi făcut*

II. prezent

= *să fi* + Gerunziu

(eu/tu/el/ea/noi/voi/ei/ele) *să fi terminând?*

perfect

= *să fi* + Participiu

(eu/tu/el/ea/noi/voi/ei/ele) *să fi terminat?*

Obs.

Cu valoare de Prezumtiv prezent pot fi folosite : forme populare de viitor (*oi, o, or | fi*), Conj., Cond.

Valori

a. În fraze interogativ-dubitative, exprimă **îndoiala, incertitudinea**.

Prezent	Perfect
<i>Cine o fi fiind</i> noul director (<i>Cine o fi...?</i>)	<i>Cine o fi fost</i> vechiul director?
<i>Ce o fi făcând</i> mama?	<i>Ce o fi făcut</i> mama?

b) În fraze declarative, exprimă **prezumția, bănuiala**:

Prezent	Perfect
<i>Or fi plecând</i> toți deodată.	<i>Or fi plecat</i> toți în concediu.

3.6.1.2.5. MODUL IMPERATIV

3.6.1.2.5.1. Are **forme** la pers. a 2-a sg. (tu) și plural (voi). Are formă afirmativă și negativă.

•**Pers. 2 sg. afirmativ** = Ind. prez. pers. 3 sg. .(majorit. verbelor) sau Ind. prez. pers. 2 sg.

	Inf.	Ind.prez.	Imperativ	Obs./Exc.
I -A	a termina(ø) a lucra (-ez)	<i>el termină</i> <i>el lucrează</i>	<i>Termină!</i> <i>Lucrează!</i>	
II -EA	a tăcea	<i>tu taci</i>	<i>Taci!</i>	
III -E	a merge	<i>tu mergi</i>	<i>Mergi!</i>	<i>Fă! Du!</i> <i>Adu! Zi!</i>
	a deschide	<i>el deschide</i>	<i>Deschide!</i>	
IV -I	a dormi(ø)	<i>tu dormi</i>	<i>Dormi!</i>	Exc.: <i>Vino!</i>
-Î	a plăti (-esc)	<i>el plătește</i>	<i>Plătește!</i>	
	a coborî (ø)	<i>el coboară</i>	<i>Coboară!</i>	
	a hotărî (-ăsc)	<i>el hotărăște</i>	<i>Hotărăște!</i>	

Verbele neregulate : *Ai* (grijă)! și *Bea!* și *Dă*-(mi) *voie!* și *Fii* (atent)! și *Ia!* și *Stai!*

•**Pers. 2 sg. neg.**

nu + Inf.

Nu există excepții de la regula de formare a Imp. neg.

Ex.	a avea	Nu avea !
	a fi	Nu fi !
	a da	Nu da!
	a face	Nu face!
	a zice	Nu zice !

•**Pers. 2 pl. af., neg.** = Pers. 2 pl. af., neg. **Ind. prez.**

Terminați! ***Nu terminați!*** ***Lucrați!*** ***Nu lucrați!***

Verbe neregulate:

	2 sg.		2 pl.	
a fi	<i>Fii!</i>	<i>Nu fi!_</i>	<i>Fii!</i>	<i>Nu fiți!</i>
a avea	<i>Ai!</i>	<i>Nu avea!</i>	<i>Aveți!</i>	<i>Nu aveți!</i>
a bea	<i>Bea!</i>	<i>Nu bea!</i>	<i>Beți!</i>	<i>Nu beți!</i>
a sta	<i>Stai!</i>	<i>Nu sta!</i>	<i>Stați!</i>	<i>Nu stați!</i>
a da	<i>Dă!</i>	<i>Nu da!</i>	<i>Dați!</i>	<i>Nu dați!</i>
a lua	<i>Ia!</i>	<i>Nu lua!</i>	<i>Luați!</i>	<i>Nu luați!</i>
a mânca	<i>Mănâncă!</i>	<i>Nu mânca!</i>	<i>Mâncați!</i>	<i>Nu mâncați!</i>

3.6.1.2.5.2. Locul pronumelor pers. D. (ob. indirect); A. (ob. direct)

a. La Imp. afirmativ, pron. pers. și reflexive sunt postpuse și se leagă de verb prin liniuță:

a telefona (+ D.)

Telefonează -mi/-i/ -ne/-le
Telefonați

a-și aminti (refl.D)

Amintește-ți!
Amintiți-vă!

a aștepta (+ A.)

Așteaptă-mă/-l/-ne/-i/-le !   *Așteapt-o!*
Așteptați !

a se spăla (refl.A.)

Spală-te!
Spălați-vă!

a da (+ D. + A.)

<i>Dă-mi rețeta, te rog!</i>	<i>Dă-mi-o!</i>	<i>...Dați-mi-o!</i>
<i>Dă-mi cuțitul, te rog!</i>	<i>Dă-mi-l!</i>	<i>...Dați-mi-l!</i>
<i>Dă-mi tacâmurile, te rog!</i>	<i>Dă-mi-le!</i>	<i>...Dați-mi-le!</i>
<i>Dă-mi banii, te rog!</i>	<i>Dă-mi-i!</i>	<i>...Dați-mi-i!</i>

b. La Imp. negativ, pronumele stau după negație:

a telefona (+D.)

<i>Nu îmi/nu-mi telefona!</i>	<i>Nu-mi telefonați!</i>
<i>Nu îi/ nu-i telefona!</i>	<i>Nu-i telefonați!</i>
<i>Nu ne telefona!</i>	<i>Nu ne telefonați!</i>
<i>Nu le telefona!</i>	<i>Nu le telefonați!</i>

a aștepta (+A)

<i>Nu mă aștepta!</i>	<i>Nu mă așteptați!</i>
<i>Nu îl/nu-l aștepta!</i>	<i>Nu-l așteptați!</i>
<i>Nu o/ n-o aștepta!</i>	<i>N-o așteptați!</i>
<i>Nu ne aștepta!</i>	<i>Nu ne așteptați!</i>
<i>Nu îi/ nu-i aștepta!</i>	<i>Nu-i aștepta!</i>
<i>Nu le aștepta!</i>	<i>Nu le așteptați!</i>

a-și aminti (refl. D)

Nu îți/ nu-ți aminti! Nu vă amintiți!

a se spăla (refl. A)

Nu te spăla! Nu vă spălați!

a da (+ D. +A.)

<i>Nu îmi da cartea!</i>	<i>Nu mi-o da!</i>	<i>Nu îmi dați cartea!</i>	<i>Nu mi-o dați!</i>
<i>...îi</i>	<i>Nu i-o da!</i>		<i>Nu i-o dați!</i>
<i>...ne</i>	<i>Nu ne-o da!</i>		<i>Nu ne-o dați!</i>
<i>...le</i>	<i>Nu le-o da!</i>		<i>Nu le-o dați!</i>
<i>Nu îmi da biletul!</i>	<i>Nu mi-l da!</i>	<i>Nu îmi dați biletul!</i>	<i>Nu mi-l dați!</i>
<i>...îi</i>	<i>Nu i-l da!</i>		<i>Nu i-l dați!</i>
<i>...ne</i>	<i>Nu ni-l da!</i>		<i>Nu ni-l dați!</i>

...le	Nu li-l da!		Nu li-l dați!
Nu îmi da cărțile!	Nu mi le da!	Nu îmi dați cărțile!	Nu mi le dați!
...îi	Nu i le da!		Nu i le dați!
...ne	Nu ni le da!		Nu ni le dați!
...le	Nu li le da!		Nu li le dați!
Nu îmi da banii!	Nu mi-i da!	Nu îmi dați banii!	Nu mi-i dați!
...îi	Nu i-i da!		Nu i-i dați!
...ne	Nu ni-i da!		Nu ni-i dați!
...le	Nu li-i da!		Nu li-i dați!

Mai încercă!	Nu mai încerca!	Nu tot încerca!
Mai încercați!	Nu mai încercați!	Nu tot încercați!
Mai telefonează-mi!	Nu-mi mai telefona!	Nu-mi tot telefona!
Mai telefonați-mi!	Nu-mi mai telefonați!	Nu-mi mai tot telefonați!

v. NG 7.3.2. OBIECTUL ACȚIUNII; 7.3.3. DATIVUL.

Obs. generală:

Disocierea auxiliarului și a conj. să

Formele verbale compuse și Conjunctivul acceptă disocierea auxiliarului și a conjuncției **să** numai în cazul câtorva adverbe :

mai, și, tot, prea (în prop. negative), **cam**.

Am **tot** încercat să telefonez. N-am **prea** înțeles. S-a **cam** supărat.

Cel mai frecvent în această situație, adv. **mai**, marchează: iterația, continuitatea (încetarea când vb. este la forma neg.), cumulul etc.

Pf.c. : Am **mai** telefonat o dată. (iterație) Am **mai** stat o oră. (continuitate)

Viitor: Voi **mai** veni.

Cond.prez./ pf.: Ar **mai** încerca o dată. Ar **mai** cumpăra ceva. (cumul)

Cond. pf.: Am **mai** fi mâncat ceva.

Conj.: Să(nu) **mai** vii la mine!

Conj. pf./ Prezumtiv: Să-l **mai** fi crezut?(Să nu-l **mai** fi crezut?)

3.6.1.3. Verbe pronominale unipersonale și impersonale

3.6.1.3.1. cu dativ (a-i plăcea)

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Pf. compus	Viitor a (lit.)	Viitor b (pop.)
(mie) îmi plăce	îmi plăcea	mi-a plăcut	îmi va plăcea	o să- mi placă
(muzica)	(muzica)	(muzica)	(muzica)	(muzica)
(ție) îți place	îți plăcea	ți-a plăcut	îți va plăcea	o să- ți placă
(lui/ei) îi place	îi plăcea	i-a plăcut	îi va plăcea	o să- i placă
(nouă) ne place	ne plăcea	ne-a plăcut	ne va plăcea	o să ne placă
(vouă) vă place	vă plăcea	v-a plăcut	vă va plăcea	o să vă placă
(lor) le place	le plăcea	le-a plăcut	le va plăcea	o să le placă
îmi plac	îmi plăceau	mi-au plăcut	îmi vor plăcea	o să- mi placă
(fetele)	(fetele)	(fetele)	(fetele)	(fetele)
îți plac	îți plăceau	ți-au plăcut	îți vor plăcea	o să- ți placă
îi plac	îi plăceau	i-au plăcut	îi vor plăcea	o să- i placă

ne plac	ne plăceau	ne-au plăcut	ne vor plăcea	o să ne placă
vă plac	vă plăceau	v-au plăcut	vă vor plăcea	o să vă placă
le plac	le plăceau	le-au plăcut	le vor plăcea	o să le placă

Modul Conjunctiv		Modul Condițional		M. gerunziu
Prezent	Perfect	Prezent	Perfect	
să- mi placă	să- mi fi plăcut	mi-ar plăcea	mi-ar fi plăcut	plăcându- mi
să- ți placă	să- ți fi plăcut	ți-ar plăcea	ți-ar fi plăcut	plăcându- ți
să- i placă	să- i fi plăcut	i-ar plăcea	i-ar fi plăcut	plăcându- i
să ne placă	să ne fi plăcut	ne-ar plăcea	ne-ar fi plăcut	plăcându- ne
să vă placă	să vă fi plăcut	v-ar plăcea	v-ar fi plăcut	plăcându- vă
să le placă	să le fi plăcut	le-ar plăcea	le-ar fi plăcut	plăcându- le

Obs.

La acest tip, verbul se conjugă numai la pers. a 3-a a subiectului (sg. *muzica*, pl. *fetele*), iar pronumele D. (cu Inf. totdeauna **-i**) se schimbă după persoană:

Verbe pronominale cu D.:

a-i plăcea, a-i ajunge, a-i conveni, a-i face plăcere, a-i fi bine, a-i fi bun, -ă (o haină), a-i fi cald, a-i fi dor, a-i fi de ajuns, a-i fi de folos, a-i fi foame, a-i fi frică, a-i fi frig, a-i fi indiferent, a-i fi interzis, a-i fi lene, a-i fi permis, a-i fi rău, a-i fi rece, a-i fi rușine, a-i fi sete, a-i fi somn, a-i fi suficient, a-i fi teamă, a-i lipsi, a-i merge bine / rău, a-i părea bine / rău, a-i plăcea, a-i sta bine / rău, a-i veni (o idee) / să, a-i trebui, a-i trece (o boală)...

Forma negativă

Ind. prez. nu îmi place,... = nu-mi place, nu-ți place, nu-i place, nu ne place, nu vă place, nu le place.

Imperfect nu îmi plăcea,... = nu-mi plăcea, nu-ți plăcea, nu-i plăcea, nu ne plăcea, nu vă plăcea, nu le plăcea.

Pf compus nu mi-a plăcut, nu ți-a plăcut, nu i-a plăcut, nu ne-a plăcut, nu v-a plăcut, nu le-a plăcut.

Viitor a (lit.) nu îmi va plăcea,... = nu-mi va plăcea, nu-ți va plăcea, nu-i va plăcea, nu ne va plăcea, nu vă va plăcea, nu le va plăcea.

Viitor b (pop.) nu o să îmi placă,... = n-o să-mi placă, n-o să-ți placă, n-o să-i placă, n-o să ne placă, n-o să vă placă, n-o să le placă.

Conj. prez. să nu îmi placă,... = să nu-mi placă, să nu-ți placă, să nu-i placă, să nu ne placă, să nu vă placă, să nu le placă.

Cond. prez. nu mi-ar plăcea, nu ți-ar plăcea, nu i-ar plăcea, nu ne-ar plăcea, nu v-ar plăcea, nu le-ar plăcea.

pf. nu mi-ar fi plăcut, nu ți-ar fi plăcut, nu i-ar fi plăcut, nu ne-ar fi plăcut, nu v-ar fi plăcut, nu le-ar fi plăcut.

Gerunziu neplăcându-mi, neplăcându-ți, neplăcându-i, neplăcându-ne, neplăcându-vă, neplăcându-le.

3.6.1.3.2. cu acuzativ (a-l durezza)

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Pf. compus	Viitor a (lit.)	Viitor b (pop.)
mă doare (<i>capul</i>)	mă dureaua ...	m-a durut	mă va dureaua ...	o să mă doară
te doare	te dureaua	...	te va dureaua	...
îl doare	îl dureaua	te-a durut	îl va dureaua	o să te doară
o doare	o dureaua	l-a durut	o va dureaua	o să- l doară

ne doare vă doare îi doare le doare	ne durea vă durea îi durea le durea	a durut- o ne -a durut v -a durut i -a durut le -a durut	ne va durea vă va durea îi va durea le va durea	o s- o doară o să ne doară o să vă doară o să- i doară o să le doară
mă dor (<i>picioarele</i>) te dor îl dor o dor ne dor vă dor îi dor le dor	mă dureau... te dureau îl dureau o dureau ne dureau vă dureau îi dureau le dureau	m -au durut... te -au durut l -au durut au durut- o ne -au durut v -au durut i -au durut le -au durut	mă vor durea... te vor durea îl vor durea o vor durea ne vor durea vă vor durea îi vor durea le vor durea	o să mă doară ... o să te doară o să- l doară o s- o doară o să ne doară o să vă doară o să- i doară o să le doară

M. Conjunctiv   M. Condițional   M. Gerunziu

Prezent	Prezent	
să mă doară ...	m -ar durea ...	durându- mă ...
să te doară	te -ar durea	durându- te
să- l doară	l -ar durea	durându- l
s- o doară	ar durea- o	durând- o
să ne doară	ne -ar durea	durându- ne
să vă doară	v -ar durea	durându- vă
să- i doară	i -ar durea	durându- i
să le doară	le -ar durea	durându- le

Obs.

La acest tip, verbul rămune la pers a 3-a a subiectului (sg.*capul*/pl. *picioarele*), iar pronumele un A. (cu Inf. totdeauna **-l**) se schimbă la toate persoanele.

Verbe pronominale cu A.: *a-l chema, a-l deranja, a-l durea, a-l impresiona, a-l interesa, a-l îngrijora, a-l jena, a-l mânca (pielea), a-l supăra, a-l trage (curentul), a-l ustura*

Forma negativă

Ind. prez.: *nu mă doare/dor, nu te doare, nu îl doare/nu-l..., nu o doare/n-o..., nu ne doare, nu vă doare, nu îi doare/n-i..., nu le doare.*

imperfect: *nu mă durea(u), nu te durea(u), nu îi durea(u)/nu-i..., nu o durea(u)/n-o..., nu ne durea(u), nu vă durea(u), nu îi durea(u)/nu-i..., nu le durea(u).*

pf. c.: *nu m-a(u) durut, nu te-a(u) durut, nu l-a(u) durut, nu a(u) durut-o, nu ne-a(u) durut, nu v-a(u) durut, nu i-a(u) durut, nu le-a(u) durut.*

Viitor **a** (lit.): *nu mă va / vor durea, nu te va durea, nu îl va durea / nu-l..., nu o va durea / n-o..., nu ne va durea, nu vă va durea, nu îi va durea / nu-i..., nu le va durea.*

Viitor **b** (pop.): *nu o să mă doară / n-o să..., nu o să te doară / n-o să..., nu o să îl doară / n-osă-l..., nu o să o doară / n-o s-o..., nu o să ne doară / n-o să ..., nu o să vă doară / n-o să..., nu o să îi doară / n-o să-i..., nu o să le doară / n-o să le...*

Conj. prez.: *să nu mă doară, să nu te doară, să nu îl doară / să nu-l..., să nu o doară / să n-o..., să nu ne doară, să nu vă doară, să nu îi doară / să nu-i..., să nu le doară*

Cond. prez.: *nu m-ar durea, nu te-ar durea, nu l-ar durea, nu ar durea-o, nu ne-ar durea, nu v-ar durea, nu i-ar durea, nu le-ar durea.*

Gerunziu: *nedurându-mă, nedurându-vă, nedurându-l, nedurând-o, nedurându-ne, nedurându-vă, nedurându-i, nedurându-le.*

3.6.1.3.3. cu dativ și acuzativ (a i se întâmpla)

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Perfect compus	Viitor a (literar)	Viitor b (pop.)
mi se întâmplă (<i>un lucru ciudat</i>)	mi se întâmpla...	mi s-a întâmplat	mi se va întâmpla	o să mi se întâmple
ți se întâmplă	ți se întâmpla	ți s-a întâmplat	ți se va întâmpla	o să ți se întâmple
i se întâmplă	i se întâmpla	i s-a întâmplat	i se va întâmpla	o să i se întâmple
ni se întâmplă	ni se întâmpla	ni s-a întâmplat	ni se va întâmpla	o să ni se întâmple
vi se întâmplă	vi se întâmpla	vi s-a întâmplat	vi se va întâmpla	o să vi se întâmple
li se întâmplă	li se întâmpla	li s-a întâmplat	li se va întâmpla	o să li se întâmple

M. Conjunctiv

M. Condițional

M. Gerunziu

Prezent	Prezent	
să mi se întâmple...	mi s-ar întâmpla...	întâmplându- mi -se...
să ți se întâmple	ți s-ar întâmpla	întâmplându- ți -se
să i se întâmple	i s-ar întâmpla	întâmplându- i -se
să ni se întâmple	ni s-ar întâmpla	întâmplându- ni -se
să vi se întâmple	vi s-ar întâmpla	întâmplându- vi -se
să li se întâmple	li s-ar întâmpla	întâmplându- li -se

Obs.

La acest tip, verbul la forma reflexivă (*a se întâmpla*) stă la pers. a 3-a a subiectului sg./pl. (*în lucru ciudat / lucruri ciudate*):

Mi s-a întâmplat un lucru ciudat. (sg.)

Mi s-au întâmplat niște lucruri ciudate. (pl.)

Verbe pronominale cu 2 pronume (dativ și acuzativ):

a i se întâmpla, a i se părea, a i se cuveni, a i se face cald / frig / foame / sete / frică / dor / somn / rușine / rău / lene / greață / milă....

3.6.2. DIATEZA REFLEXIVĂ

Verbele reflexive au în general un corespondent activ (foarte puține verbe sunt folosite exclusiv la diateza reflexivă: *a-și închipui, a se teme*). În varianta reflexivă, subiectul (autorul acțiunii) este identic cu complementul direct sau cu complementul indirect datival.

activ :   *a aminti*   *a îmbrăca*   *a scula*   *a spăla*   *a trezi*
reflexiv: *a-și aminti*   *a se îmbrăca*   *a se scula*   *a se spăla*   *a se trezi*

• Pronumele reflexive în cazul Dativ sau Acuzativ sunt identice formal la pers.1 și 2 sg. pl. cu pron. pers. Pentru pers. a 3-a există forme speciale :

dativ: *îmi, îți, își, ne, vă, își*
acuzativ: *mă, te, se, ne, vă, se*

3.6.2.1. Verbe pronominale reflexive cu D. (*a-și aminti*)

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Pf. compus	Viitor a	Viitor b
(eu) îmi amintesc (tu) îți amintești (el) își amintește (noi) ne amintim (voi) vă amintiți (ei) își amintesc	îmi aminteam îți aminteai își aminteau ne aminteam vă aminteai își aminteau	mi-am amintit ți-ai amintit și-a amintit ne-am amintit v-ați amintit și-au amintit	îmi voi aminti îți vei aminti își va aminti ne vom aminti vă veți aminti își vor aminti	o să- mi amintesc o să- ți amintești o să- și amintească o să ne amintim o să vă amintiți o să- și amintească

M. conjunctiv M. condițional Modul Imperativ Modul gerunziu

Prezent	Prezent		
să- mi amintesc să- ți amintești să- și amintească să ne amintim să vă amintiți să- și amintească	mi-aș aminti ți-ai aminti și-ar aminti ne-am aminti v-ați aminti și-ar aminti	Amintește- ți ! Amintiți- vă !	amintindu- mi amintindu- ți amintindu- și amintindu- ne amintindu- vă amintindu- și

Forma negativă

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Pf. compus	Viitor a (lit.)	Viitor b (pop.)
nu- mi amintesc nu- ți amintești nu- și amintește nu ne amintim nu vă amintiți nu- și amintesc	nu- mi aminteam nu- ți aminteai nu- și aminteau nu ne aminteam nu vă aminteai nu- și aminteau	nu mi-am amintit nu ți-ai amintit nu și-a amintit nu ne-am amintit nu v-ați amintit nu și-au amintit	nu- mi voi aminti nu- ți vei aminti nu- și va aminti nu ne vom aminti nu vă veți aminti nu- și vor aminti	n-o să- mi amintesc n-o să- ți amintești n-o să- și amintești n-o să- și amintească n-o să ne amintim n-o să vă amintiți n-o să- și amintească

Modul Conjunctiv Modul Condițional Modul Imperativ Modul Gerunziu

Prezent	Prezent		
să nu- mi amintesc să nu- ți amintești să nu- și amintească să nu ne amintim să nu vă amintiți să nu- și amintească	nu mi-aș aminti nu ți-ai aminti nu și-ar aminti nu ne-am aminti nu v-ați aminti nu și-ar aminti	Nu- ți aminti! Nu vă amintiți!	neamintindu- mi neamintindu- ți neamintindu- și neamintindu- ne neamintindu- vă neamintindu- și

Verbe pronominale reflexive cu D.

a-și aminti (-esc) = a-și aduce aminte, a-și închipui (ϕ) = a-și imagina (-ez), a-și da seama, a-și face iluzii, a-și bate joc, a-și lua rămas bun, a-și face rost

3.6.2.2. Verbe pronominale reflexive cu A. (*a se spăla*)

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Pf. compus	Viitor a (lit.)	Viitor b (pop.)
(eu) mă spăl (tu) te speli (el) se spală (noi) ne spălăm (voi) vă spălați (ei) se spală	mă spălăm te spălai se spăla ne spălăm vă spălați se spălau	m-am spălat te-ai spălat s-a spălat ne-am spălat v-ați spălat s-au spălat	mă voi spăla te vei spăla se va spăla ne vom spăla vă veți spăla se vor spăla	o să mă spăl o să te speli o să se spele o să ne spălăm o să vă spălați o să se spele

Modul Conjunctiv Modul Condițional Modul Imperativ Modul Gerunziu

Prezent	Prezent		
să mă spăl să te speli să se spele să ne spălăm să vă spălați să se spele	m-aș spăla te-ai spăla s-ar spăla ne-am spăla v-ați spăla s-ar spăla	Spălă- te! Spălați- vă!	spălându- mă spălându- te spălându- se spălându- ne spălându- vă spălându- se

Forma negativă

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Pf. compus	Viitor a (lit.)	Viitor b (pop.)
nu mă spăl nu te speli nu se spală nu ne spălăm nu vă spălați nu se spală	nu mă spălăm nu te spălai nu se spăla nu ne spălăm nu vă spălați nu se spălau	nu m-am spălat nu te-ai spălat nu s-a spălat nu ne-am spălat nu v-ați spălat nu s-au spălat	nu mă voi spăla nu te vei spăla nu se va spăla nu ne vom spăla nu vă veți spăla nu se vor spăla	n-o să mă spăl n-o să te speli n-o să se spele n-o să ne spălăm n-o să vă spălați n-o să se spele

Modul Conjunctiv Modul Condițional Modul Imperativ Modul Gerunziu

Prezent	Prezent		
să nu mă spăl să nu te speli să nu se spele să nu ne spălăm să nu vă spălați să nu se spele	nu m-aș spăla nu te-ai spăla nu s-ar spăla nu ne-am spăla nu v-ați spăla nu s-ar spăla	Nu te spăla! Nu vă spălați!	nespălându- mă nespălându- te nespălându- se nespălându- ne nespălându- vă nespălându- se

Verbe pronominale reflexive cu A.

a se îmbrăca (ϕ) ≠ a se dezbrăca (ϕ), a se încălța (ϕ) ≠ a se descălța (ϕ), a se spăla (ϕ), a se trezi (-esc), a se scula (ϕ) ≠ a se culca (ϕ), a se bărbieri (-esc) = a se rade, a se pieptăna, a se odihni (-esc), a se gândi (-esc), a se bucura (ϕ), a se distra (-ez), a se uita (ϕ), a se duce, a se simți (ϕ), a se juca (ϕ), a se îmbolnăvi (-esc) ≠ a se însănătoși (-esc), a se îndrăgosti (-esc), a se așeza (ϕ), a se opri (-esc), a se grăbi (-esc), a se opune, a se plictisi (-esc), a se rătăci (-esc), a se potrivi (-

esc), a se pregăti (-esc), a se obișnui (-esc), a se întoarce, a se căsători (-esc) / a se însura (ϕ) / a se mărita (ϕ), a se săruta (ϕ), a se certa (ϕ), a se întâlni (-esc), a se saluta (ϕ),...

FOLOSIRE

- Variantele reflexive au uneori sens diferit de varianta activă :

a reveni / a-și reveni

a uita / a se uita

În afară de identitatea : subiect = compl. direct / compl.indirect datival, formele reflexive pot exprima:

- **reciprocitatea :**

Când ne vedem, ne salutăm și discutăm. (a se vedea, a se saluta)

- **transpunerea dintr-o stare în alta (refl. dinamic și eventiv) :**

Vă supărați. (a se supăra)

S-a înnoptat. (a se înnopta)

- **reflexiv impersonal:**

se afirmă, se spune, se zice, se vorbește, se aude, se cade, se cuvine, se cere, se crede, se consideră, se întâmplă, se pare, se poate, se recomandă, se știe, se transmite, se vede, se simte,...

Se spune că se schimbă clima.

Se vorbește mult despre poluare.

Se pare că trenul va avea întârziere.

- **reflexiv cu sens pasiv** (nu este exprimat agentul acțiunii, poate fi înlocuit cu verb la diateza pasivă:

Aici se vând cartele de telefon / bilete de autobuz.

Expoziția se deschide mâine.

v. G 3.6.3. DIATEZA PASIVĂ

Este frecvent în instrucțiuni, indicații, interdicții:

Se interzice staționarea. (= Staționarea e interzisă.)

Se deschide aici. (pe diverse ambalaje)

Se agită înainte de folosire.

Se păstrează la loc uscat.

v. AV 4.10.3. EXPRIMAREA INTERDICȚIEI

3.6.3. DIATEZA PASIVĂ

vb. aux. a fi (indică modul, timpul, persoana)	+	Participiul acordat cu subiectul verbului conjugat
--	---	---

Pot fi utilizate la pasiv numai verbele tranzitive. În prop. pasivă, subiectul gramatical (care corespunde complementului direct din prop. activă) **nu este** agentul acțiunii. Agentul acțiunii e exprimat prin complementul de agent (corespunde subiectului în prop.activă).

Activ :

Mihai a dus mașina la reparat ieri.

sub. ob.dir.

Pasiv :

Mașină a fost dusă la reparat de Mihai.

sub. compl. de agent

În uzul cotidian, în mod frecvent, agentul acțiunii nu este exprimat.
D-l Pop este așteptat la „Biroul de informații”.
Formularele au fost distribuite.

Modul Indicativ

Prezent	Imperfect	Perfect compus	Viitor a (lit.)	Viitor b (pop.)
(eu) sunt invitat (ă)	eram invitat (ă)	am fost invitat (ă)	voi fi invitat (ă)	o să fiu invitat (ă)
(tu) ești invitat (ă)	erai invitat (ă)	ai fost invitat (ă)	vei fi invitat (ă)	o să fii invitat (ă)
(el) este invitat	era invitat	a fost invitat	va fi invitat	o să fie invitat
(ea) este invitată	era invitată	a fost invitată	va fi invitată	o să fie invitată
(noi) suntem invitați/e	eram invitați/e	am fost invitați/e	vom fi invitați/e	o să fim invitați/e
(voi) sunteți invitați/e	erați invitați/e	ați fost invitați/e	veți fi invitați/e	o să fiți invitați/e
(ei) sunt invitați	erau invitați	au fost invitați	vor fi invitați	o să fie invitați
(ele) sunt invitate	erau invitate	au fost invitate	vor fi invitate	o să fie invitate

M. Conjunctiv

M. Condițional

Modul Gerunziu

Prezent	Prezent	
să fiu invitat (ă)	aș fi invitat (ă)	fiind invitat (ă)
să fii invitat (ă)	ai fi invitat (ă)	
să fie invitat	ar fi invitat	
să fie invitată	ar fi invitată	
să fim invitați/e	am fi invitați/e	fiind invitați/e
să fiți invitați/e	ați fi invitați/e	
să fie invitați	ar fi invitați	
să fie invitate	ar fi invitate	

Forma negativă:

Modul Indicativ Ex.: *a nu fi invitat, -ă/ți/te de (câtre)...*
Modul Gerunziu *nefiind invitat, -ă/-ți/-te*

Obs.:

Absența agentului acțiunii caracterizează construcțiile pasive cu *se*, în care subiectul se găsește, în general, după forma verbală:

În ghid se prezintă istoria localității.

Aici se primesc reclamații.

v. G 3.6.2. DIATEZA REFLEXIVĂ

3.7. ADVERBUL

Ca parte de vorbire neflexibilă, însoțește, de regulă, verbe, dar și adjective sau alte adverbe:

+ vb.
Merge acolo.

+ adj.
Este puțin bolnav.

+ adv.
Rămâne la noi numai azi.

3.7.0. Clasificare

3.7.0.1. după formă:

•simple   *aici, acolo, atunci, sus, jos, bine...*

•derivate
cu sufixe

-ește   bărbat : bărbătește
          român : românește
          neamț : nemțește
          grec : grecește
-iș   cruce : cruciș

•compuse

prep.+ adv.   din + afară : *dinafară*
                  din + înăuntru : *dinăuntru*

prep.+ subst. a + lătura : *alături*
                  de + seară : *deseară*
                  de + vreme : *devreme*

ori- + adv.   *oriunde, oricum, oricând*

adv. + -va   *undeva, cumva, cândva*

adj.pron. + adv. *alaltă + ieri : alaltăieri*

adj.pron. + subst. *alt + fel : altfel*
                          altă + dată : altădată
                          astă + zi : astăzi
                          astă + noapte : astă-noapte
                          astă + vară : astă-vară
                          astă + iarnă : astă-iarnă

adv. + subst. *azi + noapte : azi-noapte*

prep. + subst. *după + masă : după-masă*

•provenite din alte părți de vorbire

adj. > adv.   *Ea scrie frumos.*

num. > adv.   *Întâi gândește-te, apoi vorbește!*

conj. > adv.   *Vine iar la noi!*

Vine și Radu!

3.7.0.2. după sens:

•de loc

acasă, acolo, afară, aici, aproape, deasupra, departe, dincolo, înainte, înapoi, înăuntru, jos, sus, din loc în loc

Ex.: *Când pisica nu-i acasă, joacă șoarecii pe masă.* (proverb)

•de timp

acum, alaltăieri, astăzi, atunci, când, cândva, demult, ieri, ieri-seară, mâine, mâine-seară, din când în când, zi de zi

Ex.: *Ce poți face astăzi, nu lăsa pe mâine!* (proverb)

•de mod

așa, bine, degeaba, împreună, pe neașteptate, grecește, românește, așa și așa

Ex.: *Vorbesc numai românește, grecește nu vorbesc.*

•de cantitate

atât, cam, cât, destul, mult, puțin, cât de cât

Ex.: *Mănânc atât cât trebuie.*

•de afirmație

da, ba da, desigur, firește, cu siguranță

Ex.: *-Cu siguranță nu înțelegi ce spun.*

-Ba da, înțeleg foarte bine.

•de negație

nu, nici, niciunde, niciodată, nicidecum, nicicând, nicicum

Ex.: *Mai bine mai târziu decât niciodată.* (proverb)

•interogative

când?, unde?, cum?, încotro?, cât?

Ex.: *Când pleci? De când ești aici?*

Unde ai fost ieri? De unde vii? Până unde mergi?

Încotro te duci?

Cum te cheamă?

Cât costă înghețata?

•relative

*când, unde, cum, încotro, cât
oricând, oriunde, oricum, oricât...*

Ex.: *Nu știu când pleci.*

Spune-mi de când ești aici.

3.7.0.3. corelative

•de timp

atunci când...

Ex.: *Vino atunci când poți!*

•de loc

acolo unde...

Ex.: *Stai acolo unde ești!*

•de mod

așa cum..., atât cât...

Ex.: *Lucrez așa cum pot.*

Înțeleg destul: atât cât trebuie.

3.7.1. Comparația

Unele adverbe (de mod, de loc și de timp) pot fi comparate. Gradele de comparație se formează cu adverbele sau locuțiunile adverbiale:

mai, mai puțin, foarte

grozav de, extrem de, extraordinar de, teribil de...

3.7.1.1. Gradul pozitiv

*Părinții mei locuiesc **aproape**.
Am venit **târziu**?
N-am înțeles **bine**.*

3.7.1.2. Gradul comparativ

•de superioritate

*mai...decât... Părinții mei locuiesc mai aproape decât socrii.
mai...ca... mai aproape ca socrii*

•de inferioritate

*mai puțin...decât... Părinții mei locuiesc mai puțin aproape decât socrii.
mai puțin...ca... mai puțin aproape ca socrii*

•de egalitate

*tot așa de...ca... Părinții mei locuiesc tot așa de aproape ca socrii.
tot atât de...ca... tot atât de aproape ca socrii
la fel de...ca... la fel de aproape ca socrii*

3.7.1.3. Gradul superlativ

•relativ de superioritate

cel mai...dintre + pl. Părinții mei locuiesc cel mai aproape dintre toate rudele noastre.

*cel mai...din + sg. Părinții mei locuiesc cel mai aproape din toată familia.
cel mai...de la/(de) pe... El este cel mai bătrân om de la noi/de pe glob.*

•relativ de inferioritate

*cel mai puțin...dintre + pl. Părinții mei locuiesc cel mai puțin aproape dintre toate rudele noastre.
cel mai puțin...din + sg. Părinții mei locuiesc cel mai puțin aproape din toată familia.*

•absolut

*foarte... Părinții mei locuiesc foarte aproape.
grozav de... Părinții mei locuiesc grozav de aproape!
extraordinar de... Părinții mei locuiesc extraordinar de aproape!*

Obs.:

1. Pentru același sens, unele adverbe au două variante formale:

acum / acuma

azi / astăzi

2. Adverbele pot fi precedate de prepoziții:

*ca La Băile Herculane e mai cald ca aici. Era exact ca atunci.
decât La Băile Herculane e mai cald decât aici.
de Ei vin de acasă. Temperatura de aici e mai scăzută.
pe Nu trece pe acolo! Vino pe aici! Pe unde mergi?
pentru tema pentru mâine, tema pentru acasă...
până Mă duc până acasă. Nu pot merge până acolo.*

Până unde mergi?

3. Adverbe + prepoziții = locuțiuni prepoziționale:

<i>aproape de</i>	Locuim <u>aproape de</u> gară.
<i>înainte de</i>	Vino <u>înainte de</u> masă!
	Telefonează-mi <u>înainte de</u> a pleca!
<i>împreună cu...</i>	Locuim <u>împreună cu</u> părinții.

v. G. 3.8.0. PREPOZIȚII. CLASIFICARE

4. Adverbe + conjuncții = locuțiuni conjuncționale:

<i>chiar dacă/de</i>	Trebuie să iei medicamentul, <u>chiar dacă</u> nu-ți place.
<i>înainte (ca) să</i>	Telefonează-mi <u>înainte să</u> pleci!
	Telefonează-mi <u>înainte ca</u> Radu să plece!

v. G. 3.9.0. CONJUNCȚII. CLASIFICARE

5. Unele adverbe + art.hot = prepoziții/locuțiuni prepoziționale cu G.:

<i>înainte: înainte + GN-G.</i>	Mergeți <u>înainte</u> ! Mergeți <u>înaintea</u> mea!
<i>înapoi: înapoia + GN-G.</i>	Ei sunt <u>înapoi</u> . Ei sunt <u>înapoia</u> noastră.
<i>înăuntru: înăuntru + GN-G.</i>	Rămâneți <u>înăuntru</u> !
	Rămâneți <u>înăuntru</u> clădirii!
<i>împrejur: împrejurul + GN-G.</i>	Mă uit <u>împrejur</u> .
	Mă uit <u>împrejurul</u> meu.
<i>în afară: în afara + GN-G.</i>	Nu vă aplecați <u>în afară</u> !
	Nu vă aplecați <u>în afara</u> ferestrei!
<i>în spate: în spatele + GN-G.</i>	Cei mici au rămas <u>în spate</u> .
	Au rămas <u>în spatele</u> nostru.
<i>în urmă: în urma + GN-G.</i>	Au rămas <u>în urmă</u> .
	Au rămas <u>în urma</u> noastră.
<i>în față: în fața + GN-G.</i>	Ei sunt <u>în față</u> . <u>În fața</u> noastră.
<i>deasupra (+ GN-G.)</i>	Locuiește <u>deasupra</u> , la etajul III.
	Locuiește <u>deasupra</u> librăriei.

Atenție!

<i>înainte (adv.)</i>	El a sosit <u>înainte</u> .
<i>înainte de (loc.prep.+ GN-A./Inf.)</i>	El a sosit <u>înainte de</u> mine.
	El a sosit <u>înainte de</u> a sosi eu.
<i>înaintea (prep.+ GN-G.)</i>	El a sosit <u>înaintea</u> mea.

v. G 3.8.0. PREPOZIȚII. CLASIFICARE; 4.4.1. ANTERIORITATEA ȘI POSTERIORITATEA

6. Spre deosebire de franceză și engleză, în limba română majoritatea adverbilor nu au formă distinctă de aceea a adjectivelor corespunzătoare la m.sg.:

<i>exact</i> = în mod exact	<i>E exact</i> la ce mă gândesc și eu.
	<i>Am calculat exact.</i>

7. Locul adverbilor *mai, și, prea, tot*

Ele precedă imediat cuvântul determinat, separându-l pe acesta de eventuale particule.

v. G 4.1. ENUMERAREA

•La moduri nepersonale

Inf. a *mai face*/ a nu mai face
a *și face*
a *tot face*
a nu *prea face*

Part. neg. *nemaivăzut*

Ger. *mai făcând/ nemaifăcând,*
tot făcând

•La moduri personale

forme simple (nu) *mai fac* Ex.: *Mai fă! Nu mai face!*
să (nu) *mai faci*

forme cu aux. (nu) *am mai făcut*
(nu) *voi mai face*
(nu) *aș mai face*

Locuțiuni adverbiale:

prep.+ subst.: *la fel de* v. G 3.7.1.2. GRADUL COMPARATIV
prep.+ pron.: *cu totul* = (în mod) complet
prep.+ adj.: *din nou* = iarăși
prep. + adv.: *de asemenea* = și
prep.+vb.supin: *pe neașteptate* = brusc, inopinat
pron.+vb.+adv.: *cine știe unde* = undeva
cine știe când = cândva
cine știe cât = câtva
adj. + prep. *extrem de, extraordinar de, grozav de, teribil de...*
adv. + adv.(+ prep.) *mai puțin* v. G 3.7.1.2. GRADUL COMPARATIV
tot atât de v. G 3.7.1.2. GRADUL COMPARATIV
cuvinte repetate: *zi de zi*= zilnic, *ceas de ceas* = permanent
an de an = anual
din când în când / din timp în timp / când și când = uneori
cuvinte rimate *talmeș-balmeș* = dezordonat

3.8. PREPOZITIA

Este o parte de vorbire neflexibilă cu funcție de instrument gramatical, de element de relație, exprimând raporturi de subordonare la nivelul propoziției. Precedă substantive, pronume, verbe și adverbe.

Mănânc *la* restaurant.
Îmi plac romanele *de* dragoste.

3.8.0. Clasificare

3.8.0.1. după formă

simple

de, pe, la, în, lângă, după, spre, a etc.

compuse

de la, de pe, de lângă, pe la, pe lângă, pe după etc.

3.8.0.2. după regim

3.8.0.2.1. cu regim nominal + GN-G.

simple

contra, împotriva, înaintea, înapoia, asupra, deasupra, dedesubtul
locuțiuni

în fața, în urma, în spatele, în afara, de-a lungul, de-a latul, la stânga, la dreapta, în cursul, în timpul, din cauza, în scopul, cu ocazia, cu prilejul...

+ GN-D.

datorită, grație, mulțumită, conform, potrivit, contrar

+ GN-A.:

•majoritatea prepozițiilor simple și compuse

la, de, cu, fără, în, din, pe, sub, spre, către, prin, peste, lângă, pentru, despre, printre, de la, de pe, de lângă, de sub, de către, pe la, pe lângă

•locuțiunile terminate cu o prepoziție

(în) afară de, față de, în timp de, în curs de, împreună cu, referitor la...

3.8.0.2.2. cu regim verbal

+ vb. **Inf.:** *pentru, de, fără, până, în loc de*

+ vb. **Supin:** *pentru, de, la, pe...*

3.8.0.3. după funcție:

3.8.0.3.1. de loc

în ≠ din

la stânga ≠ la dreapta

de-a lungul ≠ de-a latul

la ≠ de la

înaintea ≠ înapoia

înăuntrul ≠ în afara

pe ≠ sub

deasupra ≠ dedesubtul

spre

deasupra = peste

în fața = înaintea

înăuntrul = în

dedesubtul = sub

în urma = în spatele = după

lângă, peste, după, între, după

Trecerea printr-un loc are o prepoziție specifică: **pe**

Vino **pe** la mine!

Treci **pe** la farmacie!

Ai fost astăzi **prin*** oraș?

Drumul spre casă trece **prin** parc.

*v. Obs. 2

Atenție!:

Unele prepoziții și locuțiuni prepoziționale de loc au ca pereche un adverb/o locuțiune adverbială. Spre deosebire de acestea, prepoziția / locuțiunea prepozițională are o formă „articulată” (cu **-a, ul, -le**), iar ca regim cazual, genitivul (G.):

<i>Nu intra înainte!</i> (adv.)	<i>Nu intra înaintea unei doamne!</i> (prep.+ GN-G.)
<i>Parchează în față!</i> (loc.adv.)	<i>Parchează în fata casei!</i> (loc.prep.+ GN-G.)
<i>Parchează în spate!</i> (loc.adv.)	<i>Parchează în spatele casei!</i> (loc.prep. + GN-G.)
<i>Caută dedesubt!</i> (adv.)	<i>Caută dedesubtul cărților!</i> (prep. + GN-G.)

(loc.) adv.   (loc.) prep.+ GN-G.   adv.   (loc.) prep.+ GN-G.

în față   *în fața*   *înainte*   *înaintea*
în afară   *în afara*   *înapoi*   *înapoia*

în spate   *în spatele*
în lung   *în lungul, de-a lungul*
în lat   *în latul, de-a latul*
dedesubt   *dedesubtul*

v. G 4.3. LOCUL; NG 3. SPAȚIUL

3.8.0.3.2. de timp

simultaneitate

în timp de = în timpul
în, la, de
cu ocazia = cu prilejul

anterioritate

înainte de = înaintea

posterioritate

după = în urma
peste

Limitarea în spațiu și timp: **de...până...**

de   *de la București; din Europa; de la ora 5; din decembrie*
până   *până la București; până în Europa; până la ora 5; până în decembrie*
De la București, până la Cluj sunt 500 de km.
Vacanța de iarnă durează de la 20 decembrie până la 10 ianuarie.

Aproximarea timpului

pe   *Vino **pe la ora 5!** (=aproximativ la ora 5)*
*Bunicul s-a născut **pe la** începutul secolului.*
*Voi veni în România **prin*** decembrie.*   *v.Obs. 2

în jur de = în jurul   *Te aștept **în jurul prânzului.***   ***În jur de ora unu.***
v. AV 4. TIMPUL; G 4.4. TIMPUL

3.8.0.3.3. de mod

*în mod(ul), în stare de, sub formă de, în calitate de, în loc de
în curs de, pe cale de
în cantitate de, în proporție de, în procent de
cu, fără (de), a, pe, în, după, la, prin, până la, ca, drept, de, decât
conform, potrivit, contrar
v. AV 5. CANTITATEA; G 4.5. MODUL*

3.8.0.3.4. condiționale

*cu condiția (de)
v. G 4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA*

3.8.0.3.5. cauzale

*din cauza, sub pretextul, în urma, ca urmare a, ca efect al
de, din, datorită, mulțumită, grație
v. G 4.7. CAUZA ȘI CONSECINȚA*

3.8.0.3.6. concesive

*cu tot/toată..., în ciuda
v. G 4.8. CONCESIA*

3.8.0.3.7. de scop

*în scop(ul), în vederea, pentru, spre, la, în, de, după
v. G 4.10. SCOPUL*

3.8.0.3.8. de relație

*relativ la, în legătură cu, legat de, în raport cu, raportat la, referitor la, cu referire la, în
privința, privitor la, din punct(ul) de vedere (al), în funcție de, despre, după, pentru, ca,
de
v. G 4. 11. RELAȚIA*

3.8.0.3.9. de excepție

*cu excepția, în afară de, fără
v. G 4.2. EXCEPȚIA*

3.8.0.3.10. de cumul

*pe lângă
v. G 4.1. ENUMERAREA*

3.8.0.3.11. instrumentale

*cu, la, din, prin, după, în, fără, datorită, mulțumită, grație, cu ajutorul
v. G 4.6. MIJLOCUL ȘI INSTRUMENTUL*

3.8.0.3.12. de asociere

cu, împreună cu

3.8.0.3.13. Cele mai frecvente prepoziții au sensuri multiple.

de	<i>carte de matematică</i>	(relația)	
	<i>mașină de scris</i>	(scop)	
	<i>de la ora 5 până la ora 7</i>	(limitare în timp)	
	<i>Sunt la Cluj de 5 zile.</i>	(durata)	
	<i>De fumat, mă doare capul.</i>	(cauza)	
pe	<i>Pune paharul pe masă!</i>	(locul)	
	<i>Am venit în România pe 5 luni.</i>	(=pentru 5 luni)	(timpul)
	<i>Pe mâine! Pe data viitoare!</i>	(timp)	
	<i>L-am văzut pe* Gheorghe.</i>	<i>*pe</i> morfem de A	
după	<i>Farmacia este după colț.</i>	(locul)	
	<i>Sosim după ora 5.</i>	(timpul)	
	<i>Merge după lapte.</i>	(scopul)	
	<i>Te-am recunoscut după voce.</i>	(relația)	

3.8.0.4. Locuțiunile prepoziționale

Sunt grupuri de cuvinte echivalente semantic și sintactic cu prepozițiile.

Cartea pe care o cauți este în fata ta! = Cartea pe care o cauți este înaintea ta.
(loc.prep.) (prep.)

3.8.1. FOLOSIRE

1. Spre deosebire de alte limbi, după prepozițiile care cer acuzativul (A.), substantivul este de obicei nearticulat.

Ex.: *Sunt foarte puține cărți pentru copii la librărie.*
Tata nu s-a întors încă de la serviciu.

Prin „identificare”, substantivul se articulează cu articol hotărât.

<i>Pune cartea <u>pe masă!</u></i>	<i>Pune cartea <u>pe masa mea!</u></i>
<i>Intrați <u>în sală!</u></i>	<i>Intrați <u>în sala 20!</u></i>
<i>Sunt student <u>la Universitate.</u></i>	<i>Sunt student <u>la Universitatea Tehnică.</u></i>

Numele de rudenie „unice” sau considerate „unice” (*mama, tata, bunicul, bunica, soacra, socrul, unchiul, mătușa* etc.) primesc articol hotărât chiar și fără determinare.

Florile sunt pentru mama.
Merg la bunica.
Despre unchiul nu mai știm nimic.

2. Prepoziția **cu** are un regim special:

Când arată instrumentul sau asocierea, cere articularea substantivului:

Scrii cu creionul sau cu stiloul?
Mănâncă frumos cu cuțitul și cu furculița!
Nu-mi place să călătoresc cu avionul. Prefer să merg cu trenul.
Vin la voi cu un prieten.
Vorbesc în fiecare zi la telefon cu părinții.

Când arată materia, substantivul nu se articulează:

Spală-te **cu** săpun!
Beți cafeaua **cu** zahăr sau **fără** zahăr?
v. G 4.6. MIJLOCUL ȘI INSTRUMENTUL

3. Prepozițiile cu G. și cu D. cer întotdeauna un substantiv articulat.

Majoritatea oamenilor este **împotriva** războiului. (G.)

Conform programului, lucrează toată ziua. (D.)

4. **De** și **pe** intră în structura multor prepoziții compuse.

de la, de pe, de sub, de lângă, de către, de peste, pe la, de pe la, pe lângă

Sunt **la** București. (unde?)

Sub masă e un covor. (unde?)

Ochelarii sunt **lângă** carte. (unde?)

Vin **de la** București. (de unde?)

Covorul **de sub** masă e persan. (care covor?)

Ochelarii de lângă carte sunt ai tăi?

(care ochelari?)

Obs.:

1.

<p><i>de + în = din</i> <i>de + între = dintre</i> <i>de + înainte = dinainte</i></p>
--

(unde? / când?)

Sunt **în** România

Mașina este **în** garaj.

Înainte examenului învăț mult.

Între blocuri sunt spații de joacă.

(de unde? / care?)

Plec **din** România.

Mașina **din** garaj este nouă.

Timpul dinainte examenului e prețios.

Spațiile dintre blocuri sunt pentru copii.

2.

<p><i>pe + în = prin</i> <i>pe + între = printre</i></p>
--

(unde?)

Mă duc **în** parc.

Între flori este iarbă.

(pe unde?)

Mă plimb **prin** parc.

Nu treceți **printre** flori!

3.

<p><i>în + un = într-un</i> <i>din + un = dintr-un</i> <i>prin + un = printr-un</i></p>
--

<p><i>în + o = într-o</i> <i>din + o = dintr-o</i> <i>prin + o = printr-o</i></p>
--

În limba vorbită, **-î** de la începutul prepozițiilor *în, înainte* etc. „cade” atunci când se leagă în pronunțare de un cuvânt terminat în vocală:

Lasă-mă-**n** pace! = Lasă-mă **în** pace!

Vino-**ntre** 5 și 6! =Vino **între** 5 și 6!

4. Verbe + prepoziții

cu
a se întâlni cu
a vorbi cu

la
a adăuga la
a asista la

de
a se apropia de
a bănuși de

despre
a vorbi despre
a discuta despre

asupra
a acționa asupra
a avea efect asupra

contra/împotriva
a lupta contra
a lua măsuri contra

prin
a se caracteriza prin
a începe prin/cu

în
a se clasifica în
a se descompune în

din
a se compune din
a fi format din

ca/drept
a se defini ca
a considera (ca)

3.9. CONJUNCȚIA

Această parte de vorbire neflexibilă leagă două / mai multe cuvinte în propoziție sau două / mai multe propoziții în frază, stabilind raporturi de coordonare și de subordonare.

Maria și Ioana sunt surori.
Merg la medic pentru că sunt bolnav.

3.9.0. Clasificare

3.9.0.1. după formă simple

și, dar, iar, ci, că, sau, ori, căci, deși, dacă, fiindcă, încât, să...

compuse
ca (...) să...

3.9.0.2. după tipul relației sintactice

3.9.0.2.1. coordonatoare

Atenție! **copulative** **și, nici, și...și..., nici...nici...**
Utilizarea lui **nici** impune negarea verbului:

Și Rodica, **și** Maria sunt studente.   **Și** Maria e studentă..
Nici Rodica, **nici** Maria **nu sunt** studente.   **Nici** Maria **nu e** studentă.
v. G 4.1. ENUMERAREA

adversative **dar, însă, iar, ci**
v. G 4.5.6.3. DIFERENȚA, OPOZIȚIA

disjunctive **sau, ori, sau...sau..., ori...ori..., fie...fie...**

Ex.: *Dorești lapte sau ceai?* = *Dorești lapte ori ceai?*

Hotărăște-te: sau pleci, sau rămâi.

conclusive *deci, așadar, prin urmare, în concluzie*
v. G 4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA

3.9.0.2.2. subordonatoare

•nespecializate semantic *că, să, de, ca, dacă*

•specializate semantic

cauzale *fîindcă, pentru că, din cauză că, din motiv că, sub pretext că, căci*

...
v. G 4.7. CAUZA ȘI CONSECINȚA

consecutive *încât, de...*
v. G 4.7. CAUZA ȘI CONSECINȚA

concesive *deși, chiar dacă, cu toate că, fără să...*
v. G 4.8. CONCESIA

condiționale *cu condiția (ca) să, în caz(ul) că, în ipoteza că, dacă, de...*
v. G 4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA

de scop *cu scopul ca, pentru ca să, (ca) să...*
v. G 4.10. SCOPUL

de timp *în timp ce, până ce, până când, până să, după ce, imediat ce, înainte să...*
v. G 4.4. TIMPUL

de mod *ca și cum, ca și când, fără să, pe măsură ce...*
v. G 4.5. MODUL

de relație *relativ la faptul că...*
v. G 4.11. RELAȚIA

de excepție *în afară de faptul că*
v. G 4.2. EXCEPȚIA

de opoziție *dar, însă, în timp ce, în vreme ce, pe când, în loc să...*
v. G 4.5.6.3. DIFERENȚA, OPOZIȚIA

de cumul *pe lângă (faptul) că ...*
v. G 4.1. ENUMERAREA

3.9.0.3. Conjunții corelative:

<i>cum...cum...</i>	(temp.)	<i>Cum se culcă, cum adoarme.</i>
<i>atât...încât...</i>	(consec.)	<i>A băut atât de mult, încât s-a îmbătat.</i>
<i>atât...cât...</i>	(mod.)	<i>Bea numai atât cât îți trebuie!</i>
<i>așa...cum...</i>	(mod.)	<i>Fă așa cum te-am învățat!</i>

deși...totuși... (conces.) *Deși e frig, totuși mă simt bine.*
nu numai...ci și (cumul.) *E nu numai drăguță, ci și inteligentă.*
nu numai că... dar și...(cumul.) *Nu numai că vorbește, dar și scrie românește.*

3.9.0.4. Locuțiunile conjuncționale

Sunt grupuri de cuvinte echivalente semantic și sintactic cu o conjuncție. Prima parte a grupului poate fi formată dintr-un adverb (*chiar dacă*), un substantiv (*în caz că*), sau o prepoziție (*pentru că, fără ca*). Ultimul element al grupului este obligatoriu o conjuncție (*că, dacă...*).

În caz că plouă, nu plecăm. = *Dacă plouă, nu plecăm.*
Cu toate că mănâncă mult, nu se îngrașă. = *Deși mănâncă mult, nu se îngrașă.*

Atenție!

1. Conjuncția *să* este specifică modului conjunctiv.
 v. G 3.6.1.2.2. MODUL CONJUNCTIV

2. Conjuncția compusă *ca să* indică scopul sau consecința.

A venit ca să se joace. (scop)
Nu sunt atât de obosit ca să nu pot vedea filmul. (consec.)

3. Reliefaarea unui termen atrage folosirea conjuncției *ca...să*, echivalentă semantic cu *să*:

El vrea să nu-l așteptăm. *El vrea ca noi să nu-l așteptăm.*
N-ar trebui să lipsești mâine. *N-ar trebui ca mâine să lipsești.*

4. În aceeași situație se află locuțiunile conjuncționale:

fără să = fără ca să *înainte să = înainte ca să*

Ex.: *Vine fără să știm.* *Ajută-l înainte să-ți ceară!*
Vine fără ca noi să știm. *Ajută-l înainte ca el să-ți ceară!*

3.10. INTERJECȚIA

Este o parte de vorbire neflexibilă care reproduce strigăte și zgomote sau redă impresii și senzații (de (ne)plăcere, de (in)satisfacție, de durere...).

3.10.0. Clasificare

3.10.0.1. după formă

simple *ah!, vai!, au!, ura!, zău?, hai!, aș!, na!, uite!, ei!*

compuse sau locuțiuni

bine-bine! ei bine!, nu zău?!, pe naiba!, da de unde!?

3.10.0.2. după origine

propriu-zise *a!, ah!, vai!, aoleu!, hai!, of!, ho!*

imitative (onomatopee) *miau!, cucurigu!, bum!, pleosc!*

provenite din alte părți de vorbire

*domnule!, frate!, drace!, Doamne!, păcat!,
ajutor!, poftim!, înainte!, uite!...*

3.10.0.3. după funcție

senzații

•durere fizică *a!, au!, vai!*
•efort *uff!, hop(a)!, hei-rup!*
•frig *brrr!, bruh!*

dispoziții afective

•bucurie, entuziasm: *a!, o!, ura!, bravo!*
•nemulțumire *ași!, țî!țî!, pfu!*
•durere afectivă, deznădejde *oh!, vai!*
•tristețe, regret, nostalgie *of!*
•îndoială *hm!*
•teamă *aoleu!, hait!*

v. AV 3.2. A EXPRIMA ATITUDINI ȘI SENTIMENTE

impulsuri de voință

•adresare/chemare
    pentru persoane *hei!, măi!. mă!, pst!, uite!*
    pentru animale *cuțu-cuțu!, pis-pis!, pui-pui!*
•ofertă *poftim! na!*
•îndemn, ordin *hai!, haide!, hopa! stop!, sss!, șșș!*
•injurii *La dracu!, Drace!, La naiba!, Na! (reg.)*

v. AV 4.7. EXORTAȚIA; 4.9. OFERTA

Imită zgomote naturale: *pac!, poc!, buf!, trosc!, pic!, plici!, pleosc!,bâldâbâc!, vâjj!, zvârr!,
zbârrr!*

sunetele unor instrumente: *tic-tac!, țârr!, ding-dang!, ta-ra-ta-ta!,bum-bum!*

sunete emise de vietăți:

<i>ham-ham!, hau-hau!, mârr!</i>	(câinele)
<i>miau!, sfârr!</i>	(pisica)
<i>ni-ha-ha!, mi-ha-ha!, i-ha-ha!</i>	(calul)
<i>muu!</i>	(vaca)
<i>groh-groh!, guiț-guiț!</i>	(porcul)
<i>mor-mor!</i>	(ursul)
<i>cot-co-dac!</i>	(găina)
<i>cu-cu-rigu!</i>	(cocoșul)
<i>piu-piu!</i>	(puii)
<i>ga-ga-ga!, sss!</i>	(gâsca)
<i>bee!</i>	(oaia)
<i>mee!</i>	(capra)

4. SINTAXA

4.0. Generalități

În acest capitol, relațiile au fost privite noțional, fapt pentru care am inclus și un nivel zis „lexical” de realizare a relațiilor, tradițional neinclus în sintaxă. Am considerat, așadar, următoarele nivele de manifestare a relațiilor:

- **la nivel lexical**, prin cuvinte „pline” (adverbe, verbe etc., unele chiar gramaticalizate):
anterior, posterior, a preceda,...

- **în propoziție**, la nivelul sintagmei, prin:

prepoziții și locuțiuni prepoziționale
după, înainte de, de către,...

- **la nivelul frazei**, între propoziții, prin:

conjunții și locuțiuni conjuncționale
că, pentru că, după ce,...

adverbe și locuțiuni adverbiale relative
unde, cum, de unde,...

pronume relative
ce, cine, cu ce, cu cine,...

- **la nivel discursiv**, între fraze, prin:

adverbe, locuțiuni adverbiale, expresii diverse
apoi, după aceea, despre, cu toate acestea, în acest scop,...

Ex.

în prop.	<i>după</i> + GN-A.	<i>După antrenament, vin acasă.</i>
în frază	<i>după ce</i> + v. ₁ , vb. ₂	<i>După ce fac antrenament, merg acasă.</i>
în discurs	vb. ₁ . <i>După aceea</i> vb. ₂	<i>Fac antrenament. După aceea merg acasă.</i>

4.1. ENUMERAREA

4.1.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

GN/adj.adv. + *și* + GN/adj./adv. + vb.

Fructele și legumele au multe vitamine.

Fructele sunt gustoase și sănătoase.

Ne putem vedea mâine și poimâine.

și + GN/adj./adv. + **și** + GN/adj./adv. + vb.

Și fructele și legumele au multe vitamine.

Fructele sunt și gustoase și sănătoase.

Ne putem vedea și mâine și poimâine.

nici + GN/adj./adv. + **nici** + GN/adj./adv. + **nu** vb.

Nu-mi plac nici bomboanele, nici ciocolata.

Hotelul nu e nici urât, nici scump.

Nu ne-am văzut nici ieri, nici alături.

atât + GN/adj./adv./ + **cât și** + GN/adj./adv. + vb.

Îmi plac atât bomboanele, cât și ciocolata.

Beau cu plăcere cafeaua atât caldă, cât și rece.

Ne-am văzut atât săptămâna trecută, cât și acum două săptămâni.

nu numai + GN/adj.adv. + **ci și/ dar și** + GN/adj./adv. + vb.

Îmi plac nu numai bomboanele, ci și ciocolata.

Cafeaua o beau cu plăcere: nu numai caldă, dar și rece.

Ne-am văzut nu numai săptămâna trecută, dar și acum două săptămâni.

pe lângă + GN-A. + (**mai**) + vb. **și** + GN

Pe lângă legume, (mai) mănâncă și carne

4.1.2. În frază, între propoziții

vb.₁ + **și** + vb.₂

Un om sănătos mănâncă și doarme bine.

și + vb.₁ + **și** + vb.₂

Un om sănătos, și mănâncă bine, și doarme bine.

Îmi și place, îmi și displace.

Am și mâncat bine, am și băut.

Mi-a și plăcut, mi-a și folosit.

Îți voi și scrie, îți voi și telefona.

Trebuie și să mănânce, și să doarmă bine. (=să și mănânce, să și doarmă)

nici nu + vb.₁ + **nici nu** + vb.₂

Un om bolnav, nici nu mănâncă bine, nici nu doarme bine.

Nici nu-mi place, nici nu-mi displace.

Nici n-am mâncat, nici n-am băut.

Nici nu-ti voi scrie, nici nu-ti voi telefona.

Nu trebuie nici să scrie, nici să telefoneze.

nu numai că + vb.₁ + **ci și / dar și** + vb.₂

Un om sănătos, nu numai că mănâncă bine, ci și doarme bine.

nu numai să + vb.₁ + **ci și să/ dar și să** + vb.

Trebuie nu numai să scrie, dar și să telefoneze.

4.1.3. La nivelul discursului, între fraze

Pe deasupra,... / De asemenea,.. / În plus,...

*Plouă de cinci zile. **Pe deasupra**, mai e și frig. (**În plus** mai e...)*

*Aș dori să vă cer niște cărți. **De asemenea**, vă rog să-mi dați și câteva explicații.*

4.2. EXCEPȚIA

4.2.1. La nivel lexical (locuțiuni verbale)

a face excepție de la + GN-A.

Un singur caz, face excepție de la regulă.

a nu se referi la + GN-A.

Nu m-am referit aici la această problemă.

a nu lua în considerare + GN-A.

Nu luăm aici în considerare aceste aspecte.

4.2.2. La nivelul sintagmei (în propoziție)

cu excepția / în afara + GN-G.

Cu excepția / În afara unui singur partid, celelalte au fost prezente la dezbateri.

fără / în afară de + GN-A.

Fără ajutorul tău, n-am reuși.

În afară de un singur partid, celelalte au susținut acest proiect.

fără + vb. Conj./Inf.

A plecat fără să ne anunțe./ A plecat fără a ne anunța.

exceptând + GN-A.

Exceptând un singur partid, celelalte au fost prezente.

4.3. LOCUL

4.3.1. La nivelul sintagmei verbale sau nominale (în propoziție)

vb. + *în / la / pe / lângă / sub / (în)spre* + GN-A.

Banca este în grădină.

Merg la mare.

Borcanul e pe raft.

Lângă universitate este o librărie.

Sub nuc e o bancă.

Camera mea dă spre grădină.

GN + *din / de la / de pe / de lângă / de sub / dinspre* + GN-A.

Banca din grădină e sub un nuc.

Clima de la mare e plăcută.

În borcanul de pe raft este miere.

Librăria de lângă universitate este bine aprovizionată.

Banca de sub nuc em locul meu preferat.

Camera dinspre grădină e a mea.

vb. + *deasupra / dedesubtul / înaintea / în fața / în spatele / în mijlocul / în centrul / în dreapta / la dreapta / în stânga / la stânga* + GN-G.

Deasupra biroului e un raft.

Dedesubtul nostru este apartamentul nr.34.

În fața / înaintea intrării e o parcare.

În spatele blocului e o mică grădină.

În mijlocul parcului am văzut un chioșc.

În centrul orașului e o statuie.

La dreapta intrării e căsuța portarului.

GN + *dinaintea / din fața / din spatele / din mijlocul / din centrul / din dreapta / de la dreapta / din stânga / de la stânga* + GN-G.

Pune mașina în parcarea din fața / dinaintea intrării!

Așteaptă-mă în grădina din spatele blocului.

Chioșcul din mijlocul parcului era pentru fanfară.

Îmi place statuia din centrul orașului!

Căsuța de la dreapta / din dreapta / de la stânga / din stânga intrării e căsuța portarului.

vb. + *sus / jos / aici / acolo / aproape / departe / deasupra / dedesubt / înainte / în față / înapoi / în spate / în mijloc / în centru / în dreapta / la dreapta / în stânga / la stânga*

Sus pe deal e o cabană.

Jos la poalele dealului e o casă.

Sunt aici niște copii.

Aici, aproape e o farmacie.

Deasupra e un raft.

Dedesubt este apartamentul nr. 34.

În față e o parcare.

În spate e o mică grădină.

În mijloc am văzut un chioșc.

În centru e o statuie.

În dreapta e o ușă.

GN + *de sus / de jos / de aici / de acolo / dinainte / din față / din spate / din mijloc / din centru / din dreapta / de la dreapta / din stânga / de la stânga*

Cabana de sus e casa pădurarului.

Casa de jos, din vale, a fost a bunicilor.

Copiii de aici cunosc regiunea.

Pune mașina în parcarea din față.

Așteaptă-mă la ușa din spate!

Chioșcul din mijloc era pentru fanfară.

Nu-mi place statuia din centru!

Ușa din dreapta e biroul meu.

4.3.2. În frază

vb.₁ + *unde / de unde / oriunde / de oriunde* + vb.₂

Du-te unde vrei!

Întoarce-te de unde ai venit!

Oriunde m-aș duce, mă plictisesc singur.

De oriunde vei fi, scrie-mi!

4.3.3. În discurs

În locul acela / Acolo / Aici / În partea aceea...

Există o plajă minunată la capătul satului. În locul acela / Acolo / Aici /

În partea aceea, nu vine aproape nimeni.

De acolo,... Din București mi-au scris, dar au mers apoi la Iași. De acolo n-am primit nici o veste.

4.4. TIMPUL

4.4.1. Anterioritatea și posterioritatea

4.4.1.1. La nivel lexical (verbe, adjective)

a preceda + GN-A.

*O liniște mare **precedă**, de obicei, furtuna.*

***precedent** În capitolul **precedent**, toate acestea au fost explicate.*

***anterior** În capitolul **anterior** toate acestea au fost explicate.*

***trecut** În anul **trecut**, n-am făcut concediu.*

***următor** Capitolul **următor** tratează alt aspect.*

***viitor** Săptămâna **viitoare** plecăm în munți.*

***posterior/ ulterior** (+ GN-D.)*

*Înțelegerea s-a încheiat **ulterior** (tratativelor).*

***astă-vară, astă-iarnă, astă-toamnă...** = vara trecută, iarna trecută...*

***Aastă-vară** am fost la mare.*

***astă-seară** = în seara aceasta, deseară.*

***Aastă-seară** n-am nici un program.*

4.4.1.2. La nivelul sintagmei, în propoziție

după + GN-A. + vb.

***După** examene, avem vacanță.*

***peste**...ore/zile/luni... + vb.*

*Avem examen **peste cinci zile**.*

***la** vară/iarnă/anul... + vb.*

***La** vară mergem la mare.*

*vb.₁ + + **înainte de** + GN-A.*

*Învăț **înainte de examen**. **Înainte de examen**, învăț.*

***înainte de** + vb. Inf.*

*Învăț **înainte de a da examen**. **Înainte de a da examen**, învăț.*

***înaintea** + GN-G.*

*Învăț **înaintea examenului**. **Înaintea examenului** învăț.*

*vb. + **acum**...ore/zile/luni*

*Am venit în România **acum 3 luni**. (moment)*

*vb. + **cu**...zile/luni/ani **înainte***

*Am venit în România **cu trei luni înainte**. (moment)*

*vb. + **de**...zile/luni/ani...*

*Sunt în România **de trei luni**. (durată)*

4.4.1.3. În frază

***după ce / imediat ce** + vb.₁ + vb.₂*

***După ce dăm** examenele, primim vacanță.*

***Imediat ce dăm** examenele, primim vacanță.*

***o dată** + vb.₁ (Part.acordat) + vb.₂*

***O dată** examenele **terminate**, luăm vacanță.*

*vb.₁ + **înainte să** + vb.₂*

*Trebuie să învățăm **înainte să dăm** examenele.*

4.4.1.4. În discurs

(mai) întâi / prima dată + vb.₁, + după aceea / apoi / pe urmă / după asta + vb.₂, + la sfârșit / la urmă / în final + vb.₃

Întâi dăm examenele și după aceea primim vacanța.

Mai întâi citim poezia, apoi o repetăm și la sfârșit o spunem pe de rost.

Prima dată spălăm fructele, pe urmă le curățăm și la urmă le radem.

4.4.2. Simultaneitatea

4.4.2.1. La nivelul sintagmei, în propoziție

la + GN-A. + vb.

la amiază, la cină, la aniversarea ta

de + GN-A. (nume de sărbători) + vb.

De Anul Nou, veniți la noi!

în + dată calendaristică + vb.

Sosim în 10 septembrie cu trenul.

la + dată istorică + vb.

La 1 Decembrie se sărbătorește ziua națională a României.

în timp de / în vreme de + GN-A. + vb.

În timp de noapte/Pe timp de noapte, folosiți farurile!

în timpul + GN-G. + vb.

În timpul verii, mergem la bunici.

în cursul + GN-G. + vb.

În cursul studiilor universitare, se dau multe examene.

vb. + în același timp cu / deodată cu / o dată cu / simultan (cu) + GN-A.

A sosit în același timp cu părinții mei.

A sosit deodată cu noi.

A sosit o dată cu primăvara.

Ploile au venit simultan (cu încălzirea vremii).

4.4.2.2. La nivelul propoziției, în frază

în timp ce / când / în momentul când / până când / până ce / cât timp + vb.₁, vb.₂

În timp ce învățăm, ne trebuie liniște.

Când te doare gâtul, nu mânca înghețată!

În momentul când am intrat pe ușă, suna telefonul.

Până când eu citesc, tu du-te la plimbare!

Până ce eu termin, tu stai liniștit!

Cât timp vei sta aici, te vei simți bine.

4.4.2.3. La nivelul frazei, în discurs

În timpul acesta/acela,...

Eu vreau să dorm. În timpul acesta, voi duceți-vă la plimbare!

În același timp...

Scriam o scrisoare. În același timp, ascultam și muzică.

În momentul acesta/acela,...

Ieșeam pe ușă. În momentul acela, a sunat telefonul.

Atunci,...

Eram student. Atunci am cunoscut-o pe Maria.

Acum,...

Fă cum îți spun!...Acum e bine!

Simultan,... Apeși umbreiajul și, *simultan*, schimbi viteza...

La unele substantive feminine „de timp”, forma subst. + -a are sens de simultaneitate (= în timpul + GN-G.). Aceste expresii pot avea și sens iterativ (= în fiecare + GN-A.):

dimineața = în timpul dimineții, în fiecare dimineață
ziua = în timpul zilei, în fiecare zi

4.4.3. Durata

fără cuvinte de legătură specifice:

Am stat acolo 5 zile/două săptămâni/4 ore.

prep. *în* + timp

În cinci minute termin și plec acasă.

loc. prep. + timp (*în*) timp de

În timp de 5 minute, termin.

Timp de o oră n-a spus nimic.

Alte expresii:

totdeauna ≠ *niciodată*

Mi-a plăcut *totdeauna* să mănânc.

Nu mi-a plăcut *niciodată* să mănânc singur.

tot timpul = *permanent* = *în permanență*

Lucrez *tot timpul* / *permanent* / *în permanență*

toată ziua, *toată săptămâna*, *tot anul*

Mă odihnesc *toată ziua*.

pentru / *pe* + timp

Am venit în România pentru cinci ani.

Am venit în România pe cinci ani.

4.4.4. Aproximarea

4.4.4.1. Lexical (cu adverbe + timp):

aproximativ Îmi trebuie aproximativ două zile ca să termin.

circa Îmi trebuie circa două zile ca să termin.

cam Îmi trebuie cam două zile ca să termin.

vreo Îmi trebuie vreo două zile ca să termin.

4.4.4.2. La nivelul sintagmei (în propoziție):

pe / *în jur de* + GN-A.

Voi veni pe la sfârșitul lunii, prin ultimele zile.

Voi veni în jur de Anul Nou.

în jurul + GN-G.

Voi veni în jurul Anului Nou.

Voi veni în jurul lui 10 ianuarie

4.4.5. Limitarea în timp

4.4.5.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

de la + GN-A.... *până la* + GN-A.

Rămân la bunici **de la Anul Nou până la ziua mea.**
din + dată calend.... **până în** + GN-A.
 Rămân acolo **din 15 septembrie până în 20 ianuarie.**
 Voi sta în România **din 1995 până în 1997.**

4.4.5.2. În frază

de când + vb.₁, **până (când / ce)** + vb.₂
De când a venit și până (când) / până ce a plecat a vorbit numai ea.

4.4.5.3. În discurs

De atunci,... / Începând de atunci,... / Până atunci,...
 Am terminat toate examenele. **De atunci**, mă odihnesc tot timpul.
Până atunci, am învățat tot timpul.

4.4.6. Iterația

4.4.6.1. Lexical (cu adverbe și locuțiuni adverbiale):

periodic   **Periodic**, îmi fac analizele medicale.
din când în când
 Fac gimnastică **din când în când**.
din...în...ore / zile / luni...
 Medicamentul trebuie luat **din 4 în 4 ore**.
(tot) la...ore / zile / luni...
 Medicamentul trebuie luat **tot la 4 ore**.
la interval de...ore / zile / luni...
 Medicamentul trebuie luat **la interval de 4 ore**.
la ficare...oră / ore / zi / zile...
 Medicamentul trebuie luat **la ficare 4 ore**.
uneori..., alteori...
Uneori simt că mă doare capul. **Alteori** nu.
câteodată   **Câteodată** simt că mă doare capul.
de...ori (pe an / pe lună...) / **(într-un an/într-o lună...)** / **(în ficare an/în ficare lună...)**
 Am antrenament **de trei ori pe săptămână**.
 Am antrenament **de trei ori într-o săptămână**.
 Am antrenament **de trei ori în ficare săptămână**.
în ficare zi = zi de zi = zilnic
 Fac **zilnic** sport.
în ficare săptămână = săptămână de săptămână = săptămânal
Săptămânal merg la bazinul de înot.
în ficare lună = lună de lună = lunar
 Îmi trimite bani **lună de lună**.
în ficare an = an de an = anual
 Și-a făcut o regulă: **anual**, merge la munte.
lunea = în ficare luni
Lunea mă scol greu dimineața.
marțea = în ficare marți
Marțea este ziua mea de cumpărături.

4.5. MODUL

4.5.1. Modul propriu-zis

4.5.1.1. Lexical (cu adverbe și locuțiuni adverbiale)

<i>așa</i>	Scrie așa cum îți spun.
<i>ușor</i>	Ana învață ușor limbi străine.
<i>greu</i>	Nu-i greu de făcut.
<i>fluent</i>	Vorbește fluent două limbi
<i>inginerește, românește</i>	
	Vorbesc românește .
<i>realmente, socialmente</i>	
	Sunt realmente obosit.
<i>pe neașteptate</i>	
	Musafirii au sosit pe neașteptate .
<i>în mod / într-un mod / fel+ adj.</i>	
	Ea procedează într-un mod foarte original .
	Lucrurile se rezolvă într-un fel sau altul.
<i>în alt fel = altfel</i>	
	Mie mi-a vorbit într-un fel , ție în alt fel .

4.5.1.2. În frază

În acest fel,.../ Astfel,...
Lucrează cât mai bine! **În acest fel**, vei fi apreciat.
Am verificat totul. **Astfel** pot continua cercetarea.

4.5.2. Starea sau forma

4.5.2.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

sub formă + adj.
Apa **sub formă solidă** se numește gheață.

sub formă de + subst. A.
Medicamentul acesta se găsește **sub formă de soluție**

în stare + adj. Sănătatea lui a ajuns în **în stare critică**.

în stare de + subst. A.
Aseară a ajuns acasă **în stare de ebrietate**.

în calitate de + subst. A.
Vă vorbesc **în calitate de părinte**.

a se folosi / a se utiliza / a fi considerat / a fi luat / a servi + **drept / ca** + subst. A.
Acest ceai se poate **folosi drept medicament**.
Am fost **luat drept străin**, dar sunt român.
Proiectul nostru **a servit ca model** altora.

în curs de + subst. A.
Cartea este **în curs de apariție**.

4.5.2.2. În discurs

Sub această formă,... / În această stare,... / În această calitate,...
Și eu sunt părinte. **În această calitate**, vă înțeleg.

4.5.3. Cantitatea

4.5.3.1. Lexical

în cantitate mare/mică/...

Zăpada a căzut **în cantitate mare**.

în cantitate de...kg/litri...

Ploile au căzut **în cantitate de 40 de litri/m²**.

în mare/mică...**măsură**

Drumurile au fost curățate **în mare măsură**.

în proporție de...

Pădurile au ars **în proporție de 10%**.

în parte = parțial

Unele sate au fost **parțial** afectate de inundații.

în cea mai mare parte = în majoritate

Populația a fost **în majoritate** evacuată. (în cea mai mare parte)

în întregime = integral/complet

în totalitate = total

Localitățile au fost salvate **în întregime**.

Cutremurul a distrus **complet / intergral / în totalitate / total** autostrada.

în general Ninsorile vor fi **în general** slabe.

în procent de... Zona a fost acoperită de ape **în procent de 7%**.

mult ≠ puțin Lucrează **foarte mult**.

atât... (cât...+ vb.)

Am făcut **atât cât** am putut. Mai mult nu pot.

4.5.3.2. În discurs

În această cantitate,.../ În această proporție,...

De câteva zile cad 40 de litri/m² pe zi. **În această cantitate**, ploaia este deja periculoasă.

4.5.4. Progresia

4.5.4.1. Lexical

progresiv Starea sănătății ei se ameliorează **progresiv**.

treptat S-a însănătoșit **treptat**.

încetul cu încetul

Puteți învăța tot **încetul cu încetul**.

pas cu pas Am să te urmăresc **pas cu pas**.

an de an Neîngrijită, clădirea se degradează **an de an**.

rând pe rând

tot mai + adj./adv.

Rând pe rând veneau **tot mai mulți**.

din ce în ce mai

Fugea **din ce în ce mai repede**.

4.5.4.2. În frază

vb.₁ + **pe măsură ce** + vb.₂

Devenim mai înțelepți pe măsură ce trece timpul.
cu cât + vb.₁ + cu atât + vb.₂
Cu cât îmbătrânești, cu atât te faci mai zgârcit.

4.5.5. Comparația

4.5.5.1. Conformitatea

4.5.5.1.1. La nivel lexical (cuvinte și locuțiuni)

asemănător cu / similar cu / adecvat cu / potrivit cu / conform cu + GN-A.
Aceste specii sunt asemănătoare unele cu altele.
asemănător / similar / adecvat / potrivit / conform + GN-D.
Aceste specii sunt asemănătoare altora.
Cazul acesta este similar celui precedent / cu cel precedent.
Trebuie să te îmbraci adecvat anotimpului / cu anotimpul / potrivit
anotimpului/cu anotimpul.
Conform prognozei meteo, mâine plouă. (=conform cu prognoza)
a se asemana cu / a se potrivi cu GN-D.
Aceste specii se aseamăna unele cu altele.
Culorile astea nu se potrivesc cu stilul casei.
apropiat de GN-A.
Cazul acesta este apropiat de cazul de ieri.
a se apropia de + GN-A.
Cazul acesta se apropie de cel de ieri.

4.5.5.1.2. În discurs

Prin comparație,.. ./ Comparând acestea,.. / Un caz similar este.../ La fel se întâmplă cu.../ Tot așa este în cazul... / După cum am arătat,..
În ultimul secol, a fost evidențiată o tendință de încălzire a vremii.
Conform acestor observații, se prevăd modificări generale în viața planetei.

4.5.5.2. Identitatea

4.5.5.2.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

identic cu/ la fel cu + GN-A.
Soțul meu e la fel cu ceilalți bărbați.
identic / echivalent + GN-D.
Cazul acesta este identic celui de ieri / cu cel de ieri / echivalent
celui de ieri / cu cel de ieri.
la fel de / tot atât de / tot așa de + adj./adv. ca și + GN-A.
La munte este la fel de plăcut / tot atât de plăcut / tot așa de plăcut ca și
la mare.

Corelații:

așa cum... Cum ți-am promis, așa voi face.
atât cât... Fac atât cât pot.
astfel / în așa fel... încât / ca
Fă în așa fel încât / ca să fii mulțumit.
așa de... de Am umblat așa de mult de mă dor picioarele.

atât (de)... încât / că / (pentru) ca să

*Am învățat **atât de mult** pentru **ca să devin** profesor.*

*Am cheltuit **atâta, că** nu mi-a rămas nici un ban.*

4.5.5.3. Diferența, opoziția

4.5.5.3.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

în alt fel / altfel / în alt mod / (în mod) diferit

*Eu vreau să fac **în alt fel** / altfel / în alt mod / în mod diferit.*

diferit de + GN-A.

*E o problemă **diferită de** celelalte.*

altfel decât + GN-A.

*Creangă scria **altfel decât** Eminescu.*

spre deosebire de + GN-A.

***Spre deosebire de** Ion, Radu este mai deștept.*

în loc de + GN-A.

***În loc de** medicină, s-a hotărât să facă sport*

*vb. + mai (puțin) + adj./adv. **decât / ca / în comparație cu** + GN-A.*

*Eminescu este **mai greu** de citit **decât** Coșbuc.*

***În comparație cu** Eminescu, Coșbuc este **mai ușor** de citit.*

*cel mai / cea mai / cei mai / cele mai + adj. + **dintre / din** + GN-A*

*Bogdan este **cel mai** mare **din** familie.*

*Ea este **cea mai** frumoasă **dintre** toate.*

*Ei sunt **cei mai** buni la matematică.*

*Doina și Maria sunt **cele mai** frumoase.*

*cel mai + adv. + **dintre / din** + GN-A.*

*Ea scrie **cel mai** frumos.*

4.5.5.3.2. În frază

altfel de cum + vb.

***S-a întâmplat altfel de cum** mi-am imaginat.*

diferit de cum + vb.

*E o problemă **diferită de cum** sunt altele.*

altfel decât + vb.

*Totdeauna face **altfel decât** spune.*

*vb.₁ + **dar / însă / în schimb / în timp ce / pe când** + vb.₂*

*Șeful nostru e un bun inginer, **dar / însă / în schimb** are un caracter imposibil.*

***În timp ce / pe când** el lucrează, ceilalți se distrează.*

*vb.₁ + **în loc să** + vb.₂ **În loc să** învețe, pierde vremea.*

4.5.5.3.3. În discurs

***Spre deosebire de** aceștia,... / **Altfel**,... / **În caz contrar**,...*

*Munții Bucegi sunt foarte accesibili. **Spre deosebire de** aceștia, Făgărașul este mult mai abrupt.*

*S-a întâmplat ceva grav. **Altfel** nu te căutam.*

*Combustibilul trebuie să ajungă. **În caz contrar**, excursia se amână.*

4.6. MIJLOCUL ȘI INSTRUMENTUL

4.6.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

cu / prin + GN-A.

-*Cu ce scrii?* -*Cu creionul.*

A ajuns director *prin merite personale.*

cu / prin mijloace/metode + adj.

Nu vei reuși *cu aceste metode înapoiate.*

cu ajutorul / pe baza + GN-G.

Insectele se combat *cu ajutorul insecticidelor.*

Condamnarea se face *pe baza probelor.*

datorită / mulțumită / grație + GN-D.

A pierdut concursul *datorită oboselii.*

Sunt aici *mulțumită* vouă.

A câștigat *grație* inteligenței sale.

4.6.2. În frază

Prin aceste mijloace,.../ Cu ajutorul lui / ei,.../ Datorită acestui fapt,...

A cumpărat o gramatică nouă. *Cu ajutorul ei,* a învățat românește.

4.7. CAUZA ȘI CONSECINȚA

4.7.1. La nivel lexical

a cauza / a provoca / a determina / a contribui la / a duce la / a explica + GN-A.

Neatenția *cauzează* multe accidente.

Și consumul de alcool *provoacă* accidente.

Poluarea apei *determină / explică / contribuie la / duce la* distrugerea faunei și a florei.

a avea consecințe asupra / a avea efecte asupra / a avea urmări asupra / a fi cauza / a fi explicația + GN-G.

Poluarea *are consecințe asupra* faunei și a florei.

Poluarea *are efecte negative asupra* faunei și a florei.

Poluarea *are urmări grave asupra* faunei și a florei.

Poluarea *este una dintre cauzele* distrugerii naturii.

Poluarea *este una dintre explicațiile* distrugerii naturii.

a face (ca) + GN-N. + vb. Conj.

Poluarea *face ca* natura să sufere.

a fi consecința + GN-G.

Accidentele *sunt* de obicei *consecința* abuzului de alcool sau a neatenției.

a se datora + GN-D.

Multe accidente *se datorează* neatenției și oboselii.

4.7.2. La nivelul sintagmei (în propoziție)

din cauză de / din motiv de + GN-A.

Magazinul e închis *din cauză de* boală.

Lipsește *din motiv de* boală.

din cauză / din motiv + adj.

Accidentul a avut loc din cauze necunoscute
din cauza / pe motivul / în urma + GN-G.
 Am rămas acasă din cauza ploii.
Pe motivul unei vizite inopinate, n-a mai venit.
 S-a supărat în urma discuției noastre.
drept consecință a / drept/ca urmare a / drept/ca efect al + GN-G.
Drept consecință a poluării, natura este în dezechilibru.
Ca urmare a/Ca efect al secetei, plantele suferă.
datorită / grație / mulțumită + GN-D.
Grație tratamentului, poate umbla din nou. **Datorită... / Mulțumită**
ajutorului tău, s-a descursat.
având în vedere / de / din + GN-A.
Având în vedere condițiile atmosferice nefavorabile, zborul se
 amână.
 Mă dor ochii de (atâta) fum.
 A căzut din neatenție.
de + adj. / vb. Part.
 Nu poate mișca de bolnav (ce este).
 Nu poate veni de ocupat ce este.

4.7.3. În frază

din cauză că / pentru că / fiindcă / deoarece / având în vedere (faptul) că / datorită faptului că / pe motiv că + vb.₁ + vb.₂
 Lipsește din cauză că e bolnav.
 N-a venit pentru că e bolnav.
 N-a venit fiindcă e bolnav.
Deoarece plouă, vom sta acasă.
Având în vedere că plecăm în vacanță, închidem tot.
Datorită faptului că nu s-a tratat, boala s-a agravat.
 N-a venit pe motiv că n-are timp.

4.7.4. În discurs

Din această cauză,... / De aceea,... / Iată de ce... / Pentru aceasta,... / Pe acest motiv,... / Datorită acestui fapt,...
 Nu s-a tratat. **Din această cauză / De aceea**, boala i s-a agravat.
 A făcut o mare descoperire și **pentru aceasta**, a primit un premiu.
 A făcut o mare descoperire. **Iată de ce... / De aceea**, a primit un premiu.
 Conferința s-a amânat. **Pe acest motiv / Datorită acestui fapt**, reluăm activitatea normală.

4.8. CONCESIA

4.8.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

cu tot / indiferent de + GN-A., (**totuși**) / (**tot**) + vb.
Cu toată bunăvoința, (tot) n-a reușit.
Indiferent de vreme, plecăm.
(chiar) (și) + prep. + GN
Chiar și cu somnifere, (tot) nu pot adormi.
 Marea ne place (chiar) și fără soare.

4.8.2. În frază

deși / cu toate că / chiar dacă / (și) dacă + vb.₁, (totuși) / (tot) + vb.₂

Deși plouă, noi totuși plecăm în excursie.

Cu toate că plouă, noi plecăm în excursie.

Chiar dacă / și dacă plouă, noi plecăm în excursie.

chiar (și) + adj., (totuși) / (tot) + vb.

Chiar și bolnav, tot merg la școală.

chiar (și) + vb.₁ Ger. / Part., (tot) + vb.₂

Chiar fiind bolnav, tot merg la școală.

Chiar pedepsit, tot nu ascultă.

și / nici + vb.₁ Ger. / Part., (tot) + vb.₂

Și bolnav, tot merg la școală.

Nu mă duc acolo nici mort.

orice / oricine / oricum / oricând / oriunde / oricât / ori de câte ori + vb.₁, vb.₂

indiferent ce / indiferent cine / indiferent cum / indiferent cât / indiferent de + vb.₁, vb.₂

Orice / indiferent ce ți-aș spune /, tot nu m-ai crede.

Oricine / indiferent cine ai fi, te rog să fii politicos.

Oricum / indiferent cum fac, lor tot nu le place.

Oricând / indiferent când vii, ești binevenit.

Vin cu tine oriunde / indiferent unde te duci.

Oricât / indiferent cât mi-a explicat, eu tot n-am înțeles.

Cheamă-mă ori de câte ori / indiferent de câte ori ai nevoie!

Indiferent ce ți-aș spune, tot nu m-ai crede.

Vino, indiferent cu cine!

E bine indiferent cum faci!

oricât de + adj./adv. + vb.₁, vb.₂

Oricât de bolnav aș fi, vin cu voi.

vb.₁ Ger. / Part., totuși / tot vb.₂

Mergând cu mașina, tot nu ajungi la timp.

Pedepsit, el tot nu ascultă.

Bolnav, el tot merge la școală.

a putea + vb.₁, totuși / tot vb.₂

Poți să-ți dai cuvântul, eu (tot) nu te cred.

4.8.3. În discurs

Totuși,.../ În orice caz,.../ Oricum,.../ Degeaba,...

*Plouă și e frig. Noi **totuși** mergem în excursie.*

*Nu știu ce se va întâmpla. **În orice caz**, vă dăm un telefon.*

*– Nu știu unde mergem. – **Oricum**, când sosiți, telefonați-ne!*

*– Nu le-am spus nimic. – **Degeaba**, copiii simt.*

4.9. IPOTEZA ȘI CONCLUZIA (condiția și consecința)

4.9.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

în caz de / în condiții de + GN-A.

În caz de divorț, casa e a ta.

În condiții de umiditate, apare reumatismul.

cu condiția de + vb. Inf.

Mă asociez cu voi, **cu condiția de a primi 50%**.

în cazul / cu condiția / în ipoteza + GN-G.

În cazul divorțului, bunurile se împart între soți.

Mă asociez, **cu condiția primirii a 50 de procente**.

În ipoteza plecării, stă cu bagajele pregătite.

vb.1 Ger. + vb.2

Divorțând, nu vei fi mai fericit!

(o dată) vb.1 Part. + vb.2.

O dată **divorțat**, poți începe o viață nouă.

4.9.2. În frază

dacă / în caz că / în cazul în care / cu condiția să / în ipoteza că + vb.1, vb.2

Dacă o iubești, ia-o de nevastă!

În caz că nu vă înțelegeți, divorțați!

În cazul în care nu veniți, telefonați!

Du-te unde vrei, **cu condiția să-mi spui unde**.

În ipoteza că plecați, anunțați-ne!

4.9.3. În discurs

Dacă este așa,... / **Atunci,...** / **În acest caz,...** / **În aceste condiții,...** / **Deci,...** / **Rezultă că,...**

Așadar,... / **În concluzie,...** / **În consecință,...** / **Înseamnă că,...**

– Noi ne înțelegem perfect. – **Dacă este așa, / Atunci,...** / **În acest caz,...** nu divorțați!

Vremea se va îmbunătăți. **În aceste condiții**, vom continua călătoria.

– Cred că sunt amândoi buni specialiști. – **Deci/ Așadar**, ne bazăm pe ajutorul lor.

Eu n-am putut învăța nimic. **În concluzie, / În consecință,...** nu pot merge la examene.

– Astă-noapte a nins. – **Înseamnă că** florile au înghețat.

4.9.3.1. Regulile lui **dacă** condițional:

dacă + vb.1 Ind. prez., vb.2 Ind. prez. / Ind. viitor / Imper.

Dacă ai bani, cumperi orice.

Dacă ai bani, cumpără ce vrei!

dacă + vb.1 Ind. viitor, vb.2 Ind. prez. / Imper. / Ind. viitor

Dacă vei avea bani, vei putea cumpăra orice.

Dacă o să ai bani, o să poți cumpăra orice.

dacă + vb.1 Cond. prez., vb.2 Cond. prez

Dacă ai avea bani, ai putea cumpăra orice.

să + vb.1 Conj. prez., vb.2 Cond. prez.

Să ai bani, ai putea cumpăra orice.

dacă + vb.1 Cond. pf, Cond. pf. / Ind. impf.

Dacă ai fi avut bani, ai fi putut / puteai cumpăra orice.

dacă + vb.1 Ind. impf., Cond. pf. / Ind. impf.

Dacă aveai bani, ai fi putut / puteai cumpăra orice.

să + vb.1 Conj. pf., Cond. pf. / Ind. impf.

Să fi avut bani, ai fi putut / puteai cumpăra orice.

4.10. SCOPUL

4.10.1. La nivelul sintagmei (în propoziție)

în / cu scop + adj.

Această cercetare e făcută cu scop practic.

în scopul / în vederea + GN-G.

Se fac pregătiri în scopul congresului.

Se pregătește în vederea plecării.

în / cu scopul de + vb. Inf.

A dat un anunț la ziar în scopul de a vinde casa.

pentru + GN-A.

Pentru prevenirea cariilor, folosiți pasta de dinți Max!

pentru + vb. Inf.

Pentru a preveni cariile, folosiți pasta de dinți Max!

la + GN-A. *Combina se folosește la recoltatul cerealelor.*

după + GN-A. *Mergem după ziare.*

subst. + *de* + vb. Sup.

mașină de cusut, mașină de gătit, fier de călcat

4.10.2. În frază

vb.₁ + *pentru ca ...să...* + vb.₂

Pentru ca plantele să înflorească, au nevoie de apă.

vb.₁ + (*ca*) *să...* + vb.₂

Ca să înflorească, plantele au nevoie de apă.

vb.₁ + *în așa fel încât să* + vb.₂

Vorbește în așa fel, încât toți să înțeleagă.

vb.₁ + *astfel...ca să...* + vb.₂

Vorbește astfel încât să-l înțeleagă toți.

4.10.3. În discurs

În acest scop,... / În vederea acestui lucru,... / Pentru aceasta,...

Jocurile Olimpice se apropie. În acest scop / În vederea acestui eveniment / Pentru aceasta, se fac pregătiri intense.

4.11. RELAȚIA (limitarea sferei de referință)

4.11.1. La nivel lexical (în expresii):

În acest text / În acest capitol, este vorba despre...

Ne vom referi acum la...

Vom lua în considerare...

Vom ține seama de...

4.11.2. La nivelul sintagmei (în propoziție)

despre / de / relativ la / în legătură cu / privitor la / privind / în ceea ce privește + GN-A.

Despre tine nu mai știam nimic. Despre Maria știi ceva?

De tine nu am mai auzit nimic. De Ion ce mai știi?

Relativ la finanțare, nu avem probleme.

Am aflat ceva nou în legătură cu excursia de studii.

Privitor la finanțare / Privind / În ceea ce privește finanțarea, există noi reglementări.

asupra / în privința / din punctul de vedere al + GN-G.

Avem unele nedumeriri asupra / în privința regulilor de joc.

Din punctul de vedere al formelor de relief, România este variată.

din punct de vedere + adj.

Din punct de vedere geografic, România este foarte frumoasă.

de + vb. Sup., vb.₂

De înțeles înțeleg mult, dar de vorbit, vorbesc puțin.

4.11.3. În discurs

Despre aceasta,.../ În legătură cu aceasta,.../ Privitor la acest fapt,.../ În această privință,.../ Din acest punct de vedere,...

– *Nimeni nu mi-a trimis felicitări pentru succes.*

– *Despre aceasta e mai bine să nu mai vorbim.*

4.12. TIPURI DE PROPOZIȚII (ENUNȚURI) DUPĂ SCOPUL COMUNICĂRII.

4.12.1. Propozițiile **declarative** au ca scop transmiterea de informații. Au formă : afirmativă (4.12.1.1) sau negativă (4.12.1.2).

4.12.1.1 Declarativele afirmative se construiesc de obicei cu Indicativul, prezentând o acțiune, o stare ca **reală**.

Dan pleacă /a plecat la ora 9.

Daclarativa construită cu Optativ-Cond. și Prezumtiv exprimă dorința, posibilitatea, dubiul etc.

Aș bea puțină apă. Ar putea obține bursa. O fi înțeles greșit ora.

4.12.1.2 În declarativa negativă, negația **nu**, **n-** neagă verbul precedându-l.

Nu răspunde /n-a răspuns / nu va răspunde \ la scrisoare.

Negația se poate referi la alte componente ale enunțului prin:

pron. neg.: **nimeni, nimic, nici unul**

adj. pron.neg.: **nici (o, un)**

adv.neg. : **niciodată, nicăieri, deloc**

Prezența unui termen negativ presupune negarea verbului.

*Nu vine nimeni. **Niciodată nu întârzie. Nu-mi place deloc.***

În răspunsul negativ, propoziția poate fi substituită de termenul negativ:

(–Ați fost în Franța?)

(–Iti place boxul?)

–(N-am fost)**niciodată**.

–(Nu-mi place) **deloc**.

4.12.2. Propoziția interogativă poate fi :

directă

indirectă

4.12.2.1 În **interogativă directă**, prin care se solicită informații, interogația poate privi :

predicatul: **interogativă totală**

orice altă parte de propoziție: **interogativă parțială**

4.12.2.2.1 Interogativa totală este construită ca declarativa, dar e marcată în utilizarea orală de **intonație**, iar în scris **prin semnul întrebării**.

Răspunsul privește conținutul întregii interogații și constă de obicei din adverb de afirmație. **Da**, adv. de neg. **Nu** și (facultativ) din reluarea unei părți a întrebării. În cazul unei **interogative negative**, afirmația se realizează prin: **Ba da**.

-*Mergi la bibliotecă ?*

-*Te interesează istoria?*

-*Nu vii cu noi ?*

- **Da. / Nu.**

- **Da.** (*Mă interesează*)

- **Ba da.**

Frecvent, interogativa totală începe cu verbul:

-*Vine cineva?*

-*Sosește autobuzul ?*

Când are ca scop **confirmarea** (sau infirmarea) unui enunț afirmativ sau negativ, interogația se realizează prin formula interogativă : **nu-i așa ?**

E frig afară |

A făcut multe greșeli | nu-i așa?

(Nu)vă place aici |

Interogația **alternativă** (sau disjunctivă) folosește conjuncția **sau**. Impune interlocutorului un răspuns-decizie (poate indica insistența în obținerea răspunsului sau nerăbdarea vorbitorului):

Rămâi sau pleci?(Rămân)

Plecați azi sau mâine?(Mâine)

(Deci) Vii sau nu?

Te-ai hotărât sau nu ?

Interogativa totală poate avea o **nuanță dubitativă**, marcată prin formațiuni adverbiale interogative: **oare**, (**nu**) **cumva** sau prin folosirea Prezumtivului și a altor construcții cu valoare de Prezumtiv:

Oare / nu cumva | a întârziat ? A întârziat cumva ?

O fi ajuns la timp? Să fi uitat ?

4.12.2.2.2 Interogativa parțială se referă la orice parte de propoziție. Este marcată gramatical de prezența **cuvintelor interogative: pronume, adj. pron., adv.**, are ocupă primul loc în enunțul interogativ: **cine, ce, care, cât, unde, când, cum, de ce**.

Interogativele parțiale sunt marcate și de inversiunea subiectului.

Răspunsul poate fi :

Subiect (uman) : **Cine pleacă?** (*Eu, Dan,...*)

Subiect (non-uman): **Ce este pe masă ?** (*O vază; o agendă...*)

Subiect „selectat”: **Care** (*coleg / avion...*) **pleacă ?** (*Dan/ avionul de Roma*)

Compl.dir. (uman): **Pe cine așteptați?** (*Pe Dan /profesor....*)

Compl.dir. (non-uman): **Ce are Dan în mână?** (*Un pahar/ un ghid.....*)

C.c de loc : **Unde e Universitatea ?** (*La stânga; aproape.....*)

C.c. de timp : **Când /La ce oră sosește trenul?** (*Imediat/ la ora patru....*)

C.c. de mod : *Cum* vă simțiți? (Bine/nu prea bine.....)

C.c. de cauză; subord.de cauză : *De ce nu pleacă ?* (Din cauza unei răceli/
Pentru că e răcit.....) etc.

4.12.2.2 Interogativa indirectă reproduce o întrebare, sub forma unei subordonate care depinde de un termen regent cu sens de informare.

(Nu) se știe **dacă** Dan a obținut bursa. (Int. dir. – A obținut acordul?)

Am întrebat **cine /când / unde** \ pleacă? (Int. dir. – Cine pleacă?)

Obs. Prin **Interogativa retorică** (totală sau parțială) nu se solicită informații.

Conținutul formei interogative este o afirmație evidentă:

Cine nu vrea o mașină nouă ?(Toți vor)

Vedeți că a venit?

4.12.3. Propoziția imperativă exprimă un ordin, un îndemn, o rugămintă, o interdicție. E construită de obicei cu **Imperativul** (pers.2 sg., pl.), cu **Vocativul**, însoțite frecvent de adresarea politicoasă: **te rog, vă rog:**

Intrați (vă rog), \ domnule/ domnilor!

Băiete, salută când intri !

Te rog , Dane, ajută-mă!

Pentru **pers. 1 și 3** se folosește **Conjunctivul:**

Să fim atenți la numărul autobuzului !

Să nu vină dacă e răcit!

Construcții cu valoare de Imperativ :

eliptice: *Vă rog sarea!*
O clipă, te rog!
Nu vă supărați, pașaportul!
Atenție! În picioare!

impers.: *Se interzice staționarea!*
Fumatul interzis!

cu **Inf.** *A se feri de lumină !*
A se păstra la rece!

Pot avea **valoare imperativă** enunțuri cu formă **interogativă** (constituind acte de vorbire indirectă):

Poți să mă ajuți ?

Vrei să închizi fereastra?

4.12.4 Propoziția exclamativă exprimă stări afective. În scris, este marcată de semnul exclamării. Se realizează prin:

•**construcții exclamative** : *Ce* (cu valoare adv. sau adj.), *așa (de)*, *atât (de)*, schimbarea topicii (determinantul înaintea termenului regent) pentru punerea în evidență:

Ce frumos/bine...vorbește Dan!

Ce multe lucruri știe!

Așa cald s-a făcut!

• **interjecții, elipse** (cu schimbarea topicii) :

Vai de mine!

O, ai venit!

Frumoasă zi!

Interesantă idee!

4.12.5. Funcții ale tipurilor de propoziții (enunțuri).

4.12.5.1. Propoziții declarative afirmative

4.12.5.1.1 Reprezintă diverse **funcții** de comunicare

- o informare
Citesc ziarul dimineața.
v. AV 2.1.8. A AFIRMA; 2.1.10. A ANUNȚA UN FAPT
- aserțiuni negative
Nu vorbesc engleza.
v. AV 2.1.9. A NEGA
- capacitatea (abilitatea)
E capabil să rezolve problema.
v. AV 2.1.16. A DA INFORMAȚII ASUPRA CAPACITĂȚII
- acte mentale
Mă gândesc la voi.
v. AV 2.1.18. A DA INFORMAȚII ASUPRA ACTELOR MENTALE
- memoria
Nu-mi amintesc cuvântul.
v. AV 2.1.18. A DA INFORMAȚII ASUPRA ACTELOR MENTALE
- explicații
Vă explic cum se ajunge.
v. AV 2.1.20. A DA EXPLICAȚII
- justificări
N-am putut veni, am fost bolnav.
v. AV 2.1.22. A CERE JUSTIFICĂRI
- probabilitatea
Probabil ajunge mâine.
v. AV 2.2.5. A CONSIDERA UN FAPT CA PROBABIL
- necesitatea
Trebuie să aștept.
v. AV 2.2.9. A CONSIDERA UN FAPT CA NECESAR
- certitudinea
Va veni fără îndoială.
v. AV 2.2.1. A CONSIDERA UN FAPT CA SIGUR

4.12.5.1.2. Exprimă atitudini și sentimente:

- dorința, voința
Doresc o cafea.
v. AV 3.2.1.12. A EXPRIMA DORINȚA
- plăcerea, fericirea, satisfacția
Îmi place să ascult muzică.
Sunt fericit/mulțumit că am reușit.
v. AV 3.2.1.1. PLĂCEREA; 3.2.1.2. FERICIREA; 3.2.1.6. MULȚUMIREA, SATISFACȚIA
- neplăcerea, nefericirea
Nu-mi place filmul ăsta.
Sunt nefericit / trist.
v. AV 3.2.3.1. NEPLĂCEREA; 3.2.3.2. NEFERICIREA

- simpatia, admirația
Am o(deosebită) simpatie/admirație | pentru ea.
v. AV 3.2.1.5. SIMPATIA; 3.2.1.8. ADMIRAȚIA
- preferința
Prefer să merg la mare.
v. AV 3.2.1.11. PREFERINȚA
- interesul, dezinteresul
(Nu) mă interesează istoria.
v. AV 3.2.1.10. INTERESUL; 3.2.2.2. INDIFERENȚA, DEZINTERESUL
- recunoștința
Sunt recunoscător pentru ajutor/contribuție.
v. AV 3.2.1.21. GRATITUDINEA
- surpriza
Sunt surprins de reacția ta.
v. AV 3.2.2.1. PERPLEXITATEA, SURPRIZA
- speranța
Sper în reușita planului.
v. AV 3.2.1.15. SPERANȚA
- teama
Mi-e frică/teamă de câini.
v. AV 3.2.3.8. TEAMA
- regretul, deziluzia
E păcat să pierdem timpul.
v. AV 3.2.3.6. DEZILUZIA, DECEPȚIA, REGRETUL
- intenția
Am de gând să plec în Italia.
v. AV 4.16.2. INTENȚIA

4.12.5.1.3. Influențarea acțiunii :

- a da instrucțiuni
Se verifică aparatul, se introduce în priză...
v. AV 4.4.2. A DA ORDIN, INSTRUCȚIUNI, INDICAȚII
- a da sfaturi
Vă sfătuiesc să luați umbrela.
v. AV 4.5. A DA SFATURI
- a face oferte v. AV 4.9.1. A OFERI
Vă ofer locul meu.
- a ajuta
Vă pot ajuta.
v. AV 4.8.2. A ACORDA AJUTOR
- a exprima obligația, interdicția
E obligatoriu controlul medical.
Intrarea nu e permisă / e permisă numai între orele 8-12.
v. AV 4.10. OBLIGAȚIA
- a promite
(Promit) Îți cumpăr o mașină.
v. AV 4.11.5. A PROMITE
- a reclama
Am ceva de reclamat. Robinetul e defect.
v. AV 4.12. A RECLAMA; 4.19. PLÂNGEREA
- a exprima gradul de pregătire

Totul este pus la punct.

v. AV 4.17.2. A EXPRIMA GRADUL DE PREGĂTIRE

- a exprima decizia

Am hotărât: plec mâine.

v. AV 4.18.2. EXPRIMAREA DECIZIEI

4.12.5.2. Propoziții interogative

- a cere permisiunea (Inter. totale)

Îmi permiteți să fumez?

v. AV 1.3.1. CEREREA PERMISIUNII

- a cere informații asupra unui fapt (Inter.totale; parțiale; indirecte)

Călătoriți la București?

Când începe conferința?

Vreau să știu la ce oră vine acasă.

v. AV 2.1.1. A CERE INFORMAȚII ASUPRA UNUI FAPT

- a verifica un fapt, o informație (Inter.de confirmare)

Aici e gara, nu-i așa?

v. AV 2.1.7. A SE ASIGURA, A VERIFICA UN FAPT

- a cere informații asupra capacității

Știi / ești capabil / poți să rezolvi?

v. AV 2.1.15. A CERE INFORMAȚII ASUPRA CAPACITĂȚII

- a cere informații asupra actelor

v. AV 2.1.17. A CERE INFORMAȚII ASUPRA ACTELOR MENTALE

- a cere explicații (Inter.parțială)

De ce a plecat? Cum s-a întâmplat?

v. AV 2.1.19. A CERE EXPLICAȚII

- a cere clarificări

Ce vrei să spui? Ce înseamnă ...?

v. AV 6.6. A CERE CLARIFICĂRI

- a cere informații asupra atitudinilor și sentimentelor (Inter.totale, parțiale, de confirmare)

Te simți bine aici? Ce muzică vă place? E frumos aici, nu-i așa?

v. AV 3.1. A CERE INFORMAȚII ASUPRA ATITUDINILOR ȘI SENTIMENTELOR

- a cere sfaturi

Ce să fac? Unde să merg în vacanță?

v. AV 4.5.1. A CERE SFATURI

- a cere ajutor, sprijin

Cine mă ajută?

v. AV 4.8.1. A CERE AJUTOR, SPRIJIN

- a cere opinia

Ce părere ai despre film?

v. AV 5.5.1.

- a cere confirmarea înțelegerii

Ai spus că pleci?

v. AV 6.5. A CERE CONFIRMAREA ÎNȚELEGERII

- a exprima indiferența (Inter. retorică)

Crezi că mă interesează?

v. AV 3.2.2.2. INDIFERENȚA, DEZINTERESUL

- a exprima indignarea (Inter.retorică)

E posibil? Se poate așa ceva?

v. AV 3.2.3.18. INDIGNAREA

- a exprima interesul
Chiar? Serios?
v. 3.2.1.10. INTERESUL
- a sugera acțiuni (Inter.retorică)
(Nu) putem lua masa împreună? De ce să nu luăm autobuzul?
v. AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACȚIUNE
- a face oferte
(N-)aveți poftă de o înghețată?
v. AV 4.9.1. A OFERI
- a se informa asupra obligativității
Vaccinul e obligatoriu?
v. AV 4.10.2. A SE INFORMA ASUPRA OBLIGATIVITĂȚII
- a se informa asupra intenției
Vreți să veniți cu noi?
v. AV 4.16.3. A SE INFORMA ASUPRA INTENȚIEI
- a se informa asupra deciziei
Ești hotărât să pleci?
v. AV 4.18.1. A SE INFORMA ASUPRA DECIZIEI
- a invita
Acceptați să luați masa cu mine?
v. AV 4.20. INVITAȚIE

4.12.5.3. Propoziții imperative

- a cere scuze
Scuzați-mă / Iertați-mă !
v. AV 1.5.1. A CERE SCUZE
- a încuraja
*Nu-ți fie frică!
Fii liniștit!*
v. AV 3.2.1.16. ÎNCURAJAREA, LINIȘTIREA CUIVA
- a da ordine, indicații
Vorbiți! Liniște!
v. AV 4.4.2. A DA ORDIN, INSTRUCȚIUNI, INDICAȚII
- a sugera acțiuni
Să mergem la munte!
v. AV 4.6.1. A SUGERA CUIVA O ACȚIUNE
- a cere ajutor
Ajutați-mă!
v. AV 4.8.1. A CERE AJUTOR
- a cere cuiva să facă ceva
Închideți fereastra!
v. AV 4.11.1. A CERE CUIVA SĂ FACĂ CEVA
- a amenința, a avertiza
*Ai grijă !
Fiți atenți!*
v. AV 4.11.6. A AMENINȚA; 4.11.7. A AVERTIZA
- a interzice
Nu parcați aici!
v. AV 4.10.3. EXPRIMAREA INTERDICȚIEI
- exortării
Hai! Încearcă !

v. AV 4.7. EXORTAȚIA

4.12.5.4. Propoziții exclamative

- a face urări (excl. eliptice)
La mulți ani!
Drum bun!
v. AV 1.6. URĂRI
- plăcerea, fericirea
Ce mult îmi place! Ce bucurosi sunt!
v. AV 3.2.1.1. PLĂCEREA; 3.2.1.2. FERICIREA
- satisfacția, entuziasmul
Bravo! Excelent! Extraordinar! Minunat!
v. AV 3.2.1.6. MULȚUMIREA, SATISFACȚIA, BUCURIA; 3.2.1.7. ENTUZIASMUL
- admirația
Ce om! Ce inteligență!
v. AV 3.2.1.8. ADMIRAȚIA
- interesul v. AV 3.2.1.10. INTERESUL
Ce interesant!
Nu vorbi!
- surpriza, perplexitatea
Ce surpriză!
Incredibil!
v. AV 3.2.2.1. SURPRIZA, PERPLEXITATEA
- neplăcerea, nefericirea, deziluzia
Ce neplăcut!
Ce trist!
Ce păcat!
v. AV 3.2.3.1. NEPLĂCEREA; 3.2.3.2. NEFERICIREA; 3.2.3.5. DEZILUZIA,
DECEPTIA, REGRETUL
- teama : *Ce spaimă!*
v. AV 3.2.3.8. TEAMA
- iritarea: *La naiba!*
v. AV 3.2.3.12. IRITAREA
- nerăbdarea : *Gata! Termină!*
v. AV 3.2.3.15. NERĂBDAREA

Indice Alfabetico

INDICE ALFABETIC

Indicele alfabetic înregistrează în ordine alfabetică unitățile lexicale din capitolele:

- **Acte de vorbire:** AV
- **Noțiuni generale:** NG
- **Noțiuni specifice :** NS

În total aproximativ 2900 de cuvinte.

Pentru fiecare unitate lexicală este indicat capitolul în care apare, cu majuscule în cursive: AV, NG, NS (v. mai sus).

Poziția în interiorul capitolului este precizată prin indice numeric (Pentru sistemul indicilor numerici v., la fiecare Capitol, Introducerea și Cuprinsul).

De exemplu:

admira AV 3.2.1.8. trimite la capitolul *Acte de vorbire*, la 3.2.1.8 (Atitudini și sentimente pozitive. Admirația).

amânare NG 4.7. trimite la *Noțiuni generale*, la 4.7. (Timpul. Amânare, întârziere)

aliment NS 6.2. trimite la *Noțiuni specifice*, la 6.2. (Hrană și băutură)

Sunt posibile trimiteri multiple pentru o unitate (în interiorul aceluiași Capitol sau la Capitole diferite).

De exemplu:

amabil AV 2.1.1. AV 4.11.1 NS 1.17.

Nu s-au înregistrat absolut toate ocurențele unui cuvânt în corpul celor trei Capitole, au fost înregistrate acele ocurențe relevante pentru o realizare funcțională (la *Acte de vorbire*) sau pentru un context noțional (la *Noțiuni generale*, *Noțiuni specifice*).

Indicațiile din paranteze precizează clasa morfologică numai acolo unde au fost considerate necesare clarificări legate de utilizare. De ex. se menționează formalizarea (parțială) a calității de adjectiv pronominal sau de pronume în cazul demonstrativului :

acest (*adj. dem.*)

acesta (*pron./adj. dem.*)

sau se înregistrează posibilitatea utilizării ca adverb sau adjectiv :

destul (*adj.*)

destul (~ *de, adv.*)

Este precizată clasa morfologică în cazul unor omonimii :

dar (*subst.*)

dar (*conj.*)

Unele cuvinte, care în utilizare primesc valori morfologice diferite, au fost înregistrate pentru fiecare valoare manifestată în realizările funcționale sau noționale:

drept (*adj.*) NS 15.3

drept (*adv.*) NS 11.1

drept (*subst.*) AV 5.9.

INDICE

A

- abandona** NS 15.2.
abdomen NS 10.1.
absent NG 2.2. NS 2.6.
absenta NS 2.6.
absolvent NS 1.10. NS 2.1.
absolvi NS 1.10. NS 2.1.
ac NS 10.6.
acasă NS 5.1.
acclerație NS 8.7.
accelera NG 3.3.5.
accent AV 6.8. NS 3.1.
accentua AV 5.16.
accepta AV 4.9.1. AV 4.20.2. NG 6.3.4.
acces NS 11.4.
accesibil NS 9.1.
accident NS 8.5.
accidenta NS 8.5. NS 8.7.
acel (adj. dem.) NG 1.4.
acela (pron./adj.dem.) NG 1.4.
aceiași NG 1.4.
acest (adj. dem.) NG 1.4.
acesta (pron./adj.dem.) NG 1.4.
acid NS 10.6.
acoladă AV 6.8.
acolo NG 3.1.2.
acoperiș NS 5.2.
acord AV 2.1.25. NS 15.1.
acru NG 6.1.10.
act NS 1.1. NS 13.5.
activ NS 1.17.
activa NS 14.5.
activitate NS 14.5.
actor NS 7.7. NS 13.5.
actriță NS 13.5.
actualitate NS 13.4.
acum NG 4.3.
adânc NS 3.4.1.
adâncime NG 3.4.1.
adevărat AV 2.1.7. AV 2.2.2. NG 6.3.7.
adeverință NS 11.7.
adică AV 5.12.
adjectiv NS 3.1.
administrator NS 7.3.
administrație NS 15.1.
admira AV 3.2.1.8.
admirație AV 3.2.1.8.
admis NG 6.3.9. NS 2.4.
admite NG 6.3.4.
admitere NS 2.4.
adolescent NS 1.5.
adormi NS 10.2.
adresă NS 1.1.
aduce NG 3.3.1.1. NS 6.3.
adult NS 1.5.
aduna (a (se) ~) NS 2.6. NS 14.5.
adunare NS 14.5.
adverb NS 3.1.
aeroport NS 11.4.
afară NG 3.1.1.
afiliat NS 7.3.
afină NS 6.4.
afirma AV 5.19.
afla AV 2.1.10. NS 5.8.
afla (a se~) NG 3.1.1.
Africa NS 15.3.
african NS 15.3.
afuma NS 9.6.
afumat NS 9.2.
agenție NS 11.3.
agita NS 12.2.
agitat NS 13.10.
agricol NS 15.2.
agricultor NS 7.7.
agricultură NS 1.12. NS 15.2.
aici NG 3.1.2.
ajunge NG 3.3.1. NG 6.3.15. NS 11.1.
ajuta AV 3.2.1.18. AV 4.8.1.
ajutor AV 4.8.1. NS 7.5.
al (art. gen. pos.) NG 1.9.
alaltăieri NG 4.3.
alb NG 6.1.3. NS 1.18.
albastru NG 6.1.3. NS 1.18.
albi NG 6.1.3.
albină NS 4.3.
alcool NS 10.6. NS 11.6.
alee NS 1.2.
alege AV 3.2.1.11. NS 15.3.
alerga NG 3.3.1. NS 13.8.
aliat NS 15.3.
alifie NS 10.6.
aliment NS 6.2.
alimenta NS 8.4. NS 8.6.
alineat AV 6.8.
alo AV 1.1.3.2.1.

alt(ul) (*adj.pron./pron. nehot.*) NG 1.6.
altceva NG 1.6.
altcineva NG 1.6.
altundeva NG 3.1.1.
aluminiu NG 6.1.4.
alună NS 6.4.
amabil AV 2.1.1. AV 4.11.1. NS 1.17.
amant NS 14.2.
amar NG 6.1.10.
amator NS 1.16.
amâna NG 4.7.
amânare NG 4.7.
amândoi NG 5.2.4.1.
ambasador NS 15.3.
ambitios NS 1.17.
ambreiaj NS 8.7.
ambulantă NS 10.7.
amenda NS 8.5.
amendă NS 8.5. NS 11.5.
amenința AV 4.11.6.
America NS 15.3.
american NS 15.3.
amesteca NS 6.4. NS 12.2.
amesteca(a se~) NG 3.3.1.
amfiteatru NS 2.6.
amiază NG 4.1.
amigdale NS 10.1.
aminti (a-și~) AV 2.1.17.
an AV 1.1.1.3. NG 4.2. NS 1.5.
analiza NS 2.6.
analiză NS 2.6.
ananas NS 6.4.
angajat NS 1.12.
animal NS 4.3.
aniversare NS 1.4.
anomalie NG 6.3.8.
anormal NG 6.3.8.
anotimp NG 4.2. NS 4.4. NS 4.5.
antebraț NS 10.1.
antialergic NS 10.6.
antibiotic NS 10.6.
antic NG 6.1.5.2. NS 13.6.
antigripal NS 10.6.
antinevralgic NS 10.6.
antipatic AV 3.2.3.3. NS 1.17.
antipatiza AV 3.2.3.3.
antrenor NS 7.7.
antreu NS 6.4.
anual NG 4.8. NS 13.7.
Anul Nou NS 4.5.
anunț NS 13.7.
anunța AV 2.1.10. AV 5.19.
aparate NS 7.3.
aparent AV 2.2.4.
aparență NS 1.18.
apartament NS 1.2. NS 5.1.
aparține NG 7.6.
apă NS 6.4. NS 10.6.
apărea NG 3.3.1.
apel NS 8.2.
apendice NS 10.1.
apleca(a se ~) NS 12.1.
apoi AV 2.1.20. AV 5.14.
aprecia AV 3.2.1.8.
aprilie NS 4.5.
aprinde NS 5.5. NS 9.6. NS 12.2.
aproape NG 3.1.2. NG 3.2. NG 5.2.4.2. NS 11.1.
aproba AV 2.1.25. AV 4.3.1.
apropia NG 3.3.4.
aproximativ NG 5.2.1.
aprozar NS 9.1.
apuca(a se ~) NG 4.15.
ar NG 3.4.3.
arab NS 11.6.
aragaz NS 5.4.
arahidă NS 6.4.
aramă NG 6.1.4.
aranja NS 6.2. NS 14.1.
arăta AV 2.1.19. NS 9.1. NS 13.4.
arbore NS 4.3.
arbust NS 4.3.
ardei NS 6.4.
argint NG 6.1.4.
arhitect NS 7.7. NS 13.6.
arhitectură NS 7.7. NS 13.6.
aripă NS 15.3.
aritmetică NS 2.3.
armată NS 15.1.
armă NS 11.6. NS 15.1.
armistițiu NS 15.1.
aromat NG 6.1.10.
artă NS 7.7. NS 13.6.
articol NS 3.1. NS 13.7.
artist NS 7.7. NS 13.5.
artizanat NS 7.7.

arunca NS 15.1.
ascensor NS 5.2.
asculta AV 1.1.4.2. NS 3.1.
aseară NG 4.3.
asemăna(a se~) NG 7.5.1.
asemănător NG 7.5.1.
Asia NS 15.3.
asiatic NS 15.3.
asigurare NS 7.5.
asistență NS 7.5.
asociat NS 14.5.
asociație NS 13.8. NS 14.5.
asorta NS 9.3.
aspect NS 1.18.
aspira NS 5.5.
aspirator NS 5.5.
aspirină NS 10.6.
asta NG 1.13.
astăzi NG 4.3.
astfel NG 7.3.9.
astru NS 4.4.
așa AV 2.1.7. AV 4.7.2. NG 5.2.4.3.
așeza NS 12.1.
așezare NS 4.2.
aștepta NG 7.4.1. NS 8.2. NS 14.1.
așternut NS 5.3.
atât (adj.pron./pron nehot.) NG 5.2.4.1.
atât (adv.) NG 5.2.4.1.
ateism NS 1.15.
atelier NS 8.7.
atent NS 2.6.
atenție AV 4.11.7. NS 2.6.
atenționă NS 12.3.
ateriza NS 11.4.
atestat NS 2.2.
ateu NS 1.15.
atletism NS 13.8.
atrage NG 3.3.1. NS 12.2.
atribut NS 3.1.
atunci NG 4.3.
au (interj.) NS 10.4.
audio-vizual NS 3.2.
august NS 4.5.
aulă NS 2.6.
aur NG 6.1.4.
autentic NG 6.1.6.
autogară NS 11.4.
autor NS 2.5. NS 13.7.

autostradă NS 11.5.
autoturism NS 11.5.
auzi AV 1.1.4.2. AV 2.1.10. NG 6.1.9.
avansa NG 3.3.1. NS 7.6.
avea AV 1.2.1. AV 2.1.1. NG 2.1. NG 2.4.
NG 7.6.
aversiune AV 3.2.3.3. AV 3.2.3.17.
avertiza AV 4.11.7.
aviație NS 15.3.
avocat NS 7.7.
avocatură NS 7.7.

B

babă NS 1.5.
bacalaureat NS 2.1.
baftă AV 1.6.1.
bagaj NS 6.1.
baie NS 5.2.
bal NS 13.9.
balerin NS 13.5.
balet NS 13.5.
balonzaid NS 9.3.
banană NS 6.4.
bancă NS 2.6. NS 8.4.
banchetă NS 8.7.
bancnotă NS 8.4.
bancomat NS 8.4.
bani NS 8.4. NS 15.2.
bar NS 6.2.
barbă NS 10.1.
barieră NS 11.5.
bască NS 9.3.
baschet NS 13.8.
bascheți NS 9.3.
basma NS 9.3.
bate NS 6.4.
baterie NS 8.6.
baza(a se~) AV 3.2.1.18.
băga NS 8.6.
băiat NS 1.6.
bărbat NS 1.5.
bărbie NS 10.1.
bărbier NS 7.7.
bărbieri NS 10.3.
bătrân NS 1.5.
băutură NS 6.4.
bea NS 6.4.

beat NS 6.5.
bec NS 5.5.
benign NS 10.4.
benzină NS 11.5.
benzinărie NS 8.6.
berărie NS 6.2.
bere NS 6.4.
beretă NS 9.3.
biblioraft NS 9.7.
bibliotecar NS 2.5. NS 13.7.
biblioteca NS 2.5. NS 13.7.
bichini NS 9.3.
bicicletă NS 11.5.
biftec NS 6.4.
bijuterie NS 9.1.
bilateral NS 15.1.
bilă NS 10.1.
bine AV 1.1.1.2. AV 1.6.1. NG 6.3.4. NG 6.3.7. NS 1.11. NS 3.3.
bineînțeles AV 1.3.2. AV 2.1.2.1. NG 6.3.8.
biologie NS 2.3. NS 7.7.
birou NS 1.12. NS 5.2. NS 7.2.
biscuiți NS 9.2.
biserică NS 1.15. NS 13.6.
bizar NG 6.3.8.
blană NS 9.3.
blazer NS 9.3.
bloc NS 5.1.
blocaj NS 11.5.
blond NS 1.18.
bluză NS 9.3.
boală NS 10.4.
bogat NG 6.3.1. NS 1.18. NS 15.2.
bogăție NS 15.2.
bolnav NS 6.5.
bombă NS 15.1.
bon NS 7.5. NS 9.1.
bord NS 8.7.
botez NS 1.15.
boteza NS 1.15.
botine NS 9.3.
braț NS 10.1.
bravo AV 1.8.1.
brânză NS 6.4.
brichetă NS 9.5.
bridge NS 13.9.
brunet NS 1.18.
brusc NG 4.18.

brutar NS 7.7.
bucătărie NS 5.2.
bucura(a se ~) AV 1.2.2. AV 3.2.1.2.
bucurie AV 3.2.1.2.
budism NS 1.15.
bufet NS 6.2.
buletin NS 1.1.
buletin meteo(rologic) NS 4.4.
bulevard NS 1.2.
bun AV 1.1.1.1. NS 1.17.
bunic NS 1.14.
bunică NS 1.14.
burete NS 10.3.
burlac NS 1.7.
bursă NS 2.5.
bursier NS 2.5.
burtă NS 10.1.
buton NS 8.7.
buză NS 10.1.

C

ca AV 6.15. NG 5.3. NG 6.1.1. NG 7.5.1.
cabină NS 8.2.
cabinet NS 7.2.
cacao NS 6.4.
cadou NS 14.1.
cafea NS 6.4. .
cafenea NS 6.2.
caiet NS 2.6.
caisă NS 6.4.
cal NS 4.3. NS 11.5.
cald NG 6.1.14. NS 4.2. NS 10.2.
calm AV 3.2.1.19. NS 1.17.
calma AV 3.2.1.19.
cam NG 5.2.1.
camion NS 11.5.
camping NS 5.1.
canal NS 5.5. NS 13.4.
canalizare NS 5.5.
cană NS 5.4.
caniculă NS 6.1.14.
cantină NS 6.2.
cap NS 10.1.
capabil AV 2.1.15. NG 6.3.12.
capacitate NG 3.4.5. NG 6.3.12. NS 2.1.
capelă NS 1.15.
capital NS 15.2.

capitalism NS 15.2.
capitaliza NS 8.4.
capitol AV 6.8. NS 13.7.
capotă NS 8.7.
caracter NS 1.17.
card NS 8.4.
cardiolog NS 10.6.
care NG 1.5.
carieră NS 7.6.
carne NS 6.4.
carnet NS 8.4.
carnet de student NS 1.1.
caroserie NS 8.7.
carte NS 2.6. NS 3.1.
carte de identitate NS 1.1.
carte poștală NS 8.1.
cartelă NS 8.2.
cartier NS 4.1.
cartof NS 6.4.
carton NG 6.1.4.
cartuș NS 9.7. NS 15.1.
casant NG 6.1.5.1.
casă NS 5.1.
casetă NS 13.4.
casetofon NS 13.4.
castel NS 13.6.
caș NS 6.4.
cașcaval NS 6.4.
cașete NS 9.5.
catastrofă NS 15.1.
catâr NS 1.17.
catedrală NS 1.15. NS 13.6.
catedră NS 2.6.
categorie NS 7.3.
catolic NS 1.15.
catolicism NS 1.15.
caz NS 3.1.
căciulă NS 9.3.
cădea NG 6.3.9. NS 2.4.
călare NS 11.5.
călărie NS 13.8.
călător NS 11.4.
călători NG 3.3.1. NS 11.6.
călătorie NS 11.3. NS 11.6.
călcâi NS 10.1.
căldură NG 6.1.14. NS 4.4.
călugăr NS 7.7.
cămară NS 5.2.
cămașă NS 9.3.
cămin NS 5.1.
căprioară NS 9.2.
căprui NS 1.18.
căpșună NS 6.4.
căra NS 12.2.
cărunt NS 1.18.
căruță NS 11.5.
căsători (a se~) NS 13.9. NS 14.2.
căsătorie NS 1.15.
căsătorit NS 1.7.
căsuță NS 8.1.
către NG 3.3.2.
căuta NS 11.1.
câine NS 4.3.
câmp NS 4.3.
câmpie NS 4.1.
când AV 2.1.3. NG 4.4.4.
cântar NG 3.4.4.
cântăreț NS 13.5.
cântări NG 3.4.4. NS 1.18.
cântec NS 13.5.
cârciumă NS 6.2.
cârnaț NS 9.2.
câștiga NG 6.3.9. NS 13.8.
cât AV 2.1. NG 1.5.
câte (num.distr.) NG 5.1.
câteodată NG 4.8.
câtva NG 1.6.
CD NS 13.4.
ce AV 1.1.4.1. AV 2.1.3. AV 3.2.1.8. NG 1.5.
ce (de ~ ? inter.) AV 2.1.19.
ceafă NS 9.2. NS 10.1.
ceai NS 6.4. NS 10.6.
ceapă NS 6.4.
cearșaf NS 5.3.
ceas NG 4.3. NS 8.7.
ceașcă NS 5.4.
ceață NS 4.4.
cec NS 8.4.
ceda AV 4.14.
ceferist NS 11.4.
cel (art.dem.adj.) NG 1.10.
celălalt NG 1.4.
celebra NS 13.9.
celebru NS 13.10.
celibatar NS 1.7.

centimetru *NG 3.4.2.*
centrală *NS 5.5.*
centru *NS 13.5. NS 4.1.*
centură *NS 8.7.*
ceramică *NG 6.1.4.*
cerceta *NS 2.1.*
cercetător *NS 2.1.*
cere *AV 5.6. AV 5.19. NG 2.6. NS 2.5. NS 14.4.*
cerebral *NS 10.4.*
cerere *NS 2.5.*
cerneală *NS 9.7.*
certificat *NS 1.1. NS 2.2.*
certitudine *AV 6.1.1.1.*
cetățean *NS 11.7. NS 15.3.*
cetățenie *NS 11.7.*
ceva *NG 1.6.*
chef *AV 3.2.1.12. NS 13.9.*
cheie *NS 6.1.*
chel *NS 1.18.*
chelner *NS 7.7.*
cheltui *NS 9.1.*
cheltuială *NS 5.6. NS 9.1.*
chema *AV 1.2.3. NS 8.2.*
chema (a-l ~) *NS 1.1.*
chestie *NG 1.14. NS 9.4.*
chiar *AV 3.2.1.10. AV 5.16. NG 6.3.5.*
chibrit *NS 9.6.*
chiflă *NS 6.4.*
chiftea *NS 6.4.*
chiloți *NS 9.3.*
chimie *NS 2.3.*
chiriaș *NS 5.1.*
chirie *NS 5.1.*
chitanță *NS 9.1.*
chitară *NS 13.5.*
chiuvetă *NS 5.5.*
ci *NG 7.7.3.*
ciclism *NS 13.8.*
cina *NS 6.1.*
cină *NS 6.4.*
cine *AV 2.1.3. AV 2.1.13. NG 1.5.*
cinema(tograf) *NS 13.5.*
cinematografie *NS 7.7.*
cineva *NG 1.6.*
cioban *NS 7.7.*
ciocni *NS 11.5. NS 14.1.*
ciocolată *NS 6.4.*
ciorapi *NS 9.3.*
ciorbă *NS 6.4.*
circ *NS 13.5.*
circa *NG 5.2.1.*
circula *NG 3.3.1. NS 8.7.*
circulație *NS 11.5.*
cireașă *NS 6.4.*
cita *AV 6.16.*
citi *NS 2.6. NS 3.1. NS 13.7.*
citire *NS 2.3.*
ciudat *NG 6.3.8.*
ciupercă *NS 6.4.*
civil *NS 15.1.*
cizme *NS 9.3.*
clar *AV 6.2.*
clasă *NS 2.1.*
clasic *NS 13.5.*
clasificare *NS 2.4.*
clăți *NS 10.3.*
clătită *NS 6.4.*
client *NS 6.2.*
climat *NS 4.4.*
climă *NS 4.4.*
clinică *NS 7.2.*
clipă *AV 5.6. NG 4.2.*
closet *NS 10.3.*
club *NS 13.8. NS 14.5.*
coace *NS 6.4.*
coaliție *NS 15.3.*
coapsă *NS 10.1.*
coase *NS 9.4. NS 12.2.*
coastă *NS 10.1.*
coborî *NG 3.3.1. NG 3.3.4. NS 11.1. NS 11.4.*
cocoș *NS 1.17. NS 4.3.*
cod *NS 6.4.*
cod (~ poștal) *NS 1.2.*
cofetărie *NS 6.2.*
colac *NS 9.2.*
colanți *NS 9.3.*
colecționar *NS 13.3.*
coleg *NS 2.6.*
colegiu *NS 2.1.*
colet *NS 8.1.*
coloană *NS 10.1.*
colocviu *NS 2.4.*
comanda *NS 6.3.*
combustibil *NS 11.5.*

comercial NS 15.2.
comerciant NS 7.7.
comerț NS 7.7. NS 15.2.
comic NS 13.10.
comod NS 5.7.
compartiment NS 11.1.
compătimi AV 3.2.3.9.
complement NS 3.1.
completa NS 8.1.
compleu NS 9.3.
complicat NS 13.10.
compliment AV 1.1.2.
compoziție NS 3.1.
comprimat NS 10.6.
compromis NS 15.1.
compunere NS 3.1.
computer NS 2.6.
comună NS 1.2. NS 4.1.
comunicativ NS 3.2.
comunism NS 15.2.
comunist NS 15.3.
concediu NS 11.2.
concentra NS 2.6.
concert NS 13.5.
concluzie AV 5.18.
concomitent NG 4.4.4.
concurență NS 15.2.
condimentat NG 6.1.10.
condiment NS 6.4.
condoleanță AV 1.7.1.
conduce NG 3.3.1.1. NS 8.7. NS 15.3.
conductă NS 5.5.
conferință NS 2.1. NS 15.1.
confirma AV 5.19.
conflict NS 7.4. NS 15.1.
conflictual NS 15.1.
conforma NS 7.4.
confortabil NS 5.7.
congelator NS 5.4.
coniac NS 6.4.
conjugare NS 3.1.
conjuncție NS 3.1.
conopidă NS 6.4.
considera AV 4.1.2.
considerație AV 1.1.3.3.2.
consistent NS 6.5.
constipație NS 10.4.
constituție NS 15.3.

construcție NS 7.7.
consulta NS 2.5. NS 10.6.
consultație NS 2.1.
consum NS 15.2.
consuma NS 5.6. NS 15.2.
cont NS 8.4.
conta AV 2.1.6. AV 3.2.1.18. AV 3.2.2.2.
NG 6.3.11.
contabil NS 7.7.
contagios NS 10.4.
continua AV 5.2. NG 4.9. NS 11.1.
contor NS 5.5. NS 8.7.
contra NS 9.1.
contract NS 5.6.
contravenție NS 11.5.
control NS 11.6.
controlor NS 11.4.
conveni NG 6.3.6.
convenție NS 15.1.
conversa NS 14.2.
conversație NS 14.2.
convorbire NS 8.2.
copac NS 4.3.
copia NS 2.6.
copie NS 2.6.
copil NS 1.7.
cordoan NS 9.3.
corect NG 6.3.7.
corecta NS 2.6. NS 3.4.
corectare NS 2.6.
coresponda NS 8.1.
corespondență NS 8.1.
coridor NS 5.2.
corn NS 6.4.
corp NS 10.1.
cort NS 6.1.
corupe NS 15.2.
corupt NS 15.2.
corupție NS 15.2.
cost NS 15.2.
costa NG 6.3.2. NS 9.1.
costiță NS 9.2.
costum NS 9.3.
coș NS 5.2.
coșmar NS 10.2.
cot NS 10.1.
cotă NS 2.5.
coti NS 11.1.

cotidian NG 4.8. NS 13.7.
cotiza NS 7.3.
cotizație NS 7.3.
cotlet NS 9.2.
covrig NS 9.2.
cozonac NS 9.2
cramă NS 6.2.
crap NS 6.4.
cratiță NS 5.4.
cravată NS 9.3.
Crăciun NS 1.15. NS 4.5.
crede AV 3.2.1.17. AV 3.2.3.10. AV 4.1.1.
NS 1.15.
credincios NS 1.15.
credință AV 3.2.1.17. NS 1.15.
credit NS 5.6. NS 8.4.
creier NS 9.2. NS 10.1.
creion NS 2.6. NS 9.7.
cremă NS 9.5. NS 10.2.
cremătură NS 9.2.
crește NG 6.1.14. NS 7.5. NS 8.4.
creștin NS 1.15. NS 15.3.
creștinism NS 1.15.
cretă NS 2.6.
creț NS 1.18.
crimă NS 8.5.
criminal NS 8.5.
cristal NG 6.1.4.
critică NS 13.7. NS 15.1.
criză NS 15.1.
croi NS 12.2.
cronic NS 10.4.
cu AV 6.8. NG 3.3.1.1. NG 7.3.5.
cub NG 3.4.5.1
culca NS 12.1.
culoare NG 6.1.3.
cum AV 2.1.3. AV 2.1.13. AV 2.1.19. AV
6.2. NG 7.3.9. NS 3.3.
cumnat NS 1.14.
cumnată NS 1.14.
cumpăra NS 8.4.
cumpărare NS 8.4.
cumpărător NS 9.1.
cunoaște AV 1.2.1. NS 1.11.
cunoștință AV 1.2.2. NS 14.1.
cuptor NS 5.4.
curaj AV 3.2.1.16.
curat NG 6.1.6. NS 4.2.

curăța NS 5.5.
curând AV 1.1.1.3. NG 4.3.
curbă NS 11.5.
curcan NS 4.3.
curea NS 9.3.
curge NS 10.4.
curier NS 8.1.
curs NS 1.10. NS 2.1.
curse NS 13.8.
curte NS 5.2.
cușetă NS 11.4.
cutie NS 8.1.
cuțit NS 5.4.
cuvânt AV 5.7. NS 3.1.
cuveni (a se ~) AV 2.2.9.
cuvertură NS 5.3.

D

da AV 2.1.2.1. AV 4.6.2. AV 6.1.1.1.
da (a-și ~ seama) NS 12.3.
dacă AV 2.2.13.
dans NS 13.5.
dansa NS 13.5. NS 14.1.
dansatoare NS 13.5.
dansator NS 13.5.
dar (conj.) AV 4.20.3. NG 7.7.3.
dar (subst.) NS 14.1.
dată (~a nașterii) NG 4.1. NS 1.4.
datorie NS 7.4.
dânsul NG 1.1.
de NG 4.3.1. NG 7.3.1. NS 7.3.
de la NS 7.3.
deal NS 4.1.
deasupra NG 3.1.2.
debara NS 5.2.
debit NS 8.4.
decadă NG 4.19.
decalitru NG 3.4.5.1.
decât AV 4.10.3. NG 5.3.
decembrie NS 4.5.
deceniu NG 4.2.
deceție AV 3.2.3.6.
deceționat AV 3.2.3.6.
deci AV 5.18.
decide AV 4.18.1.
decilitru NG 3.4.5.1.
decimetru NS 3.4.2.

decizie AV 4.18.1.
declara AV 5.19. NS 8.5. NS 11.6.
declarație NS 8.5. NS 11.6.
decola NS 11.4.
degeaba NG 6.3.10.
deget NS 10.1.
deja NG 7.4.2.
dejun (micul ~) NS 6.1. NS 6.4.
deloc AV 2.1.2.2. NS 3.6.
demara NS 11.5.
demisec NG 6.1.10.
demisol NS 5.2.
democrație NS 15.3.
demodat NG 6.1.5.2. NS 9.3.
denivelare NS 11.5.
dentar NS 10.6.
deoarece AV 2.1.22.
deodată NG 4.18.
deodorant NS 10.3.
deosebi NG 7.5.1.
deosebit NS 11.3.
departe NG 3.1.2. NG 3.2. NS 11.1.
depăși AV 5.6. NS 11.5.
depășire NS 11.5.
depinde AV 4.13.
deplasa(a se~) NS 12.1.
depozit NS 8.4. NS 8.6.
deprimat AV 3.2.3.13.
depunător NS 8.4.
depune NS 8.4. NS 12.2.
deputat NS 7.7. NS 15.3.
deranja AV 1.3.1. NS 9.4.
deranjamente NS 8.2.
dermatolog NS 10.6.
des(adj.) NS 1.18.
des(eori)(adv.) NG 4.8.
descălța NS 9.3.
descărca NS 12.2.
deschide NS 5.5.
deschis NS 13.8.
descoase NS 12.2.
descuia NS 12.2.
deseară NG 4.3.
desen NS 2.3. NS 13.6.
desena NS 13.6.
desfășura NG 2.4.
desigur AV 1.3.2. AV 4.3.2. NS 14.4.
despărți NS 12.2. NS 14.2.
despărțire NS 14.2.
despre AV 5.4.1.
destinatar NS 8.1.
destinație NS 11.4.
destul(adj.) NG 5.2.4.1. NG 5.2.4.2. NG 6.3.15.
destul(~ de, adv.) NS 3.6.
deștept NS 1.17.
deșteptător NS 6.1.
detesta AV 3.2.3.17. AV 3.2.3.19.
deveni NG 4.18.
devreme NG 4.3.2. NS 11.2.
dezarmare NS 15.1.
dezbate NS 15.1.
dezbateri NS 15.1.
dezbrăca(a se ~) NS 9.3.
dezgusta AV 3.2.3.4.
deziluzie AV 3.2.3.6.
dezinfecta NS 10.4.
dezlipi NS 12.2.
diabet NS 10.4.
diagnostic NS 10.6.
diagnostica NS 10.6.
diaree NS 10.4.
dicta NS 2.6. NS 3.1.
dictare NS 2.6.
dicționar NS 3.1. NS 3.3.
dietă NS 10.6.
diferit NG 7.5.1.
dificil AV 2.2.11. NG 6.3.16.
dificultate NG 6.3.16. NS 3.4.
dimineață AV 1.1.1.1. NG 4.2.
din NG 3.1.2. NG 3.3.3.
dincolo NG 3.1.2.
dinspre NG 3.3.4.
dinte NS 10.1.
diplomat NS 7.7.
diplomație NS 7.7.
diplomă NS 2.1.
director NS 2.5. NS 7.7.
direcție NG 3.3.2.
dirijor NS 13.5.
disc NS 13.4.
dischetă NS 9.7.
disciplină NS 2.6.
discotecă NS 6.2. NS 13.5.
discuta NS 14.2.
discuție NS 14.2.

dispărea NG 3.3.1.
displăcea AV 3.2.3.1.
dispoziție NS 10.2.
dispus AV 4.20.1.
distanță NG 3.2.
distra(a se ~) NS 14.1.
diviza NS 15.1.
divorțat NS 1.7.
doamnă AV 1.1.3.1. NS 1.1.
doctor NS 2.1. NS 7.7.
doctorat NS 2.1.
document NS 1.1.
documentar NS 13.4.
doime NG 5.1.
dolar NS 8.4. NS 11.6.
domestic NS 4.3.
domn AV 1.1.3.1. NS 1.1.
domnișoară AV 1.1.3.1.
domnișoară NS 1.1.
dori AV 1.6.1. AV 2.1.1. AV 3.2.1.12. AV 4.9.1. AV 4.16.1. NG 6.3.6.
dorință NG 6.3.6.
dorit NS 13.10.
dormi NS 10.2.
dormitor NS 5.2.
dosar NS 9.7.
dracu AV 3.2.3.12.
drag AV 1.1.3.1.
dragoste AV 1.1.3.3.2. NS 14.2.
drajeu NS 10.6.
dramaturgie NS 13.7.
drăguț AV 4.11.1. NS 13.10.
dreapta (în/la ~, loc.adv./prep.) NG 3.1.2. NS 11.1.
drept (adj.) NS 15.3.
drept (adv.) NS 11.1.
drept (subst.) AV 5.9. NS 15.3. NS 11.1.
dreptate NS 15.2.
dreptunghiular NG 6.1.1.
drog NS 11.6.
drogherie NS 9.1.
drum AV 1.6.1. NS 11.5.
dublu NG 5.1.
duce (a (se) ~) NG 3.3.1. NG 3.3.1.1. NS 12.1.
dulap NS 5.3.
dulce NG 6.1.10.
duminică NS 4.5.

după AV 5.10. AV 5.14. NG 3.1.2.
dur NG 6.1.5.1. NS 7.7.
dura NG 4.3.1.
durată NG 4.3.1.
durea (a-l ~) AV 3.2.3.20. NS 10.4.
durere AV 3.2.3.1. NS 10.4.
dureros NS 10.4.
duș NS 5.5. NS 10.3.
dușman NS 15.3.
duzină NG 5.1.

E

ea NG 1.1.
echipă NS 13.8.
ecograf NS 10.6.
ecologist NS 15.3.
economie NS 2.3. NS 7.7. NS 15.2.
economisi NS 8.4.
economist NS 7.7.
editor NS 2.5.
educator NS 2.1. NS 7.7.
educație NS 2.
egal AV 3.2.2.2. NS 13.8. NS 15.2.
egalitate NS 13.8. NS 15.2.
ei NG 1.1.
el NG 1.1.
elastic (adj.) NG 6.1.5.1.
ele NG 1.1.
electoral NS 15.1.
electric NS 15.2.
electrician NS 7.7. NS 8.7.
electricitate NS 5.5.
electrocardiograf NS 10.6.
electrocardiogramă NS 10.6.
elev NS 2.1.
emisiune NS 13.4.
energie NS 15.2.
enerva AV 3.2.3.12. NS 10.2.
entorsă NS 10.4.
entuziasmat AV 3.2.1.7.
eroare NS 2.6.
eseu NS 13.7.
est NG 3.1.1. NS 11.1.
eșarfă NS 9.3.
eșec NS 7.6.
etaj NS 5.2.
etc. AV 5.14.

eu *NG 1.1.*
euro *NS 8.4. NS 11.6.*
Eurocity *NS 11.4.*
Europa *NS 15.3.*
european *NS 15.3.*
evaluare *NS 2.4.*
evident *AV 2.2.1.*
exact *NG 5.2.2.*
examen *NS 2.4.*
examinare *NS 2.4.*
excelent *AV 1.8.1.*
exemplifica *AV 5.15.*
exemplu *AV 5.15.*
exercițiu *NS 2.6.*
exersa *NS 2.6.*
exigent *NS 7.7.*
exista *NG 2.1.*
expedia *NS 8.1.*
expeditor *NS 8.1.*
experiență *NS 7.6.*
expira *NS 8.4.*
expirare *NS 11.7.*
expirat *NS 11.7.*
explica *AV 2.1.19. NS 2.6. NS 3.3.*
explicație *AV 2.1.21. NS 2.6.*
export *NS 15.2.*
exporta *NS 11.6. NS 15.2.*
expoziție *NS 13.6.*
exprima *NS 3.5.*
extrage *NS 8.4.*
extras *NS 8.4.*

F

fabrică *NS 1.12.*
face *NG 1.12. NS 2.1.*
facil *NG 6.3.16.*
facilitate *NG 6.3.16.*
factură *NS 9.1.*
facultate *NS 2.1.*
facultativ *NS 2.1.*
fad *NG 6.1.10.*
fals *AV 2.2.3. NG 6.1.6. NG 6.3.7.*
familie *NS 1.14.*
farfurie *NS 5.4. NS 6.4.*
farmacie *NS 7.7. NS 9.1. NS 10.6.*
farmacist *NS 7.7.*
fasole *NS 6.4.*

fată *NS 1.6.*
față (subst.) *NS 10.1.*
față (~ de masă) *NS 5.3.*
față (în ~, adv.; în ~a, loc. prep.) *NG 3.1.2.*
favoare (în ~a, loc. prep.) *NS 15.3.*
fax *NS 8.1.*
fazan *NS 9.2.*
făină *NS 9.2.*
fără *AV 6.8.*
febră *NS 10.2.*
febril *NS 10.2.*
februarie *NS 4.5.*
fel *AV 6.15.*
felicita *AV 1.8.1.*
felicitare *NS 8.1.*
femeie *NS 1.5.*
feminin *NS 1.6. NS 3.1.*
fereastră *NS 5.2.*
fericire *AV 1.6.1. AV 3.2.1.2.*
fericit *AV 1.6.1. AV 3.2.1.2. NG 6.3.1.*
fermă *NS 1.12.*
fetiță *NS 1.6.*
fi *AV 1.2.1. AV 3.2.1.1. NG 2.1. NG 2.2. NG 3.1.1. NG 3.3.3.*
fi (a-i ~ foame, somn etc.) *NS 10.2.*
ficat *NS 9.2. NS 10.1.*
fidea *NS 6.4.*
fie *NG 7.7.2.*
fiecare *NG 1.6. NG 4.8.*
fier *NG 6.1.4.*
fierbe *NS 6.4.*
fierbinte *NS 10.2.*
fiere *NS 10.1.*
fiert *NS 6.4.*
fiiică *NS 1.7.*
fîindcă *AV 2.1.22.*
filarmenică *NS 13.5.*
film *NS 13.3. NS 13.5.*
filosofie *NS 2.3.*
fin *NG 3.4.1.*
financiar *NS 15.2.*
finanță *NS 15.2.*
firesc *NG 6.3.8.*
firește *AV 2.1.2.1. NG 6.3.8.*
fîrmă *NS 1.12.*
fișă *NS 10.6.*
fișier *NS 2.5. NS 10.6.*
fiu *NS 1.7.*

fix NG 5.2.2.
fixa NS 14.1.
fizică NS 2.3.
flaut NS 13.5.
flămând NS 6.4.
flămânzi NS 10.2.
floare NS 4.3.
florărie NS 9.1.
fluviu NS 4.1.
foaie NS 2.6.
foame NS 6.2.
foarte AV 1.1.1.2. NG 5.2.4.2. NG 5.4. NS 1.11.
foc NS 9.6.
folos NG 6.3.10.
folosi NS 11.4.
folositor NG 6.3.10.
formație NS 13.5.
formație (~ școlară) NS 2.1.
formă NG 6.1.1.
formidabil NS 13.10.
formular NS 6.1.
fotbal NS 13.8.
fotbalist NS 7.7.
fotograf NS 7.7.
fotografie NS 13.7.
fotoliu NS 13.5.
fractură NS 10.4.
fragă NS 6.4.
fragil NG 6.1.5.1.
franc NS 11.6.
francez NS 11.6.
franceză (limba ~) NS 11.6.
Franța NS 11.6.
franzelă NS 6.4.
frate NS 1.14.
frază NS 3.1.
frână NS 8.7.
frecvență NS 1.10.5 NS 2.1.
frică AV 3.2.1.16. AV 3.2.3.8.
frig NG 6.1.14. NS 4.2. NS 10.2.
frige NS 6.4.
frigider NS 5.4.
friptură NS 6.4.
frison NS 10.2.
frișcă NS 6.4. NS 9.2.
frontieră NS 8.5. NS 11.6.
fruct NS 6.4.

frumos AV 3.2.1.7. NG 6.1.14. NG 6.3.3. NS 1.18.
frunte NS 10.1.
ftiziolog NS 10.6.
fugi NG 3.3.1.
fular NS 9.3.
fum NS 9.6.
fuma NS 9.6.
funcție NS 7.2.
funcțional NS 3.2.
funcționar NS 1.12. NS 7.7.
fura NS 8.5.
furculiță NS 5.4.
furie NS 10.2.
furios NS 10.2.
furnică NS 4.3.
furou NS 9.3.
furtună NS 4.4.
fustă NS 9.3.

G

galben NG 6.1.3.
galerie NS 13.6.
gara NS 12.2.
garaj NS 5.2. NS 6.1.
garanta NS 9.1.
garanție NS 9.1.
gară NS 11.4
gard NS 5.2.
garderobă NS 13.5.
garnitură NS 6.4.
garsonieră NS 5.1.
gata AV 3.2.3.15.
gaz NS 5.5.
găină NS 4.3. NS 9.2.
gălăgie NG 6.1.9.
găsi NG 2.3. NS 11.1.
găsi (a se ~) NS 9.1.
găti NS 6.4. .
găuri NS 12.2.
gând AV 1.1.3.3.2. AV 4.16.1.
gândi (a se ~ la) AV 2.1.17.
gâscă NS 1.17. NS 4.3.
gât NS 10.1.
geamantan NS 11.4.
geană NS 10.1.
geantă NS 9.3.

gel NS 10.6.
geme NS 10.4.
gen AV 6.15.
genunchi NS 10.1.
geograf NS 7.7.
geografie NS 2.3. NS 7.7.
geolog NS 7.7.
geologie NS 7.7.
ger NG 6.1.14. NS 4.4.
german NS 11.6.
germană (limba ~) NS 11.6.
Germania NS 11.6.
gheață NS 4.4.
gherilă NS 15.1.
ghete NS 9.3.
ghid NS 11.3.
ghilimele AV 6.8.
ghinion AV 3.2.3.2. NS 7.6.
ghișeu NS 8.1.
gimnastică NS 13.8.
gimnaziu NS 2.1.
ginecolog NS 10.6.
ginere NS 1.14.
gingie NS 10.1.
gleznă NS 10.1.
glob NS 10.1.
global NS 15.3.
glonț NS 15.1.
gogoșar NS 6.4.
gospodar NS 7.7.
grabă NG 7.3.9.
grad NG 3.4.6. NG 6.1.14. NS 4.4. NS 7.2.
gram NG 3.4.4.1.
graniță NS 11.6.
gras NS 1.18.
gratuit NS 9.1.
grav NS 10.4. NS 15.1.
gravidă NS 10.2.
graviditate NS 10.2.
gravitate NS 15.1.
grădină NS 5.2.
grădiniță NS 2.1.
grănicer NS 8.5. NS 11.6.
greață AV 3.2.3.4.
greșeală NS 2.6.
greși NS 2.6. NS 3.4.
greu AV 2.2.11. NG 3.4.4. NG 6.3.16. NS 3.6.

greutate NG 3.4.4. NG 6.3.16. NS 1.18.
grevă NS 7.3.
grevist NS 7.3.
gri NG 6.1.3.
grijă AV 4.11.7. NG 7.3.9.
grindină NS 4.4.
gripă NS 10.4.
groapă NS 11.5.
groaznic AV 3.2.3.2.
gros NG 3.4.1.
grosime NG 3.4.1.
grupă NS 2.6.
gulie NS 6.4.
gumă NS 9.7.
gură NS 10.1.
gust NG 6.1.10. NS 1.16. NS 6.2.
gusta NG 6.1.10.
gustare NS 6.4.
gustos NG 6.1.10.
guturai NS 10.4.
guvern NS 15.2.
guverna NS 15.3.

H

hai / haide /haideti AV 4.7.1. AV 4.11.4.
haină NS 9.3.
halat NS 9.3.
halbă NS 6.4.
harnic NS 1.17.
hartă NS 2.6. NS 11.1.
hârtie NG 6.1.4. NS 9.7.
hectar NG 3.4.3.
hemoragie NS 10.4.
hipertensiune NS 10.4.
hipodrom NS 13.8.
hobby NS 13.3.
hochei NS 13.8.
hol NS 5.2.
horticultură NS 7.7.
hotar NS 11.6.
hotărâre AV 4.18.1.
hotărî AV 4.18.1.
hotel NS 5.1. NS 6.1.
hoț NS 8.5.
hrană NS 6.4.
husă NS 5.3.

I

- ianuarie** NS 4.5.
iar (conj.) NG 7.7.3.
iar(ăși) (adv.) NG 4.13.
iarbă NS 4.3.
iarna (adv.) NS 4.5.
iarnă NG 4.2.
iaurt NS 6.4.
idee AV 4.1.2. AV 4.6.2.
identitate NS 1.1.
ieftin NS 5.7.
iepure NS 4.3. NS 9.2.
ieri NG 4.3.
ierta AV 1.5.2.
ieși NG 3.3.1.
ieșire NS 13.5.
igienă NS 10.3.
ilustrată NS 8.1.
imagine NS 13.7.
imitație NG 6.1.6.
imobil NG 3.3.6. NS 5.1.
impermeabil NG 6.1.5.1.
import NS 15.2.
importa NS 11.6. NS 15.2.
important NG 6.3.11.
importantă AV 3.2.2.2. NG 6.3.11.
imposibil AV 1.5.3. AV 2.2.8. NG 6.3.14.
imposibilitate NG 6.3.14.
impozit NS 7.5.
impozita NS 7.5.
impresie AV 2.2.4. NS 12.3.
impresionant NS 11.3. NS 13.10.
imprimantă NS 9.7.
inamic NS 15.3.
incapabil NG 6.3.12.
incapacitate NG 6.3.12.
incolor NG 6.1.3.
incorect NG 6.3.7.
incredibil AV 3.2.2.1.
indecis AV 4.13.
indemnizație NS 7.5.
indicator NS 8.7.
indiferent AV 2.1.6. AV 3.2.2.2.
indispoziție NS 10.2.
individ NG 1.14. NS 1.6.
industrial NS 15.2.
industrializat NS 15.3.
industriaș NS 7.7.
industrie NS 1.12. NS 7.7. NS 15.2.
inegalitate NS 15.2.
inert NG 3.3.6.
infecta NS 10.4.
infecție NS 10.4.
infirmierie NS 10.6.
infirmier NS 7.7.
inflama NS 10.4.
inflamație NS 10.4.
inflație NS 15.2.
influență NS 15.3.
informa AV 5.19.
informatică NS 2.3. NS 7.7. NS 13.3.
informatician NS 7.7.
informație NS 7.7.
inginer NS 1.12. NS 7.7.
inimă NS 10.1.
injecție NS 9.5.
injustiție NS 15.2.
insistent NS 1.17.
instalație NS 5.5. NS 7.4.
instituție NS 1.12.
insuficient NG 6.3.15.
inteligent NG 6.3.1. NS 1.17.
intenție AV 4.16.1.
intenționă AV 4.16.1.
Intercity NS 11.4.
interes AV 3.2.1.10.
interesa AV 3.2.1.10. AV 3.2.2.2.
interesant NS 1.17. NS 13.10.
interfon NS 5.2.
interjecție NS 3.1.
internațional NS 8.2.
interpret NS 13.5.
interpreta NS 13.5.
intersecție NS 11.5.
interzice AV 4.10.3.
interzis AV 4.10.3. NS 11.1.
intestin NS 10.1.
intonație AV 4.11.6.
intra NG 3.3.1.
intrare NS 13.5.
introduce NS 11.6. NS 12.2.
investi NS 8.4.
investigație NS 7.7.
investitor NS 7.7. NS 8.4.
investiție NS 8.4.

invita AV 4.20.1. NS 14.1.
invitație AV 4.20.3. NS 14.1.
iod NS 10.6.
irepetabil NG 4.14.
iris NS 10.1.
irita AV 3.2.3.12.
islamism NS 1.15.
istorie NS 2.3.
iubi AV 3.2.1.3. NS 1.16. NS 14.2.
iubire NS 14.2.
iubit AV 1.1.3.3.1. NS 14.2.
iudaism NS 1.15.
iulie NS 4.5.
iunie NS 4.5.

Î

îmbarcare NS 11.4.
îmbăta (a se ~) NS 6.5.
îmbolnăvi (a se ~) NS 6.5. NS 10.4.
îmbrăca (a (se) ~) NS 9.3.
îmbrăcămintă NS 9.1.
îmbrățișa AV 1.1.2. NS 14.2.
împăna NS 6.4.
împărți NS 2.6. NS 15.1.
împinge NS 11.4. NS 12.2.
împotriva (prep.) NS 9.1. NS 13.8. NS 15.3.
împrieteni (a se ~) AV 3.2.1.4.
în NG 3.1.1. NG 4.1.
înainte (adv.) NG 3.1.2. NG 4.3. NS 11.1.
înaintea (prep.) NG 4.4.1.
înalt NG 3.4.1. NG 6.3.2. NS 1.18.
înapoi NG 3.3.1.
înapoiat NS 15.3.
înarmare NS 15.1.
înălțime NG 3.4.1. NS 1.18.
înăuntru NG 3.1.1.
încă AV 6.1.2.1. NG 4.13. NG 7.4.3.
încălța NS 9.3.
încălțăminte NS 9.1. NS 9.3.
încălzi NS 10.2.
încăpere NS 5.2.
încărca NS 12.2.
încântat AV 1.2.2. AV 3.2.1.6.
începe AV 5.2. NG 4.15. NS 4.18.
început AV 2.1.19.
încerca NS 9.3.

încet (adv.) AV 6.14. NG 3.3.5. NG 6.1.9.
NG 7.3.9.
înceta NG 4.9. NG 4.16.
încetini NG 3.3.5. NS 11.5.
înceia AV 5.2. AV 5.18. NG 4.16.
închide NS 5.5.
încina NS 14.1.
înciria NS 5.1.
încis NS 13.8.
înclina(a se ~) NS 12.1.
încotro NG 3.3.2.
încredere AV 3.2.1.17. AV 3.2.3.10.
încuia NS 12.2.
îndepărta NG 3.3.4.
îndoi(a se ~) AV 2.2.1. NG 7.4.1.
îndoială AV 2.2.1.
îndrăgosti(a se ~) AV 3.2.1.3. NS 14.2.
îndrăgostit NS 14.2.
îndrepta(a se ~) NS 12.1.
înfierbânta NS 10.2.
înfângere NG 6.3.9 NS 13.8. NS 15.3.
înfrigurat NS 10.2.
înfuria NS 10.2.
îngălbeni (a se ~) NG 6.1.3.
îngenunchea NS 12.1.
înghesui NG 3.3.1.
îngheț NS 4.4.
înghețată NS 6.4.
îngrășa (a se ~) NS 10.4.
îngrijorat AV 3.2.3.14.
îngrozitor NS 1.17. NS 11.3.
înmaticula NS 2.5.
înmormântare NS 1.15.
înmuia NG 6.1.7.
înmulți NS 2.6.
înnegri (a (se) ~) NG 6.1.3.
înnora (a se ~) NS 4.4.
înot NS 13.8.
înroși (a se ~) NG 6.1.3.
însă NG 7.7.3.
însănătoși (a se ~) NS 10.4.
însărcinată NS 10.2.
înscrie (a (se) ~) NS 2.5. NS 10.6.
însamna AV 5.13. AV 6.6. AV 6.12. NS 3.3.
înselat NS 10.2.
însorit NS 4.2.
însorți NG 3.3.1.1. NS 11.4.
însuși NG 1.2.

însura(a se ~) NS 14.2.
însurat NS 1.7.
însutit NG 5.1.
întâi AV 2.1.20. AV 5.3. AV 5.14. NG 4.4.3.
 NG 5.1.
întâlni (a (se) ~) NS 14.1. NS 14.5.
întâlnire NS 14.5.
întâmpla(a se ~) NG 2.4.
întârzia NG 4.3.2.
întârziere NG 4.3.2.
întoarce(a se ~) NG 3.3.1. NS 11.2.
 NS 12.1.
întocmai AV 6.16.
întotdeauna NG 4.8.
întreba AV 5.19. NS 2.6. NS 3.1.
întrebare NS 2.6.
întreprindere NS 1.12.
întrerupător NS 5.5.
între rupe AV 5.6. NS 8.2.
întuneric NG 6.1.8.
întelege AV 1.1.4.2. AV 2.1.17. AV 3.2.3.9.
 NS 2.6. NS 3.1. NS 3.3.
învăța NS 2.1. NS 3.3.
învățământ NS 2.1. NS 7.7.
învățător NS 2.1.
înverzi NG 6.1.3.
Înviere NS 1.15.
învinge NS 13.8. NS 15.3.
învinuit AV 3.2.3.7.

J

jachetă NS 9.3.
jandarm NS 8.5.
jazz NS 13.8.
joc NS 13.8.
joi NS 4.5.
jos NG 3.3.4. NS 11.1.
juca NS 13.5. NS 13.8.
jucător NS 13.8.
judecător NS 7.7.
județ NS 1.2. NS 4.1.
jumătate NG 3.4.5.1. NS 7.3.
jur (în ~ul, loc.prep.) NG 4.3.
jurnalist NS 7.7.
jurnalistică NS 7.7.
justifica AV 2.1.21.
justiție NS 15.2.

K

kefir NS 6.4.
kilogram NG 3.4.4.1.
kilometru NG 3.4.2.
kiwi NS 6.4.

L

la NG 3.1.1. NG 4.1. NS 7.3.
labă NS 10.1.
laborator NS 10.6.
lac NS 4.1.
lactate NS 9.1, 63
lampă NS 5.5.
lapoviță NS 4.4.
lapte NS 6.4.
larg NG 3.4.1. NS 9.3.
lavabil NG 6.1.5.1.
lămâie NS 6.4.
lărgi NS 12.2.
lărgime NG 3.4.1.
lână NG 6.1.4. NS 9.3.
lângă NG 3.1.2.
lector NS 13.4.
lectură NS 2.6.
lecție NS 2.1.
legitimație NS 1.1.
legumă NS 6.4.
lemn NG 6.1.4.
lene AV 3.2.3.11.
leneș AV 3.2.3.11. NS 1.17.
lenjerie NS 9.3.
lent NG 7.3.9.
leu NS 1.17. NS 8.4. NS 11.6.
leucoplast NS 10.6.
liber NS 6.3.
liberal NS 15.3.
libertate NS 15.3.
librar NS 13.7.
librărie NS 9.1. NS 13.7.
licență NS 2.1.
licențiat NS 1.10.
liceu NS 2.1.
lichid NG 6.1.5.1. NS 8.7.
lichior NS 6.4.
lift NS 5.2.

limbă NS 3.3. NS 10.1.
limonadă NS 6.4.
limpezi (a (se) ~) NS 10.3.
lingură NS 5.4.
linguriță NS 5.4.
linia NS 9.7.
liniar NS 9.7.
linie AV 6.8. NS 8.2.
liniște NG 6.1.9.
liniști AV 3.2.1.16. AV 3.2.1.19.
liniștit AV 3.2.1.16. AV 3.2.1.19. NS 4.2.
lipi NS 8.1. NS 9.7. NS 12.2.
lipici NS 9.7.
lipsi NG 2.1. NG 2.2. NS 2.6.
liră NS 11.6.
literatură NS 2.3. NS 13.7.
literă AV 6.7. AV 6.8. NS 1.1. NS 3.1. NS 13.7.
litru NG 3.4.5.1. NS 8.6.
loc NS 11.1.
locomotivă NS 11.4.
locui NS 1.1. NS 1.2.
locuință NS 5.1.
lojă NS 13.5.
lor(pron. pos) NG 1.3.
lovi NS 8.7.
lovitură NS 15.1.
lua NS 2.1.
lucra NS 1.13.
lucru NS 2.6.
lume NG 1.14. NS 15.3.
lumină NG 6.1.8.
lunar NG 4.8. NS 7.3. NS 13.7.
lună NG 4.2. NS 1.5. NS 4.4.
lung NG 3.4.1. NS 1.18. NS 9.3.
lungime NG 3.4.1.
luni NS 4.5.
lup NS 4.3.
lupta NS 15.1.
luptă NS 15.1.

M

macaroane NS 6.4.
magazin NS 1.12.
magistrat NS 7.7.
magistratură NS 7.7.
magnetofon NS 13.4.

mai (adv.) AV 4.13. NG 4.13. NG 5.3.
mai (subst.) NS 4.5.
maiou NS 9.3.
maistru NS 1.12.
majora NS 7.5.
majoritate NS 15.3.
majoritatea NG 5.2.4.1.
majusculă AV 6.8.
malign NS 10.4.
mamă NS 1.4.
manager NS 7.3.
mandat NS 8.1.
manetă NS 8.7.
manifestație NS 15.1.
mansardă NS 6.1.
marcă NS 8.4. NS 11.6.
mare (adj.) AV 6.8. NG 3.4.1. NG 3.4.6. NG 6.3.2.
mare (subst.) NS 4.1.
maree NS 4.4.
marfă NS 9.1. NS 11.6.
marginie NS 13.5.
marină NS 15.3.
maro NG 6.1.3.
Maroc NS 11.6, 94
marocan NS 11.6.
martie NS 4.5.
martini NS 6.4.
marți NS 4.5.
masă NS 2.6. NS 5.3.
masculin NS 1.6. NS 3.1.
maseur NS 7.7.
master NS 2.1.
masterat NS 2.1.
matematică NS 2.3.
material NS 9.3.
materie NS 2.3.
matur NS 1.5.
maxi NS 9.3.
maxim NG 3.3.5. NG 3.4.1.
mazăre NS 6.4.
măcina NS 12.2.
măduvă NS 9.2.
măgar NS 1.17.
mălai NS 9.2.
mămăligă NS 6.4.
mănăstire NS 11.3. NS 13.6.
mănuși NS 9.3.

măr NS 6.4.
mări NS 7.5.
mărime NG 3.4.1.
mărita(a se ~) NS 14.2.
măritată NS 1.7.
măsea NS 10.1.
măsura NG 3.4.1. NS 1.18. NS 9.7. NS 10.6.
măsură NG 3.4.1.
mătase NS 9.3.
mătușă NS 1.14.
măine AV 1.1.1.3. NG 4.3.
mână AV 1.1.1.1. NS 10.1.
mânca NS 6.2.
mâncare NS 6.4.
mândri(a se ~) AV 3.2.1.9.
mândru AV 3.2.1.9.
mecanic NS 7.7. NS 8.7.
meci NS 13.8.
medic NS 7.7. NS 10.6.
medicament NS 10.6.
medicină NS 7.7.
mediu NG 3.4.1. NS 7.4.
membru NS 7.3. NS 10.1. NS 14.5.
menu NS 6.3.
mercerie NS 9.1.
mereu NG 4.8.
merge NG 3.3.1. NG 3.3.1.1. NS 12.1.
merita AV 4.15.
mesagerie NS 8.1. NS 8.2.
mesaj NS 6.1. NS 8.2.
meserie NS 1.12.
mesteca NS 12.2.
metal NG 6.1.4.
metodă NS 3.2.
metru NG 3.4.2.
meu(adj.pos.) NG 1.3.
mezelărie NS 9.1.
mic AV 6.8. NG 3.4.1. NG 3.4.5. NS 13.10.
micșora NS 7.5.
mie NG 5.1.
miel NS 9.2.
miercuri NS 4.5.
miez NG 4.1.
mijloc NS 7.7. NS 13.5.
mijlociu NG 3.4.1.
milă AV 3.2.3.10.
mileniu NG 4.2.
miliard NG 5.1.
milimetru NG 3.4.2.
milion NG 5.1.
militar NS 15.1. NS 15.3.
mină NS 9.7.
mincinos NS 14.2.
minciună NS 14.2.
minge NS 13.8.
mini NS 9.3.
minim NG 3.3.5. NG 3.4.1.
ministru NS 15.3.
minți NS 14.2.
minunat AV 3.2.1.7. NG 6.3.3. NS 11.3. NS 13.10.
minus NG 6.1.14. NS 4.4.
minut NG 4.2.
mira(a se ~) AV 3.2.2.1.
miros NG 6.1.11.
mirosi NG 6.1.11. NS 12.3.
mișca(a se ~) NG 3.3.1 NG 3.3.6. NS 12.1.
mită NS 15.2.
mititel NS 6.4.
mixer NS 5.4.
moale NG 6.1.5.1. NS 6.5.
moarte NS 10.4.
mobilă NS 5.3.
modă NS 9.3.
modern NG 6.1.5.2. NS 3.2. NS 9.3. NS 13.5. NS 13.6.
mohamedan NS 1.15.
molipsi(a se ~) NS 10.4.
molipsitor NS 10.4.
moment NG 4.2.
monarhie NS 15.3.
mondial NS 15.3.
monedă NS 8.4.
monoton NS 7.7. NS 13.10.
monument NS 11.3. NS 13.6.
morcov NS 6.4.
mort NS 10.4.
moschee NS 1.15.
moș NS 1.5.
motel NS 5.1.
motivare NS 2.6.
motocicletă NS 11.5.
motor NS 8.7.
motorină NS 8.6. NS 11.5.

mozaică(religie ~) *NS 1.15.*
mulțumesc *AV 1.1.1.2. AV 1.4.3. AV 4.9.3.*
mulțumi *AV 3.2.1.6. AV 3.2.1.21. NS 6.5.*
muncă *NS 7.3.*
munci *NS 1.13.*
muncitor *NS 1.12.*
municipiu *NS 4.1.*
munte *NS 4.1.*
murdar *NS 4.2.*
muri *AV 3.2.3.8. NS 10.4.*
musaca *NS 6.4.*
musafir *NS 14.1.*
muscă *NS 4.3.*
mustață *NS 10.1.*
musulman *NS 1.15.*
mușchi *NS 4.3.*
muștar *NS 6.4.*
muzeu *NS 13.6.*
muzică *NS 7.7. NS 13.5.*
muzician *NS 7.7. NS 13.5.*

N

naiba *AV 3.2.3.12.*
nailon *NS 9.3.*
nară *NS 10.1.*
nas *NS 10.1.*
naște *NS 10.2.*
naște (a se ~) *NS 1.4.*
naștere *NS 10.2.*
natural(*adj./adv.*) *NG 6.3.8.*
național *NS 15.3.*
naționalitate *NS 1.8. NS 11.7.*
națiune *NS 15.3.*
năframă *NS 9.3.*
neatent *NS 2.6.*
necăsătorit *NS 1.7. NS 14.2.*
necesar *AV 2.2.9. AV 3.2.1.13. AV 4.10.1.*
NG 6.3.13.
necesitate *NG 6.3.13. NS 15.2.*
nectar *NS 6.4.*
nedreptate *NS 15.2.*
nefericit *AV 3.2.3.2. NG 6.3.1. NS 13.10.*
nefolositor *NG 6.3.10.*
nega *AV 5.19.*
negocia *NS 15.1.*
negociere *NS 15.1.*
negot *NS 7.7.*
negru *NG 6.1.3. NS 1.18.*

nehotărât *AV 4.13.*
neînțelegere *NS 7.4. NS 14.2.*
nemișcat *NG 3.3.6.*
nemulțumit *AV 3.2.3.5.*
nepoată *NS 1.14.*
nepot *NS 1.14.*
nepromovat *NS 2.4.*
nerăbdător *AV 3.2.3.15.*
nervos *AV 3.2.3.12. NS 1.17. NS 10.2.*
neurolog *NS 10.6.*
neutru *NS 3.1.*
nevastă *NS 1.7.*
nevinovat *NS 11.5.*
nevoie *AV 2.2.10.*
nicăieri *NG 3.1.1.*
nici *AV 1.3.3. AV 2.1.6. AV 5.14. NG 1.7.*
NG 7.7.1.
niciodată *AV 2.1.6. NG 4.8.*
niciunde *NG 3.1.1.*
nimeni *AV 2.1.6. NG 1.7.*
nimic *AV 1.5.2. AV 2.1.6. NG 1.7.*
ninge *NS 4.4.*
ninsoare *NS 4.4.*
nisip *NS 4.1.*
niște(*art. nehot.*) *NG 1.11.*
nivel *NS 8.6. NS 8.7. NS 15.2.*
noapte *AV 1.1.1.3. NG 4.2.*
noi *NG 1.1.*
noiembrie *NS 4.5.*
noptieră *NS 5.3.*
nor *NS 4.4, 26*
noră *NS 1.14.*
nord *NG 3.1.1. NS 11.1.*
normal *NG 6.3.8.*
normalitate *NG 6.3.8.*
normă *NS 7.3.*
noroc *AV 1.6.1. NS 6.6.*
nostru (*adj.pos.*) *NG 1.3.*
nota *AV 5.16. NS 12.3.*
notă *NS 2.4.*
nou *NG 6.1.5.2. NS 5.7. NS 13.10. NS 15.1.*
noutate *NS 15.1.*
nu *AV 1.3.3. AV 2.1.2.2. AV 2.1.9.*
nucă *NS 6.4.*
nuclear *NS 15.1.*
nul *NS 13.8.*
numai *AV 4.10.3. NG 6.3.6.*

număr NS 1.2. NS 1.3.
nume AV 1.2.3. AV 2.1.12. NS 1.1.
numeral NS 3.1.
numerar NS 8.4.
numi (a se ~) AV 1.2.3. AV 2.1.12. NS 1.1.
nuntă NS 13.9.

O

o(adj. nehot.) NG 1.6.
o(art. nehot.) NG 1.11.
oaie NS 4.3. NS 9.2.
oală NS 5.4.
oaspete NS 14.1.
obicei NG 4.8.
obiectiv NS 15.3.
obișnui(a se ~) NG 6.3.8.
obișnuit NG 6.3.8.
obligatoriu AV 3.2.1.13. NS 2.1.
oboseală NS 10.4.
obosi NS 10.4.
obosit NS 10.4.
obositor NS 11.3.
obraz NS 10.1.
occident NS 15.3.
occidental NS 15.3.
ocean NS 4.4.
ochi NS 1.18. NS 10.1.
ochi(~ -uri) NS 6.4.
ocolit NS 11.2.
octombrie NS 4.5.
ocupat NS 6.3. NS 8.2.
ocupație NS 1.12, 6
odihni(a se ~) NS 13.3.
odihnitor NS 11.3.
oferi AV 4.9.1. AV 4.11.2. NS 14.1.
ofițer NS 15.3.
oftalmolog NS 10.6.
oglindă NS 8.7. NS 10.3.
om NG 1.14.
omletă NS 6.4.
omorî NS 10.4.
opac NG 6.1.13.
opacitate NS 6.1.13.
opera NS 10.4.
operator NS 7.7.
operație NS 10.4.
operă NS 13.5. .

opinie AV 5.10.1. NS 15.3.
opозиție NS 15.3.
opri (a (se) ~) NG 4.9. NG 4.16.
oprit AV 4.10.3. NS 11.1.
opta AV 3.2.1.11.
orar NS 2.5.
oraș NS 1.2. NS 4.1.
oră NG 3.3.5. NG 4.1. NG 4.2. NS 2.1.
orchestră NS 13.5.
orez NS 6.4.
orfan NS 15.2.
orfelinat NS 15.2.
organ NS 9.2.
organizare NS 7.4.
ori(conj.) NG 7.7.2.
oribil AV 3.2.3.4. NG 6.3.3. NS 13.10.
oricare NG 1.6.
oricând AV 2.1.6.
oricât NG 1.6.
orice NG 1.6.
oricine NG 1.6.
orient NS 15.3.
orienta NS 11.1.
oriental NS 15.3.
original NS 9.3.
originar NG 3.3.3.
origine NS 1.9.
oriunde NG 3.1.1.
oroare AV 3.2.3.19.
ortodox NS 1.15.
ortodoxism NS 1.15.
os NS 10.1.
ospătar NS 6.3. NS 7.7.
ospitalitate NS 14.1.
ostatic NS 15.1.
otorinolaringolog / orelist NS 10.6.
oțel NG 6.1.4.
oțet NS 6.4.
ou NS 6.4.
oval NG 6.1.1.
ovar NS 10.1.
oxidabil NG 6.1.5.1.
oxigenat NS 10.6.

P

pace NS 15.1.
pachet NS 8.1.

pacient NS 10.6.
pagină NS 2.6. NS 13.7.
pahar NS 5.4.
palat NS 13.6.
paletă NS 13.8.
palid NS 10.4.
palma NS 10.1.
palpa NG 6.1.12.
palton NS 9.3.
panou NS 11.5.
pansa NS 10.6.
pansament NS 10.6.
pantalón NS 9.3.
pantofi NS 9.3.
papetărie NS 9.1.
papuci NS 9.3.
paracetamol NS 10.6.
paragraf AV 6.8.
paranteză AV 6.8.
pară NS 6.4.
parbriz NS 8.7.
parca NS 12.2.
parcare NS 6.1.
parcă AV 2.2.4.
parcurs NS 11.2..
pardesiu NS 9.3.
pardon AV 5.6.
parfum NG 6.1.11. NS 10.3.
parfuma NG 6.1.11.
parfumerie NS 9.1.
parlament NS 15.3.
partener NS 14.1.
parter NS 5.2.
participa NS 8.5.
pasager NS 11.4.
pasăre NS 4.3.
pasiona AV 3.2.1.10.
pasiune NS 14.2.
paste NS 6.4.
pastilă NS 9.5.
pastor NS 7.7.
pașaport NS 1.1. NS 6.1. NS 11.7.
Paști NS 1.15. NS 4.5.
pat NS 5.3. NS 11.4.
patiserie NS 6.2.
patron NS 1.12.
pauză NS 2.6. NS 13.5.
păcat AV 3.2.3.6.
păduche NS 4.3.
pălărie NS 9.3.
pământ NS 4.4.
păr NS 1.18. NS 10.1.
părăsi NG 3.3.4.
părea AV 2.2.4.
părea (a-i ~ bine, rău) AV 1.1.3.2.2.
părea(a (i) se ~) AV 4.1.2.
părere AV 4.1.1. AV 5.10.
părinte NS 1.4.
pâine NS 6.4.
până AV 1.1.4.1. NG 4.3.1. NS 7.3.
pânză NS 9.3.
pârâu NS 4.1.
pârtie NS 13.8.
pe NG 3.1.1.
pedală NS 8.7.
penar NS 9.7.
pensă NS 10.6.
pensie NS 7.5.
pensiona NS 7.5.
pensionar NS 7.5.
pensiune NS 6.1.
pentru AV 1.4.3. AV 1.8.1. NG 4.3.1. NG 6.3.10. NG 7.3.4. NS 10.6.
percepe NS 12.3.
perdea NS 6.1.
perfect NG 6.3.3.
pericol NS 15.1.
periculos NS 7.7. NS 15.1.
perie NS 10.3.
periferie NS 5.8.
periuță NS 10.3.
permanent NG 4.11.
permisiune NS 14.4.
permite AV 1.2.1. AV 1.3.3. AV 4.3.1. NS 14.4.
pernă NS 5.3.
persoană NG 1.14. NS 1.6. NS 3.1.
personaj NS 13.5.
personalitate NS 1.17.
pescar NS 7.7.
pescuit NS 7.7.
pesemne AV 2.2.5.
peste AV 1.1.1.3. NG 3.1.1. NG 4.5.1.
pește NS 6.4.
petrece NS 11.3. NS 13.9.
petrecere NS 13.9.

pian NS 13.5.
piață NS 1.2. NS 9.1.
pic NG 5.2.4.2.
pica NS 2.4.
picant NG 6.1.10.
picătură NS 9.5.
picior NS 10.1.
picta NS 13.6.
pictor NS 7.7. NS 13.6.
pictură NS 7.7. NS 13.6.
picura NS 4.4.
piele NG 6.1.4. NS 10.1.
piept NS 9.2. NS 10.1.
pieptăna NS 10.3.
pieptene NS 10.3.
pierde NG 6.3.9. NS 8.5. NS 13.8. NS 15.3.
piersică NS 6.4.
piesă NS 13.5.
pieton NS 11.5.
pijama NS 9.3.
pilă NS 10.6.
pilot NS 7.7.
pipă NS 9.6.
pipăi NG 6.1.12. NS 12.3.
pipăit NG 6.1.12.
piper NS 6.4.
piscină NS 13.8.
pisică NS 4.3.
pistă NS 13.8.
pitoresc NS 4.2.
piure NS 6.4.
pivniță NS 5.2.
pix NS 9.7.
plajă NS 4.1.
plan AV 4.16.1. NS 11.1.
planetă NS 4.4.
plantă NS 4.3.
plapumă NS 5.3.
plastic NG 6.1.4. NS 9.3.
platformă NS 15.3.
platou NS 5.4.
plăcea (a-i ~) AV 3.1. AV 3.2.1.11. AV 3.2.3.1. NS 1.16.
plăcere AV 1.4.2.
plăcintă NS 9.2.
plăcut NS 7.7. NS 13.10.
plăcute AV 1.6.1.
plămân NS 10.1.
plăți NS 6.1.
plânge AV 3.2.3.20. AV 4.19.1. NS 10.2.
plângere AV 4.19.1.
plâns NS 10.2.
pleca NG 3.3.1.
pleopă NS 10.1.
plic NS 6.1.
plictisitor NS 11.3. NS 13.10.
plimba(a se ~) NS 12.1.
plin NS 8.6.
ploaie NS 4.4.
ploua NS 4.4.
plumb NS 8.6.
plural NS 3.1.
plus NG 6.1.14. NS 4.4.
pneu NS 8.6.
poartă NS 5.2.
poate(adv.) AV 2.1.2.3. AV 2.2.7. AV 4.13. NG 6.3.14.
pod NS 5.2.
podiş NS 4.1.
poet NS 13.7.
poezie NS 13.7.
poftă AV 1.6.1. AV 3.2.1.12. NS 6.2.
pofti AV 1.3.2.
poftim AV 4.9.1.
poftiți NS 14.4.
poimâne NG 4.3.
polei NS 4.4.
polemică NS 15.1.
politică NS 7.7.
politician NS 7.7.
politicos NS 1.17.
poliție NS 8.5. NS 11.6.
polițist NS 7.7. NS 8.5. NS 11.6.
polua NS 15.2.
poluare NS 4.2. NS 15.2.
poluat NS 4.2. NS 5.8.
pompa NS 8.6.
populație NS 15.3.
porc NS 9.2.
porcărie NG 6.3.8.
porni NG 3.3.1.
portbagaj NS 8.7. NS 11.6.
portocală NS 6.4.
porțelan NG 6.1.4.
poseda NG 7.6.

posibil (adj./adv.) AV 2.1.2.3. AV 2.2.7. NG 6.3.14.
posibilitate NG 6.3.14.
post NS 1.12.
post-restant NS 8.1.
poșetă NS 9.3.
poștaș NS 8.1.
poștă NS 8.1.
potrivi NG 6.3.5.
potrivit NG 6.3.5.
povestire NS 13.7.
practic NS 1.17.
practica NS 13.8.
prăji NS 6.4.
prăjit NS 6.4.
prăjitură NS 6.4.
prânz NS 6.1.
prea NG 5.2.4.1.
precipitație NS 4.4.
preciza AV 5.16.
preda NS 2.1.
predicat NS 3.1.
preface NS 12.2.
preface(a se ~) NS 14.2.
prefăcut NS 14.2.
prefera AV 3.2.1.11. NS 1.16.
preferat NG 6.3.6.
prefix NS 1.3. NS 8.2.
pregăti AV 4.17.1. NS 2.1. NS 6.2.
prelua NS 12.2.
prelungi NS 8.4.
prenume NS 1.1.
preocupa AV 3.2.3.14.
preocupat AV 3.2.3.14.
preot NS 7.7.
prepoziție NS 3.1.
presa NS 13.7.
presă NS 7.7.
prescrie NS 10.6.
presiune NS 8.6.
președinte NS 15.3.
pretinde NG 2.4.
preț NS 9.1.
prețui NG 6.3.2.
prevedea NS 4.4.
preveni AV 2.1.10.
prezent NG 2.2. NG 4.5.2. NS 2.6.
prezenta AV 1.2.1.

prezentator NS 13.4.
prezervativ NS 10.6.
pricepe NS 3.5. NS 12.3.
pricepe(a se ~) AV 2.1.15. NG 6.3.12.
prieten AV 3.2.1.4.
prietenie AV 1.1.3.3.2.
primăvara NS 4.4. NS 4.5.
primăvară NG 4.2.
primi AV 4.9.1. NS 7.5.
prim(ul) (num.ord.) AV 5.3. NG 5.1.
prin NG 3.3.2.
printre NG 3.3.4.
priză NS 5.5.
proaspăt NS 9.2.
proba NS 9.3.
probabil (adv.) AV 2.1.2.3. AV 2.2.5.
probă NS 2.4.
problemă NG 1.14.
procura NS 9.1.
procuror NS 7.7.
producător NS 13.5.
produce NS 15.2.
produs NS 15.2. .
profesie NS 1.12.
profesionist NS 7.7.
profesor NS 2.1. NS 2.6. NS 7.7.
profund NS 3.4.1.
profunzime NG 3.4.1.
program NS 2.5. NS 13.5.
programator NS 7.7.
promisiune AV 4.11.5.
promite AV 4.11.5.
promova NS 2.4. NS 7.6.
pronume NG 1.1. NS 3.1.
pronunța AV 6.8. NS 1.1. NS 3.3.
propoziție NS 3.1.
proprietar NG 7.6. NS 5.1.
proprietate NG 7.6. NS 5.1.
propune AV 4.16.2. AV 5.19.
prorector NS 7.3.
prosop NS 6.1.
prost NS 1.17.
protest NS 15.1.
protesta NS 15.1.
protestant NS 1.15.
protestantism NS 1.15.
proveni NG 3.3.3.
provoca AV 3.2.3.4.

proză NS 13.7.
prună NS 6.4.
psihiatru NS 10.6.
publicitate NS 13.4. NS 13.7.
pui NS 1.17. NS 4.3.
pulmonar NS 10.6.
pulover NS 9.3.
pulpă NS 9.2. NS 10.1.
puls NS 10.6.
pumn NS 10.1.
punct AV 6.8.
pune AV 4.17.1. NS 8.6.
pupilă NS 10.1.
pur NG 6.1.6.
purice NS 4.3.
purta NS 1.18.
pușcă NS 15.1.
putea AV 1.3.1. AV 2.1.1. AV 2.1.15. AV 2.2.7. NG 6.3.12.
putea(a se ~ , *impers.*) AV 2.1.2.3. AV 2.2.7. AV 4.13. NG 6.3.14.
putere NS 15.3.
puternic NS 10.2. NS 15.3.
puțin AV 1.4.2.

R

rachetă NS 13.8. NS 15.1.
rade NS 10.3. .
radieră NS 9.7.
radio NS 13.4.
radiografie NS 10.6.
rană NS 10.4.
rapid NG 3.3.5. NG 7.3.9.
rar (*adv./adj.*) AV 6.14. NS 1.18.
rar(eori) NG 4.8.
rasol NS 6.4.
rata NG 6.3.9.
rață NS 4.3.
rațiune AV 2.1.22.
rază NS 10.6.
răbdare AV 3.2.1.20. AV 3.2.2.3.
răceală NS 10.2.
răci NS 10.2.
răcoare NG 6.1.14.
rămâne AV 1.1.4.3. NG 4.17.
răni NS 10.4.
răpi NS 15.1.

răpitor NS 4.3.
răscumpărare NS 15.1.
răspunde AV 5.19. NS 2.6. NS 3.1.
răspuns NS 2.6.
răsuci(a se ~) NS 12.1.
rătăci NS 11.1.
rău (*adv./adj.*) AV 1.1.3.2.2. AV 3.2.3.6. NG 6.3.7. NS 1.17.
război NS 15.1.
râde NS 10.2. NS 14.1.
rând NS 13.5.
râs NS 10.2.
râu NS 4.1.
realiza NS 7.6. NS 12.3.
realizator NS 13.4.
rebel NS 15.1.
recapitula NS 2.6.
rece NG 6.1.14. NS 4.2. NS 10.2.
receptor NS 8.2.
recepție NS 6.1. NS 13.9.
recepționar NS 7.7.
reclama AV 4.12.
reclamație AV 4.12.
rector NS 7.3.
recunoscător AV 3.2.1.21.
recunoștință AV 3.2.1.21.
redactor NS 7.7. NS 13.4. NS 13.7.
reduce NS 7.5.
reducere NS 9.1.
referi(a se ~) AV 5.3.
referitor (~ la, *loc.prep.*) AV 5.5.
reformat NS 1.15.
reformă NS 15.1. NS 15.3.
refuz AV 4.11.3.
refuza NG 6.3.4.
regim NS 6.4. NS 10.6.
regiune NS 4.1.
regizor NS 13.5.
reglementar NS 11.5.
regreta AV 1.3.3. AV 1.7.1. AV 4.11.3.
relație NS 7.4.
religie NS 1.14.
remarcabil NS 13.10.
remorcă NS 11.5.
remunerație NS 7.5.
renovat NS 5.7.
repara NS 8.7. .
reparație NS 8.7.

repede AV 6.14. NG 3.3.5.
repetă NG 4.13. NS 2.4. NS 3.1. NS 3.3.
repetiție NG 4.13.
reportaj NS 13.4.
reporter NS 13.4. NS 13.7.
reprezentant NS 15.3.
reprezentare NS 13.5.
repulsie AV 3.2.3.16.
resemna AV 3.2.2.3.
respect AV 1.1.3.3.2. NS 7.4.
respecta NS 7.4.
respinge NG 3.3.1.
respins NG 6.3.9. NS 2.4.
restaurant NS 1.12.
restitui NS 11.4.
retrage AV 4.15.
retribuție NS 7.5.
retroproiector NS 2.6.
rețetă NS 10.6.
reține NS 7.5.
reumatism NS 10.4.
reumatolog NS 10.6.
reuni NS 14.5.
reuniune NS 14.5.
reuși NG 6.3.9. NS 2.4.
reușită NG 6.3.9. NS 7.6.
revedere AV 1.1.3.2.2.
revendica NS 15.2.
revendicare NS 7.3. NS 15.2.
reveni NG 3.3.1.
revistă NS 13.5. NS 13.7.
revoltă NS 15.1.
revoluție NS 15.1.
rezerva NS 6.1.
rezervă NS 8.6. NS 9.7.
rezervor NS 8.6.
rezident NS 11.7.
rezidență NS 11.7.
rezistent NG 6.1.5.1.
rezonabil NS 9.1.
rezulta AV 5.18.
rezuma AV 5.17. NS 2.6.
rezumat NS 2.6.
ridica NG 3.3.1.1. NS 12.1. .
riglă NS 9.7.
rinichi NS 9.2.
risipi NS 15.2.
roată NS 8.6.

robinet NS 5.5.
rochie NS 9.3.
rol NS 13.5.
rom NS 6.4.
roman NS 13.7.
român NS 11.6.
română (limba ~) NS 11.6.
România NS 11.6.
roșcat NS 1.18.
roșie (pătlăgea ~) NS 6.4.
roșu NG 6.1.3.
rotund NG 6.1.1.
roz NG 6.1.3.
ruga AV 1.3.2. AV 4.11.1.
rugbi NS 13.8.
rulotă NS 6.1.
rumeni NS 6.4.
rupe NS 10.4.
rutier NS 8.5.

S

sacoșă NS 11.4.
sacou NS 9.3.
salam NS 9.2.
salariu NS 1.12.
salată NS 6.4. .
sală NS 2.6. NS 13.8.
salon NS 5.2.
salut AV 1.1.1.1.
salutare AV 1.1.2.
salva AV 4.8.1.
salvare NS 10.7.
sana NS 6.4.
sanatoriu NS 10.6.
sandale NS 9.3.
sarcină NS 10.2.
sardine NS 6.4.
sare NS 6.4.
sarmale NS 6.4.
sat NS 1.2. NS 4.1.
satisfăcut AV 3.2.1.6.
sau AV 2.1.5. NG 7.7.2.
sălbatic NS 4.2.
sălta NS 12.1.
sănătate AV 1.6.1. NS 6.6. NS 10.4.
săptămânal NG 4.8. NS 7.3. NS 13.7.
săptămână NG 4.2. NS 4.5.

săpun NS 10.3.
săpuni NS 10.3.
săpunieră NS 10.3.
sărac NG 6.3.1. NS 5.8. NS 15.2.
sărat NG 6.1.10.
sărăcie NS 15.2.
sărbătoare NS 4.5. NS 13.9.
sărbători NS 13.9.
sări NG 3.3.1. NS 12.1.
sărut NS 14.2.
săruta AV 1.1.1.1. NS 14.2.
sătul NS 6.4.
sătura NS 6.3.
său(*adj.pos.*) NG 1.3.
sâmbătă NS 4.5.
sânge NS 10.4.
sângera NS 10.4.
scară NS 5.2.
scaun NS 5.3.
scaun(*proces fiziol.*) NS 10.2.
scădea NG 6.1.14. NS 2.6. NS 7.5.
schemă NS 2.6.
schii NS 13.8.
schimb NS 8.4.
schimba NG 4.18. NS 8.4.
schimbător NS 8.7.
schită NS 11.1. NS 13.7.
scoate NS 8.4. NS 11.6.
scor NS 13.8.
scrie AV 6.9. NS 2.6. NS 3.1. NS 3.3. NS 13.7.
scriere NS 2.3.
scriitor NS 7.7. NS 13.7.
scrisoare NS 8.1.
scrum NS 9.6.
scrumieră NS 9.6.
scula (a se ~) NS 12.1.
sculpta NS 13.6.
sculptor NS 7.7. NS 13.6.
sculptură NS 13.6.
scump AV 1.1.3.3.1. NG 6.3.2. NS 5.5.
scund NG 3.4.1. NS 1.18.
scurt AV 5.17. NG 3.4.1. NS 1.18. NS 9.3.
scutura NS 12.2.
scuza (a (se) ~) AV 1.1.3.2.2. AV 1.5.1. NS 3.3.
scuză AV 1.5.1.
se (*pron.refl.*) NG 1.1.
seară AV 1.1.1.1. AV 1.1.1.2. NG 4.2.
sec NG 6.1.10.
secol NG 4.2.
secretar NS 2.5. NS 7.7.
secretariat NS 7.7.
sector NS 15.2.
secundă NG 4.2.
sedilă AV 6.8.
semafor NS 11.5.
semăna NG 7.5.1.
semestru NG 4.19. NS 2.6.
seminar NS 2.1.
semn AV 6.8.
semna NS 1.1.
semnătură NS 1.1.
senator NS 15.3.
sens NS 3.3.
sentimental NS 13.10.
senzație NS 12.3.
separa NS 15.1.
septembrie NS 4.5.
seringă NS 9.5.
servi NS 6.3.
servicii publice NS 1.12.
servus AV 1.1.1.1.
sete NS 6.2. NS 10.2.
sex NS 1.5.
sfat AV 4.5.1.
sfătui AV 4.5.1.
sfârșit AV 2.1.20.
sfert NG 3.4.5.1.
sigur (*adv./adj.*) AV 1.3.2. AV 2.1.7. AV 2.2.1.
siguranță NS 7.7.
silă AV 3.2.3.4.
similar NG 7.5.1.
simpatice NS 1.17.
simpatiza AV 3.2.1.5. AV 3.2.3.3.
simpatizant NS 14.5.
simplu NS 6.1.
simți (a (se) ~) AV 3.1. NS 10.4. NS 12.3.
simultan NG 4.4.4.
sinagogă NS 1.15.
sindicat NS 7.3.
singular NS 3.1.
singur NS 14.2.
sintetiza AV 5.17.
sinucide (a se ~) NS 10.4.

sirop NS 6.4.
sistem NS 15.2.
slab NS 1.11. NS 1.18. NS 10.2. NS 15.3.
slăbi NS 10.4.
slănină NS 9.2.
slip NS 9.3.
slujbă NS 1.12.
smântână NS 6.4.
soacră NS 1.14.
soare NS 4.4.
sobă NS 5.4.
socialism NS 15.2.
socialist NS 15.3.
societate NS 15.3.
sociolog NS 7.7.
sociologie NS 7.7.
socru NS 1.14.
soi AV 6.15.
solar NS 15.2.
soldat NS 15.3.
solid NG 6.1.5.1. NS 5.7.
solidar AV 3.2.1.18, 218
solidaritate AV 3.2.1.18. NS 15.3.
solist NS 13.5.
soluție NS 10.6. NS 15.1.
somn AV 1.6.1. NS 10.2.
somn(pește) NS 9.2.
sonerie NS 5.2.
soră NS 1.14.
sosi NG 3.3.1. NS 8.1.
soteu NS 6.4.
soț NS 1.7. NS 14.2.
soție NS 1.7. NS 14.2.
spaghete NS 6.4.
spaimă AV 3.2.3.8.
sparge NS 6.4.
spate(subst.) NS 10.1.
spate (în ~ , adv. ; în ~le , loc.prep.) NG 3.1.2.
spăla (a se ~) NS 5.5. NS 10.3.
specializare NS 2.1.
spectacol NS 13.5.
spera AV 3.2.1.15. NG 7.4.1.
speranță AV 3.2.1.15.
speria(a se ~) AV 3.2.3.8.
spirt NS 10.6.
spital NS 7.2. NS 10.6.
spor AV 1.6.1.

sport NS 13.8.
sportiv NS 7.7.
sprânceană NS 10.1.
spre NG 3.3.2.
sprijin NS 15.2.
sprijini(a se ~) NS 15.2.
spune AV 2.1.1. AV 4.4.1. NS 3.3.
sta (a-i ~ bine, rău) AV 4.17.2. NS 9.3.
stadion NS 13.8.
stare AV 2.1.15.
stat NS 15.1. NS 15.3.
statuie NS 11.3. NS 13.6.
stație NS 11.4.
staționa NS 11.5.
stâng(adj.) NS 15.3.
stânga (în/la ~ , loc.adv./prep.) NG 3.1.2. NS 11.1.
stea NS 4.4. NS 13.5.
stetoscop NS 10.6.
sticlă NG 6.1.4. NS 5.4.
stil NS 13.6.
stimat AV 1.1.3.1.
stimă AV 1.1.3.3.2.
stinge NS 5.5. NS 9.6. NS 12.2.
stofă NS 9.3.
stomac NS 10.1.
stomatolog NS 10.6.
stradă NS 1.2.
străbunic NS 1.14.
străin NS 1.8. NS 11.6. NS 15.3.
strâmt NG 3.4.1. NS 9.3.
strâmta NS 12.2.
strecura NS 6.4.
strica NS 9.4.
striga NG 6.1.9. NS 10.4.
strigăt NG 6.1.9.
stropi NG 6.1.7.
strugure NS 6.4.
student NS 2.1.
studia NS 2.1.
sub NG 3.1.2. NG 5.2.1.
subiect NS 3.1.
subinginer NS 1.12.
sublinia AV 5.16.
subordonat NS 7.3.
subsidiu NS 7.5. NS 15.2.
subsol NS 5.2.
substantiv NS 3.1.

subțire NG 3.4.1. NS 1.18.
subvenție NS 7.5. NS 15.2.
suc NS 6.4.
succes AV 1.6.1. NG 6.3.9.
sud NG 3.1.1. NS 11.1.
suferi NS 10.4.
suferință NS 10.4.
suficient NG 5.2.4.1. NG 6.3.15. NS 1.11.
sufragerie NS 5.2.
sugera AV 4.6.2.
sugestie AV 4.6.1.
supă NS 6.4.
supăra(a (se) ~) AV 1.3.1.
suplu NG 6.1.5.1. NS 1.18.
suporta AV 3.2.3.3. AV 3.2.3.16.
suportabil NS 1.17.
supozitor NS 9.5.
supraviețui NS 10.4.
supraviețuitor NS 10.4.
surprinde AV 3.2.2.1
surprins AV 3.2.2.1. NG 7.4.1.
surpriză AV 3.2.2.1.
sus NG 3.3.4. NS 11.1.
susținător NS 14.5.
sută NG 5.1.
sutien NS 9.3.

Ș

șah NS 13.9.
șalău NS 6.4.
șale NS 10.1.
șampon NS 10.3.
șampona NS 10.3.
șantier NS 7.2.
șarpe NS 4.3.
șaten NS 1.18.
școală NS 1.10. NS 2.1.
ședere NS 11.7.
șef NS 1.12.
șes NS 4.1.
și AV 5.14. NG 7.7.1.
șnițel NS 6.4.
șoaptă NG 6.1.9.
șoarece NS 1.17. NS 4.3.
șocant NS 9.3.
șofer NS 7.7. NS 8.7.
șomaj NS 1.12.

șomer NS 1.12.
șopârlă NS 4.3.
șopti NG 6.1.9.
șort NS 9.3.
șosea NS 11.5.
șosete NS 9.3.
ștergar NS 10.3.
șterge NS 9.7.
ști AV 2.1.10. AV 2.1.17. AV 2.1.21. AV 4.18.1. NS 3.3.
știință NS 7.7.
științele naturii NS 2.3.
știre NS 13.4. NS 13.7.
șuncă NS 9.2.
șuviță NS 1.18.

T

tabac NS 9.6.
tabacheră NS 9.6.
tablă NS 2.6.
table (joc) NS 13.9.
tablete NS 9.5.
tablou NS 5.3. NS 13.6.
tacâm NS 5.4.
tactil NG 6.1.12.
taior NS 9.3.
talie NG 3.4.1.
talk-show NS 13.4.
talpă NS 10.1.
tampon NS 10.6.
tanc NS 15.1.
tare AV 6.14. NG 5.4. NG 6.1.5.1. NG 6.1.9. NS 6.5. NS 10.2.
tarif NS 7.5.
Tarom NS 11.3.
tartă NS 6.4.
tată NS 1.4.
taur NS 1.17.
taxe NS 5.6.
tăblărie NS 8.7.
tăia NS 10.3.
tâmpit NS 1.17.
tâmplă NS 10.1.
tânăr NS 1.5.
târg NS 9.1.
târziu NG 4.3.2.
tău(adj.pos.) NG 1.3.

teamă AV 3.2.1.16. AV 3.2.3.8.
teatru NS 7.7. NS 13.5.
tehnică NS 7.7.
tehnician NS 1.12. NS 7.7.
telefon AV 6.1.1.2. NS 1.3. NS 5.5.
telefona NS 1.3.
telegrafia NS 8.3.
telegrafist NS 8.3.
telegramă NS 8.1.
televizor NS 13.4.
telespectator NS 13.4.
telex NS 8.3.
temă NS 3.1.
teme(a se ~) AV 3.2.1.16.
temperament NS 1.17.
temperatură NS 4.4. NS 6.1.14. NS 10.2.
templu NS 1.15.
tendință NS 15.3.
tenis NS 13.8.
teniși NS 9.3.
tensiometru NS 10.6.
terapie NS 10.6.
terasă NS 5.2. NS 6.2.
tercot NS 9.3.
teren NS 6.1. NS 13.8.
termina AV 5.2. NS 1.10.
termometru NS 10.6.
teroare NS 15.1.
terorism NS 15.1.
teroriza NS 15.1.
test NS 2.4.
tigaie NS 5.4.
timbru NS 6.1.
țimp NS 3.1. NS 4.4.
ținctură NS 10.6.
tinichigiu NS 8.7.
tip NG 1.14. NS 1.6.
titlu AV 6.8. NS 2.5. NS 13.7.
toaletă NS 6.1.
toamnă NG 4.2. NS 4.5.
toca NS 12.2.
tocat NS 9.2.
tocăniță NS 6.4.
ton NS 8.2.
tonă NG 3.4.4.1.
tort NS 6.4.
tot (pron.adj. nehot.) NG 5.2.4.1.
tot (adv.) NG 5.3.
total NG 5.2.3.
totalitate NG 5.2.3.
totdeauna NG 4.10.
toxic NS 7.4.
tractorist NS 7.7.
tradițional NS 3.2.
traduce NS 3.3.
trage NG 3.3.1. NS 10.3. NS 11.4. NS 12.2.
tragedie NS 15.1.
transfer NS 8.4.
transfera NS 8.4.
transforma NS 12.2.
transfuzie NS 10.4.
transmite NS 13.4.
transparent NG 6.1.13.
transparentă NG 6.1.13.
transport NS 11.4.
tranzita NG 3.3.1.
tranziție NS 15.3.
trata NS 10.6. .
tratament NS 10.6.
tratat NS 15.1.
traversa NG 3.3.4. NS 11.1.
trăi NS 10.4.
treaptă NS 5.2.
trebui AV 2.2.9. AV 3.2.1.13. AV 4.10.2.
 NG 6.3.13.
trece AV 5.4. NG 3.3.1. NG 3.3.4. NG
 6.3.9. NS 2.4. NS 11.1.
trecut NG 4.3.
tremura AV 3.2.3.8. NS 10.2.
trezi (a se ~) NS 6.1.
tricotat NS 13.3.
tricou NS 9.3.
trimestrial NS 13.7.
trimestru NG 4.19.
trimite NS 8.1.
triplu NG 5.1.
trist AV 3.2.3.2. NS 1.17. NS 13.10.
tristețe AV 3.2.3.2.
triunghiular NG 6.1.1.
trotuar NS 11.5.
trunchi NS 10.1.
trupă NS 15.1. NS 15.3.
tu NG 1.1.
tufă NS 4.3.
tun NS 15.1.
tunde (a se ~) NS 10.3.

Tunisia NS 11.6.
tunisian NS 11.6.
turism NS 7.7.
turist NS 11.3.
turn NS 13.6.
turna NS 12.2.
tuse NS 10.4.
tuși NS 10.4.
tutun NS 9.6.
tutungerie NS 9.1.

Ț

țară NS 1.2. NS 15.3.
țânțar NS 4.3.
țăran NS 1.12. NS 7.7.
țeavă NS 8.7.
țelină NS 6.4.
țigară NS 9.6.
ține NG 2.3. NG 4.3.1. NG 4.17. NS 2.1.
țipa NG 6.1.9.
țipăt NG 6.1.9.
țopăi NS 12.1.
țuică NS 6.4.

U

ucide NS 10.4.
ud NG 6.1.7.
uda NG 6.1.7.
UE / Uniunea Europeană NS 15.3.
uita AV 2.1.17.
uita(a se ~) NS 10.3. NS 12.3.
ulei NS 6.4.
uliță NS 1.2.
ultimul AV 5.14.
umăr NS 10.1.
umbla NG 3.3.1. NS 12.1.
umed NG 6.1.7. NS 4.2.
umezi NG 6.1.7.
umfla NS 8.7. NS 10.4.
umflătură NS 10.4.
umple NS 8.6.
un(ul) (*adj.pron./pron.nehot.*) NG 1.6.
un (*art. nehot.*) NG 1.11.
una (*pron.nehot.*) NG 1.6.
unchi NS 1.14.
undă NS 4.4.

unde AV 1.1.4.1. AV 2.1.3. NG 3.1.1.
undeva NG 3.1.1.
unealtă NS 7.4.
uneori NG 4.8.
unghie NS 10.1.
unguent NS 9.4. NS 10.6.
uni (a se ~) NS 15.1.
unic NG 4.14.
unire NS 15.1.
unitate NS 15.1.
universitate NS 2.1.
unt NS 6.4.
unu(num.) NG 5.1.
ura AV 1.6.1.
urât NG 6.1.14. NG 6.3.3. NS 1.18.
urban NS 8.2.
urca NG 3.3.1. NG 3.3.4. NG 6.1.14. NS 11.1. NS 11.4.
ureche NS 10.1.
urgent NS 10.6. NS 10.7.
urgentă NS 10.6.
urina NS 10.2.
urină NS 10.2.
urî AV 3.2.3.19. AV 3.2.3.21. NS 1.16.
urla NS 10.4.
urma NS 1.10. NS 2.1. NS 10.6.
urmări NS 12.3. NS 13.8.
următor NG 4.3.
urs NS 1.17. NS 4.3.
usca NG 6.1.7. NS 10.3.
uscat NG 6.1.7. NS 4.2.
uscător NS 10.3.
usturoi NS 6.4.
ușă NS 5.2.
ușor AV 2.2.11. NG 3.4.4. NG 6.3.16. NS 3.6.
uter NS 10.1.
util NG 6.3.10. NS 3.6.
utiliza NS 11.4.
uzină NS 1.12.

V

vacanță NG 4.2. NS 11.3..
vacă NS 1.17. NS 4.3.
vaccin NS 10.6.
vai (*interj.*) NS 10.4.
val NS 4.4.
valabil NS 10.5. NS 11.7.

valabilitate NS 11.7.
vale NS 4.1.
valiză NS 11.4.
valoare NG 6.3.2.
valora NG 6.3.2.
valută NS 8.4.
vamal NS 11.6.
vamă NS 11.6.
vameș NS 8.5. NS 11.6.
vană NS 5.5.
vara NS 4.5.
vară NG 4.2.
varză NS 6.4.
vas NS 5.4.
vascular NS 10.4.
vază NS 5.3.
văduv NS 1.7.
văita (a se ~) NS 10.4.
vânat NS 9.2.
vânăta NS 6.4.
vânt NS 4.4.
vânzare NS 8.4.
vânzător NS 1.12. NS 9.1.
vârf NS 4.1.
vârșă NS 12.2.
vârstă NS 1.5. .
vâscoză NS 9.3.
vechi NG 6.1.5.2. NS 5.7.
vechime NS 7.5.
vedea AV 2.1.17. NG 6.1.8. NS 8.6. NS 14.1.
vedere NS 6.1.
vegetarian NS 6.4.
vegetație NS 4.3.
veioză NS 6.1.
veni NG 3.3.1. NS 8.1.
verb NS 3.1.
verde NG 6.1.3.
verifica NS 8.6.
verificare NS 2.4.
veritabil NG 6.1.6.
versant NS 4.1.
vertebră NS 10.1.
vesel NS 1.17.
vest NG 3.1.1. NS 11.1.
vestă NS 9.3.
veston NS 9.3.
veșnic NG 4.11.
vezică NS 10.1.
viață NS 10.4. NS 15.2.
victorie NG 6.3.9. NS 13.8. NS 15.3.
viitor AV 1.1.1.3. NG 4.5.1.
vin NS 6.4.
vină AV 3.2.3.7.
vinde NS 8.4.
vindeca NS 10.4.
vineri NS 4.5.
vinovat AV 3.2.3.7. NS 11.5.
vioară NS 13.5.
vira NG 3.3.1. NS 12.2.
virgulă AV 6.8.
vis NS 10.2.
visa NS 10.2.
visător NS 10.2.
viscol NS 4.4.
vișină NS 6.4.
vital NS 10.4.
vitamine NS 10.6.
viteză NG 3.3.5. NS 8.7.
vitezometru NS 8.7.
vițel NS 9.2.
viu NS 10.4.
vizavi NG 3.1.2.
viză NS 8.5. NS 11.6.
vizibil NG 6.1.8.
vizibilitate NG 6.1.8.
vizita NS 14.1.
voi (pron.pers.) NG 1.1.
voie AV 1.2.1. NS 14.4.
volan NS 8.7.
volum NG 3.4.5.
voluminos NG 3.4.5.
voma NS 10.4.
vomă NS 10.4.
vomita NS 10.4.
vopsi NS 10.3.
vorba AV 6.13.
vorbi AV 5.4. NS 3.1. NS 11.6.
vostru(adj. pos.) NG 1.3.
vota NS 15.3.
vrea AV 2.1.1. AV 3.2.1.12. AV 4.11.2.
vreme NS 4.4.
vreo(adv.) NG 5.2.1.
vreo/ vreuna(adj./ pron.nehot.) NG 1.6.
vreun(ul) (adj./pron.nehot.) NG 1.6.
vulgar NG 6.3.8..

vulpe *NS 1.17.*

W

w.c. *NS 5.2.*

whisky *NS 6.4.*

Z

zacuscă *NS 6.4.*

zăpadă *NS 4.4.*

zebră *NS 11.5.*

zecime *NG 5.1.*

zero *NG 5.1.*

zgomot *NG 6.1.9.*

zgomotos *NS 4.2.*

zi *AV 1.1.1.2. NG 4.2. NS 4.5.*

ziar *NS 13.7.*

ziarist *NS 7.7. NS 13.7.*

ziaristică *NS 7.7.*

zice *AV 6.4.*

zidar *NS 7.7.*

zilnic *NG 4.8. NS 7.3.*

zmeură *NS 6.4.*

zonă *NS 4.1.*

zori *NS 11.2.*

zugrav *NS 7.7.*

Bibliografie

- J van Ek, J. Trim, *The Treshold Level*, 1971.
- Daniel Coste et collab., *UnNiveau Seuil*, Hatier, 1981.
- J. M. Casteleiro, A. Meira, J. Pascoal, *Nivel limiar* (Para o ensino / Aprendizagem do Portugues como lingua segunda / lingua estrangeira), Strasbourg, 1988.
- J.A. van Ek și J.L.M. Trim, *Threshold 1990*, Cambridge University Press.
- J.A. van Ek, *Objectives for foreign language learning*, Volume I: *Scope*, Council of Europe Press, 1986.
- J.A. van Ek, *Objectives for foreign language learning*, Volume II: *Scope*, Council of Europe Press, 1987.
- Nora Galli de'Paratesi, *Livello Soglia*, Edizioni del Consiglio d'Europa, 1982.
- Maria Iliescu și echipa, *Vocabularul minimal al limbii române pentru studenți străini*, EDP, București, 1981.
- Lucia Uricaru, Mircea Goga, *Verbes roumaines. Romanian verbs. Verbe românești*. Editura Echinocțiu, Cluj, 1995.
- Liana Pop, Victoria Moldovan (eds.), *Grammaire du roumain. Romanian Grammar. Gramatica limbii române*, Editura Echinocțiu, Cluj, 1997.
- Liana Pop, *Româna cu sau fără profesor*, ed. a IV-a, Editura Echinocțiu, Cluj, 2000.
- Mioara Avram, *Cuvintele limbii române între corect și incorect*, Cartier, 2001.